

Рекс Стаут

Rex Stout

Frontispiece by Marvin Morrison

Ch. Morrison

© 1978, 2000 James A. Rokk & Co., Publishers

ПОД АНДИТЕ

“Софтис”, Варна
2002 г.

Under the Andes

by Rex Stout

June, 1996 [Etext #546]

The Project Gutenberg Etext of Under the Andes by Rex Stout

Превод от английски:

Хари Стоянов ©
“Софтис”, Варна
2002 г.

Рекс Стаут

ПОД АНДИТЕ

приключенски роман

“Софтис” 2002 г.

Глава I. КРАЛСКАТА ЛЮБИМКА

Сцената не беше съвсем нова за мен. Движен от духа на приключението, или от пристъп на досада, която ме завладяваше от време на време, няколко пъти бях посещавал пищното заведение на Мерсър, в модерната част на Пето Авеню, в района на Петдесятките. Във всеки случай, бях се разочаровал: където залагането е без значение, няма възбуда; освен това, винаги имах късмет.

Но в този случай имах истинска цел пред себе си, макар и не важна, и оставих шапката и палтото си на прислужника пред вратата с чувство на удовлетворение.

Пред входа на главната зала срещнах Боб Гарфорт, който си заминаваше. Лицето му беше намръщено и ръката му трепереше, когато я подаде, за да се здрависаме.

- Хари е вътре. Каква дълнопробна дупка – каза той, и отмина. Усмихнах се на неговата забележка – носеше се слух за това, че Гарфорт беше загубил четвърт милион при Мерсър за един месец – и влязох вътре.

Беше пишно, както казах, и няма нужда от други думи. Не в неговите елементи, а в тяхното подреждане.

Гоблени, картини и драперии свидетелстваха за вкуса на човека, който ги беше избрал; но те бяха отвратително подредени, а и бяха много на брой.

Залата, която беше необикновено голяма, побираше три кожени дивана, английски бюфет, и много кресла. Една маса за пушачи с покривка, беше поставена в ъгъла.

Групи мъже се бяха събрали около трите рулетки, подредени в дъното на залата. През една врата вляво можеха да се видят маси за покер, заобиколени от сериозни или весели лица. Над тихия шум от разговорите постоянно

прозвучаваха монотонните гласове на крупията, които съобщаваха печелившите числа, и по някое случайно възклицание от някой "клиент".

Проправих си път до централната рулетка и застанах зад тълпата, която я заобикаляше.

Топката се завъртя; усетих напрежение по гърбовете сред напрегнатата тишина; после, след като топчето потрепна и накрая се успокои в дупка номер двамайсет и четири, невъздържано проклятие от разочарование дойде от някой пред мен.

В следващия момент, надигайки се на пръсти, за да погледна над раменете, които ми пречеха, се оказах срещу пребледнялото лице на по-малкия ми брат Хари.

- Пол! – възкликна той, измъквайки се бързо.

Аз си пробих път и застанах до него. Групата зяпачи не издаде и звук; не беше за чудене, че те се бояха да дразнят Пол Ламар.

- Милото ми момче – казах аз, – липсваше ми на обяд. И въпреки че това може да ангажира мислите ти, едва ли може да напълни стомаха ти. Не ти ли стига?

Хари ме погледна. Лицето му беше ужасно бледо, а очите му зачервени; не можеха да се срещнат с моите.

- За Бога, Пол, остави ме – каза той, твърде по-силно от шепнешком. – Загубих деветнайсет хиляди.

Въпреки самообладанието си, подскочих. Не беше за чудене, че е блед! Но все пак...

- Нищо – отговорих му шепнешком. – Но сега се прояви. Държиш се точно като моряк. Виж как ръката ти трепери! Не си за тази работа, Хари; кара те да забравиш, че си джентълмен. Смят ти се. Хайде.

- Ама аз ти казах, че загубих деветнайсет хиляди – каза момчето, а в очите му видях нещо диво. – Остави ме, Пол.

- Ще ти ги възстановя.

- Не. Остави ме!
- Хари!
- Казах не!

Устните му бяха здраво стиснати, а очите му блестяха враждебно като на упорито дете. Просто беше невъзможно да го изведе, без да правя сцена, което беше немислимо. За миг аз бях напълно отчаян; а след това изведнъж в ухото ми прозвуча гласът на крупнето:

- Прекъсвате ни, сър.

Накарах го с поглед да млъкне и се обърнах към брат си, след като мигновено реших единствено възможния изход.

- Отстъпи ми мястото си. Аз ще ти ги върна. Хайде!

Той ме погледна за момент колебаейки се, а след това стана, без да каже дума, и аз заех мястото му.

Работата беше доста досадна, но как можех да я избегна? Кръвта, която нахлува в главата на комарджията, естествено, че не е храна за интелекта; и, освен това, бях принуден от обстоятелствата да направя тази постъпка – и няма нищо по-безвкусно от това за човек с разум. Но пред мен стоеше задача; ако някой зида тухли, трябва да ги зида добре; и не отричам, че сърцето ми щеше да изхвъркне, когато сядах.

Възможно ли е умът директно да бъде повлиян от движеният на топчето от слонова кост? Не бих казал “да”, но вие бихте ли казали “не”? Наблюдавах топката с око на орел, но без напрежение; играех с точност на човек с безпогрешна система, въпреки че всъщност доста налучквах; и давах залозите си с увереност и сръчност, с която grosмайсторът поставя пешка или фигура на такава позиция, че да деморализира своя противник.

Това се отрази на нервите на крупнето. Два пъти коригирах грешките му при изчисление, и преди да съм играл и час, ръцете му трепереха от вълнение.

И аз спечелих.

Подробностите биха били досадни, но аз спечелих; и когато, след шест часа игра без миг почивка, аз станах изтощен от стола си и дадох на брат си сумата, която беше загубил – прибрах в джоба си още няколко хиляди за себе си. Имаше някои, които се опитаха да ме задържат с поздравления и изрази на възхищение, но аз ги избутах и изведох Хари навън до колата ми.

Шофьорът, като грешен дявол, съвсем се беше схванал от дългото чакане, и аз го сместих на гюрука и самият седнах зад волана.

Отчасти това беше от съжаление към шофьора, отчасти от желание да оставя Хари на собствените му мисли, които, предполагам, трябваше да са доста вихрени. Той мълча, докато се возехме, което не продължи дълго, и аз си се усмихвах в тъмнината на ранната утрин, когато чуех, от време на време, някоя неконтролируема въздишка, откъснала се от сухите му устни. На благодарност, може би.

Изпреварих го в преддверието и коридора в старата къща в долната част на Пето Авеню, близо до Десета улица, която беше дом на нашия дядо и на нашия баща преди нас. Там, в сумрака, се спрях и се обърнах, докато Ивънс се приближаваше от вътрешните стаи, търкайки очи натежали от сън.

Добрия стар Ивънс! И верността на такива прислужници има своите недостатъци.

- Е? – каза Хари с тънък, висок глас.

Нервите на момчето се бяха изопнали здраво, две думи от мен биха предизвикали експлозия. Така че аз го потупах по рамото и го изпратих да си легне. Той тръна намръщен,

без да се оглежда, а раменете му се отпуснаха като на старец; но аз си помислих, че всичко това щеше да се промени след няколко часа сън.

- Преди всичко, той е Ламар – си казах, след като нареших на Ивънс да донесе вино и сандвичи в библиотеката.

До средата на следобед Хари не се появи долу. Спа единайсет часа. Седях в библиотеката, когато чух гласа му в коридора:

- Закуска! Закуска за петима веднага!

Усмихнах се. Това остроумие беше в стила на Хари.

След като си изяде "закуската за петима" той дойде да ме види с изражение на човек, който се е решил да го направи.

Самият аз не бях в настроение да разговарям; всъщност, едва ли някога съм бил в такова настроение, освен с хубава жена или голяма грешница. Може да сметнете това изречение за тавтологично, ако искате; няма да споря за него.

Това, което искам да кажа е, че с голямо усилие се захванах с неприятната задача пред мен, отдавайки й необходимото поради отговорността на моето положение като по-стар брат и глава на семейството.

Хари започна да говори с престорено безразличие:

- Е, а сега дяволът ще ми го изкара през носа, предполагам.

- Като негов представител аз не съм твърд кредитор – усмихнах се аз.

- Знам, знам... – започна той настървено, но спря.

Аз продължих:

- Момчето ми, дяволът винаги ще ти го изкарва през носа. Ако не за едно нещо, то за друго. Така че твоето изказване може да послужи както за този случай, така и за някой друг. Особеното е това, че ти си с десет години по-м-

лад от мен и си под моя грижа; и колкото и да мразя да разговарям, трябва да постигнем разбирателство.

- Е? – каза Хари, запалвайки цигара и сядайки върху облегалката за ръце на едно кресло.

- Често си мислиш – продължих аз, – че се опитвам да се намесвам в свободата ти. Но грешиш; аз просто се опитвам да ти я опазя... и успявам.

- Когато баща ни и майка ни умряха, ти беше петнайсетгодишен. Сега си на двайсет и две; и аз имам известна заслуга за това, че за тези седем години не е поставено петно, дори и леко, върху името Ламар.

- Това ли заслужавам? – извика Хари. – Какво съм направил?

- Нищо непоправимо, но трябва да признаеш, че от време на време аз полагам не малки усилия, за да ти... ъ-ъ... помагам. Но както и да е, нямам намерение да говоря за миналото; ще ти кажа истината, подозирам, че мислим еднакво. Ти ме считаш повече или по-малко за бреме; мислиш, че движенията ти са ограничени; смяташ, че си третиран несправедливо като дете. Е, от моя страна, аз си открих задължението – за което считам – става все по-тягостно с всеки изминат ден. Ако аз съм на твоя път, ти си не по-малко на моя. С две думи, сега си на двайсет и две, дразниш се от ограничения, мислиш се за изключително способен да управляваш собствените си дела. Е – нямам нищо напротив.

Хари ме зяпна.

- Искаш да кажеш... – започна той.

- Точно така.

- Ама, Пол...

- Няма нужда да го обсъждаме. Смятам, че е твърде егоистично.

Но той искаше да разговаряме и аз му угодих. Седяхме два часа, засягайки теми, като се започне от бизнеса и се

стигне до чувствата, и трябва да призная, че не веднъж бях изненадан от хрумванията на Хари. Той просто се развиваше, и за пръв път започнах да храня надежда, че той трябва да самоизпита способността си за самоуправление.

Поне му бях подал въже; оставаше с времето да реши дали да се вкопчи в него или не. Когато завършихме, бяхме се разбрали един друг по-добре, мисля, по-добре от когато и да било преди; и се поделихме с най-добри чувства.

След три дена отплавах за Европа, оставяйки Хари в Ню Йорк. Това беше първото ми презокеанско пътуване след осемнайсет месеца, и го посветих на удоволствия. Прехарах една седмица в Лондон и Мюнхен, след това, отвлечен от действията на някои мои земяци, с които имах нещастieto да се запозная, се отправих на юг към Мадрид.

Там имах приятелка.

Жена не красива, а изключително приятна; не разпусната, а либерална, с характер и сърце. В не едно отношение забележителна; тя ме харесваше; всъщност, преди няколко години бях на път да играя Алберт Саварон, а тя Франческа Колона, ангажимент, осуетен само от органичната ми неприязън към всяко продължително или непрекъснато усилие на света, роб на суетата и безумието.

Именно от устните на тази приятелка чух за пръв път името на Дезире Льо Мир.

Беше късен следобед на една модерна улица. Дълга, широка, и сенчеста, макар и едва ли прохладна, по нея провеждахме ежедневните си разходки с фойтон; към нещо понапрегнато дамите в Испания се отнасят с ужас.

Чу се вик, и внезапна тишина; всички фойтони бяха спрени и техните пътници свалиха шапки, защото минаваше кралското семейство. Каретата, величествена, макар и натруфена изработка, премина бавно и тържествено. На

задната седалка бяха принцесата и малката ѝ английска братовчедка, докато срещу тях седеше самият велик херцог.

До него седеше млад мъж на около двацет и пет с бяло лице и фина брадичка, и изцъклени, безизразни очи. Обърнах се към придружителката си и я попитах тихо кой е този. Нейният прошепнат отговор ме накара да подскоча от изненада, и аз се обърнах към нея с въпрос.

- Но защо той е в Мадрид?

- О, за това – каза приятелката ми, усмихвайки се, – трябва да питаш Дезире.

- А коя е Дезире?

- Какво! Не знаеш Дезире! Невъзможно! – възкликна тя.

- Мила моя – казах аз, – трябва да си спомниш, че през последната година и половина бях погребан в страната на свинското и златото. Клюките там не са нито за поети, нито за кралския двор. Аз съм неосведомен за всичко.

- Нямаше да бъдеш още много дълго – каза приятелката ми, – защото Дезире скоро заминава за Америка. Коя е тя? Никой не знае. Каква е? Е, тя е всичко за някои мъже, и по нещо за всички мъже. Тя е куртизанка сред кралиците и кралица сред куртизанките.

- Тя танцува и обича, и, предполагам, яде и спи. Защото през последните две години го е омагьосала – тя посочи далечината надолу по улицата, където беше изчезнала кралската карета – и той ѝ даде всичко.

- За нея Херцогът на Белармайн построи великолепната вила на Люцернското езеро, за която ти бях разказвала. Спомняш ли си, че Принц Долански се самоуби 'по политически причини' в парижкия си дворец? Но ако не беше Дезире, той щеше да е жив до ден-днешен. Тя е вещица и дяволица, но и най-изключителната жена в света.

Аз се усмигнах.

- Каква репутация! И казваш, че заминавала за Америка?

- Да. Предполагам, че е чула, че всеки американец е крал, и не е за чудене, ако ѝ е омръзнало да има само един-единствен кралски любовник. И, слушай, Пол...

- Какво?

- Ти... ти не трябва да се срещаш с нея. О, ти не знаеш нейната завладяваща сила!

Аз се засмях и стиснах ръката ѝ, уверявайки я, че нямам намерение да си позволявам да бъда омагьосан от някаква дяволица; но когато нашият фойтон зави и започна да се връща надолу по дългата улица към хотела, усетих как натрапчиво в съзнанието ми се появява бледото лице и втренчените очи на младия мъж от кралската карета.

Останах още две седмици в Мадрид. В края на този период, след като напълно ми доскуча (защото няма жена, която да може да ме забавлява за повече от месец), казах на приятелката си au revoir и заминах на Изток. Но се оказа, че доста съм закъснял за една археологическа експедиция в сърцето на Египет, и след една досадна седмица или повече в Кайро и Константинопол, аз отново се върнах на запад.

В Рим срещнах един стар приятел, Пиер Жанву, на френска дипломатическа служба, и тъй като нямах нищо по-добро за правене, приех спешната му покана да го придружа до Париж, където се връщаше в отпуска .

Но радостите на Париж са абсурдни за човек на трийсет и две, който беше виждал света и го беше вкусил и оценил. Все пак, открих нещо забавно; Жанву имаше хубава жена и осемгодишна дъщеря, нежна и красива, и аз се оставих да се потопя в къщовнически чувства.

Аз действително се почувствах в положение, че му завиждам; Мадам Жанву беше най-отличната домакиня и стопанка. Малката Йожени и аз често се разхождахме из парко-

вете, и от време на време майка ѝ се присъединяваше към нас; и, както казах, се почувствах в положение, че завиждам на приятеля си Жанву.

Това развлечение при всички положения щеше да свърши скоро; но то беше прекъснато изведнъж с една телеграма от моите нийоркски адвокати, които ме молеха да се върна веднага в Америка. Имаше някакво мошеничество, от страна на агента на моя недвижим имот, което ги разтревожило; в телеграмата нямаше подробности. Във всеки случай, аз не можех да я пренебрегна, и уредих заминаването си с презокеанския лайнер, който щеше да отплава от Шербург на следващия ден.

Моята домакиня даде в моя чест прощален обяд, който засили съжалението ми, че съм принуден да замина, а и малката Йожени изглеждаше наистина огорчена от моето заминаване. Чудесно е да останеш добре дошъл, след като си заминеш; това всъщност е единствената необходима аксиома за пътешественика.

Жанву ме откара до гарата, и дори ми предложи да ме придружи до Шербург; но аз не се съгласих да го откъсвам от малкия му рай.

Стояхме на перона, обсъждайки нещата, когато изведнъж вниманието ми беше привлечено от някакво неопределено суетене и раздвижване, което се забелязва на обществени места при някое необикновено събитие или неочаквано пристигане на важна персона.

Аз се обърнах и видях това, което привличаше вниманието на тези, които се вълнуваха.

На първо място, най-изящния на света малък електромобил, нежен и крехък като играчка – колесница на фея. След това слезе самата фея. Тя не може да бъде подробно описана.

Зърнах проблясък от великолепна златна коса, не много буйна; сиво-сини очи стрелнаха светкавица, неуморна, ненаситна, неумолима, неописуема красота; кожа изключително фина, с чистотата на мрамор и топлината на кадифе; нос и уста твърде големи, но оформени със съвършенство и лъхаци огъня и силата на любовта. Всъщност доста покъсно видях всичко това; в оня момент не беше нищо друго освен объркано впечатление от елегантност и красота и ужасна мощ.

Тя мина от електромобила си до своя вагон, без изобщо да съзнава, че стотици очи са обърнати към нея, и множеството изпусна обща въздишка на удовлетворение и благодарност, когато тя изчезна в своето купе. Обърнах се към Жанву.

- Коя е тя?

- Какво? – възкликна той с изненада. – Но драги ми Ламар, ако някой не я познава, значи е варварин.

- Въпреки това, аз не я познавам.

- Е, ще имаш възможност. Тя отива в Америка, и, тъй като е в този влак, тя, разбира се, ще се качи на същи кораб като теб. Но, приятелю, внимавай!

- Но коя е тя?

- Дезире Льо Мир.

Глава II. НАЧАЛОТО НА ТАНЦА.

Оказа се, за мой късмет, че адвокатите ми бяха допуснали да ги изнервят прекалено за дреболия. Беше открито несъответствие в сметките на моя агент; ясно беше установено, че той спекулирал; но изключителната скромност и въздържаност на момчето ме бяха спасили от сериозно неудобство или загуба.

Около двадесет хиляди или там някъде беше сумата, и аз дори не си дадох труда да ги възстановя. Назначих един мой приятел, едно от онези съвестни момчета, които са честни за сметка на липса на въображение, на тази длъжност, овакантена по този начин, и въздъхнах с леко облекчение.

Експериментът ми с Хари се оказа пълен успех. Оставен да управлява своите собствени дела, беше показал мъдрост и сдържаност, не по-малко добре дошла, понеже беше неочаквана. Зарадва се, като ме видя, а и аз не бях по-малко радостен да го видя.

Имаше малко новости в града.

Боб Гарфорт, проиграл всичките си наследствени имоти, беше се самоубил на улицата; Мисис Лудуърт публично беше предизвикала клюката като се беше усмихнала благосклонно на младия Дрискол; новият директор на Метрополитен Мюзийм се беше представил като враг на традицията и приятел на прогреса; и Дезире Льо Мир се беше съгласила на двуседмичен ангажимент в Стюйвесант.

Френската танцьорка беше любима тема за обсъждане във всички кръгове.

Вестниците пишеха само за нея и цели колони се запълваха със списъци на крале, принцове и херцози, които са били в краката ѝ.

Голямо внимание се отделяше на националността ѝ, цвета на очите ѝ, стойността на перлите ѝ, броя на самоубийствата, които е предизвикала – до известна степен съответстващо на резките върху револвера на лош човек от Запада. Рокли и шапки бяха наречени за нея от предприемчиви универсални магазини.

Беше обявено, че ангажиментът ѝ в Стюйвесант щял да започне в близките десет дни, и когато касата отвори за предварителни продажби, всяко място за всяко представление беше продадено за няколко часа.

Междувременно, великата Лъо Мир стоеше усамотена в хотела си. Появила се по изключение веднъж в обща зала за обеда, като в този случай почти предизвикала бунт, веднага след което дискретно се оттеглила. Остана невидяна, докато градът си викаше до пресипване.

Не споменах името ѝ на Хари, нито пък го чух да говори за нея, преди една вечер около две седмици след моето завръщане.

Вечеряхме и обсъждахме някои банални неща, от които, по прищевките на асоциацията, разговорът промени посоката си и засегна класическия танц.

- Рускините са превъзходни – казах аз, – защото притежават и вдъхновение – жар – и подготовка. В нито една друга страна или училище тези две неща не са така идеално свързани. При турските танцьорки има идеална грациозност и свобода, но няма жизненост. При Дезире Лъо Мир, пък например, има жизненост; но тя няма необходимата подготовка.

- Какво? Лъо Мир! Виждал ли си я? – извика Хари.

- Не на сцената – отговорих аз, – но прекосих океана на един и същ кораб с нея, и тя беше достатъчно любезна да ми отдели голяма част от времето си. Изглежда, че тя идеално разбира собствените си артистични ограничения, повярвай.

Но Хари не се интересуваше повече от танцуването. Бях направо обсипан от хиляди въпроси.

Отдавна ли познавам Льо Мир? Как изглежда? Истина ли е, че Принц Долански се е самоубил от отчаяние, че я загубил? Красива ли е? Добре ли я познавам? Ще го заведе ли да я види?

И за половин час последният въпрос беше повторен толкова много пъти и толкова настоятелно, че аз накрая се съгласих и доставих на Хари неопишуема радост.

Собственият ми опит с Дезире Льо Мир беше всичко друго, но не вълнуващ. Жената беше интересна; това не ще и съмнение; но тя притежаваше слаба привлекателност за мен. Нейното обаяние, при проверка отблизо, беше действително твърде видимо.

Търся изтънченост у жената, и доколкото можах да усетя, Льо Мир не знаеше значението на тази дума. Прекарахме много часове по време на презокеанското ни пътуване в приятна компания; направи ми честта да ми каже, че смята разговора с мен за забавен; и, въпреки всичко, тя беше безспорно хубава жена. Тя ме покани с видима искреност да ѝ се обадя в Ню Йорк; но аз все още не бях се възползвал от поканата.

Тогава не мислех, а сега не вярвам, че действях глупаво, когато заведох Хари да я види. Във всеки случай, той щеше да се срещне с нея рано или късно, и понеже всички изкушения ни срещат веднъж или друг път, най-добре е да сме наясно с тях колкото е възможно по-рано. Нещо повече,

с времето престанах изобщо да мисля по този въпрос; но ако трябваше, нямаше да се колебаю.

Бяхме на чай с нея следващия следобед в нейния апартамент, и трябва да призная, че самият аз бях повече от впечатлен, когато влязох. Разбрах, че на кораба нищо не беше в нейна полза; тя беше изцяло вън от своята среда, и не беше добър моряк.

Тук всичко беше различно. Натруфените ефектни хотелски стаи, с нейната дарба или тази на прислужничката й, бяха преобразени в нещо почти доближаващо се до съвършенството. Бях смаян от отличния вкус, показан в нейното обзавеждане и подредба, защото беше ясно, че това не е собственост на хотела. Естествено, жената се изявява най-добре само тогава, когато има възможност да избере или да създаде своя собствена обстановка.

Хари беше очарован, и едва ли мога да го обвинявам. Но горкото момче се разкри толкова откровено! Макар че, предполагам, Льо Мир повече или по-малко беше свикнала на незабавна капитулация.

През този ден, поне, тя имаше причина да го очаква. Тя беше удоволствие за очите, което значи много и е най-голямата възможна награда за красотата на жената, в пълния смисъл на думата.

Тя беше лъчезарна, прелестна, неустоима. Трябва да призная, че първото ми впечатление от нея беше далеч по-слабо.

Разговаряхме цял час. Хари имаше малко да каже, тъй като седеше поглъщайки Льо Мир с погледа си, и всеки път, когато тя се обърнеше към него за отговор на някой въпрос или за потвърждение на мнение, той заекваше и с усилие запазваше хладнокръвието си. Никога, предполагам, жена не е имала по-ясно доказателство за своята мощ, нито пък по-сладко, защото Хари по никакъв начин не беше глупак, за

да се увлече по първото красиво лице, което изскочи на пътя му.

Тя просто го завладя и, повтарям, не се учудвам на това, защото моят собствен пулс не беше напълно спокоен. Тя ни помоли да вечеряме с нея.

Аз се оправдах с ангажимент в клуба и дадох знак на Хари да направи нещо подобно; но той беше съвсем отнесен и не ми обърна внимание.

Той прие поканата с благодарност, с искрено задоволство, и аз ги оставих заедно.

Около десет часа вечерта той се прибра в къщи. Седях в библиотеката и, като го чух да влиза в коридора, го пови-ках.

Какво беше лицето му! Устните му трепереха нервно, очите му святкаха като очи на луд човек. подскочих от стола си от изумление.

- Нямам време – каза ми той в отговор на поканата ми да ми направи копания на бутилка. – Трябва да напиша едно-две писма, и... и трябва да поспя.

- Сега ли си тръгна от Льо Мир?

- Да.

Погледнах часовника си.

- За какво под слънцето намерихте толкова да разговаряте?

- О, за всичко... нищо. Казвам, че е чаровна.

Опитът му да бъде безразличен беше забавен.

- Ти я намираш такава?

- И още как.

- Изглежда те е харесала.

Хари направо почервения.

- Едва ли – каза той; но имаше надежда в думите му.

- Едва ли е твоя тип, Хари. Ти го знаеш. Няма да се впускаш в неща от тоя сорт, а?

- Тоя сорт... Не разбирам какво искаш да кажеш.

- Напротив, разбираш, Хал. Ти знаеш точно какво искам да кажа. За да изясним нещата, Льо Мир е опасна жена – няма по-опасна в целия свят; и, Хари, момчето ми, увери се, че пазиш главата си и че гледаш къде стъпваш.

Той остана за миг, гледайки ме мълчаливо с полуядосана гримаса, след това отвори устата си, като че ли понечил да говори, и накрая се обърна, без да каже дума, и се запъти към вратата. Там той се обърна пак несигурно, колебаейки се.

- Ще ходя на езда с Дезире сутринта – каза той, и в следващия миг беше изчезнал.

- Дезире!

Той я нарече Дезире!

Мисля, че се смях цял час на това; и, макар че мислите ми не бяха свободни от опасения, почувствах наистина само малко безпокойство. Не че подценявах очарованието и мощта на Льо Мир; да си призная истината, лекомислието ми беше резултат на собствената ми суетност. Льо Мир беше породила у мен вярата, че ми е приятелка.

Мина цяла седмица – досадна седмица, през която за малко виждах Хари, а Льо Мир – изобщо не видях. По това време, спомням си, се интересувах от някакви химически експерименти – аз съм любител на епруветките – и излизах само малко. След това – това беше в петък – Хари ме потърси в лабораторията, за да ми каже, че заминавал. На моя въпрос, “Къде?” – той отговори: “Не знам”.

- Колко време ще отсъстваш?

- О, седмица... може би месец.

Погледнах го остро, но не казах нищо. Нямах да направя добре, ако го принудех с въпросите си да извърта. Рано на следващата сутрин замина, с три големи куфара, и без повече думи към мен, спестявайки си сбогуването. Едва

беше заминал, когато скочих към телефона, за да се обадя на Лъо Мир; но размислих по-добре за това и като свих рамене, се върнах в лабораторията.

Следващия понеделник трябваше да видя първото представление на Лъо Мир в Стюйвесант. Не мислех да отида, но понеделник следобед Били Дю Монт ми телефонира, че има излишен билет и че би искал да го придружа. Наистина, бях малко любопитен да видя изпълненията на Лъо Мир и приех.

Вечеряхме в клуба и пристигнахме в театъра доста късно. Публиката беше прекрасна; всъщност, въпреки че бях пламенен почитател на премиери за една-две години през незрялата си младост, мисля, че никога не бях виждал такова представяне на модата и дарованието на Америка, освен в операта.

Били и аз седнахме в партера – около дванайсетия ред – и половината от лицата, които виждах, ми бяха добре познати. Дали Лъо Мир можеше да танцува или не, тя най-вероятно беше или имаше добър рецензент. Скоро щяхме да получим нагледен пример на поне част от репутацията, която я беше изпреварила.

Много бяха зловните епитети струпани върху главата на танцьорката в тази паметна вечер. Мисис Фредерик Марстън, помня, я нарече нахална уличница; но тогава Мисис Фредерик Марстън изобщо не беше оригинална. Други: безразсъдна, безочлива, нагла, нахална; при всеки случай придружени от заплахи.

Всъщност, малко чудно е, че тези хора на модата, с богатство и положение, негодуваха и обиждаха. Защото те се бяха облекли и вечеряли набързо и изменили разстоянието до центъра, за да видят Лъо Мир; чакаха я два часа и половина на местата в задушния театър, а Лъо Мир не се появи.

Накрая директорът на театъра направи съобщение малко преди единайсет часа. Не можел да разбере – горкият човечец кършеше ръце от тревога и отчаяние – не можел да разбере защо танцйорката не идвала.

Имала репетиция в театъра предния четвъртък следобед, и тогава изглеждало, че има твърдото намерение да изпълни ангажимента си. Никой, свързан с театъра, не я бил виждал оттогава, но всичко минало гладко; нямали причина да се боят от такова непредвидено обстоятелство като нейното неявяване.

Изпратили хора до хотела ѝ; била заминала, с целия си багаж. Била заминала в петък, без да спомене накъде. Питали в полицията, по хотелите, гарите, параходните компании – не могли да открият и следа от нея.

Директорът се надявал само – надявал се с цялото си сърце – че искреното му и без заобикалки обяснение щяло да успокои уважаемите редовни посетители и да предотврати тяхното негодувание; че те щели да разберат...

Проправих си път навън от театъра колкото се може побързо, с Били Дю Монт до мен, и тръгнахме на север по Бродуей.

Приятелят ми не можеше да въздържи смеха си.

- Ама че майтап! – възкликва той. – И бога ми, каква жена! Дойде и преобърна града и след това си замина, като го остави надолу с главата. Какво не бих дал да се запозная с нея!

Кимнах, но не казах нищо. На четирийсет и втора улица завихме на изток към Пето авеню, и след няколко минути бяхме в клуба. Заведох Дю Монт в усамотено сепаре, и там, с бутилка вино между нас, заговорих.

- Били – казах аз, – спукана ми е работата. Ти си ми стар приятел, проявяваш голямо благоразумие, и трябва да ми помогнеш. Льо Мир изчезна. Трябва да я намеря.

- Да намериш Льо Мир? – той ме зяпна смаян. – За какво?

- Защото брат ми Хари е с нея.

Тогава му обясних с колкото се може по-малко думи, и завърших, мисля, с нещо като това:

- Ти знаеш, Били, има много малко неща в света, които смятам, че имат някаква стойност. Тя може да получи парите на момчето, и, ако е необходимо, моите собствени на всичко отгоре. Но името Ламар трябва да остане чисто; и ще ти кажа, че е застрашено повече от едно име.

До когото се докосне тази жена го убива. А Хари е само момче.

Били ми помогна, както си знаех, че ще направи; дори не настояваше за ненужни подробности. Не се нуждаех от помощта му при търсенето, защото чувствах че ще се справя и сам.

Но, естествено, беше известно, че Хари е посещавал Льо Мир в хотела ѝ; сигурно щяха да се направят заключения, водещи до твърдения на интригантите; и работата на моя приятел беше да противодейства на неизбежната клюка и да я позаглади. Той обеща да направи това; а аз познавам Били. Що се отнася до намирането на Хари, беше твърде късно да правя каквото и да било тази нощ, и отидох у дома и си легнах.

На следващата сутрин започнах с обаждане в нейния хотел. Но въпреки че директорът на театъра не беше получил никаква информация от тях, той беше ги изцедил напълно. Те не знаеха нищо.

Не посмях да отида в полицията, а и вероятно те нямаше да имат възможност да ми окажат някакво съдействие, ако потърсех такова. Не ми хареса да използвам единствения друг евентуален източник на информация; но след като налягах мозъка си почти цял ден, реших, че не може да се

направи нищо повече, и започнах да обикалям бюрата за продажба на билети на железопътните и параходните компании.

Неочаквано имах успех. Първото ми обаждане беше до бюрото, където Хари и аз бяхме свикнали да уреждаме пътуванията си. При влизането ми главният чиновник – или както и да го наричат – излезе, за да ме поздрави с усмивка.

- Да – каза той в отговор на моя въпрос. – Г-н Ламар купи билет от мен. Да видим – В четвъртък, нали? Не, петък. Точно така – петък.

- Билети! – измърморих си под носа. И с моята разсеяност всъщност не обръщах внимание на думите му. След това на глас: – За къде бяха... билетите?

- Денвър.

- За петъчния влак?

- Да. Уестърн Експрес.

Това беше всичко, което исках да науча. Бързо се прибрах, набързо стегнах багажа си в няколко чанти, и хванах следобедния влак на запад.

Глава III. СЪВРЕМЕННА МАРАНА.

Пътуването ми на запад беше пълно с преживявания, но това не е "Историята на Том Джоунс", и ще се въздържа от подробности. Денвър стигнах накрая, след едноседмично прекъсване в Канзас Сити. Беше чудесно приключение... но няма нищо общо с тази история.

Слязох от влака в града в Скалистите планини в средата на следобед. А сега, какво да правя? Мисля, че не съм глупак, но, естествено, ми липсваше подготовката на детектив, и се почувствах напълно объркан и безпомощен, когато наредих на шофьора на такси да ме закара до хотел "Алказар".

По никакъв начин не можех да съм сигурен, че Хари е идвал в Денвър. Той пътуваше с вързоп оживели капризи, същество, което би го издърпало от влака в Рауей, Ню Джързи, ако се случеше да й хареса мястото. В момента си мислех, че може да са се возили по Мичигън Булвар, или да са гледали матине в Уилис Ууд, или да са сърбали джулеп (уиски със захар, мента и лед) в Плентърс.

Дори и да бяха в Денвър, как можех да ги открия? Горчиво съжалявах за седмицата, която изгубих. Бях сигурен, че Хари ще се въздържа от всяка възможност за публична изява и евентуално би отбягвал големите хотели. А Денвър не е село.

Много мило от страна на Льо Мир, че ме предпази. Всъщност, трябваше да предвидя; а аз само слабо съм обрисувал силата на нейното несравнимо обаяние, ако не сте разбрали, че тя беше жена, която не можеше да мине някъде, без да бъде забелязана; и то – забелязана, запомнена.

Разпитах директора на хотела, разбира се, но внезапно прекратих, когато ме попита за имената на моите приятели,

за които разпитвам. Измъкнах се някак си, с едно или друго глупаво извъртане, и сметнах моята задача за по-трудна от всякога.

Същата тази вечер вечерях в дома на братовчед си, Хоуви Стефърд, който беше дошъл на Запад преди няколко години поради слаби дробове, и остана, защото му хареса. Видях жена му тази вечер за първи път; тя може да бъде представена със забележката, че ако тя е била причината му да остане в провинцията, то едва ли някой мъж някога може да има по-добра причина.

След вечеря излязохме на верандата с нашите пури. Поздравих Хоуви с удачния му избор и шеговито съчувствах на жена му.

- Да – каза братовчед ми, с въздишка, – изобщо не съм съжалявал за това до миналата седмица. Никога няма да бъде същото.

Мисис Хоуви го погледна с върховно пренебрежение.

- Предполагам, имаш пред вид сеньора Рамал – каза тя пренебрежително.

Мъжът ѝ, симулирайки пределна скръб, кимна опечалено, при което тя започна да си тананика мелодията от *Chanson du Colonel*, и беше спряна с целувка.

- И коя е сеньора Рамал? – попитах аз.

- Най-красивата жена на света – каза мисис Хоуви.

Това от жена, самата която беше красива! Поразително! Предполагам, че лицето ми е издало мисълта ми.

- Това не е великодушие – усмихна се тя. – Като Джон Холдън, “видях огнени балони стотици на брой, видях луна-та, и... след това не виждах повече огнени балони”.

- Но, коя е тя?

Хоуви обясни:

- Тя е жена на сеньор Рамал. Пристигнаха преди около десет дена, с писма до едно или две от най-добрите се-

мейства, и това е всичко, което знаем за тях. Сеньората е очарователна смесица от Клеопатра, Сафо, Елена от Троя, и дявола. Скара града за двайсет и четири часа, и нямаше да се чудиш, ако я беше видял.

Вече чувствах, че знам, но исках да се уверя.

- Байрон я е описал – дойде ми на ум, – в ‘Чайлд Харолд’.

- Едва ли – каза Хоуви. – Не я заменям за среднощна красавица, благодаря. Косата ѝ е от най-чисто злато. Очите ѝ са зелени; кожата ѝ е забележително свежа. Каква може да бъде, не е възможно да се узнае, но тя със сигурност не е испанка; и, още по-странно, на самият сеньор името му предлага не по-добре.

Но аз си помислих, че е безполезно да питам за описание на Хари; защото не се съмнявах в идентичността на сеньор Рамал и неговата жена. Размишлявах върху името, и изведнъж разбрах, че то е просто "Ламар" отзад напред!

Откритието премахна последната останала сянка на съмнение.

Попитах с тон на престорено безразличие за техния хотел, изразявайки желание да се запозная с тях – и бях информиран от Хоуви, че били напуснали Денвър преди два дена, но не знаел накъде са заминали.

Значи, сблъсках се с друго препятствие. Но аз бях по следата; и парфюмът на женската красота има най-силният, както и най-сладкият, аромат на света. Благодарих на братовчед си за приятната вечер – въпреки че не знаеше колко много му дължа – и отклоних настоятелната му покана да пренесе багажа си в неговия дом.

По пътя си към хотела ме жегна внезапна мисъл: Сеньор Рамал не можеше да бъде брат ми, тъй като братовчед ми щеше да го разпознае! Но веднага се сетих, че двамата

не се бяха виждали за около десет години, от времето, когато Хари беше съвсем момче.

На следващата сутрин, с голяма трудност, установих факта, че семейство Рамал са заминали – поне видимо – за Колорадо Спрингс. Последвах ги. Същата вечер, когато се регистрирах в хотел “Ентлърс”, няколко минути преди часа за вечеря, разгърнах две страници на книгата, и преди мен имаше записано: “Сеньор и сеньора Рамал, Париж”. Това беше почеркът на Хари.

След вечеря – повече от отлична вечеря, с пъпешки от Ла Хунта и пъстърва от планинските потоци – атакувах хотелския служител с въпроси. Той беше повече от услужлив – енергичен, приятен човек, с щръкнали уши и с носовия изговор от Скалистите планини.

- Сеньор и Сеньора Рамал? Съвсем сигурно, сър. Бяха тук няколко дена. Не, сега не са в хотела. Заминаха този следобед за Маниту, за да вечерят там, и смятат да направят нощно пътуване до Върха.

Внезапно ми хрумна една идея. Те, естествено, щяха да се върнат в хотела сутринта. Всичко, което трябваше да направя беше да седна и да ги чакам; но това щеше да бъде досадно занимание. Моята идея беше по-добра.

Претърсих хотелския гардероб – нямаше нищо, което Ентлърс да не направят за вас – и се облякох с маскировъчно яке, гамаши, и ботуши. След това поръчах кола и се отправих към Маниту, в подножието на планината.

Към десет часа бях възседнал магаре, и се запътих към върха, след като бях информиран от водача, че "мъжът и красивата лейди" тръгнали преди един час.

Тъй като два пъти преди това се бях изкачвал, не се нуждаех от водач. Така реших; но съжалих за решението си. Три пъти загубих пътеката; веднъж бях до опасно падане върху селото под мен – е, не ме разколеба. Беше доста след

полунощ, когато минах край Хижата на средата на пътя, и подкарах магарето си напред с непрекъснатото тап-а-тап-тап на добре насочени пришпорвания в усилие да достигна целта си.

Ако имате опит с философското спокойствие и върховното безразличие на магарето от връх Пайкс Пийк, можете да си представите речника, който използвах в този случай – не смея да го отпечатам. А скоростта му не се увеличи.

Всъщност, бях закъснял с четвърт час. Бях на неколкостотин ярда от върха, когато първите слънчеви лъчи преминаха през тънката атмосфера, създавайки изобилие от цветове сред облаците под мен, и аз спрях, със затаен от възхищение дъх.

Няма изобразително изкуство или поезия в тази чудесна гледка; тя е божествена битка. Слънцето атакува с грандиозен пламък от невъобразимо сияние; почти чуваш победния вик. Този, който е създал вселената, не е художник; твърде често Той забравя да се въздържа, и ни заслепява.

Обърнах се, почти съжалявайки, че бях дошъл, защото обърка плановете ми, свързани с моята задача. След това яхнах магарето си и бавно прекосих няколкото останали ярда до Върха.

Там, пред заслепящото слънце на ръба на грамаден скален блок близо до пропастта на изток, бяха седнали двамата, които търсех.

Главата на Льо Мир не беше обърната към мен, тъй като мълчаливо се беше вторачила в скупчената, величествена маса от облаци, които сякаш всеки момент щяха да се спрат в нейния скют; Хари я гледаше. И то с какъв поглед!

Нямаше съперник, дори природата, който можеше да се пребори с Льо Мир; вярвах, че никога една жена не е пости-

гала по-забележителна победа от нея тази сутрин. Наблюдавах ги няколко минути, преди да мръдна или заговоря; и нито веднъж очите на Хари не се откъснаха от лицето ѝ.

След това направих крачка напред, извиквайки името му; и те се обърнаха и ме съзряха.

- Пол! – извика Хари, скачайки на крака; след това за кратко спря и се вторачи в мен полудръзко, полулюбопитно, приближавайки се до Льо Мир и слагайки ръката си на рамото ѝ като дете, което прегръща играчка.

Неговата придружителка не беше помръднала, освен че обърна глава; но след първата кратка сянка на изненада лицето ѝ светна с приветлива усмивка, защото целият свят като че ли беше утринно обаждане в нейния будоар.

- Сеньор и сеньора Рамал, вярвам? – казах с усмивка, прекосявайки до тях с прекомерен поклон.

Можях да видя как Хари е наострил ушите си, за да долови тона на първите ми думи, и когато усети, че е приятелски, лицето му се разтегна в усмивка. Свали ръката си от рамото на Льо Мир и я протегна към мен.

- Как дойде до тук? Как ни откри?

- Забрави да снабдиш Льо Мир с воал – казах аз като отговор.

Хари ме погледна, след това – своята придружителка.

- Разбира се – съгласи се той, – разбира се. За бога! това беше глупаво от наша страна.

Веднага след това Льо Мир се засмя с такава искрена радост от простотата на момчето, така че не ми оставаше нищо друго, освен да се присъединя към нея.

- И сега – каза Хари, – предполагам, че искаш да знаеш...

- Не искам да знам нищо, за сега – прекъснах го аз. – Почти шест часа е, и от десет часа снощи бях на гърба най-

тъпото магаре което някога е създавала природата. Искам да закуся.

Каdifените клепачи на очите на Льо Мир се надигнаха.

- Тук? – усъмни се тя.

Посочих мястото – изключителна снизходителност можеше да му даде име на страноприемница – откъдето се издигаше дим над ламаринен комин.

Скоро седяхме вътре с канче димящо черно кафе пред нас. Хари беше преизпълнен с веселие и доброжелателно отношение, явно предизвикано от неочакваното ми приятелско отношение, докато Льо Мир седеше през повечето време мълчаливо. Лесно беше да се види, че тя беше повече от обезпокоена от моето пристигане, което ме изненада.

Вторачих се в нея с истинско учудване и с нарастващо възхищение. Беше шест часа сутринта; не беше спала, и току-що беше завършила едно повече от изморително пътуване за около осем часа; но аз не я бях виждал никога толкова красива.

Нашият домакин се приближи, и аз се обърнах към него:

- Какво имате?

Погледът му беше жален

- Ица – каза той, с изражение на завършеност.

- А! – каза Льо Мир. – Аз ги искам – да видим – au beurre noire, ако обичате.

Мъжът я погледна и изрече една единствена дума:

- Пържени.

- Пържени? – каза тя със съмнение.

- Само пържени – беше непреклонният отговор. – Колко?

Льо Мир се обърна към мен и аз й обясних. След това тя се обърна пак към уверения съдържател с усмивка, която трябваше да го накара да съжали за грубостта си.

- Е, тогава, пър-р-ржени! – каза тя, произнасяйки "р"-то с изящни вибрации. – И може да ми донесете пет, ако обичате.

Оказа се, че не съм единственият гладен. Ядохме без да бързаме и пушихме с още по-малко бързанае, и потеглихме назад малко преди осем часа.

Беше късно следобед, когато пристигнахме в Ентлърс. Пътуването завърши без произшествия, но Льо Мир беше напълно изтощена, а Хари беше всичко, но само не и бодър. Това е най-лошото на изкачването на планината: възбудата на върха едва ли се съобразява с реакцията ви в подножието. Влязохме през широкия портал с искрени въздишки на облекчение.

Казах нещо, че ще се видим на вечеря и отидох в моите стаи.

На вечерята Хари беше в отлично настроение и всичко – и забавно, и скучно – което се кажеше, му правеше голямо удоволствие, докато Льо Мир уверено остроумничесше.

Тя направи впечатление; нито един мъж в доста пълното помещение не остана без да изпрати почитанията си с поглед на възхищение, докато тя седеше, без да забелязва нещо, освен Хари и мен. Това винаги е приятно; мъжът дължи нещо на жената, която завладява пространство за него.

Имах намерение да разговарям с Хари след вечеря, но го отложих; сутринта със сигурност щеше да бъде по-добра. Имаше дансинг в салона, но ние бяхме толкова уморени, за да се възползваме от него; и след като изслушахме един или два номера, по време на които Льо Мир беше заета да отклонява настойчивите евентуални партньори, пожелахме си лека нощ и потърсихме леглата си.

Беше късно сутринта, когато уважаемата двойка се присъедини към мен в градината, и когато влязохме за закуска,

намерихме трапезарията почти празна. Не се наслаждавахме като предната сутрин; кухнята беше един вид обикновено – а именно и в този случай – описвана като "превъзходна", но апетитът ни не беше изострен по същия начин.

Не бяхме много разговорливи; Самият аз бях почти безмълвен, имайки пред себе си необходимостта да постигнем разбирателство с Хари, задача, която далеч не ми доставяше удоволствие. Но имаше някои неща, които определено трябваше да знам.

- Какво ще кажеш да појздим из долината? – каза Хари. – Имат отлични коне тук; Опитах един от тях оня ден.

- Вярвам, че не приличат на моето магаре – казах с чувство.

- Уф! – каза Льо Мир ужасена. – Никога няма да забравя тази езда. Освен това – добави тя, обръщайки се към Хари, – тази сутрин ще трябва да съм на път. Не знаеш ли, че брат ти има хиляди неща да ти казва? Той иска да ти се кара; трябва да помниш, че си много лошо момче.

И ме погледна полупредизвикателно, полубезразлично, което болезнено казваше: "Ако се боря с теб, аз ще победя; но всъщност много малко ми пука за това тъй или иначе".

След закуска тя отиде в стаята си – да си оправела прическата, както каза – и аз заведох Хари в един усамотен ъгъл във великолепния парк около хотела. Докато се разхождахме, и двамата мълчахме: Хари, предполагам, се чудеше какво възнамерявах да кажа, докато аз се опитвах да си събера мислите.

- Предполагам – започна той внезапно, – възнамеряваш да ми кажеш, че съм действал като глупак. Хайде, давай; колкото по-рано, толкова по-добре.

- Нищо подобно – казах аз, радостен, че той започна.

Той се спря за малко, питайки какво съм искал да кажа.

- Разбира се – продължих аз, – Льо Мир е най-вълнуващата награда. Не точно в моя стил, може би, но има малко мъже в света, които не биха ти завидили. Поздравявам те. Но има две неща за които се боях по няколко причини – обаянието на Льо Мир, твоята собствена младост и импулсивно безразсъдство, и твърде странния начин на твоето заминаване. Боях се първо и най-много за това, че ти ще се ожениш за нея; второ, че ще спечелиш това да бъде намразено и разнасяно името ни.

Хари ме наблюдаваше с усмивка, в която имаше много малко смях; тя съдържаше нотка на горчивина.

- И така – избухна той изведнъж, – боял си се, че ще се ожена за нея! Е, щях. Последния път, когато ѝ направих предложение – пак усмивка, – беше тази сутрин.

- И...

- Тя не ме иска.

- Ами! – прикрих изненадата си, защото аз наистина не си мислех, че е възможно момчето можеше да бъде такъв глупак. – Каква е играта ѝ, Хари?

- Игра, дрън-дрън! Казах ти, че не ме иска.

- Ти си ѝ направил предложение?

- Хиляда пъти. Молах я на колене. Предлагах ѝ – всичко.

- И тя отказва?

- Определено.

- Отказва?

- С благодарност.

Взрях се в него за миг, като мълчах. След това казах:

- Отиди и я доведи тук. Ще разбере какво иска – и седнах на една пейка да чакам. Хари тръгна за хотела, без да каже дума.

След няколко минути той се върна с Льо Мир. Станах и ѝ предложих да седне на пейката, което тя прие с усмивка, и Хари седна до нея. Застанах пред тях.

- Льо Мир – казах аз, и вярвам, че бях намръщен, – брат ми ми каза, че ти е било предложено името Ламар за брак.

- Аз му благодарих за това – каза тя с усмивка.

- И не приехте.

- И... не приех – съгласи се тя.

- Е – казах аз, – аз не съм човек на половинчатите мерки, както скоро ще видите, Льо Мир. Освен това, аз ценя вашата сила. В деня – продължих с бавна точност, – в който ми дадете договор в потвърждение на този отказ, можете да получите чека ми за един милион долара.

Тя ме изненада; признавам. Очаквах избухване на гняв, със засегната гордост; след което да последва капитулация, защото бях вдигнал залога високо. Но, докато стоях и я гледах, чакайки да пламнат очите ѝ, бях посрещнат с избухване в смях – искрен смях от истинско веселие. След това тя заговори:

- О, вие, американците! Толкова сте смешни! Милион долара! Невъзможно е да бъда ядосана след такъв комплимент. Освен това, вие сте толкова смешни! Не познавате ли Льо Мир? Не съм ли принцеса, когато го пожелаея – утре... днес? А! Ето света – не е ли мой? Мисис Ламар? Пфу! Извинете ме, приятелю, но това е грозно име. Знаете ли моите предшественички? Дьо Л'Анкло, Монтале, Ментнон, Ла Марана! Те са били щастливи – по техен начин – и са били велики. Не трябва да правя нищо недостойно за тях. Съберете мислите си на спокойствие, Мистър Ламар; но, наистина, би трябвало да знаете повече – вие, който сте видели света и Льо Мир в Париж! И сега, нашето забавление може би свърши? Сега трябва да се върнем в този ужасен Ню Йорк? Voila!

Всъщност, аз не я разбрах. И как можех? Има само една такава жена на поколение; понякога няма, защото природата не е много щедра на любимци. Цял късмет беше, че тя седеше пред мен, Марана на двайсети век, и аз приех присъствието ѝ с дълбок поклон на извинение и почитания.

- Бихте ли ми простили, мадам – казах аз. – Аз... няма да се опитвам да давам обезщетение, защото думите ми нямаха значение за вас. Да приемем, че не съм ги казвал. Що се отнася до нашето забавление, защо трябва да свърши? Наистина, можем ли да забравим? Ясно разбирам, че не съм Св. Евремон, но не съм и глупак. Брат ми ви се нрави – е, ето го. Що се отнася до мен, или ще остана да се грижа за вас, две деца, или ще се върна в Ню Йорк, както искате.

Льо Мир ме погледна за миг неуверено, след това се обърна към Хари с развълнуван жест взе ръката му в своята и я потупа радостно. След това се засмя щастливо като дете и каза:

- Значи, добре! И, мосю, вие сте по-малко американец, отколкото си мислех. Във всеки случай, останете – ще ни бъде толкова приятно! Нали, малки ми приятелю?

Хари кимна, като ѝ се усмихваше. Но лицето му имаше разтревожен вид.

Глава IV. ALLONS!

Събитията от месеца, който последва, макар и достатъчно вълнуващи, бяха такива, че разказът за тях щеше да бъде скучен, и аз ще ги спомена колкото се може по-набързо.

Останахме в Колорадо Спрингс само два дена след онази сутрин в парка. Льо Мир, винаги в търсене на нещо ново, ни накара да заминем, и, тъй като всъщност нямахме нищо пред вид, с изключение на задоволството от нейното хрумване, ние се съгласихме. Солт-Лейк Сити беше следващата ни спирка, но Льо Мир се умори от него за един ден.

- Трябва да видя Тихия океан – каза тя на Хари и на мен, и незабавно заминахме за Сан Франциско.

Необходимо ли е да обяснявам постъпката си? Но сигурно тя се обяснява от само себе си. Първо, не бях склонен да оставя Хари в положение, в което той абсолютно не беше в състояние да се грижи за себе си. Второ, забавлявам се, винаги когато ми се удаде такава възможност, и повече от сигурно е, че не скучаех.

Прищевките и капризите на една хубава жена са винаги интересни, и когато ти е позволено да ги проучиш отблизо, без да е необходимо да действаш като верен любовник, те се удвояват.

Льо Мир се отнасяше към Хари с изключителен такт и финес; аз седях и се смеех на представлението, от време на време упражнявайки контрол, когато бурното ѝ въображение изглежда можеше да ни повлече.

В Сан Франциско тя постигна триумф, знаменита до побъркване. Пол Ламар, от Ню Йорк, се представи в най-високите кръгове на обществото, като от своя страна представи

приятелите си, сеньор и сеньора Рамал. Сеньората завладя града за една нощ на приема и бала на Телеграфния хълм.

На следващия ден имаше няколко дузини картички, оставени за нея в хотела ни; поканите пристигаха в големи количества. Тя прие две или три и направи състояние на два приема; след това изведнъж се умори от това занимание и оскърби една повече от уважавана дама, нашата домакиня, с някои забележки, които по невнимание достигнаха до ушите на съпруга на дамата.

- Свършено е с теб, Льо Мир – казах й аз.

Тя ми отговори с усмивка – незабавно се захващала да издава покани за едно "представление" в нашия хотел. Нямах представа какво смяташе да прави; но не се замислих върху това, определено чувствайки, че малко, или никоя, от поканите няма да бъде приета – в което горчиво се мамех, защото на нито една не беше отказано.

Е, Льо Мир танцува за тях.

За мен това едва ли беше интересно; бях минавал през вътрешните портали на свещените храмове на Индия, и човешкото тяло не съдържа изненади за мен. Но добрите хора от Сан Франциско бяха шокирани, смаяни, и очаровани. Нямахме мъж в залата, който да не е роб на Льо Мир; накара дори жените да я аплодират. Стана изведнъж богиня и отхвърлена.

Вестниците на другата сутрин бяха изпълнени с това, звучащи в гамата на възхвала, възхищение и изумление. И една от статиите, написана явно от човек, бил значително по-на изток от Сан Франциско, завършваше със следния абзац:

“На кратко, това беше върховно, и с всяко движение и всеки жест имаше нещо скрито, намек за индивидуалност и тайнствен чар, които ние винаги досега сме считали за изключително притежание от само една жена в света. Но

Дезире Льо Мир не е в Сан Франциско; макар да заявявам, че представлението от миналата вечер беше повече от достатъчно да породи някои съмнения, особено като се има пред вид тайнственото изчезване на Льо Мир от Ню Йорк.”

Занесох вестника на Дезире в стаята ѝ, и докато тя четеше статията, стоях и зяпах безцелно през прозореца. Беше около единайсет сутринта; Хари беше излязъл да се разходи, като беше казал, че щял да се върне след половин час, за да се присъедини към нас за закуска.

- Е? – каза Дезире, когато завърши.

- Е, това не е добре – отвърнах ѝ, като се обърнах с лице към нея. – Не те обвинявам; забавляваше се, а също така, съгласен съм, и аз. Но името ти – тоест, Льо Мир – беше споменато, и сигурно ще последва разкритие. Трябва да напуснем Сан Франциско веднага.

- За мен това беше забавно.

- Въпреки това, трябва да напуснем.

- А ако реша да остана?

- Не; защото Хари няма да остане с теб.

- Е, тогава... няма да тръгна.

- Льо Мир, ще тръгнеш ли?

Погледна ме с пламнал поглед, и за миг почти очаквах експлозия. След това, явно обмислила по-добре, тя се усмихна:

- Но къде? Не можем да вървим на изток, без да паднем в океана, а аз отказвам да се върна. Накъде?

- Тогава ще продължим през океана.

Тя погледна въпросително, и аз продължих:

- Какво би казала за една яхта – сто и двайсет-футов (40 м) параход, с безразсъдно смел капитан и най-уютните каютки на света?

- Ами! – Льо Мир шракна с пръсти, за да подчертае не-доверчивостта си. – Няма такова нещо.

- Да, ама има. На вода и готова за отплаване, на разположение при поискване и за необходима проверка. Ослепително бяла, в отлично състояние, още и един Антоан за главен готвач, помещения обзаведени както би обзавела собствената си вила. Какво ще кажеш?

- Наистина ли? – попита Льо Мир с искрящи очи.

- Наистина.

- Тук – в Сан Франциско?

- В пристанището. Видях я със собствените си очи тази сутрин.

- Тогава казвам – allons! О, приятелю мой, ти си съвършенство! Искам да я видя. Сега! Може ли? Хайде!

Засмях се на горещия ѝ ентузиазъм, когато скочи от стола си.

- Льо Мир, ти си направо дете. Нещо ново, с което да си играеш! Е, ще го имаш. Но не си закувала. Ще излезем да я видим днес следобед; всъщност, определил съм си среща със собственика ѝ.

- О! Наистина, ти си съвършенство. И – колко добре ме познаваш. – Тя направи пауза, сякаш търсеше думи, след това внезапно каза – Мосю Ламар, бих искала да ми направиш една услуга.

- Всичко, Льо Мир, разумно или не.

Тя пак се поколеба; след това:

- Не ме наричай Льо Мир.

Засмях се.

- Ама разбира се, сеньора Рамал. И коя е услугата?

- Тази.

- Тази...

- Не ме наричай Льо Мир – нито сеньора Рамал.

- Е, но явно трябва да се обръщам към теб по някакъв начин.

- Наричай ме Дезире.

Погледнах я с усмивка.

- Мислех си, че това е запазено за твои лични приятели.

- Така е.

- Тогава, мила моя сеньора, това би било нахално от моя страна.

- Но ако аз поискам?

- Аз казах – всичко, разумно или не. И, разбира се, аз съм един от семейството.

- Това единствената причина ли е?

Започнах да я разбирам, и й отговорих някак сухо:

- Драга моя Дезире, не може да има никаква друга причина.

- Такъв ли си – студен?

- Когато реша.

- О! – Това беше по-скоро въздишка, отколкото възклицание. – И още, на кораба – помниш ли? Погледни ме, мосю Ламар. Не съм ли... толкова малко ли си струва да мислиш за мен?

Устните ѝ бяха разтворени от трепетно чувство, очите ѝ пламтяха със странен огън, и още бяха нежни. Наистина, за нея "си струваше да мисля" – толкова опасно. Почувствах как пулсът ми се засилва. Беше необходимо да проявя стоицизъм, да бъда далеч от чувствата, и я погледнах с цинична усмивка и казах с глас, толкова внимателно отмерен, колкото можах.

- Льо Мир – казах аз, – бих могъл да те обикна, но няма. – И се обърнах и я оставих, без да кажа повече нито дума.

Защо? Нямам ни най-малка представа. Може би заради суетата ми. Много малко мъже бяха завладявали Льо Мир; други ѝ се бяха покорявали; естествено, никой не е бил в състояние да ѝ устои. Има удовлетворение в това. Разхождах се из фойето на хотела, докато Хари се върна, идиотски доволен от себе си.

На масата, докато закусвахме, запознах Хари с нашите планове за пътуване по море, и той се въодушеви напълно като Льо Мир. Искаше да вдигнем котва още този следобед. Обясних му, че е необходимо да изчакам за средства от Ню Йорк.

- Колко? – каза той. – Аз съм фрашкан.

- Изпратих за сто хиляди – казах аз.

- Да не би да имаш намерение да я купиш? – запита той смяян.

След това се впуснахме в обсъждане на маршрутите. Хари беше за Хаваите; Льо Мир – за Южна Америка.

Решихме да хвърлим чоп.

- Ези – каза Дезире и тъй се падна.

Настоях Льо Мир да се придържа колкото се може по-близо до хотела през дните, през които беше необходимо да останем в Сан Франциско. Тя постъпи така, но с явно усилие.

Никога не бях виждал същество, толкова пълно с нервна енергия и плам; само с жестоки ограничения тя можеше да накара себе си да изтърпи на спокойствие дори и в малка степен. Хари беше с нея почти всяка минута, макар че не ми беше известно за какво си говореха. Нито пък той кипеше от идеи, а и никой не може да казва "Обичам те" двадесет и четири часа в денонощие.

Беше студен, слънчев ден през втората половина на октомври, когато вдигнахме котва и минахме през Голдън Гейт. Бях наел яхтата за една година, и бях съставил алтернативни планове в случай, че Льо Мир се умори от това занимание, което, мислех, беше доста вероятно.

Тя и Хари се радваха много на яхтата, което не беше изненадващо, защото тя беше най-идеалният съд който бях виждал. Бордове, бели като морска пяна; всичко над палубата – от блестящ месинг, отдолу – махагон, и чиста и в

отлично състояние като холандска кухня. Имаше пет каюти, освен капитанската, и салон за приеми, всекидневна, и библиотека. Снабдихме я добре с провизии, а готвачът ни беше направо бижу.

Първото ни пристанище беше Санта Каталина. Хвърлихме котва там около пет часа следобед на един такъв ден, с какъвто само Южна Калифорния може да се похвали, и беше спусната една лодка, за да ни отведе до брега.

- Какво е там? – попита Льо Мир, посочвайки брега, докато стояхме, облежани на перилата, чакайки екипажът да спусне стълбата.

Отговорих й:

- Туристи.

Льо Мир сви рамене.

- Туристи? Ами! Мерси, не. Allons!

Засмях се и отидох отпред при капитана, за да му кажа, че мадам не одобрява Санта Каталина. За една минута лодката беше обратно в своето легло, котвата – вдигната, и ние бяхме на път. Горкият капитан! За една седмица той се насити на внезапните прищевки на Льо Мир.

В Сан Диего слязохме на брега. Льо Мир си хареса някои индиански одеала, и Хари й ги купи; но когато тя изрази намерение да вземе едно индианско момиче – около шестнайсет или седемнайсетгодишно – на борда на яхтата за "компаньонка", аз твърдо се противопоставих. И, след всичко, тя едва не си хвана пътя.

За един месец спирахме "от пристанище на пристанище". Масатлан, Сан Биас, Мансанильо, Сан Салвадор, Панама Сити – във всяко от тях слязохме и го посетихме – понякога за час, понякога за два или три дни. Льо Мир товареше яхтата с всякакви видове любопитни реликви. Грозни или красиви, практични или безполезни, автентични или имита-

ция, нямаше значение за нея; ако нещо ѝ се харесаше, тя го пожелаваше – и го получаваше.

В Гуаякил възникна първият сблъсък на желания. Беше втората ни вечер в пристанището. Вечеряхме на палубата на яхтата, с половин дузина южноамерикански генерали и адмирали като гости.

Към края на вечерята Лъо Мир изведнъж стана мълчалива и остана за няколко минути вгълбена в мислите си; след това, внезапно, се обърна към вързопа от златни лампази до нея с въпроса:

- Къде се намира Гуаякил?

Той я зяпна смаян.

- Той е там, сеньора – каза той накрая, посочвайки брега очертан от мигащи светлини.

- Знам, знам – каза Лъо Мир нетърпеливо, – но къде е той? В коя страна?

Горкият човечец, твърде изненадан, за да се засегне, изпелтечи името на родната си страна като се задъхваше, докато Хари и аз правехме всичко възможно да се въздържим да не избухнем в смях.

- А-а – каза Дезире с тон на човек, който е направил важно откритие, – тъй си и мислех. Еквадор. Мосю, Кито е в Еквадор.

Генералът – или адмиралът, забравих какъв беше – потвърди правилността на нейната география с дълбок поклон.

- Ами да. Често съм слушала за Кито, мосю. Това е много интересно място. Ще отида до Кито.

Веднага след това се вдигна врява. Всеки от нашите гости настояваше за честта да ни придружава в страната, и нещата сигурно щяха да свършат в кървава схватка на излъсканата капитанска палуба, ако не се бях намесил с твърд тон:

- Но, господа, ние не отиваме в Кито.

Льо Мир ме погледна – и то с какъв поглед! След това каза с тон на окончателно решение:

- Аз отивам в Кито.

Аз поклатих глава, като ѝ се усмихнах, след която тя побесня.

- Мосю Ламар – избухна тя, – казах ти, че отивам в Кито! Въпреки усмивката ти! Да! Чу ли ме? Отивам!

Без да кажа дума извадих монета от джоба си и я показах. Оказа се, че познавам Льо Мир. Тя се намръщи за миг в явен опит да овладее яда си, след това неустоима усмивка разтвори устните ѝ и тя плесна радостно с ръце.

- Много добре – извика тя, – хвърляй, мосю! Ези!

Падна се тура и не отидохме до Кито, за голямо разочарование на нашите гости. Льо Мир забрави за всичко това за десет минути.

Пет дена по-късно хвърлихме котва в Каляо.

Това старо историческо пристанище веднага се хареса много на Льо Мир. Разказах ѝ нещо за историята му: постоянния му обстрел от освободителите от Чили, испанската ескадра, пиратски експедиции от Европа и чилийските нашественици; а да не говорим за земетресения и приливни вълни. Акостирахме на каменния кей до фара; старият часовник на върха му сочеше осем часа сутринта.

Но веднага щом Льо Мир разбра, че Лима беше отдалечена само на няколко мили, Каляо вече не представляваше интерес за нея. Хванахме следобедния влак и пристигнахме в столицата за вечеря.

Ето, тук, в живописната стара Лима, Льо Мир беше на върха на славата си. През първия ни следобед ние се отправихме към модерното расео, защото беше ден, в който сви-реше оркестър, и цяла Лима беше навън.

За пет минути всички очи от веселото и модерно множество се обърнаха към Льо Мир. След това, за късмет, срещнах, съвсем случайно, един мой приятел, който беше дошъл в Университета Сан Маркос преди няколко години като професор по климатология. Той ни представяше, с важно изражение, на няколко модерно облечени групи, и накрая – на самия президент. Тази нощ ние спяхме като гости под покрива на луксозна прелестна вила в Мирафлорес.

Льо Мир превзе столицата с шурм. Великолепието на красотата ѝ изключително съвпаднаше с оценката им, защото бледността се считаше за знак на красота след дамите в Лима. Но това едва ли можеше да бъде причина за небивалия ѝ триумф. Често се чудех – не беше ли това вследствие на интуиция?

Самият президент седна до нея в операта. Два дуела ѝ бяха посветени за една седмица; макар че как, по дяволите, беше възможно това, не ми е известно.

В деня на обществото на биковата арена отличията се раздаваха от Льо Мир; ръката ѝ хвърляше роза на матадора, докато осемте хиляди екзалтирани зрители не се разбираше аплодират – нея или него. Лима беше нейна, и никога не бях виждал две седмици толкова пълни с инциденти.

Но скоро Льо Мир се умори от това, както и можеше да се очаква. Тя ме посрещна една сутрин на масата на закуска:

- Приятелю Пол, хайде да отидем до Серо де Паско. Те имат сребърни – хиляди и хиляди тонове – и как им казвате? Орнаменти.

- И след това Андите? – предложих аз.

- Защо не?

- Но, скъпа моя Дезире, какво ще правим с яхтата?

- Пфу! Там е капитанът. Ела – мога ли да те помоля?

Така отидохме до Серо де Паско. Написах на капитан Харис, като му съобщих да не ни чака до месец и нещо, и му изпратих достатъчно средства да изтраят до нашето завръщане.

Наистина вярвам, че всички знаменитости на Лима дойдоха на гарата, за да ни видят на заминаване.

Купето ни беше препълнено с цветя, което ме накара да се усмихна, защото Льо Мир, доста любопитно, не ги хареса. Когато излязохме от града, тя ги изхвърли през прозореца, смеейки се и шегувайки се за сметка на тези, които ѝ ги бяха подарили. Тя беше в повече от добро настроение.

Пристигнахме в Ороя късно следобед, и пристигнахме в Серо де Паско с железницата на следната сутрин.

Това пътуване от шейсет и осем мили (110 км) няма равно на себе си в целия свят. Покрити със сняг върхове, бездънни пропасти, огромни скални маси които, сякаш са готови да смачкат влака, ви заобикалят от всички страни, а от време на време са направо над или под вас.

Льо Мир беше дълбоко впечатлена; всъщност, не предполагах, че тя притежава чувствителността, която демонстрира; а що се отнася до мен, бях ѝ повече от благодарен, че предложи това пътуване. Ако сте много добре запознат със Скалистите планини, Алпите и Хималаите трябва да опитате Андите. Там ви чака изненада.

Но да се върнем на разказа.

Открихме, че Серо де Паско, интересен град, както и местоположението му, е далеч под очакванията ни. Това е миньорски град, пълен с работници и спекуланти, шумен, мръсен и долнопробен. Бяхме там по-малко от двайсет и четири часа, когато заявих пред Хари и Льо Мир намерението ми да се връщаме веднага.

- Ами Андите! – каза Льо Мир. – Няма ли да ги видим?

- Е – ето ги.

Посочих през прозореца на хотела.

- Ами! И ти се наричаш пътешественик? Виж! Снега! Приятелю Пол, трябва ли да те моля два пъти за една услуга?

Още веднъж хвърлихме чоп.

О, ако Льо Мир беше видяла бъдещето си! И още – често се чудя – щеше ли да се върне назад? За жената копнежът за нещо ново и за приключения, и бойкостта от векове са й в кръвта – е, тя имаше своя опит, споделен отчасти само с Хари и мен.

Тези покрити със сняг върхове! Малко можехме да си представим какво криеха за нас. Смеехме се, помня, когато оставяхме зад себе си границата на цивилизацията представена от Серо де Паско.

Открехме, че е невъзможно да се снабдим с пълна екипировка в миньорския град, и бяхме принудени да изпратим куриер до Лима. Той се върна след два дена с мулета, седла, дисаги, ботуши, кожени гамаши, къси панталони, вълнени понча, и редица други неща, които, както ни увери, ни бяха абсолютно необходими за всяка степен на удобство. До времето, когато бяхме готови да потеглим, разполагахме с големичък керван.

Собственикът на хотела на намери един аггiero, за който той заяви, че е най-способният и надежден водач в целите Анди – висок, гъвкав тип с израз на пълно безразличие, който обикновено стоеше на жълтото му, твърде зловещо изглеждащо лице. Льо Мир не го хареса, но аз, разбира се, предпочетох опита на собственика на хотела и знанието пред нейните краткотрайни прищевки, и наех аггiero-то веднага.

Нашата екипировка беше пълна и всичко в готовност, когато Хари изведнъж заяви, че е решил да не отива, нито пък да позволи на Льо Мир да го направи.

- Не ми харесва това – каза той със загрижен тон. – Казвам ти, Пол, не ми харесва това. Разговарях с някои от миньорите и агтигос-ите, и тая работа е безразсъдна и опасна.

След като видя изражението на лицето ми, продължи припряно:

- О, не за мен. Ти ме знаеш; ще направя всичко, което някой друг би направил, и повече, ако мога. Но Дезире! Казвам ти, ако нещо ѝ се случи, аз... е...

Веднага го прекъснах:

- Мило мое момче, идеята принадлежи на Дезире. И да се говори за опасност, когато става дума за нея! Тя ще ти се смее.

- Смя се – Хари се съгласи с колеблива усмивка.

Тупнах го грубо по рамото.

- Хайде, стегни се! Керванът ни чака – и, виж, феята също. Готова ли си, Дезире?

Тя дойде към нас от вътрешните стаи на хотела, усмихната, лъчезарна. Никога няма да забравя картината, която представляваше. Носеше бели къси панталони, бял жакет, ботуши от щавена кожа и гамаши и шапка с маскировъчен цвят.

Златната ѝ коса, събрана плътно зад ушите и челото ѝ, блестеше ослепително на яркото слънце; очите ѝ искряха; малките ѝ бели зъби грееха в щастлива, радостна усмивка.

Вдигнахме я на гърба на нейното муле, след това яхнахме своите. Изведнъж внезапен спомен прониза мозъка ми със забележителна яснота, и аз се обърнах към Льо Мир:

- Дезире, знаеш ли кога изобщо те видях за пръв път? Беше в електромобил на Gare du Nord. Това е нещо различно, мадам.

- И безкрайно по-интересно – отговори тя. – Готов ли си? Виж този глупав argiero! О! Все пак, той знаел какво да прави. Тогава, messieurs – allons!

Argiero-то, след като прие моето кимване, издаде особено изсвирване през зъбите си. Мuletата наостриха ушите си, след това с едно обикновено движение потеглихме напред.

- Adios! Adios, senora! Adios, senores!

С вика на последния ни домакин, звучащ в ушите ни, ние преминахме надолу по тясната уличка на Серо де Паско, поели своя път към покритите със сняг върхове на Андите.

Глава V. ПЕЩЕРАТА НА ДЯВОЛА.

Може би си спомняте, че направих някои забележки относно изкачването на връх Пайкс Пийк. Е, това е просто детска игра – утринна разходка в сравнение с пътеките, които се оказа, че сме принудени да следваме във великите Кордилери.

Нито пък ни беше позволено постепенно да привикваме към опасността; не бяха минали и два часа, откакто излязохме от Серо де Паско, когато се оказахме да пълзим покрай един ръб, толкова тясно беше, че едва имаше място за мулетата да стъпят с двете си копита едно до друго, над пропаст три хиляди стъпки (915 м) по въздуха – право надолу. И, в допълнение към това неудобство, насъбиращата се понякога определена болка, причинена от голямата надморска височина.

Едва що намерехме почва, достатъчно широка за място за почивка, и нашият агтѐго ни повеждаше, сякаш като с магия, към мястото за лагеруване през нощта. Щяхме да се изкачим по стената на тясна долина; от едната страна бучеше буен поток на неколкостотин фута под нас; от другата – се издигаше безкомпромисна скална стена. Толкова тясна ще е била пътеката, че както си седях, възседнал мулето си, външният ми крак висеше над пропастта.

Но величествената гледка, новите неща и разнообразния пейзаж ни възнагради; а Льо Мир хареса опасността заради самата опасност. Постоянно се накланяше далеч от седлото, докато тялото ѝ буквално висеше във въздуха над някоя ужасна бездна, като през това време тя обръщаше глава и се смееше весело на Хари и мен, който яздох последен.

- Но Дезире! Ако подпръгът на седлото се скъса!
- О, ама няма.
- Ами ако се скъса?
- Тра-ла-ла! Ела, хвани ме!

И тя се опитваше да подкара мулето си в тръс – напразно усилие, тъй като добичето се грижеше много повече за собствената си кожа, отколкото тя за своята; а и мулето на аггiego-то беше едва на няколко фута пред него.

По този начин ние продължавахме ден след ден, не мога да кажа колко. Бяхме очаровани от нещо, което беше неустоймо. Но и на колкото и висок връх да се изкачахме, виждаше се друг, още по-висок, и този също трябва да бъде изкачен.

Безкрайното разнообразие на пътеката, нейните изненади, нейните нови опасности, явното ѝ изчезване в редкия въздух, само за да бъде намерена след някой повече от невъзможен завой, нагоре по стената на друга скала, която ни подмамваше нататък и нататък; и когато или където щяхме да сме в състояние да кажем: "дотук и толкова" беше нерешен проблем на този ден.

Около три часа един следобед се разположихме на лагер на малко чисто място в края на тясна долина. Нашият аггiego, като ни спря в този ранен час, ни обясни, че няма друго място за лагуване в рамките на шест часа ход, и никаква хасиенда или населено място – до петдесет мили (80 км). Приехме обяснението му с безразличието на хора, на които всеки ден е като другите, и се забавлявахме като проучвахме околността, докато той приготвяше вечерята и нареждаше леглата за лагуване.

Зад нас лежеше пътеката, по която бяхме достигнали – тясна, синусоидна лента, която не се отделя от страната на огромните канари като змия, закрепила се към скала. Отляво, непосредствено над нас, имаше урва с височина няколко

хиляди стъпки; от дясно – редици масивни скални блокове, от кварцит и гранит, безформени и надвиснали.

Имаше три, помня, разположени един до друг като трима гранитни братя; след това два или три по-малки в редица, и отвъд тях – други, в неравномерно подредени маси, понякога толкова близо едни до други, сякаш се избутваха един друг от пътя.

От няколко дена бяхме в района на вечен сняг; и скоро се събрахме около огъня, който агъего-то беше наклал за нашия лагер. Топлината му беше благодатна, въпреки местните ни вълнени одежди и тежки понча.

Вятърът свиреше зловещо; неземеен, безчувствен звук се блъскаше безумно в ушите ни. Белотата на снега и досадната сивота на скалите беше абсолютно неосвежена от някое леко оцветяване в зелено или игра на вода; място, самотно като човешката душа, и ужасяващо като смъртта.

Хари беше отишъл да провери копитата на мулето си, което леко накуцваше през целия следобед; Льо Мир и аз седяхме един до друг близо до огъня, вторачили се в играта на пламъците. Няколко минути мълчахме.

- В Париж, може би... – започна тя изведнъж, след това бързо спря и остана мълчалива.

Но аз бързо изпадах в меланхолия и исках да чуя гласа ѝ, и казах:

- Е? В Париж

Тя ме погледна, очите ѝ – странно сериозни, но не каза нищо. Настоях:

- Ти каза, Дезире, в Париж...

Тя направи бързо движение и се засмя неприятно.

- Да, приятелю – но е безполезно. Мислех си за теб. 'А! Картичка! Мистър Пол Ламар. Покани го, Жули. Или не, нека почака – не съм у дома.' Това, приятелю, щеше да бъде в Париж.

Вторачих се в нея.

- За Бога, Дезире, каква глупост е това?

Тя не обърна внимание на въпроса ми и продължи:

- Да, това е как би могло да бъде. Защо говоря по този начин? Планините ме хипнотизират. Снегът, самотата – защото аз съм сама. Брат ти, какво е той? И ти, Пол, едва ли съзнаваш съществуването ми. Имах своята възможност с теб, а я проиграх. А що се отнася до бъдещето – виж! Виждаш ли тази пустош от сняг и лед, блестяща, студена, безжалостна? А! Е, това е моя гроб.

Опитах се да си помисля, че тя просто се забавлява, но блясъкът в очите ѝ не беше възникнал от радост. Проследих втрещения ѝ поглед през непроходимата пустош и, потръпвайки, запитах:

- Какво е това ужасно хрумване, Дезире? Хайде, едва ли е приятно.

Тя стана и премина ярд и нещо от мястото между нас до мен. Усетих очите ѝ над мен, и се опитах, тъй като не можех да ги видя, да срещна погледа ѝ. След това тя каза, с нисък, но странно ясен глас:

- Пол, обичам те.

- Мила моя Дезире!

- Обичам те.

Изведнъж – пак си бях аз, спокоен и усмихнат. Бях убеден, че тя играе ролята си, и не поисках да разваля хубавата сцена. Затова просто казах:

- Поласкан съм, сеньора.

Тя въздъхна, като постави ръка на рамото ми.

- Ти ми се смееш. Не си прав. Аз ли избрах това място за флирт? Преди не можех да ти кажа; сега трябва да знаеш. Имало е много мъже в живота ми, Пол; някои глупави, някои – не толкова, но никой като теб. Никога не съм казвала,

'Обичам те.' Казвам го сега. Веднъж взе ръката ми, но никога не си ме целунал.

Изправих се на крака, усмихнат, безкрайно тъп, и се направих, че я прегръщам.

- Целувка? Това ли е всичко, Дезире? Е...

Но не бях преценил тона ѝ правилно и се излъгах. Тя не мръдна нито мускул, но аз се почувствах отблъснат като от стоманена бариера. Тя остана да стои абсолютно спокойна, претърсвайки ме с втренчен поглед, който смъкна от мен лекомислието и цинизма и лустрото на живота; и накрая тя промълви с глас, изпълнен с болка:

- Трябва ли да ме убиеш с думи, Пол? Не мислех – сега. Твърде късно е.

След това се обърна бързо и извика Хари, който изтича към нея, само за да ѝ задоволи някакво банално искане, а след една минута агъеро-то обяви, че вечерята е готова.

Предположих, че инцидентът за нея беше отминал, както за беше мен; едва ли можех да знам колко дълбоко я бях наранил. И когато открих грешката си, след известно време и при други, различни обстоятелства, тя едва не ми костваше живота, а и на Хари, на всичко отгоре.

Докато се хранехме Льо Мир явно беше в най-доброто си настроение. Тя разказа историята на героинята на Балзак, която прекосила Андите дегизирана като испански офицер, извършвайки чудни подвизи със сабята си и опустошавайки сърцата на изисканите дами, които приема пола на елегантния капитан за показания от дрехите му.

Историята беше източник на голямо забавление за Хари, който настояваше тя да му изрежда подробност след подробност, докато Дезире не пусна паметта си в отпуска и я замени с чисто въображение. Импровизацията пък не падаше много по-долу от оригинала.

Беше още светло, когато завършихме вечерята, повече от три часа преди времето за лягане. И тъй като нямаше нищо по-добро да се прави, извиках аггюго-то и го помолих да ни разведе да проучим масите от скални блокове, сиви и неприветлив, които се бяха надвесили от дясната ни страна.

Той кимна с глава по обикновения си безразличен начин, и петнайсет минути по-късно тръгнахме пеша. Аггюго-то беше начело, Хари – по петите му, а Дезире и аз – на опашката.

Три пъти се опитах да завържа разговор с нея; но всеки път тя поклащаше глава, без да се обърне, и аз се отказах. Бях искрено озадачен от думите и поведението ѝ отпреди един час; дали това беше някоя от хитрините на Льо Мир, или...

Вниманието ми беше отдадено на този въпрос като на някой, който разгадава гатанка; но аз го изхвърлих от мислите си, обещавайки си да го реша на сутринта, и посветих вниманието си на капризите на природата около мен.

Минавахме през процеп между две масивни скали, около триста или четиристотин ярда дълъг (275 – 365 м). Пред нас, в края на прохода, се изпречваше нещо като скала.

Нашите стъпки отекваха от скала на скала; единственият друг звук беше зловещото стенание на вятъра, достигащо до ушите ни отслабнало, което служеше само за усиляване на ефекта му. Тук-там имаше отвърстия, достатъчно големи, за да влезе кон с ездач, и на много места стените им бяха оронени.

Мислех си, помня, че образованието беше несъмнено от варовик, със слой кварцит тук-там, когато се сепнах от вика на Хари.

Приближих се. Хари и Дезире, с Фелипе, аггюго-то, се бяха спрели, вторачили поглед нагоре, към скалната стена, която преграждаше изхода от прохода. Като проследих

погледите им, видях очертания, врязани в скалата, явно груб and несръчен опит да се възпроизведе формата на някакво животно.

Нещото беше на някакви си четирийсет фута (12 м) над нас и беше трудно да се види ясно.

- Казвам, че това е лама – говореше Хари, когато спрях до него.

- Мило мое момче – отвърна Дезире, – не мислиш ли, че разпознавам коня, когато го видя?

- Когато видиш такъв, разбира се – каза Хари саркастично. – Но кога някой е виждал кон с гръб като този?

Що се отнася до ме, аз наистина бях заинтригуван, и се обърнах към агъето-то за информация.

- Si, senor – каза Фелипе, – un caballo.

- Но кой го е изсякъл?

Фелипе сви рамене.

- Ново ли е – испанско?

Пак свиване на рамене. Станах нетърпелив.

- Нямах ли език? – запитах аз. – Говори! Ако не знаеш автора на това изображение на копитно, кажи.

- Знам, сеньор.

- Знаеш?

- Si, senor.

- Тогава, за Бога, кажи ни.

- Историята му? – сочейки към фигурата на скалата.

- Да, идиот!

Без израз на интерес, Фелипе се завъртя два пъти наоколо, намери удобна скала, седна, зави цигара, запали я, и започна. Говореше на испански диалект; ще запазя стила, доколкото ми позволява превода.

- Преди много, много години, сеньор, Атахуалпа, инката, син на Хуайна-Капак, бил затворен в Кахамарко. Преди

четири-петстотин години, било това. По времето на великия Писаро. Имало злато в Куско, на юг, и Атахуалпа, за откуп, наредил това злато да бъде занесено на Писаро. Вестителите отнесли заповедта като вятър, толкова бързо, че за пет дена жреците на слънцето занесли златото от храмовете, за да спасят живота на Атахуалпа.

Фелипе направи пауза, като дръпна от цигарата си, погледна слушателите си, и продължи:

- Но Ернандо Писаро, брат на великия Писаро, се усъмнил, че златото щяло да бъде донесено със закъснение. От Пачакамак той дошъл с двайсет конника, сеейки ужас в планините, носейки осемдесет товара злато. През река Хуаха и покрай езерото Чинчайкоча вървели те, докато пристигнали в град Хуануко.

Имало храмове и злато и жреци и войни. Но когато войните на инките видели конете на испанците и чули пушките, те се уплашили и избягали като малки деца, отнасяйки златото си. Никога преди не били виждали бели хора, или пушки, или коне.

С тях заминали много жреци и жени, към снеговете на планините. И след много дни страдания те стигнали до една пещера, в която изчезнали и никога повече не били видени, нито пък Ернандо Писаро и двайсетте му конника могли да ги намерят и да се сдобият със златото им.

И преди да влязат в пещерата, те се изкачили на скалата близо до нейния вход и изсекли върху нея образа на кон, за да предупредят братята си инки за испанците, които ги прогонили от Хуануко. Това е историята му, сеньор.

- Но кой ти разказа всичко това, Фелипе?

Аггiero-то сви раменете си и погледна наоколо, сякаш за да каже: “То е във вятъра”.

- Ами пещерата? – извика Дезире. – Къде е пещерата?

- Тя е там, сеньора – каза Фелипе, посочвайки през прохода в дясно.

Тогава нищо не можеше да спре Дезире да види пещерата. Аггiero-то я информира, че е трудна за достъп, но тя отклони възраженията с презрение и му нареди да води.

Хари, разбира се, беше с нея, и аз ги последвах някак си без желание; защото, въпреки че историята на Фелипе беше доста точна, бях склонен да приема легендата му за изчезналите инки като фантастично предание от планините.

Беше казал правилно – пътеката до пещерата не беше от леките. Тук-там дълбоки проломи ни караха да правим широки заобикалки, иначе рискувахме да си счупим вратовете на опасните урви.

Накрая стигнахме до малка площадка, която приличаше най-вече на дъното на гигантски кладенец, и в центъра на една от стените на отвесния скат имаше отвор с размери около трийсет или четирийсет фута (9 – 12 м), черен и неравен, и някак си ужасяващ.

Това беше входа на пещерата.

Там Фелипе се спря.

- Ето, сеньор. Тук влезли инките от Хуануко със златото си.

Той трепереше, докато говореше, и аз си представих, че лицето му става бледо.

- Ще я проучим! – извика Дезире, тръгвайки напред.

- Ама не, сеньора! – Аггiero-то определено трепереше. – Не! Сеньор, не я оставяйте да влезе вътре! Много пъти мои земляци са влизали да търсят злато, американци също, и никога не са се връщали. Това е пещерата на дявола, сеньор. Той се крие в тъмнината и никой, който влезе, не може да му избяга.

Дезире се смееше весело.

- Тогава аз ще посетя дявола! – възкликна, и преди Хари или аз да можем да я стигнем, тя скочи през пространството между нас и входа и изчезна вътре.

С виковете на ужас от Фелипе, достигащи до ушите ни, ние скочихме след нея.

- Дезире! – извика Хари. – Върни се, Дезире!

Нямаше отговор, но ехото от тъмнината пред нас се върна отслабнало – можеше да са стъпки! Какво безразсъдство! Защото си мислех, че тя просто е имала намерение да изплаши горкия Фелипе, и сега...

- Дезире! – Хари извика пак с цялата сила на дробовете си. – Дезире!

Пак нямаше отговор. Тогава влязохме в пещерата заедно. Помня, че когато влизахме, аз се обърнах и видях Фелипе втрепенен, с бяло лице и очи, пълни с ужас.

Сто фута (30.5 м) и ние бяхме заобиколени най-гъста тъмнина. Мърморех:

- Това е безумие; хайде да вземем светлина – и се опитам да задържа Хари. Но той ме бутна настрана и продължи да върви опипом, викайки:

- Дезире! Върни се, Дезире!

Какво можех да направя? Последвах го.

Изведнъж вик отекна в пещерата. Умножен от ехото в черните стени, той беше нечовешки, примесен с ужас, безкрайно ужасен.

Побиха ме тръпки от главата до петите; край себе си чух Хари да се задъхва от неопишуем страх. Миг по-късно се втурнахме напред в тъмнината.

Колко време тичахме, изобщо не мога да кажа; вероятно няколко секунди, възможно – няколко минути.

Бяхме се втурнали напред, сляпо, задвижени не от разума, а от спомена за този ужасен вик, един до друг, задъхани, ужасени. И тогава...

Стъпка в невидимото пространство – мощно усилие да стъпя отново на твърдо – безумен миг на отчаяние и безпомощно махане с ръце и крака. След това тъмнина и забрава.

Глава VI. ПЛЕНЕНИ.

Падането – десет фута ли беше или хиляда (3 или 300 м)? Изобщо нямаше да узная. Стремително профучаване през пространството, от човек едва ли може да се очаква да запази самообладанието си.

Всъщност, единственото ми впечатление беше справедливо възмущение; споменът ми е, че псувах на глас, но Хари отрича.

Но това не може да е било задълго, защото, когато плъснахме във водата на дъното бяхме поне леко зашеметени от сблъсъка. С това Хари се съгласяваше оттогава; той трябва да е късметлия колкото мен, защото пропаднах неударимо, но в чиста цепнатина.

Издигнах се на повърхността, като плюея, и размахвах ръцете си в опит да плувам – или, по-скоро, да се задържа на повърхността – и бях въвн от себе си от радост да открия, че ръцете и краката ми се подчиняват на командите от мозъка.

Около мен беше по-тъмно от нощ и абсолютна тишина, като изключим тихото, непрекъснато ромолене, неприличащо на друг звук, едва доловимо. Успях да си обясня това, че първо осъзнах факта, че водата беше поток, който се движи – който се движи с невероятна бързина, плавно и почти безшумно. Веднага щом осъзнах това, се отказах от всичките си опити да плувам, и се задоволих с това да държа главата си над повърхността и да се нося по течението.

Тогава се сетих за Хари и извиках името му високо много пъти. Отекванията из пещерата бяха като гърмежи на хиляда оръдия; но нямаше отговор.

Ехото ставаше все по-слабо и по-слабо и отмря надалеч, и отново всичко беше тишина и непрогледна нощ, докато се борех със силното засмукване на невидимия поток, който ставаше все по-бърз и по-бърз, и усетих, че силите ми ме напускат.

Ужасът също започна да ме обзема колкото повече безкрайни минути минаваха. Мислех си: “Ако само можех да виждам!” и налягах очите си с усилие, докато не бях принуден да ги затворя от зашеметяваща болка. Пълната, абсолютна тъмнина скриваше от мен информацията за всичко, край което минавах или което ме чакаше по-късно.

Водата, отнасяща ме бързо напред със своя тих, безпощаден замах, беше студена и черна; притискаше ме с огромна мощ; от време на време ме повличаше под повърхността и аз се борех да изплувам обратно, задъхвайки се, с почти изчерпани сили.

Забравих Дезире и Хари; загубих всякаква представа за това къде съм бил и какво съм правил; тихото буйство на потока и ужасната тъмнина ме подлудяваха; гмурках се и се борех отчаяно, сякаш, плачейки от яд. Това нямаше да продължи много повече; бях много близо до края.

Изведнъж, с радостно вълнение, разбрах, че скоростта на потока беше намаляла. След това ме обхвана мисъл на отчаяние; опитах се да сподавя надеждата и да се предам на неволята. Но скоро нямаше повече съмнение; водата ме носеше все по-бавно и по-бавно.

Носех се с малко затруднение, чудейки се – дали не се приближавам към по-малък изход, който действаше като бент? Или просто беше намаляване на наклона на руслото на потока? От безсилие напусах тъмнината.

Накрая водата стана абсолютно спокойна, както отсъдих по липсата на натиск върху тялото ми, и аз се обърнах рязко на дясната си страна и започнах да плувам. Слабостта

ми ме напусна като с магическа пръчка, и аз енергично заплувах със смели загребвания; и понеже нямаше какво да ме предупреди, едва не се убих, когато главата ми се блъсна изведнъж в каменна стена, незабелязана в тъмнината.

Бях напълно зашеметен и потънах; но потапянето ме свести; и когато се върнах на повърхността, заплувах с доста по-внимателни загребвания, търсейки стената. Тя не беше там, и аз нямах представа в коя посока е. Но вече бях предупреден; и като преплувах няколко фута първо в една посока, след това в друга, и внимавайки да не се отдалеча в нито една посока, накрая я открих.

Ръката ми лесно достигна горния край, и, вкопчвайки се в хлъзгавата повърхност със стискане, направено здраво от отчаяние, и концентрирайки всяка частица сила в едно окончателно усилие, аз се извлякох от водата и паднах напълно изтощен на земята.

При такива обстоятелства времето не заема място в пресмятаният на човека; той е доволен, че диша. Предполагам, че съм лежал в полусъзнание няколко часа, но това може да са били просто и няколко минути. Тогава почувствах как животът се надига у мен; протегнах ръце и крака и седнах. Постепенно в съзнанието ми навлизаше мисълта за Дезире и Хари и за Андите над мен, и за Фелипе, треперещ от ужас, като че ли той е изплувал от пещерата на дявола.

Първо си спомних за Хари; но надежда не ме обзе. Не можех да си представя, че той също би се измъкнал от този ужасен порой; само изключителният късмет ме беше спасил да не се блъскам в безсъзнание о скалите и ме доведе на скалната тераса, върху която си отпочинах.

След това той изчезна! Не мислех за опасността, която ме грозеше. Бях минал през света, без много да обръщам внимание на това какво представлява; нямаше нищо свято

за мен; никоя обич не е била повече от едnodневен каприз; просто смучех удоволствие от горчивия ѝ плод.

Но аз обичах Хари; разбрах го с нещо като удивление. Той ми беше скъп; силна, пронизваща болка сви гърдите ми при мисълта, че може да съм го загубил; сълзи напълниха очите ми; и аз извисих глас и извиках диво:

- Хари! Хари, момче! Хари!

Пещерата заехтя. Повикът ми тръгна от стена на стена, а след това се върна пак, плувайки през черното пространство със странно потрепване, и накрая затихна в някакъв мрачен, невидян коридор. И след това... след това дойде ответно повикване!

Поради смесващото се ехо в пещерата, тонът не можеше да бъде разпознат. Но думата не можеше да се сбърка; тя беше "Пол".

Скочих на крака с вик, след това спрях, за да чуя. От тъмнината, която ме заобикаляше дойдоха думи, с гласа на Хари, много по-тихо, но отчетливо:

- Пол! Пол, къде си?

- Слава Богу! – въздъгнах; и отговорих:

- Тук, Хари, момче, тук.

- Но къде?

- Не знам. На скална тераса край водата. Къде си ти?

- На такова място. От коя страна си?

- Дясната – отговорих с прочувствено наблягане. – С други думи, външната. Ако не беше тази адска тъмнина... Слушай! Колко далеч ти звучи гласът ми?

Но безбройните отеквания от пещерните стени правеха невъзможно да се прецени разстоянието по звука. Опитвахме пак и пак; понякога ни се струваше, че сме на няколко крачки един от друг, понякога – на миля или повече.

Товага Хари заговори шепнешком, и гласът му сякаш стигаше направо в ухото ми. Никога не бях виждал абсолютно тъмна нощ като тази в пещерата; на очите ни им трябваше няколко часа, вероятно, за да се адаптират към това явление; но когато вдигнех ръка само на шест инча (15 см) пред лицето си, не можех да добия дори най-смътната представа за очертанията ѝ.

- Безполезно е – заявих накрая. – Трябва да експериментираме. Хари!

- Да.

- Обърни се наляво и се придвижвай внимателно по брега. Аз ще се обърна надясно. Върви внимателно, момче; опипвай пътя си.

Пълзах на ръце и колене, не по-бързо от охлюв, опипвайки всеки инч по земята. Повърхността беше мокра и хлъзгава, и на места наклонена под ъгъл, който ме караше да се вкопчвам, за да не изхвъркна в пространството.

Междувременно продължавах да викам Хари и той – мен; но заради болезнено бавното ни придвижване, трябваше ни половин час или повече, преди да открием, че разстоянието между нас се е увеличило, вместо да намалее.

При това той пусна едно проклятие, и тонът му беше опасен; нищо чудно момчето да се беше почти побъркало! Успокоих го доколкото можех с думи на окуражаване, и го инструктирах да се завърти и да се придвижва надясно от първоначалното си положение. Аз също се обърнах, наляво.

Надеждата ни да се срещнем се облягаше на вероятността, че брегът е около кръгъл воден басейн и беше непрекъснат. На някое място, разбира се, се вливаше потокът, който ни беше довялякъл, а на друго място почти сигурно се изтичаше; но ние се надявахме на късмет да избегнем тези места. Шансовете ни бяха по-малко от едно

на хиляда; но, ако това пропаднеше, можеха да се открият някои други средства.

Най-простият начин за мен щеше да бъде да вляза във водата и да я преплувам до Хари, разчитайки гласът му да ме води; но сблъскващите се отеквания предизвиквани и от най-лекия звук, правеха един такъв опит опасен.

Пълзях по мократа, хлъзгава, коварна повърхност, струваше ми се, с часове. Не можех да видя нищо – абсолютно нищо; всичко беше черно пространство; трудно беше да преценя действителността в един такъв кошмар. От една страна, неизвестни опасности; от друга, невидимо, бездънно езеро; достатъчно, разбира се, да изопне нервите на човек. Страхът ми за Хари убиваше безпокойството ми за самия мен. Продължавахме да се викаме:

- Хари!

- Да.

- Дръж се.

- Да. Идвам. Казвам, по-близо сме, Пол.

Колебаех се да се съглася с него, но накрая нямаше повече съмнение в това. Гласът му започна да достига до мен с почти естествени тонове, което значеше, че сме достатъчно близо за да се пренасят вибрациите без смущения от стените.

Беше все по-близо; беше едва ли не въпрос на няколко крачки; Хари нададе вик на радост, и изведнъж след това чух тихото му уплашено тежко дишане и звука от бясната му борба да си възвърне опората. От вълнение беше забравил да бъде предпазлив и се беше подхлъзнал от ръба във водата.

Не посмях да му помогна; така, аз лежах абсолютно неподвижен и му извиках да легне по лице. Колко напругах очи безнадеждно, като проклинах безмилостната тъмнина! След това борбата приключи и гласът на момчето прозвуча:

- Всичко е наред, Пол! Всичко е наред! Ей богу, почти си бях отишъл!

Минута по-късно държах ръката му в моята. На това място наклонът беше под остър ъгъл, и ние направо легнахме по гръб. Много минути лежахме мълчаливо стискайки ръце; Хари трепереше неудържимо от нервна умора, а аз самият не бях в състояние да говоря.

Каква сила има в общуването! Сам всеки от нас вероятно не би издържал много по-рано на напрежението на нашата ужасна ситуация; но и двамата черпехме надежда и кураж от това ръкостискане.

Накрая той проговори:

- За Бога, къде сме, Пол?

- Знам колкото и ти, Хари. тази проклетата тъмнина прави невъзможно дори да се отгатне нещо. Според Фелипе, ние сме на гости у дявола.

- Но къде сме? Какво стана? Главата ми е замаяна... не знам...

Стиснах ръката му.

- И не е за чудене. Не ти се случва всеки ден да проплуваш в подземна река няколко мили под Андите. Над нас е планина висока четири мили, под нас – бездънно езеро, около нас – тъмнота. Не много радостна перспектива, Хал; но, слава Богу, събрахме се заедно! Това е гроб – нашият и нейният. Значи Дезире е знаела за какво говори.

От устните на Хари излезе вик – вик на болезнен спомен:

- Дезире! Бях забравил, Дезире!

- Вероятно е далеч по-добре от нас – уверих го аз.

Усетих погледа му – не можех да го видя – и продължих:

- Можем да посрещнем нещата почтено, като мъже. Стегни се, Хари; що се отнася до Дезире, да се надяваме, че мъртва. Това е най-доброто, което може да ѝ се случи.

- Тогава ни сме... не, това е невъзможно.

- Хари, момче, ние сме погребани живи! Ето! Това е най-лошото. Всичко друго – здраве му кажи.

- Но трябва да има изход, пол! А Дезире... Дезире...

Гласът му потрепери. Тупнах го грубо по раменете.

- Запази нервите си. Колкото до изхода – при скоростта, с която този поток ни смъкна, трябва да ни е носил хиляди футове под планината. Вероятно има една миля солидна скала между нас и слънчевата светлина. Усети силата на този порой; все едно, че се опитваш да плуваш срещу Ниагара.

- Но трябва да има изход от другата страна.

- Да, и най-вероятно на четиридесет или петдесет мили оттук – това е разстоянието до западния склон. Освен това, как можем да го намерим? А може и да няма изход. Най-вероятно водата постепенно се абсорбира от порьозните скални образувания, такава е причината за това езеро.

- Но защо е неизвестно? Фелипе каза, че пещерата била изследвана. Защо не са открили потока?

Е, по-добре беше да говорим за това, отколкото за нищо; това поне предпази Хари от детския му плач за Дезире. Така, обясних, че пропастта, в която пропаднахме, явно беше с по-нов произход.

Геологично Андите все още са в хаотично състояние на формиране; огромни разломи на силурски шихти и диорит често се появяват. Хребет от тези по-меки скали най-вероятно бил облицован от всички страни с гранит за много векове; след това, станал по-рохкав от водата и времето, се раздробил и се плъзнал в потока под него.

- И – завърших аз, – ние го последвахме.

- Тогава можем да намерим друг – каза Хари с надежда.
Съгласих се, че това е възможно. Тогава той избухна:

- За Бога, не бъди толкова коравосърдечен! Не можем да излезем, ако не опитаме. Хайде! И кой знае – може да намерим Дезире.

Тогава реших, че е най-добре да му кажа. Явно, тази мисъл не му беше минала през ума, и най-добре за него беше да разбере най-лошото. Стиснах по-здраво ръката му и казах:

- Не е така приятно, Хари. Защото ще умрем от глад.

- Да умрем от глад? – възкликна той. След това добави просто, с особен патос – Не бях си го помислил.

След това лежахме мълчаливо много минути в тази ужасна тъмнина. Мисли и спомени идваха и напускаха мозъка ми с невероятна бързина; представяха се отдавна забравени картини; безкрайна, хаотична панорама. Показваха, че художникът им прави обзор на отминалия си живот в пространството за няколко секунди; отне ми още малко време, но работата определено беше цялостна. Също така, не го ли намерих за по-интересен като поглед към миналото, отколкото беше в действителност.

Затворих очите си, за да избягам от тъмнината. Беше влудяваща; следователно, беше достатъчно лесно да разбера истерията на слепите и да им съчувствам. Бях стигнал до положение, в което бях принуден да скърцам със зъби, за да се съдържа да не избухна в псувни; не можех повече да лежа, както бях изтощен, и Хари също. Обърнах се към него:

- Хайде, Хал; хайде да тръгваме.

- Накъде? – попита той с тон, лишен от надежда.

- Накъдето и да е – далеч от тази зверска вода. Трябва да си изсушим дрехите; няма смисъл да умираме като удавени плъхове. Само ако имах кибрит!

Станехме на ръце и крака и запълзахме с мъка нагоре по хлъзгавия наклон. Скоро стигнахме суха почва и се изправихме; тогава внезапно ми хрумна една мисъл и се обърнах към Хари:

- Не пи ли от водата?

Той отговори:

- Не.

- Е, нека я опитаме. Може да бъде последното ни пиене, Хал; пийни си добре.

Допълзахме обратно надолу до брега на езерото (наричам го така поради непознаване на истинското му естество), и като се настаних колкото се може по-устойчиво, хванах ръката на Хари и го държах, докато той внимателно се наведе към водата. Той не можеше да стигне повърхността ѝ с уста, без да пусне ръката ми, и аз свалих пончото си и го използвах като въже.

- Как е на вкус? – попитах аз.

- Чудесна! – беше отговора. – Трябва да е чиста като сълза. Господи. Не знаех, че съм толкова жаден!

Не ми беше неизвестен фактът, че имаше идеална възможност водата да бъде нездравословна, вероятно отровена, например от терциерни утайки на медни руди в скалните басейни; но мисълта ми събуди надеждата, а не страха. Имахме избор, дори пред смъртта.

Но когато издърпах нагоре Хари и се спуснах самият аз, скоро разбрах, че няма опасност – или вероятност. Водата имаше алкален привкус, но нищо повече.

След това пак изпълзахме нагоре по мокрия бряг, и още веднъж стъпихме на мокра почва.

Повърхността беше идеално равна, и ние ускорихме крачка, ръка за ръка, отдалечавайки се от езерото. Но когато, след стотина ярда, блъснахме главите си в солидна скална стена, решихме да бъдем по-предпазливи.

Тъмнината се сгъстяваше, ако може да се каже. Обърнахме се надясно и заопипвахме стената, която беше гладка като стъкло и по-висока, отколкото можех изобщо да достигна. Сякаш при пипане беше леко изпъкнала, но това можеше да бъде заблуда.

Извървахме по този начин неколкостотин ярда или повече, напредвайки внимателно, когато достигнахме до процеп в стената. Няколко стъпки по-нататък стената започваше пак.

- Това е тунел – каза Хари.

Кимнах, забравяйки, че не ме вижда. – Ще тръгнем ли по него?

- Трябва да се възползваме от всяка възможност – отговори той, и ние влязохме в коридора.

Беше твърде тесен – толкова тесен, че бяхме принудени да напредваме твърде бавно, опипвайки пътя си, за да избегнем сблъскването със стените. Подът беше обсипан със скални отломъци, и бърза крачка значеше почти сигурно падане и натъртен пищял. Това беше досадна работа и невероятно уморително.

Не бяхме почивали достатъчно продължително, за да дадем възможност на телата си да се съвземат от борбата с пороя; също така, започнахме да чувстваме нужда от храна. Хари беше първият, който изгуби кураж, но аз го подканих да продължи. След това той се спъна и падна и остана да лежи неподвижен.

- Удари ли се? – попитах с безпокойство, навеждайки се над него.

- Не – беше отговорът. – Но съм уморен – уморен до смърт – и искам да спя.

Самият аз се изкушавах, но го изправих на крака, някак си импулсивно, не знам как. Каква полза имаше от това?

Всяко място беше като другите. Обаче, ние продължихме да се борим.

След час коридорът се разшири в галерия. Поне така ми се стори; стените рязко се разделиха наляво и надясно. И все още – непроницаема, влудяваща тъмнина и ужасна тишина!

Предадохме се; не можехме да продължим да вървим повече. Загубихме безполезно няколко минути в търсене на меко място, за да легнем – мъх, тръстика, нещо. Не намерихме нищо, разбира се; но макар и твърда, коравата скала беше благодатна за изтощените ни тела. Легнахме един до друг, използвайки своите понча за възглавници; дрехите ни най-после бяха сухи.

Не знам колко дълго съм спал, но ми се стори, че едва бях задрямал, когато бях събуден от нещо – какво?

Не достигаше никакъв звук до наострените ми уши. Седнах, вирайки се в тъмнината, треперейки без явна причина. Тогава си помислих, че няма нищо опасно за мъж, който се е срещнал лице в лице със смъртта, и се засмях високо – тогава се потръпнах от звука на собствения си глас. Хари спеше дълбоко до мен; равномерното му дишане говореше за дълбочината на съня му.

Пак легнах, но не можех да заспя. Нещо инстинктивно, отдавна забравено, трепна в мен, казвайки ми, че вече не сме сами. И скоро слухът ми го долови.

Отначало това не беше звук, а просто някакво подобие. Това беше ритмично, слабо удряне, като пулс. Какво можеше да бъде? Отново седнах, вслушвайки се и вирайки се в тъмнината. И този път не се лъжех – имаше звук, шумолящ, съскащ.

Лека-полека той се засилваше, или по-скоро се приближаваше, докато не зазвуча на едва ли не няколко крачки от мен от всички страни, злокобно и застрашително. Това

беше тихо, спотаено дишане на нещо живо – животно или човек – допълзяващо все по-близо.

Тогава тъмнината стана двойно по-ужасна. Седях парализиран и крайно безпомощен, макар че страх, слава Богу, не ме беше обзел! Не можех да чуя стъпки; никакъв друг звук, освен това тихо, шумолящо дишане; но сега определено беше това, което беше всъщност, то не беше само.

Чувах го от всички страни – по-близо, по-близо – докато накрая не усетих горещ, зловонен дъх досами лицето ми. Нервите ми трепереха от отвращение, не далеч от ужас.

Скочих на крака с отчаян вик към Хари и се метнах към него.

Нямаше ответен звук, нито бягащи стъпки, нищо; но аз усетих, че чудовищни, космати пръсти стискат гърлото ми.

Опитах се да се боря, и веднага бях проснат на земята от съкрушителното тегло на множество меки, вонящи тела.

Стискането около гърлото ми се затегна; ръцете ми се отпуснаха, мозъкът ми замая, и не помня повече нищо.

Глава VII. БОРБА В МРАКА.

Дойдох в съзнание с отвратително чувство на гадене и нереалност. Само мозъкът ми беше жив; цялото ми тяло беше вцепенено и сякаш парализирано. Все още тъмнина и тишина, защото всичките ми сетива ми казваха, че би трябвало да съм още на мястото, където бях паднал.

Тогава се опитах да раздвижа ръцете си, и разбрах, че ръцете и краката ми бяха здраво вързани. Напънах ремъците, издавайки някакъв лек звук; и веднага чух шепот, отдалечен на няколко фута:

- Събуди ли си , Пол?

Бях в полудрямка, но познах гласа на Хари, и му отговорих просто:

- Да. Къде си?

- Един Господ знае! Носеха ни. Ти беше в безсъзнание с часове.

- Носеха ни?

- Да. Хиляда мили, мисля, на гърбовете си. Какви... какви са те, Пол?

- Не знам. Видя ли ги?

- Не. Твърде тъмно е. Силни са като горили и са покрити с козина; много добре го усетих. Те не издадоха звук през цялото време. Високи са не повече от половината ми, а пък един от тях ме носи сякаш съм бебе – а аз тежа сто и седемдесет фунта (77 кг).

- С какво сме вързани?

- Не знам; усещам го като кожа; жилава като от плъхове. Мъчех се да се освободя два часа, но не подава.

- Е, ти знаеш какво значи това. Немите животни не връзват човека.

- Но това е невъзможно.

- Няма нищо невъзможно. Но слушай!

Чу се звук – леки стъпки; които се приближаваха. След това изведнъж някакво тяло се наведе близо над мен; не можех да видя нищо, но почувствах натиск на тялото си и воня, неопишуема, влезе в ноздрите ми. Усетих режещо движение около китките си; ремъците се движеха напред и назад, скоро ръцете ми бяха свободни. Тялото се отдалечи от мен като се изправи, чух тропот по земята до главата си, и след това тишина.

След това чух една псувня от Хари:

- По дяволите това животно! Поряза китката ми. Свободни ли са ръцете ти, Пол?

- Да.

- Тогава ме превържи; кърви лошо. За какво беше това?

- Имам нещо пред вид – отговорих аз и откъснах лента от ризата си и превързах раната, която се оказа лека. Тогава потърсих по земята около мен, и разбрах, че предположението ми е правилно.

- Ето, Хал! Има кльопачка. Но какво, по дяволите, е това? Гръм и мълния, това е сушена риба! Сега, къде за...

Но ние не губихме повече време за разговор, защото бяхме полумъртви от глад. Нещото не беше лошо; за нас, които бяхме постили от почти трийсет и шест часа – представата ни за времето беше изключително смътна – това беше страхотен банкет. И наблизко имаше басейн, пълен с вода.

- Порядъчни бедняци, казвам – дойде гласът на Хари от тъмнината. – Но кои са те?

- Питай Фелипе – отговорих аз, защото през това време аз добре се убедих за естеството и самоличността на тези, които ни бяха пленили. – Както казах, немите животни не връзват хората с ремъци, нито пък ги хранят със сушена

риба. Разбира се, това е невероятно, но човек трябва да е готов да повярва всичко.

- Но, Пол! Ти мислиш...

- Точно така. Ние сме в ръцете на инките от Хуануко – или по-скоро на техните наследници.

- Но това е било преди четиристотин години!

- Историята ти е отлична, като географията на Дезире – казах аз сухо. – Но какво от това? Те просто са избрали да живеят под света, вместо в него; твърде мъдро решение, може да прозвучи цинично – без да се спомене малката подробност, че са затворници. Скъпи мой, Хал, не се оставяй да бъдеш изненадан от нещо. Тук сме в пълен мрак, погребани в Андите, заобиколени от космати, изродени животни, които вероятно ни дават да ядем, за да бъдем, може би, в състояние да бъдем изядени, без възможност изобщо пак да зърнем слънчева светлина; и каква е мисълта, която изплува от повърхността на моето съзнание? Просто тази: че аз най-искрено желая и копнея за префекта на Карбахал и за една кибритена клечка.

- Пол, ти каза – да ни изядат...

- Най-вероятно е да са канибали. Един Господ знае, дали нямат някакво леко забавление в тази ужасна дупка. Разбира се, идеята е безвкусна; преди да ни заколят, ще ни нокаутират.

- Това е изтъркана тъпа шега – каза Хари с известен ентузиазъм.

- Но това е самата истина, момчето ми. Познаваш ме; никога не пунтирам. Няма нищо особено възмутително в мисълта, че ще бъдеш изяден; недостатъкът на това е, че единият трябва да умре пръв. И двамата искаме да живеем; един Господ знае защо. И все още имаме възможност.

Знаем сега, че тук трябва да има храна и достатъчно въздух. Почти сигурно е, че не можем да излезем, но по-

късно може да стане. И какъв опит! Познавам дузина антрополози, които биха дали научните си степени за това. Мога да почувствам ентузиазъм от това.

- Но какво, ако те... те...

- Кажи го. Ако ни изядат? Можем да се борим. Ще бъде странно, ако ние не можем да надхитрим тази сган. И сега тишина; имам намерение да започна. Слушай усърдно... усърдно! Зверовете са безшумни, но ако те са наблизно, можем да чуем дишането им.

- Но, Пол...

- Без повече разговори. Слушай!

Лежахме мълчаливи много минути, едва дишайки. Дори и най-слаб шум не достигаше до ушите ни през абсолютния мрак; свършена, пълна тишина. Накрая се протегнах и докоснах Хари по рамото, и се изправих на колене.

- Напълно достатъчно! Сами сме. Затова трябва да пълзим. Дръж се непосредствено зад мен; не трябва да сме разделени. Първото нещо е да открием остър камък да срежем тези ремъци. Опирай земята с ръце, докато вървим.

Изобщо не беше лесно да се изправим, и още по-трудно да се придвижим на известно разстояние, защото глезените ни бяха вързани един за друг доста ефективно; но ние успяхме някак си да се завлечем на известно разстояние. Аз бях отпред; Изведнъж усетих Хари да ме дърпа за палтото, и се обърнах.

- Точно такава нещо ни трябва, Пол. Остър като нож. Виж!

Опипом намерих ръката му в мрака и взех от нея предмета, който той ми подаде – малък плосък камък с остър режещ ръб.

- Много добре; дай да срежа твоите първо.

Наведох се над ремъците, които стягаха глезените му. Бях убеден, че не са от кожа, но те бяха жилави като от

най-дебелата кожа. Два пъти прекаленото ми нетърпение беше причина инструментът да се изплъзне и да ожули кожата на ръката ми; след това продължих по-внимателно, мърморейки псувни. Още четвърт час и Хари беше свободен.

- Ей богу, така се чувствам добре! – възкликна той, изправяйки се на крака. – Ето, Пол; къде е камъкът?

Подадох му го и той коленичи и започна да реже ремъка около краката ми.

Това, което се случи по-нататък, стана толкова бързо, че едва ли можехме да осъзнаем, че едва се започва, когато почти бяхме свършили.

Бърз тропот на множество стъпки ни предупреди, но не навреме. Блъскащи се, скачащи тела се стовариха върху нас през глава, през въздуха, и ни проснаха на земята, погребани под тях, задушавайки се; трябва да бяха мнозина. Съпротивата беше невъзможна; бяхме надвити.

Чух Хари да надава отчаян вик, и последва боричкане; самият аз бях абсолютно безпомощен, защото ремъците, които стягаха глезените ми, не бяха срязани напълно. Нападателят ни не издадоха нито звук, запазвайки тежкото си, затруднено дишане.

Спомням се, че, дори докато седяха върху главата, гърдите и тялото ми, забелязах в тяхното мълчание своеобразно впечатляващо любопитство и се чудех, дали те бяха, преди всичко, човешки същества. Или пък не бяха ли ненужно агресивни; те просто ни подчиниха, вързаха отново китките и глезените ни, още по стегнато отпреди, и заминаха.

Но – пфу! Неописуемата воня на косматите им тела още е в ноздрите ми.

- Ранен ли си, Пол?

- Ни най-малко, Хари, момчето ми. Как ти се струва парфюма?

- По дяволите твоя парфюм! А бяхме успели. Каква полза? Те са живели в тази адска дупка толкова дълго, че могат да виждат в тъмнината по-добре, отколкото ние на светло.

Разбира се, той беше прав, и аз сглупих, че не помислих за това предварително и не взех предпазни мерки. Новината беше определено неприятна. Нямаше съмнение, че всяко наше движение беше наблюдавано от стотици чифтове очи, докато ние лежахме безпомощни в тъмнината, вързани дори по-здраво от преди.

- Ето, виж – каза Хари изведнъж, – защо не можем да видим очите им? Защо не святкат.

- Скъпото ми момче – казах аз, – в тази тъмнина не можеш да видиш диаманта Кохинор, ако е окачен на носа ти. Обаче това не са ти пътници в спално купе. Имаме едно предимство – не ни разбират какво говорим, но и те досега не са казали нищичко дори.

Последва кратко мълчание, след което се чу гласът на Хари:

- Пол...

- Е?

- Чудя се... мислиш ли, че Дезире... – той се поколеба, гласът му секна.

- Мисля си същото, което и ти – казах аз.

- Но аз не знам – въпреки това има шанс. Просто шанс, нали?

- Знам колкото и ти, Хари. Шансът е едно на милион Дезире – благодарение на Бога – да е избегнала всичко това! И не е ли така най-добре! Да не би да искаш да е тук с нас?

- Но... не. Само...

- Да лежи тук, с вързани ръце и крака? Щеше да бъде вкусен деликатес за нашите приятели.

- За Бога, Пол...

- Е, нека я забравим – за сега. Нито пък ние искаме да станем вкусен деликатес, ако можем да си помогнем. Хайде, стегни се, Хал. От нас зависи да обърнем нещата с хитрост.

- Е?

- Не знам защо не се бях сетил за това преди. Предполагам, че и двамата сме били доста замаяни, за да измислим нещо добро. Какво си стегнал с колана си?

- Пистолет – каза Хари. – Разбира се, аз си мислех за това. Но може ли да се използва след това мокрене? И имам само шест патрона.

- Нищо повече?

Почти можех да почувствам мълчаливия му вторачен поглед; след това той изведнъж извика:

- Нож!

- Най-после! – казах аз саркастично. – И аз също имам. Шест инчов (15 см), двуостър нож, остър като бръснач и островърх като игла. Не са били достатъчно досетливи, за да ни претърсят, а ние не сме били достатъчно досетливи да си помислим за това. Усещам своя под мен.

- Но те ще ни видят.

- Не, ако проявим достатъчно внимание. Проблемът е, че не мога да стигна ножа си с вързаните си ръце. Има само един начин. Лежи съвсем спокойно; нека си помислят, че сме се предали. Ще опитам нещо.

Опънах коленете си, свит над твърда скала, и легнах плътно по корем. След това изпънах ръце и поставих лицето си да лежи върху тях, като куче с глава върху лапите си. И после, запазвайки тялото си в пълен покой, и с колкото е възможно по-малко движение на челюстите, започнах да режа със зъби ремъците.

Това беше досадна работа, която никак не беше вкусна. Много минути прегризвах тези дебели въжета като куче кокал. Значително по-късно открих от какво бяха направени тези въжета; слава Богу, през цялото време няхах представа! Всичко, което знаех е, че използвам израза на Хари, че бяха "жилави като плъхове".

Не смеех да дърпам китките си, от страх да не се разделят изведнъж и да ме издадат на невидимите надзиратели. Беше необходимо да ги срежа изцяло със зъби, и повече от веднъж бях в положение да се откажа. Тази материя имаше предизвикващ гадене вкус на граниво, но изобщо не посмях да вдигна глава да се изплюя.

Накрая зъбите ми се срещнаха; въжетата бяха прерязани. Опипах внимателно с езика си наоколо, за да се убедя, че няма други; след това, без да движа ръцете си, лека-полека, внимателно повдигнах глава.

Тогава за пръв път забелязах – не светлина, а избледняваща тъмнина. Това беше, разбира се, просто пригаждането на очите ми към новите условия. Не можех да различа никакви форми около мен, но, поглеждайки надолу, ясно можех да различа очертанията на ръцете си, положени върху земята пред мен.

И, поглеждайки отново, ми се стори, че можех да видя на около двадесет или трийсет фута вдясно, че тъмнината пак стана гъста и непроницаема.

- Това трябва да е стена – измърморих, напрягайки очите си към нея.

- Какво е това? – попита Хари рязко.

Спазвайки указанията ми, момчето лежеше напълно неподвижно и мълчаливо повече от час, защото толкова поне трябваше да ми отнеме дългото прегризване на въжетата.

- Казах, че това трябва да е стена. Виж, Хари, на около трийсет фута вдясно. Не ти ли изглежда нещо такова?

- Гръм и мълния – възкликна той след миг мълчание, – става светло! Виж!

Аз обясних, че вместо "става светло", очите му просто са се пригодили към тъмнината.

- Но какво мислиш за това? Стена ли е?

След миг мълчание той отговори:

- Да-а – и след това още по-утвърдително – Да. Но за какво ще ни послужи?

- Това е, което искам да ти кажа. Слушай! Прерязах въжетата около китките си, и възнамерявам да взема ножа си...

- Как по дяволите го направи? – Хари ме прекъсна.

- Със зъбите си. Бях твърде зает. Ще взема ножа си – предпазливо, така че да не се усъмнят, ако ни наблюдават. Трябва да легнем плътно един до друг настрани, лице с лице един към друг, така че мога да срежа въжетата около китките ти, без да се забележи. След това трябва да вземеш ножа си – внимателно. Разбираш ли?

- Да.

За пръв път имаше борбеност в гласа на Хари; странен, едва доловим трепет на куражлия.

- Добре. Карай полека.

Продължихме това бавно, обръщайки се инч по инч; втора грешка би се оказала фатална. Не чухме никакъв звук от какъвто и да било вид, и десет минути по-късно лежахме плътно по гръб, един до друг, държейки ръцете си скрити между телата си, така че отсъствието на въжета да не бъде забелязано. Всеки от нас държеше в дясната си ръка дръжката на шестинчовия си нож. Хладната стомана, при всички положения, беше любимото оръжие на американеца, но имаше времена...

- Взе ли си ножа, Хари?

- Да.

- Добре! Сега слушай внимателно и действай бързо. Когато ти кажа, наведи се надолу и хвани въжетата около глезените си с лявата си ръка, след това ги срежи с един замах. След това, хвани се за палтото ми до краката ти, и заедно – това е да защитим гърбовете си. И след това – нека дойдат!

- Добре, старче.

- Недей да губиш никакво време; те вероятно ще тръгнат към нас в момента, когато седнем. Увери се, че си освободил краката си след първото замахване; добре ги опипай с лявата си ръка. Готов ли си?

- Да. – И гласът му сега беше спокоен и съвсем стабилен.

- Тогава – раз, два, три – давай!

Наведохме се, срязахме въжетата, скочихме на краката си и се втурнахме към стената. Чухме звук от бягащи стъпки – гърбовете ни се притиснаха в добрата скала – чух Хари да вика: “Ето идват!”, неясни, връхлитащи тела – пръсти, стискащи гърлото ми.

Усетих острието на ножа ми да потъва в мека и подаваща плът, и топла, гъста течност да тече по дланта и ръката ми.

Глава VIII. ТАНЦЪТ НА СЛЪНЦЕТО.

След това за няколко минути, които последваха, ми се стори, че имаше хиляди черни демони в тази черна дупка. При първото стремително нападение извиках на Хари:

- Дръж гърба си до стената – и за отговор получих висок, звънък смях, който лъхаше на радост от битката.

Нещата бяха отвратителни. Хари е с борбена натура; аз не съм. Без стената зад нашите гърбове ние щяхме да бъдем надвити за трийсет секунди; както си беше, бяхме принудени да се борим с дузина от тях наведнъж, докато другите прииждаха зад тях. Нямаха оръжия, но имаха предимството, че можеха да ни виждат.

Те стискаха гърлото ми, ръцете ми, краката ми, тялото ми; нямаше място да удрям; прибрах ножа си. Те се прилепиха към моите крака и ходила и се опиваха да ме съборят отдолу; когато удрях главата на някой, чийто зъби се бяха впили в прасеца ми, се порязах по коляното. Трудно беше да се стои в хлъзгавата локва, която се беше образувала около ходилата ми.

Изведнъж чух звук, който разбрах твърде добре – особен, хъркащ звук на човек, който се опитва да извика, когато годушат.

- Хари! – извиках аз, и започнах да се бия като подивял, за да стигна до него, с нож, крака, ръце, зъби. Опипах палтото му, ръцете му; беше опасно да удрям толкова близо до него в тъмнината, но го усетих да пада на земята.

Тогава намерих стегнатите, стискащи пръсти около гърлото му, и започнах да ги ръгам с ножа – и пръстите се отпуснаха.

Отново се борехме заедно един до друг.

Колкото повече тела падаха пред нас, толкова по-силно бяхме притискани, защото онези отзад се катереха по труповете на своите другари и буквално скачаха върху главите ни от въздуха. Нямахме да можем да се задържим още много; дишахме с ускорено, болезнено задъхване; Хари се спъна в един от проснатите зверове и падна; опитах се да го вдигна но не успях да се справя с тази задача.

Като че ли това беше краят.

Изведнъж из цялата пещера проехтя звук като от гигантска камбана с плътен тон. Звукът започна да отеква оглушително о стените; сякаш планината се беше стоварила със страхотен трясък върху своята утроба.

Нападението беше спряно като с магическа пръчка.

Ефектът беше неописуем. Не можехме да видим нищо; просто изведнъж осъзнахме, че няма повече ръце, които да стискат гърлата ни или космати тела, които да ни събарят на земята. Сякаш ордата невидими дяволи се беше изпарила във въздуха. По земята имаше движение, защото много от тях бяха ранени; не винаги можехме да намерим къде да стъпим в тъмното. Това продължи две или три минути; явно изтегляха онези, в които все още имаше живот, защото напрягнатото дишане на хората дърпащи или вдигащи товар ясно се чуваше.

Също така, постепенно, заглъхнаха последните отеквания на тайнствения звук, който ни беше спасил, и ние се оказахме сами – или поне необезпокоявани, в тъмнината не можехме да видим нищо, освен смътните очертания на проснатите тела в краката ни.

Пещерата беше касапница. Миризмата беше като в кланица. Нямах представа за отчаяността на нашата защита, докато не се опитах да пропълзя над купчината тела до суха

почва; треперех и отмалявах, и Хари не беше в по-добро състояние.

По-лошо, той беше изпуснал ножа си, когато се беше спънал, и бяхме принудени да опипваме около нас неопи-сuemата мръсотия много минути преди да го намерим.

- Ранен ли си, момче? – попитах, веднага щом заста-нахме на чисто.

- Нищо лошо, мисля – отговори той. – Вратът ми се е схванал, и два или три звяра си бяха забили зъбите в мен. За Бога, Пол, какви са те? И каква беше тази камбана?

Това бяха глупави въпроси, така му и казах. Кракът ми кървеше зле, където се бях порязал, и аз също усещах зъби-те им. Но, въпреки крайното ни изтощение и раните ни, не се нуждаехме от нищо – дори от почивка – така силно искахме да се отдалечим от тази ужасна купчина от плът и кръв и смрадта от нея.

Освен това, не знаехме в кой момент можеха да се върнат. Казах това, и Хари се съгласи. Аз поведох; той ме следваше.

Но по кой път да поемем? Нуждаехме се от вода и за пресъхналите си и парещи гърла, и за раните си; както и от почивка и храна. Малко мислехме за безопасност. Всички пътища си приличаха, така че поехме, водени от своя нюх.

Човек може да се сблъска с много малко нещастия в този свят, на които, по-късно в живота, разбира, че не може да им се присмива; е, за мен това безкрайно пътешествие беше едно от малкото.

Всяка стъпка беше мъчение. Бях превързал раната на крака си доколкото можах, но тя продължаваше да кърви. Задължително трябваше да намерим вода, и ние продължа-вахме да се борим, преминавайки тесни коридори и огромни пещери, винаги в пълна тъмнина, спъвайки се в не-

видими камъни и сблъсквайки се с острите ъгли на пресичащите се галерии.

Това продължи, доколкото си спомням, не толкова много часове. Нито един от нас нямаше да оживее сам. Отново и отново Хари падаше на земята и отказваше да се вдигне, докато не го изправех насила; веднъж почти не се сбихме. И аз изпитвах същата слабост.

Но отчаянието на единия вдъхна свежи сили и кураж на другия, и ние продължихме да се борим, напредвайки едва-едва. Това беше убийствен труд. Мисля, че през последния час бяхме изминали не повече от половин миля. Сега знам, че през по-голямата част от времето ние просто сме минавали пак по стъпките си в омагьосан кръг!

Когато прекъснахме да се въртим, стана добре, защото не можехме да издържим още много. Хари водеше, защото разбрах, че малко отговорност му даваше сили. Повече не ходехме, просто тръгнахме напред, олюлявайки се и залитайки като пияни.

Изведнъж Хари рязко спря, така изведнъж, че се блъснах в него; в същото време изпитах странно чувство – защото бях навлязъл доста навътре, за да го разпозная – около краката си.

След това Хари се наведе бързо, като едва не ме събори, докато го правеше, и падна на коленете си; и в следващия миг нададе несигурен вик на радост:

- Вода! Човече, това е вода!

Как ли не пихме и не се въргаляхме, въргаляхме се и пихме! Тази вода можеше да съдържа всички отрови на света, но ние не искахме да знаем и не ни беше грижа. Но тя беше студена, прясна, жителна – и тя спаси нашия живот.

Измихме раните си и ги превързахме с ленти от ризите си. След това направихме дрехите си на възглавници доколкото можахме, пихме още веднъж, и легнахме да спим.

Трябва да сме спали ужасно много часове. Нямахме по какво да съдим за времето, но когато се събудихме, ставите ни бяха толкова схванати сякаш бяха ръждясвали с години. Дойдох в съзнание от гласа на Хари, който викаше името ми.

По някакъв начин – защото всяко движение беше остра болка – се изправихме на краката си и стигнахме до водата, като първо си съблякохме дрехите. Но сега бяхме в такова състояние, че пиенето просто изостряше глада ни. Хари беше в ужасно настроение, и когато му се присмях, той побесня.

- Помисли си малко, казвам ти, трябва да ям! Ако не беше заради теб...

- Полека, Хал. Не казвай нищо, за което ще съжаляваш. И аз се отказах да обсъждам гадната тема за храната като такава, която наистина може да съдържа елементи на трагедия. Изглежда, че сме в положението на крал от водевил. Ако имахме малко шунка, щяхме да имаме шунка с яйца, ако имахме яйца.

- Може да се шегуваш, но аз не съм от желязо! – извика той.

- И какво ни остава, освен да умрем? – попитах аз. – Мислиш ли, че имаме някакъв шанс да се измъкнем оттук? Приеми го като мъж. Справедливо ли е за мъж, който се присмива на света, да започне да хленчи, когато стане необходимо да го напусне?

- Знаеш, че съм с теб; ще се боря, и ще приема участта си; между другото, предпочитам да не доставям удоволствие на дявола. Мисля, че идва време, когато стомахът ни унижава, противно на желанията ни. Мога ли да умра, преди да го видя.

- Но какво да направим?

- Има още нещо. Има само една надежда. Трябва да надушим килера, където държат сушената риба.

Не разговаряхме повече, а се захем с миене и превързване на раните си. За Бога, как само им действа студената вода! Бях принуден да впия зъби дълбоко в устните си, за да не извикам, а Хари веднъж или два пъти неволно издаде стон от болка, който не можа да сдържи.

Когато свършихме, навлязохме далеч надясно, за да се напием стабилно за последен път; след това потърсихме дрехите си и се приготвихме да започнем своето едва ли не безнадеждно търсене. Добре се бяхме раздвижили до този момент и поехме на път сравнително лесно.

Бяхме изминали сто ярда, отклонявайки се надясно, когато Хари изведнъж нададе вик:

- Ножът ми е изчезнал! – и рязко спря. Инстинктивно потупах своя колан, и открих, че и ножът, и револверът ми ги нямаше! За момент стояхме мълчаливи; след това:

- Твоят у теб ли е? – попита той.

Когато му казах, че не е, той изпсува.

Неговият револвер също беше изчезнал. Обсъдихме въпроса, и решихме, че да се опитваме да ги търсим, щеше да е напразно губене на време; почти сигурно беше, че бяхме изгубили оръжията си във водата, когато се бяхме потопили първия път. И така, в двойно по-неизгодно положение от новата загуба, ние пак поехме на път.

Но ето че получихме поне едно насърчение: не бяхме вече сред абсолютна тъмнина. Постепенно очите ни бяха привикнали на отсъствието на светлина; и въпреки че по никакъв начин не виждахме ясно, нито пък със сигурност можехме да кажем, че изобщо виждаме, все пак започнахме да различаваме очертанията на стените на няколко стъпки от нас; и, още по-добре от това, всеки от нас можеше ясно да забележи силуета и лицето на другия.

Щом застанахме близо, на по-малко от един фут един от друг, за проба, и когато Хари извика разпалено: “Слава Богу, мога да видя носа ти!”, обтегнатите ни нерви се отпуснаха с продължително избухване в истински смях.

Имаше доста малко от него през времето, което последва, защото страданията ни сега станаха въпрос не на минути или на часове, а на дни. Атаката на времето е тази, която разстройва човека, особено, когато е подкрепена от разяждаща болка, изтощение и глад; тя изцежда храбростта, разбива сърцето и изгаря мозъка.

Влачехме се някак си все напред. Намерихме вода; планината беше прорязана от подземни потоци, но не от храна. Не веднъж се изкушавахме да се хвърлим в един от тези стремителни потоци, но разумът, който ни беше останал, ни казваше, че малкото ни останала сила не беше в състояние да задържи главите ни над повърхността. Обаче мисълта беше сладка – да се оставим спокойно да потънем в забрава.

Загубихме всякаква представа за време и посока, и накрая, самата надежда ни напусна. Каквато и да беше тази сила, която ни тласкаше напред, тя трябва да е била дълбоко загнездена в животинския инстинкт, защото бяхме загубили способността да мислим. Настъпи кошмар, като безумните лутания на загубена душа.

Напред... напред... напред! Това беше мания.

След това Хари беше обзет от треска и започна да бълнува. И аз мисля, че този уж лош късмет беше това, което ни спаси, защото той ме подтикна да действам и ме дари с нов живот. За щастие, наблизко имаше поток, и аз наполовина го занесох, наполовина го завлякох до брега му.

Направих му легло със собствените си дрехи върху твърдата скала, измих го и му дадох да пие, докато през цялото време низ от несвързани бълнувания се изсипваше от парещите му, сухи устни.

Това продължи много часове, докато накрая не изпадна в дълбок, спокоен сън. Но неговото тяло беше без храна, и аз бях убеден, че той никога няма да се събуди; обаче се страхувах да го докосна. Това бяха изтощителни часове, приклекнал до него с ръка, стиснала неговата, с все по-засилващи се спазми от глад и изтощение, превръщащи собственото ми тяло в тъгнеща от болка пещ.

Изведнъж усетих движението на ръката му; а след това се чу гласът му, слаб, но съвсем отчетлив:

- Е, Пол, това е краят.

- Не още, Хари, момчето ми; не още.

Опитах се да придам утеха и кураж в собствения си глас, но без особен успех.

- Аз... мисля... така. Казвам ти, Пол – току-що видях Дезире.

- Добре, Хал.

- О, не трябва да говориш така; вече не бълувам. Мисля, че това беше сън. Спомняш ли си онази сутрин в планината – в Колорадо – когато ти изведнъж дойде при нас при изгрев слънце? Е, видях я там – само че ти беше с нея вместо мен. Така, разбира се, тя трябва да е мъртва.

Логиката му беше непонятна за мен, но стиснах ръката му, за да си помисли, че го разбирам.

- И сега, старче, най-добре е да ме оставиш. Това е краят. Ти си добър човек. Борехме се, нали? Само да не беше Дезире! По дяволите тези жени, казвам ти!

- Недей така – не бъди жалък губещ, Хал. А и все още не си загубен. Докато мъжът има достатъчно борбеност в себе си, за да се пребори с пристъпа на треска, той е много жизнен.

Но той не го приемаше така. Оставих го да говори, и той продължи да бърбори, като едва ли имаше представа какво казва. Миналото беше обсебило съзнанието му, и, да

си кажа право, сантименталността беше добре дошла в собствената ми душа. Казах си: “Това е смъртта”.

И след това, вдигайки глава, за да погледна надолу по тъмната галерия, по която водеше пътя ни, скочих на крака с вик и заставах вцепенен от смайване. И в следващия миг се чу вик на изненада от Хари:

- Светлина! Слава на боговете, светлина!

Така беше. Галерията беше право пред нас може би в продължение на триста ярда. Правеше рязък завой; и ъгълът, образуван по този начин, беше в отблясък от трепкаща, но ярка светлина, която бликаше от скрития коридор.

Прииждаше и отслабваше, и играеше на пресекулки върху гранитните стени; като все още оставаше. Беше свръхестествено ярка; или така изглеждаше на нас, които бяхме живели в абсолютна тъмнина много дни.

Обърнах се към Хари, и мъжът, който току-що беше готов да умре, се изправяше на крака!

- Почакай малко – недей така бързо! – казах аз полуядосано, скачайки да му помогна. – И, за Бога, не вдигай никакъв шум! Не сме в състояние да се борим сега, и ти знаеш какво значи тази светлина.

- Но каква е тя? – попита момчето развълнувано. – Хайде, човече – да вървим!

Да си кажа право, изпитвах същото силно желание като него. За пръв път разбрах ясно, защо Библията и древната митология отделят такова внимание на осветяването на света. Съвременната цивилизация е твърде далеч от великата естествена благодат за да я оценят подобаващо.

И ето един странен пример за силата на навика – или, по-скоро, инстинкта – в човека. Толкова дълго Хари и аз бяхме престояли в галерията и страничните коридори на пещерата и бяхме напредвали почти изцяло без предпазливост, като едва ли мислехме за това, че ще ни открият.

Но когато за пръв път съзряхме светлина, това ни направи предпазливи, внимателни и тихи; обаче ние отлично знаехме, че обитателите на този подземен свят можеха да виждат еднакво добре на тъмно и на светло – може би дори по-добре. Толкова трудно е да се ръководим от човешката дарба за теоретично разсъждаване.

Хари беше толкова слаб, че едва можеше да стои прав, дори със силата на това ново въодушевление и надежда, и бяхме принудени да вървим много бавно; Поддържах го доколкото можех, тъй като самият аз не бях машина за енергия. Но завоят на галерията не беше много далеч, и ние го достигнахме за четвърт час или по-малко.

Преди да завием, спряхме. Хари се задъхваше, дори от толкова леко усилие, и аз едва се въздържах да не надам вик на удивление, когато, за пръв път след много дни, светлината ми позволи да видя лицето му.

То беше изпито и бледо; очите му изглеждаха хлътнали в черепа му, примижали болезнено; и брадата и мустаците бяха израснали до дължина невероятна за толкова краткото време. Скоро имах основание да смятам, че вероятно видът ми не представляваше нещо по-добро, защото той се беше вторачил в мен като че ли бях странно чудовище.

- Мили Боже, човече, ти изглеждаш като призрак! – прошепна той.

Кимнах; ръката ми беше обгърнала рамото му.

- Сега, хайде да видим какво значи тази светлина. Бъди готов за всичко, Хари – макар че един Господ знае, дали ще видим нещо по-лошо от това, което преживяхме. Ето, сложи ръка на рамото ми. Полека.

Придвижихме се до ъгъла заедно, на осветено място, и завихме надясно, направо с лице към източника на светлина.

Невъзможно е да дам дори и бегла представа за безумния и извънредно фантастичен изглед, който се разкри пред втрещените ни погледи. За нас това беше един ярък блясък в удивените ни мозъци. Ето подробностите:

Пред нас се намираше необятна пещера, с кръгла форма, с диаметър около половин миля. Тогава ми се стори много по-голяма; от мястото, където бяхме застанали, изглеждаше, че до отсрещната страна има поне две мили. Не можеше да се види свода; той просто се издигаше в тъмнината, въпреки че светлината достигаше на голямо разстояние.

По цялата огромна окръжност, на терасовидно разположени седалки от камък, бяха насядали ред след ред, възможно най-отвратителните същества.

Те бяха хора; предполагам, трябва да имаха имена. Бяха около четири фута високи (1.20 м), с дълги, космати ръце и крака, тела със странен, подпухнал вид, и очи – остатъкът от лицето беше изцяло покрит от гъста козина – очи тъпи и равнодушни, с невероятно големи размери; имаха вид на таласъми, горили, чудовища – всичко, но не и на човешки същества.

Те седяха с хиляди, присвити мълчаливо на каменните си седалки, втречени, неподвижни като пънове.

Центърът на пещерата беше зает от езеро, заемащо около половината от повърхнината ѝ. Водата беше черна като нощ, и странно гладка и спокойна. Бреговете му се спускаха постепенно на около стотина фута (30 м), но по краищата му имаше отвесен скален бряг с височина петнайсет или двайсет фута (4.5 – 6 м).

Близо до средата на езерото, разположени на еднакво разстояние от центъра му и един от друг, имаше три – как да ги нарека? – острова или колони. В най-горната си част,

която се издигаше високо над водата, бяха шест или осем фута в диаметър (1.80 – 2.40 м).

На върха на всяка от тези колони имаше огромен казан или урна, и от всяка от тези урни се издигаше стабилен, гигантски стълб от огън. Това излъчваше светлината, и не беше за чудене, че го помислихме за брилянт, понеже пламъците се издигаха на височина от трийсет фута (9 м) или повече във въздуха.

Но това, от което занемяхме в абсолютно удивление бяха не безкрайните редици от мълчаливи, намръщени джуджета, нито черното, неподвижно езеро, нито изскачащите огнени езици. Забравихме за това, когато проследихме втренчените погледи на тази ужасяваща публика и видяхме гледка, която се запечата в съзнанието ми с яркост, която времето никога няма да заличи. Затваряйки очи, я виждам дори и сега, и ме побиват тръпки.

Точно в центъра на езерото, сред огнените стълбове, се намираще четвърта колона, изградена от някаква странно лъскава скала. Призми с нова за мен структура – с хиляди и хиляди – безброй – бяха причина стените ѝ да блещукат и искрят като огромна кула от най-ярки диаманти, заслепявайки очите.

Ефектът беше неописуем. Огромната пещера беше осеяна с отраженията на лъчите, прожектирани от блестящите им ръбове. Височината на тази колона беше двойно по-голяма от тази на другите; тя се издигаше право към невидимия свод на пещерата, на височина от сто фута (30 м).

Беше цилиндрична по форма, не повече от десет фута (3 м) в диаметър. И на върха ѝ, високо над повърхността на езерото, заобиколена от издигащите се огнени езици, се въртеше, люлееше и извиваше фигура на жена.

Крайниците и тялото ѝ, които бяха покрити само с дълги, свободно падащи кичури златна коса, блестяха и иск-

ряха странно с ярка, неземна светлина. И от всички десет хиляди отражения, прожектирани към нас от колоната по цялото ѝ протежение, нито едно не беше толкова ярко, толкова заслепително, като дивият пламък в очите ѝ.

Ръцете ѝ, издигнати над нейната глава, поддържаха ритъма и служеха като указател за всяко движение на бялото ѝ, гъвкаво тяло. Тя се плъзгаше от единия до другия край, напред и назад, ту по един, ту по друг начин, до самия ръб, на шеметна височина, с дива страст, или с бавна, отмерена грациозност, или със стремителен замах на пантера.

Това беше олицетворение на красотата – представяте ли си – самата красота, осъществена и усъвършенствана. Беше зашеметяващо, величествено. Заставали ли сте някога пред велика картина или пред красива статуя и изпитвали ли сте трепета – трепета от възприятието – преминал през тялото ви до самите върхове на пръстите ви?

Е, представяте си, че този трепет е умножен хилядократно и ще разберете усещането, което ме завладя, когато съзрях, сред заслепителното светлинно сияние, несравнимия танц на слънцето.

Защото аз го познах веднага. Никога не го бях гледал, но ми беше подробно описан – описан от красива и известна жена, докато седях на палубата на една яхта, навлизаща в пристанището на Каляо.

Тя ми обеща, че някой ден ще го изиграе за мен...

Погледнах Хари, който беше останал прав до мен, втрещен като мен. Очите му бяха отворени широко, вторачени в люлеещата се фигура върху колоната с абсолютно изумление.

Беше дръпнал ръката си от рамото ми и стоеше изправен, сам; и аз видях просветване от разпознаване, надежда и дълбока радост бавно да изпълват очите му и да се разпростират по лицето му. Тогава разбрах опасността, и аз

още веднъж направих усилие да сложа ръка около рамото му; но той ме бутна настрани с горещо нетърпение. Той скочи напред с бързина на светкавица, измъкна се от отчаяната ми хватка, и се втурна право към ярко осветения кръг!

Аз го последвах, но твърде късно. На брега на езерото се спря, и, протягайки ръце към танцьорката върху колоната, извика с глас, който прозвъня в пещерата:

- Дезире! Дезире! Дезире!

Глава IX. ПРЕД СЪДА.

Очаквах не знам какъв резултат от истеричната необмислена постъпка на Хари: объркване, хаос, ментална смърт; но не последва нищо от тези неща.

Настигнах го и заставах до него на брега на езерото, където се беше спрял. Дезире Льо Мир рязко спря в средата на един бесен размах от Танца на Слънцето.

За десет мълчаливи, напрегнати секунди тя гледаше надолу към нас от върха на величествената колона, наведена опасно близо до ръба ѝ. Тялото ѝ се изопна и се изправи с цял ръст; нейното бяло, великолепно тяло отчетливо се открояваше на черния фон на горната част на пещерата. След това тя отстъпи бавно назад, без да отделя очи от нас.

Изведнъж, както се бяхме вторачили, тя сякаш започна да потъва в колоната от само себе си и в следващия миг изчезна от погледа.

Стояхме неподвижни, вкаменели; не знам колко дълго. След това се обърнах с лице към опасността, която ни грозеше. Беше време.

Инките – защото аз се уверих в самоличността на тези същества – бяха напуснали местата си от гранит и напредваха към брега на езерото. Не беше се чул и звук – нито команда от глас или тръба или свирка; те се движеха като чели с един импулс и с един мозък.

Бяхме крайно безпомощни, защото те наброяваха хиляди. И само двама от тях щяха да бъдат повече от достатъчно за нас, каквито бяхме слаби и умиращи от глад.

Погледнах Хари; неговото моментно безразсъдно действие вече му се отразяваше. Тялото му се олюляваше

леко насам-натам, и той щеше да падне, ако не го бях подкрепил с ръката си. И така, стояхме в очакване.

Тогава за пръв път видях ръководителя на сцената. Инките бяха спрели и стояха неподвижни. Изведнъж те паднаха на колене и протегнаха ръце – помислих си – към нас; но нещо в тяхното поведение ми показва истината. Извърнах се рязко и видях обекта на тяхното преклонение.

В гранитната стена на пещерата, на около тридесет фута (9 м) от земята, беше врязана дълбока ниша. От всяка страна на входа имаше урна, подобна на тези върху колоните, само че по-малка, поставена на ръба, от която нависоко се издигаше пламък.

На пода на нишата имаше масивно кресло, или трон, самият сякаш от огън, толкова ярък беше отблясъкът на метала, от който беше направен. Не можеше да бъде друго, освен злато. И на този трон седеше грозно, уродливо джудже.

- Бог да пази краля! – извиках аз, с истеричен смях; и в дълбоката тишина гласът ми прозвъня от едната страна на пещерата до другата в надбягващо се ехо.

Веднага след моя вик фигурата стана от трона; и като направи така, създанията около нас паднаха по очи на земята. За няколко секунди кралят ги оглеждаше, така, без звук или движение; след това той изведнъж протегна напред ръка за знак на “свободно”. Те се изправиха като един и мълчаливо изчезнаха бързо, сякаш се стопиха в скалните стени. В този момент ефектът беше смайващ; по-късно, когато открих безброй коридори и галерии, които служеха като изходи, това не беше толкова трудно да се разбере.

Очевидно, бяхме оставени сами, но не за дълго. От две каменни стълбища непосредствено пред нас, които явно водеха горе до нишата, изскочи тълпа от фигури, която ни

върхлетя. За миг те бяха върху нас; но ако са очаквали съпротива, те бяха разочаровани.

При първия сблъсък ние паднахме. И в следващия момент ние бяхме вдигнати на техните дълги, космати ръце и бързо бяхме изнесени от пещерата. Едва ли се бяха изминали и пет минути от момента, в който влязохме в нея.

Не ни занесоха далече. Право надолу, по широка галерия отвеждаща от пещерата, след това завой надясно, и после наляво. Там ни хвърлиха, точно като денкове със стока, без нито дума.

По това време аз напълно бях възстановил съобразителността си – нищо чудно, ако тази поразителна сцена ги беше слисала – и аз знаех какво исках. Когато звярът, който ме беше носил се обърна да си ходи, аз го хванах за ръката. Той се поколеба, и аз можах да почувствам погледа му върху себе си, защото бяхме пак на тъмно.

Но той можеше да вижда – благодарих на провидението за това – и аз започнах най-изразителна пантомима, тъпчейки пръсти в устата си и дъвчейки ги енергично. Това редувах с действие на пиене от някакъв съд. Нямах ни най-малката представа, дали той ме разбира; той се обърна и изчезна без знак – поне без звуков такъв.

Но съществото притежаваше интелигентност, защото аз просто имах време да се обърна към Хари и да установя, че той поне беше жив, когато се чу тропот от завръщащи се стъпки. Те приближиха; имаше тракане на камък по пода край нас.

Станях нетърпеливо; голяма чиния – претрупана, и съд за вода – пълен! Мисля, че извиках от радост.

- Ела, Хари, момчето ми; яж!

Той беше твърде слаб да се движи; но когато накъсах част от сушена риба на парчета и започнах да го храня, той

ги изгълта лакомо. След това поиска вода, и аз подадох съда към устните му.

Ядохме колкото се може по-малко за мъже, които бяха постили много дни, защото храната беше тежка, с концентриран вкус, за което се препоръчваше умереност. И, освен това, ние не бяхме сигурни, че ще получим повече.

Завих остатъка внимателно в пончото си, като оставих чинията празна, и легнах да си почина, използвайки пончото за възглавница. Имах достатъчно причини, разбира се, да остана буден, но има граници, които природата не може да прекрачи. Заспах, плътно прилепен до Хари, с ръка предметната през тялото му, така че всяко негово движение можеше да ме събуди.

Когато се събудих, Хари още спеше, и аз не го безпокоих. Самият аз трябва да съм спал много часове, защото се чувствах значително ободрен и много гладен. И жаден; положително провизиите на тези космати зверове щяха да бъдат идеални за тезгяха за безплатна закуска в някое заведение.

Разгънах пончото; след това, пълзейки на ръце и колелца, претърсих наоколо. Както очаквах, намерих друга пълна чиния и съд с вода. Тъкмо бях оставил последния, след като бях се напил до насита, когато чух гласа на Хари.

- Пол.

- Тук съм, момче.

- Уплаших се да не би да си изчезнал. Току-що сънувах най-дяволския сън за Дезире. Тя изпълняваше някакъв откачен танц на върха на някаква планина или нещо такова и беше запален огън, и... Пол! Пол, сън ли беше това?

- Не, Хал; видях го и самият аз. Но хайде, ще разговаряме по-късно. Има сушена риба за закуска.

- А! Ето... ето... сега си спомням! И тя падна! Аз ще...

Но аз не исках повече треска или делириум, и го прекъснах строго:

- Хари! Чуй ме! Бебе ли си или мъж? Говори без заобикалки или мълкни, и не хленчи като глупак. Ако ти е останал някакъв кураж, използвай го.

Това беше силно лекарство, но той се нуждаеше от него, и то му подейства. Настъпи мълчание, след това се чу гласът му, достатъчно стабилен:

- Познаваш ме много добре, Пол. Само че – ако не беше за Дезире – щях да го преглътна. Мисля, че бях болен, нали?

Бедното момче! Искаше ми се да му стисна ръката и да му се извиня. Но това щеше да бъде лошо и за двамата ни, и аз му отговорих просто:

- Да, малко треска. Но вече си добре. И сега трябва да ядеш и пиеш. Няма голямо разнообразие, но е по-добре от нищо.

Занесох чинията и съда с вода до него, и седнах край него, и заедно се нахвърлихме.

Но на него му се искаше да говори за Дезире, и аз му угодих. Имаше доста малко за казване, но той стисна ръката ми с надежда и благодарност, когато изразих вярата си, че изчезването ѝ е било някакъв трик и няма причини за безпокойство.

- Трябва да я намерим, Пол.

- Да.

- Веднага.

Но тогава аз възразих.

- Напротив, трябва да изчакаме. Точно сега ние сме крайно безпомощни от дългите ни пости. Могат да ни надвият като бебета, ако се стигне до борба. Изпробвай се; стани.

Той се надигна на ръце и колене, след това се смъкна на земята.

- Разбираш, нали. Да тръгнем сега ще е безразсъдство. И, разбира се, те ни наблюдават в тази минута – всяка минута. Трябва да чакаме.

Единственият му отговор беше стон на отчаяние.

По някакъв начин досадните часовете течаха.

Хари лежеше мълчаливо, но не спеше; от време на време ми задаваше някой въпрос, но повече, за да чуе гласа ми, отколкото за да получи отговор. Не чухме или видяхме нещо от нашите тъмничари, защото всичките ни сетива казваха, че сме напълно сами, но предишният ни опит с тях ни беше научил по-добре, отколкото можехме да повярваме.

Улових се, че почти несъзнателно мислех за характера и естеството на племето от джуджета.

Беше ли възможно те действително да са наследници на инките, прогонени от Хуануко от Ернандо Писаро и неговите конници преди близо четиристотин години? Дори и да бях получил удовлетворителен отговор тогава, това мнение трябваше да бъде потвърдено скоро от убедително доказателство.

Други въпроси възникваха от само себе си. Защо не говореха? Какво гориво можеха да намерят в недрата на Андите за техните огнени урни? И как въздух, достатъчен за десет хиляди чифта бели дробове, проправяше пътя си мили под земята? Защо, през вековете, които бяха минали, нито един от тях не беше намерил пътя към външния свят?

На някои от тези въпроси си отговарях сам, други оставаха неразрешени за много месеци, докато не получих възможност да се възползвам от познание, много по-задълбочено от моето собствено. Достатъчно лесно е да се отгатне, че от скритите залежи на планината се получаваше нефт, който се нуждаеше само от искра от парче кремък, за

да се запали; и всеки, който знаеше нещо за геологичните образувания на Андите нямаше да се учудва на тяхното снабдяване с въздух.

Природата все още не е готова за човек в тези диви региони. Гигантски катаклизми и земетресения постоянно възникват; известно е, че подземни потоци се зараждат в Източните Кордилери и се появяват от страната на Тихоокеанския склон. И въздухът циркулира из тези галерии, както водата.

Тяхното мълчание остава необяснимо; но възможно е да е резултат от естеството на окръжаващата ги среда. Бях говорил преди неизброими отеквания, които следват всеки звук на гласа по-висок от шепот. Понякога това беше буквално заглушително; и времето може да го превърне в действителност.

Естественият ефект от това неудобство или опасност през много поколения беше спирането да се говори, възможно довело до пълна загуба на тази способност. За мен беше достатъчно, че те не можеха да произнасят нищо, защото дори и жените не можеха да говорят! Но за това ще разкажа по-нататък.

Бях обзет цял от тези мисли, и намирах забавление в тях; но беше невъзможно да въвлека Хари в обсъждането. Мисленето му беше всякакво друго, но не научно, и без това; и той изцяло беше завладян от страха за безопасността на Дезире. И аз не съжалявах за това; по-добре беше човек да се безпокои за някой друг, отколкото за самия себе си.

Възможността ни да я измъкнем или дори да спасим самите себе си, ми изглеждаше отчайващо слаба. Един страх беше изчезнал, защото наследниците на инките едва ли биха могли да бъдат канибали; но имаше други еднакво вероятни, дори и по-отвратителни, възможности. Фактът, че

те дори не си бяха направили труда да ни завържат беше знак за зоркото им наблюдение.

Часовете се влачеха. През равни интервали храната ни беше отново напълвана и ние държахме чинията празна, съхранявайки онова, което не можехме да изядем, в нашите понча за при случай на нужда.

Винаги беше същото – сушена риба като подметка с много остър вкус. Опитах се да изразя пред един от нашите тъмничари идеята, че ще е любезно от тяхна страна да променят диетата, но или не ме разбра, или не пожела.

Постепенно силата ни се възвърна, и с нея надеждата. Хари започна да става нетърпелив, настоявайки за действие. Чаках за две неща, въпреки възвръщането на силата; първо, да се запасим с храна, която щеше да е достатъчна за много дни, в случай, че избягаме, и второ, да позволим на очите си да се пригледат по-добре към тъмнината.

Вече можехме да виждаме достатъчно ясно; лесно можехме да различим силуетите на тези, които идваха да ни носят храна и вода, когато бяха на петнайсет или двамайсет фута разстояние (4,6 – 6 м). Но пещерата, в която бяхме затворени трябва да беше голяма, защото не можехме да видим стена в нито една посока, а ние не рискувахме да я изследваме, защото ни беше страх, че нашите тъмничари щяха да бъдат принудени да ни вържат.

Но Хари стана толкова настойчив, че накрая се съгласих на една проучвателна експедиция. Предпазливостта изглеждаше ненужна; ако тъмнината имаше очи, които ни наблюдаваха, двойно повече. Завързахме нашите понча, здраво с храната в тях, на гърбовете си, и се запътихме наслуки през пещерата.

Вървахме бавно, напрягайки очите си напред и наляво и надясно. Беше безумие, разбира се, в тъмнината – сякаш се

опитвахме да бием играч на неговата собствена игра. Но ние се придвижвахме колкото е възможно по-безшумно.

Изведнъж на не повече от десет фута пред нас започна да се чернее стена. Дръпнах Хари за ръката, и той кимна. Приближихме се до стената, след това завихме надясно и продължихме да вървим успоредно с нея, наблюдавайки за пролука, която би означавала път към свободата.

Забелязах тъмна линия по протежение на основата на стената, достигайки от тази страна на височина от около два фута и сякаш се разтапяше в земята. Отначало я взех за отделен скален пласт, по-тъмен от горния. Но имаше странно начупване във вида ѝ, което ме накара да я огледам по-внимателно.

Сякаш беше съставена от странни възли и издатини. Спрях за кратко, и, и като направих една или две крачки към стената, се взрях по-съсредоточено. Тогава забелязах, че тъмната линия изобщо не беше част от стената; и тогава – е, тогава се засмях високо против волята си. Това нещо беше твърде нелепо.

Защото тази "тъмна линия" покрай основата на стената беше редица клекнали инки! Те седяха там, мълчаливи, неподвижни; дори и когато смехът ми зазвъня из пещерата те не дадоха и най-малкия знак, че са чули или видели нещо. Това беше още едно потвърждение, че наблюдавах всяко наше движение.

Не ни оставаше нищо друго, освен да отстъпим. С ножовете си можехме да си пробием път; но ние бяхме невъоръжени, и ние имахме не едно или две доказателства за тяхната сила.

Хари го прие по-философски, отколкото очаквах. Що се отнася до мен, все още не спирах да се смея. Потърсихме и намерихме нашето предишно място за почивка, разпозна-

вайки го по чинията и съда за вода, които бяхме изпразнили преди нашия знаменит и смел опит да избягаме.

Скоро Хари започна:

- Ще ти кажа какво са те, Пол; те са жаби. Нищо повече от жаби. Не ги ли видя? Малки черни дяволи! И за Бога, как смърдят!

- Това – отговорих аз, – е вследствие на...

- По дяволите твоята минералогия или антропоморфизъм или каквото там му казваш. Не ме е грижа какво ги кара да смърдят. Знам, че те смърдят – както Киплинг казва за камилите – 'най-ужасно гадно.' И там седят тези просяци, а тук седим ние!

- Само да можехме да виждаме... – започнах аз.

- И колко добре щеше да е това за нас? Щяхме ли да се бием? Не. Ще ни задушат за минута. Кажи, нямаше ли крал в тази пещера оня ден?

- Да, на златен трон. Малък грозен дявол – най-грозният от всички.

- Разбира се, ето защо е получил тази работа. Той каза ли нещо?

- Нито дума; просто протегна ръка и ни махнаха оттам.

- Защо, по дяволите, не говорят?

Обясних му теорията си малко по-обширно, с много и различни научни отклонения. Хари слушаше учтиво.

- Не знам какво имаш пред вид – каза той, когато бях завършил, – но ти вярвам. Във всеки случай, това е най-голямата шега. Първо, ние не трябваше да сме тук изобщо. И, второ, защо те трябва да искат да останем?

- Откъде да знам? Питай краля. И не ме безпокой. Искам да спя.

- Няма да спиш. Искам да разговаряме. Абе, трябваме им за нещо. Не могат да имат намерение да ни изядат, защото няма да стигнем за всичките. А и Дезире е там. Какво, по

дяволите, правеше тя там горе без никакви дрехи? Казвам ти, Пол, трябва да я намерим.

- С удоволствие. Но, първо, как ще се измъкнем оттук?

- Искам да кажа, когато се измъкнем оттук.

И така, продължихме да дърдорим, без да стигнем до нещо. Разбрах бърливостта на Хари; бедното момче искаше да ми покаже, че беше решил да не "хленчи". Освен това, отчасти възприемах доброто му настроение, и това беше най-приятното. Самообладанието ми беше изчерпано съвсем до крайност.

Проспахме следващата стража безметежно, и когато се събудихме, намерихме чинията си с риба и съда с вода до нас. Изчислих, че бяха минали приблизително седемдесет и два часа откакто бяхме донесени в пещерата; Хари каза, че са не по-малко от сто.

Обаче може би бяхме възстановили почти изцяло силите си. Всъщност, Хари заявяваше, че е в отлична форма; но аз все още чувствах известно неразположение, предизвикано отчасти от раната ми от нож на коляното, която не беше напълно заздравяла, и отчасти, мисля, от странната ни и еднообразна диета. Вкусът на Хари беше по-малко придирчив.

При събуждане, и след като прекъснахме постите си, и двамата бяхме изпълнени със странно задоволство. Всъщност мисля, че бяхме изоставени от надеждата, и че в основата на нашето безразличие беше безнадеждността; и, разбира се, не без причина. Защото каква възможност имахме да избягаме от инките, както бяхме осакатени от тъмнината, с нашата липса на оръжие, и с тяхното числено превъзходство?

И въпреки всичко – ако по някаква възможност щастливо се измъкнем – какво ни оставаше? Да се скитаме из безкрайните тъмни пещери и да умрем от глад. Понякога си

мисля, че не бях изложил добре доводите си, дори пред себе си, с такава жестока откровеност, но фактите оставят впечатление, независимо от това дали ти се иска или не. Но, както казах, бяхме изпълнени със странно задоволство. Въпреки че отчаяние беше изпълнило сърцата ни, то явно не беше успяло да зарази езиците ни.

Закуската беше весела. Хари изпя една стара пиянска песен на съда за вода с трогателна прочувственост; аз сърдечно го аплодирах и се включих в хора. Пещерата звънна.

- Последния път, когато я изпах – каза Хари, щом последното ехо отмря, – бях в Мидлотиан. Бънк Стефърд беше там, и Били Дю Монт, и Фред Марстън – казвам ти, помниш ли Фреди? И неговите крокодили от Източното крайбрежие? Бога ми, не бяха ли чудесни? А как играеха поло? Не играеха само когато спяха. А... какво е това? Пол! Нещо става! Ето, идват – господин и госпожа Инка и всичките им деца!

Скочих бързо на крака и заставах до Хари. Той беше прав.

Те идваха в полумрака, бяха стотици, и, както винаги, в пълна тишина. Едва забелязахме силуетите им притиснати един до друг около нас от всички страни, оставяйки ни в центъра на малък кръг, ограден от тях.

- Сега, какво по дяволите искат? – измърморих аз. – Не могат ли да ни оставят на мира?

Хари забеляза:

- Не бях ли прав? 'Най-ужасно гадно!'

Мисля, че и двамата почувствахме, че се шегуваме в лицето на смъртта.

Силуетите, които ни заобикаляха, стояха мълчаливо поне десет секунди. Тогава четири от тях пристъпиха към нас, и един направи жест с космата ръка, сочейки зад нас.

Обърнахме се и видяхме тесен проход очертан от двете страни от нашите тъмничари. Нищо не беше отчетливо; но ние можехме да виждаме достатъчно добре, за да се досетим за неговото значение.

- Отнася се за нас, да вървим – каза Хари.

Аз кимнах.

- И крачи гордо, Хал; това може да ни е за последно. Само ако имахме ножове! Но те са с хиляди.

- Но ако стане най-лошото...

- Тогава – аз съм с теб. Напред!

Тръгнахме, и щом направихме така, един от четиримата, които се бяха приближили, избърза напред и ни поведе. Нито една ръка не ни докосна, и това ми се стори добър знак, без да знам защо точно.

- Сякаш са забравили маниерите си – забеляза Хари. – Утвърденият им метод е да ни съборят и да ни носят. Трябва да кажа на краля за това.

Тъкмо стигнахме до стената на пещерата и влязохме в коридор, който ни изведе от нея, когато се чу звук, плътен и оглушителен, откъм отдалечения край. Бяхме го чули веднъж преди; той беше същият, който сложи край на безнадеждната ни борба преди няколко дена. Тогава той спаси живота ни; за какво ни призоваваше той сега?

Коридорът не беше дълъг. В края му завихме надясно, следвайки нашия водач. Веднъж погледнах назад и видях зад нас тълпата, която ни беше обкръжила в пещерата. Нямаше друг начин, освен да се подчиняваме.

Бяхме извървели сто, а може би двеста ярда (94 / 188 м) във втория коридор, когато нашият водач внезапно спря. Застанахме до него.

Той се обърна рязко наляво, и, като ни направи знак да го последваме, започна да слиза по тясно стълбище, което започваше направо от коридора. То беше стръмно, а тъмни-

ната допускаше отблясъци само от черни стени и на терасата непосредствено под краката ни; така че вървахме бавно. Преброих стъпалата; бяха деветдесет и шест.

В дъното завихме пак надясно. Тъкмо завихме, и чух гласа на Хари, твърде нисък:

- Следва ни само една дузина, Пол. Сега...

Но аз поклатих глава. Щеше да бъде направо безумие, защото, дори и да успеехме да си пробием път през тях, ние никога нямаше да можем да се върнем обратно по стълбите. Казах това на Хари; той неохотно прие, че имам право.

Оказахме се в коридор, толкова нисък и тесен, че беше необходимо да се наведем и да продължим в колона по един. Напредвахме бавно; водачът ни постоянно се обръщаше и ни даваше знаци, изразяващи нетърпение.

Накрая той спря и застана с лице към нас. Стражата, която следваше, е събраха плътно един до друг зад нас, водачът направи странно движение с ръката си нагоре, и когато ние застанахме неподвижно, той го повтори няколко пъти.

- Предполагам, че иска да летим – каза Хари с толкова искрен тон на сарказъм, че аз неволно се усмихнах.

Скоро се видя какво е искал да каже водачът. Трябваша няколко секунди на очите ми, за да проникнат през тъмнината, и тогава видях спираловидно стълбище, изкачващо се перпендикулярно нагоре, явно изсечено от солидна скала. Хари трябва да го беше забелязал в същия момент, защото се обърна към мен с кратък смях:

- Да се качвам нагоре? Не е за мен, благодаря. Просякът иска да ни каже да вървим сами.

За момент се поколебах, поглеждайки наоколо неуверено към неясните силуети, които се притискаха все по-плътно до нас. Положително бяхме между дявола и дълбокото море (между чука и наковалнята).

Тогава казах, свивайки рамене:

- Не е добре да се дърпаме, Хари. Хайде; да се възползваме. Ти го каза – да се качваме нагоре!

Поставих крака си върху първото стъпало на спираловидното стълбище.

Хари ме последва без коментар. Заизкачвахме се заедно, но бавно. Стълбището беше страшно стръмно и тясно, и не веднъж едва избягнах падането.

Изведнъж осъзнах, че върху нас отгоре пада светлина. С всяка крачка нагоре тя ставаше все по-ярка, докато накрая не стана сякаш по пладне ни огрява слънчева светлина.

Хари възкликна и ние се заизкачвахме по-бързо. Помня, че преброих сто и шейсет стъпала – и тогава, тъй като проблясък на истина прониза мозъка ми с увереност, повече не броях.

Хари ме блъскаше изотдолу, и взехме последните няколко стъпала почти на бегом. Тогава стигнахме края, и започнахме да се спъваме под ярката светлина и да проучваме сцената около нас с изумление и почуда.

Не беше нова за нас; бяхме я видели преди, но от различен ъгъл.

Бяхме на върха на колоната в центъра на езерото; на мястото, където Дезире се вихреше в танца на слънцето.

Глава X. ПРИСЪДАТА.

Много секунди стояхме озадачени, твърде замаяни, за да говорим или да се движим. Светлината заслепяваше очите ни; сякаш бяхме обградени от непроницаема стена от пламъци. Нямахме усещане за топлина, дължащо се, без съмнение, на голямата височина на пещерата и на сравнително голямото ни разстояние от пламъците, които се издигаха нагоре на тесни езици.

Тогава подробностите започнаха да ми правят впечатление.

Казах, че сцената беше същата, която бяхме видели преди това. Около стените на огромната кръгла пещера, върху терасовидно разположени седалки бяха насядали безброй редици от инки.

Долу, на главозамайващо разстояние, беше гладката повърхност на езерото, черно и потискащо, като се изключат местата, където отраженията от пламтящите урни проникваха в неговите дълбини. И право пред нас, изсечена в стената на пещерата, беше нишата, в която се намираше тронът от злато.

И на тронът седеше – не миниатюрният, нещастен крал, а Дезире Льо Мир!

Тя седеше неподвижно, вторачена право в нас. Дългата ѝ златиста коса се спускаше по раменете ѝ на великолепно вълни; стегнато елегантно облекло от неизвестна материя покриваше крайниците ѝ и долната част от тялото ѝ; раменете, гърдите и ръцете ѝ бяха голи, и светеха с божествена белота.

До нея имаше по-малка седалка, също от злато, и на нея се беше привела фигурата на един инка – кралят. Около тях,

на почетно разстояние, бяха наредени слуги и стражи – сто или повече, защото нишата беше с впечатляващи размери. Светлината от четирите урни я огряваше с такава яркост, че аз ясно можех да различа бялото в очите на Дезире.

Видях всичко това за един миг, и се обърнах към Хари:

- Нито дума, за нищо на света! Това е играта на Дезире; довери й се, нека я изиграе.

- Но какво по дяволите прави там?

Свих рамене.

- Изглежда си е намерила друг крал. Знаеш колко харесва кралското.

- Пол, за бога...

- Добре, Хал. Но мисля, че сме в доста безопасно положение. Най-вероятно нашето представяне пред съда. Това, което се нарича “шметната височина на известността”. Сега, дръж очите си отворени – нещо става.

Имаше раздвижване в нишата. Четирима слуги излязоха напред, носейки чудновата рамка, направена явно от тръстика и кожа, лека и гъвкава, от горната част на която висяха няколко въжета – като ленти, с различна дължина и цветове и вързани в чудновати възли. Те я поставиха на земята пред двойния трон, в краката на Дезире.

Цялото съмнение изчезна тогава от съзнанието ми относно идентичността на нашите тъмничари и краля. Защото разпознах веднага тези снопове от въжета с различна дължина и цвят, вързани на възли.

Те бяха известните кипуси на инките – материалът за тяхната забележителна мнемонична система за комуникация и исторически записи. Накрая щяхме да получим съобщение от Детето на слънцето.

Но от какво естество? Всяка връв, възел и цвят имаха своето значение – но какво? Претърсвах всяка улица от паметта си за помощ; защото напоследък бях ограничил

изследванията си изключително върху източната археология, и всичко, което знаех за двете големи автохтонни цивилизации на американския континент беше сбито в някакво замъглено и малко използвано кътче на мозъка ми. Но успех, с крайни усилия.

Първо си припомних различното разположение на кипусите за различни цели – историческа, свещена, разказвателна, и тъй нататък. След това подробностите изникнаха в паметта ми, и изведнъж аз разпознах формулата на кипусите пред трона. Те бяха наредени за отсъждане – за издаване на присъда.

Хари и аз бяхме затворници пред съда на кипусите! Обърнах се към него, но нямаше време да разговаряме. Кралят вдигна и изпъна ръката си.

Изведнъж огромното събрано множество стана от каменните си седалки и падна по очи. Тогава за пръв път забелязах една овална или елиптична плоча от блестящо злато, поставена върху стената на пещерата точно под външния ръб на нишата.

Това, разбира се, беше символа на Пачакамак, "непознатия бог" в религията на инките. Е, аз по-скоро щях да се кланям пред плочата от злато, отколкото на това малко черно джудже.

За около минута кралят стоеше с изпъната ръка и инките останаха неподвижно по очи. Тогава той зае отново своето място и те станаха. И тогава процесът започна.

Кралят се обърна на трона си и постави ръката си върху ръката на Дезире; можахме да видим как тя се дръпна от неговия допир с неволно потръпване. Но тази явна антипатия изобщо не обезпокои неговата кралска милост; вероятно най-приятно усещане беше да чувства нейната мека, бяла плът под неговата черна, космата ръка, и той я остави там, докато с другата ръка направи редица ръкомахания, които аз

разбрах веднага, но които за Дезире не значеха нищо. Чрез нейната ръка той искаше кипусите да говорят.

Имахме приятел в съда, но тя беше няма, и трябваше да й дам глас. Нямахме време за губене; Стъпих на ръба на колоната и заговорих с глас, достатъчно висок, за да прекоси пещерата – което не беше трудно в универсалната тишина.

- Той казва, че трябва да ни съдиш чрез кипусите. Значението е това – жълто – робство, бяло – милост; пурпурно – награда; черно – смърт. Дължината на връвчиците и броят на възлите означава степента на наказание или награда. Ще намериш нож, прикрепен към рамката. С него отрежи връвта на присъдата и я постави пред краката на краля.

Отново тишина; и нито един от огромната тълпа, нито самият крал, сякаш не обърнаха и най-малкото внимание на гласа ми. Кралят продължи да жестикулира към Дезире.

Тя стана и се запъти към рамката на кипусите и взе ножа, който намери там, окачен на една връв. Тя се поколеба, с вдигнат във въздуха нож, докато погледът ѝ търсеше моя – и го намери.

Усетих подръпване на ръкава, но тогава нямах време за Хари. Аз гледах Дезире, и това, което видях, накара студени тръпки да побият цялото ми тяло. Не от страх; това беше крайна изненада от нещо – невероятен ужас от него. Да умреш от ръцете на това космато животно не беше трудно, но Дезире да бъде съдията!

Защото тя мислеше за смърт; прочетох го в очите ѝ. Един от изтърканите лафове от изтъркания стар свят беше "да имаше друго оправдание". Повтарям, че бях стъписан, изцяло завладян от изненадата; обаче аз знаех нещо за "яростта на една отблъсната жена".

Сякаш погледите ни се отправяха, за да се срещнат един друг в прегръдката на смъртта. Тя видя, че разбрах, и се

усмихна – каква усмивка! Тя беше триумфална, но и тъжна; отмъщение, и сбогуване. Тя посегна напред.

Ръката ѝ се поколеба сред кипусите, като че ли от неувереност, след това се приближи твърдо до черната връв на смъртта.

Една мисъл проблесна в съзнанието ми със светкавична скорост. Нададох глас и пропях:

- Дезире!

Тя се поколеба; ръката, която държеше ножа се отпусна до тялото ѝ и отново погледът ѝ потърси моя.

- А за Хари? – извиках аз. – Вземи две – бялата за него, черната – за мен.

Тя поклати глава и пак вдигна ножа; и аз изиграх последната си карта.

- Пфу! Коя си ти? Защото ти не си Льо Мир! – придадох на гласа си презрителност. – Льо Мир е дете на щастието, не на ада!

Най-после и тя проговори.

- Играя честно, мосю! – извика тя, и гласът ѝ потрепери.

- С белязани карти! – възкликнах презрително. – Имате предимство, мадам; може ли да изпитате удоволствие от това?

Последва тишина, докато погледите ни се срещнат. Помислих си, че съм загубен. Льо Мир стоеше неподвижно. От аудиторията не се чуваше нито звук. Усетих, че Хари ме дърпа за ръкава, но разтърсих ръка, за да се освободя, без да свалям поглед от лицето на Льо Мир.

Изведнъж тя каза:

- Прав сте, приятелю Пол. Отказвам се от предимството. Оставям го на Съдбата. Имаш ли монета?

Спечелих своя шанс. Това беше само шанс, но беше по-добре от нищо. Извадих сребърна песета от моя джоб – за

късмет не я бях изгубил – и я подхвърлих във въздуха над главата си.

- Ези! – извика Дезире.

Оставих монетата да падне. Тя се претърколи през половината на горната част на колоната и се спря на самия ръб. Пресякох разстоянието и се наведох над нея. Беше ези!

Хари беше зад мен; като се изправих, видях бледото му, безжизнено лице и ужасените му очи. Той също беше видял присъдата; но той беше покъртен не от това, а от мисълта за Дезире, защото Хари не беше мъж, който се плаши от вида на смъртта.

Стоях изправен и гласът ми беше спокоен. Струваше ми усилие да го изчистя от горчивина и упрек. Не можех да избегна мисълта, че освен Дезире, ние никога не бяхме виждали пещерата на дявола и Детето на Слънцето; но аз казах просто и ясно:

- Вие спечелихте, мадам.

Дезире се втрени в мен с най-голяма изненада. Разбрах я, и презрително се засмях на висок глас, като държах главата си високо; и мисля, че ничий глас не е съдържал толкова презрение колкото моят, когато ѝ извиках:

- Аз съм този, който играе честно, дори и със смъртта, Льо Мир. Падна се ези – спечелихте вашата черна връв честно.

Тя не даде знак, че ме е чула; вдигна ножа. Изведнъж спря, ръката ѝ пак се отпусна, и тя каза:

- Ти каза пурпурното за награда, Пол?

Кимнах – не можех да говоря. Ръката ѝ докосна бялата връв и я отмина; жълтата, и пак я отмина. След това ножът проблесна – още веднъж – и тя се приближи до краля и положи в краката му пурпурна връв.

Тогава, без да ни погледне, тя отново зае мястото си на златния трон.

Буца се надигна в гърлото ми и сълзи в очите ми. Което беше много глупаво, защото нещата бяха напълно театрални. Това просто беше данък от един естествен команджия за човек, който "играеше честно, дори със смъртта"; въпреки това, имаше чувство в него, и безкрайната милост на жена. По всичко, което можеше да се види, присъдата не направи ни най-малкото впечатление върху редиците мълчаливи инки. Не се видя никакво движение; те сякаш бяха изваяни от камъка, върху който седяха.

Техните черни, космати тела, набити и дебели, отблъскваха светлината от пламтящите факли сякаш и тези универсални лъчи не можеха да проникнат през тази грубост.

Изведнъж те станаха – кралят се беше раздвижил. Той вдигна пурпурната връв от земята, и, след като прекара ръката си три пъти по нея, я подаде на слугата, който се приближи.

Тогава той изпъна ръката си, и инките, останали изправени, се обърнаха и започнаха да изчезват. Както преди, пещерата беше изпразнена за невероятно кратко време; за две минути ние бяхме сами с онези в нишата.

Чухме звук зад нас. Обърнахме се и видяхме огромна каменна плоча бавно да се плъзга на една страна върху пода, оставяйки отвор от около три фута. Явно той беше затворен зад нас, когато се бяхме качили; тогава нямахме време да го забележим. От тази дупка в този момент се появиха главата и раменете на нашия водач, който ни повика с жест да го последваме, след което изчезна долу.

Понечих да се подчиня, но се обърнах да изчакам Хари, който се беше вторачил в Дезире. Той беше с гръб към мен и не можех да видя лицето му; погледът му сигурно съдържаше призив, защото видях устните на Дезире да се разделят от усмивка и я чух да вика:

- Ще ме видите!

След това той ме настигна, и започнахме да слизаме заедно.

Чудех се как тези полуцивилизовани животни са могли да достигнат до идеята за вито стълбище. То не е било известно нито на ацтеките, нито на инките, в Америка; нито на която и да било първобитна европейска или азиатска цивилизация. Но те бяха попаднали на място, където нищо друго не им оставало да направят – и го бяха направили. Още една рожба на Майка Необходимост.

Имах време да огледам конструкцията му. Беше доста груба, но съвсем добра работа. Не беше точно кръгло; имаше много ъгли, явно следвайки по-меките слоеве в скалата; те бяха отстъпили пред техния материал – подход на скулптори.

Дори височината на стъпалата беше неравномерна; някои едва ли бяха повече от три инча (8 см), докато други бяха дванайсет или четиринайсет (30 – 35 см). Трябва да знаете, че слизахме бавно и предпазливо, особено когато стигнахме мястото, където никаква светлина не идваше отгоре, за да ни помогне. Заварихме нашия водач да ни чака най-долу, сам.

Последвахме го по ниския и тесен коридор, по който бяхме дошли преди това. Но когато достигнахме стълбите, които водеха към коридора нагоре и към пещерата, където преди бяхме задържани, той ги отмина и зави надясно. Ние се поколебахме.

- Той е сам – каза Хари. – Да не зарежем ли беднягата?

- Няма да го направим по една единствена причина – отговорих аз. – Това означава, че ние сме гости, вместо пленници, и далеч не ни подобава да нарушаваме законите на гостоприемството. Но сериозно, най-безопасното нещо, което можем да направим, е да го следваме.

Коридорът, в който се озовахме, явно не беше творение на природата. Дори и в полумрака белегът на човешката ръка беше очевиден. И таванът беше нисък; друго доказателство, защото джуджета не строят, за да настаняват гиганти. Но аз имах слаба представа за отчайващото несъответствие на техните инструменти, и се замислих за изумителната храброст на хората, които бяха предприели такова начинание, дори само като приемем факта, че са им трябвали четиристотин години, за да го завършат.

Скоро достигнахме същински лабиринт от тези коридори. Трябваше да направим дужина или повече завой, първо надясно, после наляво. Отбелязвах пътя ни в паметта си, доколкото беше възможно, но скоро се отказах от този опит като безнадежден.

Няколко пъти нашият водач зави толкова бързо, че едва успяхме да го последваме. Когато му показахме с жестове желанието си да върви по-бавно, той изглеждаше учуден; разбира се, той смяташе, че ние виждаме в тъмнината като него.

След това се появи слаба светлина, която ставаше все по-силна, колкото по-напред отивахме. Скоро видях, че тя идваше от един отвор в стената, която ни се падаше отляво, към който се приближавахме. Преди отвора водачът спря, давайки ни знак да влезем.

Ние направихме така, и се озовахме в апартамент, не по-лош от кралски.

Няколко пламтящи урни, прикрепени към стените, хвърляха светлината, трепкаща, но ярка. Имаше маси и груби столове, изработени от същия призматичен камък, който покриваше колоните в езерото, и от техните повърхности заслепително светеха хиляди цветни точки.

От едната страна имаше дълга плоча от гранит, покрита с някакви животински кожи, сухи, дебели, и меки. Самите

стени бяха от най-твърдия гранит, обсипани до височина четири или пет фута с безброй ситни точки от злато.

Хари отиде до средата на апартамента и спря, като се заоглежда с любопитство. Аз се обърнах към вратата и огледах коридора отвън в двете посоки – водачът ни беше изчезнал.

- Оказва се, че сме приятели на семейството – каза Хари с гримаса.

- Благодарение на Дезире, да.

- Благодарение на дявола! Какво искаше да каже – какво успя да каже? Не беше ли това една от нейните шеги? Защото не мога да повярвам, че тя щеше... щеше...

- Да ни изпрати на смърт? Е – кой знае? Да, това може би беше една от нейните шеги – излъгах аз.

Защото, разбира се, Хари не знаеше нищо за това, че Дезире имаше причина да желае да ми отмъсти, и нищо нямаше да помогне, ако му кажех.

Разговаряхме в продължение на час или повече, като между другото със значително любопитство разгледахме нашия апартамент.

Златото предизвикваше удивлението ни; дали беше от Хуануко отпреди четиристотин години, или го бяха открили тук, в планината?

Внимателно разгледах малките блокчета от метал или скъпоценни камъни, които бяха инкрустирани в масите и столовете, но не можах да разбера от какво са. Те наподобяваха карбонови образувания, откривани понякога в кварцита, но бяха многократно по-блестящи от всичко, което някога бях виждал, като изключим скъпоценните камъни.

Кожите, които покриваха гранитната кушетка също бяха непознати за мен; те бяха смайващо дебели и невероятно меки.

Забавлявахме се като се опитвахме да откъртим от стената едно от златните парченца, когато чухме звук зад нас.

Обърнахме се и видяхме Дезире.

Тя стоеше на входа, усмихвайки ни се, сякаш бяхме хванати в будоара ѝ да разглеждаме нещата по нейната тоалетка. Беше със същото облекло, с което я видяхме на трона; пояс от въже придържаше единствената ѝ дреха, а косата ѝ се спускаше от раменете ѝ като достигаше до колената ѝ. Ръцете и раменете ѝ бяха удивително бели, но това сигурно беше от контраста.

Хари прекоси стаята до нея на един скок. В следващия момент ръцете му я прегръщаха; тя просто се отдаде на прегръдката, но му подаде и устните си, след това се отдръпна и дойде до мен, разпервайки ръце сякаш с неуверено съмнение.

Но нямаше време за враждебност, и аз поех ръцете ѝ в своите и се поклоних над тях, докато устните ми не докоснаха меките пръсти.

- Посещение от кралицата! – казах с усмивка. – Това е чест, Ваше величество.

- Съмнявам се – каза Дезире. – Най-напред, приятелю, искам да ви поздравя за Вашия savoir faire. Par Bleu, това беше мъж!

- Но ти! – извика Хари. – Какво по дяволите искаше да кажеш като се преструваше, че ще играеш с черната? Ще ти кажа, това беше кален номер. Най-неприятния момент, на който ни подложи.

Дезире хвърли бърз поглед към мен; тя явно беше изненадана, като разбра, че Хари е в неведение за случилото се между нас онази вечер в лагера ни в планината. За което едва ли можеше да бъде обвинявана, защото изненадата ѝ произлизахе от дълбокото познаване маниера на мъжете.

- Започвам да те опознавам, Пол – каза тя, гледайки ме в очите.

- Сега какво става? – запита Хари, гледайки ту към нея, ту към мен. – За Бога, не говорете със загадки. Какво значи това?

Но Дезире го накара с жест да замълчи, като игриво постави пръстите си върху устните му. Седяха един до друг на гранитната кушетка; аз стоях пред тях, и през паметта ми бързо премина картината от онази утринна сцена в парка на Антлерс в Колорадо Спрингс, когато Дезире и аз проведохме своята първа битка.

Разговаряхме; или, по-скоро, Хари и Дезире разговаряха, и аз слушах. Първо той настоя тя да разкаже за преживяванията си от момента, когато тя безразсъдно се втурна в "пещерата на дявола", и тя се отзова най-любезно, дори със силно желание, защото не беше имала на кого да говори в течение на много дни, а тя беше жена. В лицето на Хари тя намери идеална аудитория.

Преживяванията ѝ бяха почти същите като нашите собствени. Тя също беше пропаднала в невидимата бездна, в пороя отдолу.

Твърдеше, че била носена от силата му малко повече от четвърт час, и яростно била изхвърлена върху скална тераса. Явно това трябва да е било далеч преди потокът да достигне езерото, където Хари и аз се бяхме открили един друг, защото ние бяхме във водата не по-малко от час.

Била открита на скалната тераса от нашите космати приятели, които я носели на гърбовете си в продължение на много часове. Спомних си усещането на Хари и моето, на нас, които бяхме мъже, и то заедно, и ме побиха тръпки на състрадание, тъй като Дезире описваше своя собствен страх и ужас, и един свой опит да избяга.

Все още тези животни не й били показали несдържаност, явно разпознавайки скъпоценността на товара си. Носели я колкото се може по-внимателно, но абсолютно отказвали да й позволят да ходи. През равни интервали те й давали възможност да си почине, както храна и вода.

- Сушена риба? – попитах с надежда.

Дезире кимна, с най-изразителна гримаса, и Хари избухна в смях.

След това за издигането на явния й авторитет. Занесена пред краля, тя предизвикала най-дълбоко учудване и любопитство. Всъщност, лесно е да се разбере как белотата на нейната кожа и красотата на тялото и лицето й събудили най-силно възхищение в гърдите на този черен и космат монарх. Показал й най-голямо уважение; и тя си спечелила ролята на богиня като показвала крайно презрително безразличие към кралството и неговите интереси.

Тук нейните бележки станаха общи и уклончиви, и след като беше притисната с въпроси, тя отбягваше подробностите. Заяви, че нищо не се е случило; била хранена, умилквали й се, нито пък била обезпокоявана с грубо или недобронамерено отношение.

- Това наистина е много зле – казах аз с усмивка. – Значи сбърках, когато те нарекох 'Ваше величество'?

- Пфу! – каза Дезире. – Това едва ли е за майтап. За известно време се забавлявах, но започва да ми става досадно. И освен това...

- Е?

- аз... не... знам. Те са мои, ако знаете какво имам пред вид. Е, bien, след като ме питаш – защото виждам въпроса в очите ти, приятелю Пол – аз съм доволна. Ако светът е зад мен завинаги, нека бъде. Да, те са непривлекателни за очите, но имат власт. И ме обожават.

- Дезире! – извика Хари с учудване; и самият аз бях малко изненадан.

- Защо не? – попита тя. – Те са мъже. И, освен това, невъзможно е да се върнем. С цялата си изобретателност, Мосю Пол, можеш ли да откриеш слънчева светлина? Да останем е необходимост; трябва да се възползваме в най-голяма степен от това; и повтарям, че съм доволна.

- Дрън-дрън! – каза Хари, обръщайки се разпалено към нея – Доволна? Нищо подобно не си. Ще ти кажа нещо: Пол и аз ще намерим изход оттук, и ти идваш с нас.

В отговор Дезире му се изсмя – смях, който чисто и просто казваше: “Имам собствено мнение, и не се подчинявам на друг”. Това е една от най-познатите карти, с които играят красивите жени, а и най-ефективната. Това срази Хари.

Той се втрени в нея за един дълъг миг мълчание, докато очите му се изпълниха с израз, който един мъж никога не бива да показва на друг мъж. Това е, когато мъжкия пол се предава и женският триумфира.

Изведнъж той се хвърли на колене пред нея и взе ръцете ѝ в своите. Тя се опита да ги издърпа; той я прегърна през кръста.

- Не ме ли обичаш, Дезире? – извика като устните му търсеха нейните.

Те се срещнаха; Дезире престана да се съпротивлява.

В този момент чух звук – съвсем слаб звук – зад себе си.

Обърнах се.

Кралят на инките стоеше на входа, наблюдавайки влюбените с подобни на мъниста, искрящи очи.

Глава XI. КРАЛСКИ ПОСЕТИТЕЛ.

Ако не беше явната опасност, щях да се изсмея високо на това, което прочетох в очите на краля. Не беше ли върховна подигравка за Дезире Льо Мир, която се беше стремяла към величието, богатството и могъществото на цяла Европа, да бъде гледана с похот от това грозно джудже? Беше там, нямаше грешка.

Нададох рязък вик на предупреждение, но не беше необходимо; Дезире вече беше съзряла кралския посетител. Отблъсна Хари от себе си изцяло. Той скочи на крака с яд и изненада; след това, просветлен от смущението на лицето ѝ, се обърна бързо и изпсува, когато също видя неканения гост.

Колко критична беше ситуацията, не знаех, въпреки твърденията на Дезире. Погледът му беше човешки и беше лесно да се прочете, че съдържаше ревност, а когато властта ревнува, тогава е опасно.

Но Дезире се оказа адекватна на случая. Тя остана седнала на гранитната кушетка повече от минута, без да помръдне; смущението напусна погледа ѝ, като ни гледаше с крайно очевидно хладнокръвие; но аз, който я познавах, можех да забележа как мозъкът ѝ работи със скоростта на светкавица. След това погледът ѝ се премести към фигурата на входа, и с жест, внушителен и истински царствен в своята простота, протегна напред ръката си, с дланта надолу, към краля на инките.

Като покорна дресирана маймуна, той изприпка през пространството, което ги разделяше, сграбчи меката ѝ бяла ръка с грамадната си лапа и докосна с устните си нейните пръсти.

Това беше всичко, но то разказваше томове на всеки, който би могъл да разгадава причините за дадено действие. Спомням си, че през това време през ума ми светкавично премина една история за Дезире в Париж, която бях чул. Херцогът на Белармин, тогава неин покровител, една вечер влязъл в разкошния ѝ апартамент на Рю Жонтьо – обзаведен, разбира се от него – и заварил своята обожавана да забавлява някой си Жул Шаво, млад и красив поет. Веднага след това той започнал да сипе най-горчиви упреци и презрителни разобличения.

- Мосю – каза Дезире с вид на оскърбена кралица, когато той свършил, – Вие сте скучен. Малкият Шаво ме развлича. Ясно Ви е, че аз никога не се отказвам от всяко нещо, което считам необходимо за моето забавление, а точно сега Ви намирам за доста отегчителен.

И благородният херцог, победен от този огнен поглед и тези ужасни думи, се оттеглил със смирени извинения, след като получил снизходително разрешение да се обади на следващия ден!

На кратко, Дезире беше неустоима; покоряването на краля на инките не беше нищо друго, освен поредният ѝ триумф, макар и не най-забележителният.

И тогава погледнах към Хари и долових една нова опасност. Той гледаше предизвикателно към инката с очи, които разказваха цялата му история, с огън в тях, и които очакваха съмнението да стане действителност Извиках му:

- Хари! Овладей се!

Той хвърли поглед към мен, изсмя се кратко, и кимна

След това чух гласа на Дезире, с нисък тон на предупреждение:

- На колене!

Това, което имаше пред вид, беше ясно; тя говореше на нас. Кралят се беше обърнал от нея и ни наблюдаваше спо-

койно с почти притворени очи, които бяха почти непроницаеми. Хари и аз се спогледахме и останахме прави. Тогава гласът на Дезире прозвуча пак:

- Хари! Ако ме обичаш!

Това беше призив към дете; но любовта е млада. Хари незабавно падна на колене, с лице към краля; и аз го последвах, като се чудех на себе си. До ден днешен не разбрах каква беше тази непреодолима сила, която ме свали долу. Дали това беше друг случай на властта на Дезире?

Може би за минута ние останахме неподвижни на коленете си, докато кралят стоеше вторачен в нас, на мен ми се стори с изражение на съмнение. След това бавно, и с походка, която наподобяваше величие, въпреки тромавата му фигура и ниския му ръст, той закричи към изхода и изчезна в коридора безшумно.

Хари и аз се спогледахме, като два езически идола, и избухнахме в неудържим смях. Но той беше смесен с частица гняв, и аз се обърнах към Дезире.

- За бога, беше ли необходимо това?

- Направихте го много галантно – каза тя с усмивка.

- Това е добре, но не ми харесва да го повтарям. Хари, заради достойнството ми, бъди малко дискретен. И какво предполагаш, че ще направи за това горкият?

- Нищо – каза Дезире, свивайки рамене. – Само трябва да бъде укротен. Трябва да вървя. Не знам дали знаете, но сте настанени в кралските апартаменти. Стаята на негово величество – той има не само една – е по коридора вляво от тази. Моята е вдясно – и сигурно в момента тъпче на място до отмяляване. – Тя стана от гранитната кушетка и прекоси половината стая по посока на вратата. – *Au revoir, messieurs.* До скоро – ще дойда да ви видя.

В следващия миг тя изчезна.

Хари и аз, останали сами, имахме достатъчно за какво да мислим и да разговаряме, но изминаха десет минути в тишина, преди да заговорим. Седнах на един от каменните столове, чудейки се какъв ще бъде резултатът – ако има такъв – от посещението на краля и неговото разкритие.

Хари крачеше нагоре-надолу по дължината на апартамента с наведена глава. След малко той внезапно заговори:

- Пол, искам да знам точно какво мислиш за шансовете ни да се измъкнем оттук.

- Защо... – поколебах се аз. – Хари, не знам.

- Но ти си мислиш за това, и знаеш нещо за тези неща.

Какво мислиш?

- Е, мисля, че са слаби.

- Какви са?

- Не по-малки от това да стане чудо. Те са само два. Първият – а аз съм ти говорил за него и преди – трябва да намерим подземен поток, който да ни отнесе до западния склон.

- Това е невъзможно – поне, за Дезире. И вторият?

- Самата природа. Тя прави големи номера в Андите. Тя може да преобърне планината нагоре с краката, в който случай ние ще се окажем отгоре. Сериозно, формациите тук са такива, че всичко е възможно. Разместванията на огромни скални маси са обикновено явление. По този начин може да бъде отворен проход до някой от по-ниските върхове. Ние сме заобиколени от слоеве варовик, гранит и кварцит, които са със забележителни различия и по количество и по твърдост, както и по способността им да устояват на ударите на времето. Когато някой се окаже неспособен да поддържа другия, нещо се случва.

- Но това може да не стане сто години.

- Или никога – съгласих се аз.

Отново тишина. Хари стоеше вторачен в една от пламтящите урни, вгълбен в мислите си – лесно да се отгатне от какво естество. Не мислех, че е подходящо да го безпокоя, докато малко след това той заговори пак.

- Какво предполагаш, че този грозен дявол ще направи – какво видя в него?

Усмихнах се:

- Нищо.

- Но ако направи? Ние сме безпомощни.

- Довери се на Дезире. Истина е, че тя дори не може да му говори, но ще го манипулира някак си. Ти видя какво се случи току-що.

- Но това същество е не по-добро от ням звяр. Той е способен на всичко. Казвам ти, трябва да я измъкнем оттук.

- Да умре от глад?

- И за нас самите не е твърде безопасно. Що се отнася до гладуването, можем да помъкнем достатъчно от проклетата им риба, за цяла година. А едно нещо е сигурно: няма да се върнем в Ню Йорк, ако се излежаваме тук, чакайки нещо да се преобърне – дори и планината.

- Какво искаш да направим?

- Да изчезваме. Да отведем Дезире далеч от това грозно животно. Де да бяха ножовете ни тук!

- Накъде ще вървим?

Въпросът беше именно в това. Да избягаме с Дезире беше възможно – а след това какво? От опит знаехме какво означаваше да бродим безпомощни в тъмнината из тези писти пещери, без храна, а за вода, зависещи от Провидението. На никой от двамата ни не му се искаше да се подложи повторно на тези изпитания, особено с допълнително усложнение от жена, за която да се грижим. Но какво да правим?

Решихме да изчакаме бъдещето, а това значеше време посветено на снабдяване с провизии, и, ако беше възможно, да измислим някакъв вид оръжие.

Струва си да се отбележи, че инките, доколкото бяхме видели, не използваша каквото и да било оръжие. Това най-вероятно беше резултат от тяхната абсолютна изолация и произтичащото от това освобождаване от враждебни действия от чужда страна.

Що се отнася до храната, скоро щяхме да получим приятна изненада. Беше около час, след като Дезире ни остави, когато кралският сервитьор – дадох му титлата на своя отговорност – пристигна с купи и блюда върху огромен поднос.

На първо място, купите и блюдата бяха от солидно злато. Хари зяпна от удивление, когато те бяха наредени в идеална редица върху една от каменните маси; и когато се опитахме да вдигнем празния поднос от друга маса, на която беше оставен, ние разбрахме защо сервитьорът беше счел за необходимо да вземе четирима помощници като виночерпци.

Имаше куп злато на тази маса, съвсем сериозно, защото нямаше съмнение, че това беше част от златото, което било носено от Хуануко, когато Писаро го поискал като откуп за живота на Атахуалпа.

Но по-добро от сервиза беше онова, което той съдържаше. Може би не беше такова, което би повишило реномето на френски готвач, но за нас тогава то изглеждаше като върха на кулинарното изкуство.

Имаше един голям съд; Хари вдигна капака му, примрял от надежда; но в следващия момент лицето му придоби смешно изражение.

- Г-н Сушена Риба – обяви той тъжно и се отказа.

Тогава аз опитах късмета си, и то с по-голям успех.

Първо отхлупих една паница за задушено, изпускаща гореща пара! За да бъде сигурен, това беше риба, но беше гореща. След това странен, крехък хляб; нарекох го така, макар че, когато го опитах, се оказа, че е направен от хайвера на някакъв вид риба. Също така, имаше отлична рибешка чорба, също гореща, и изключително вкусна.

Четиристотин години на развой бяха научили кралските готвачи да приготвят рибата по толкова много различни начини, при които ние почти не можахме да познаем, че храната е приготвена от същия вид.

- По-добре не можеше и да бъде – каза Хари, сервирайки си щедро от задушеното. – Можем да изядем това, и да си скрием сушената. За една седмица ще имаме достатъчно за цяла армия.

Що се отнася до мен, пред себе си видях материал за нашите оръжия. Когато изпразнихме златния съд, който съдържаше нашия "хляб", аз го скрих под покривката на каменната кушетка. Когато сервитьорите минаха да приберат съдовете, те явно не забелязаха неговата липса. Дотук, успех.

Няколко часа по-късно Дезире ни направи второ посещение. Очевидно беше в най-веселото си настроение и аз я гледах с любопитство от мястото си в ъгъла, докато тя и Хари седяха един до друг, бърбейки си за абсолютно всичко, сякаш бяха в гостната на собствения ѝ апартамент в Париж.

Беше ли възможно тя да е действително доволна, както беше казала? Каква невъобразима храна можеше да открие това черно джудже, за да задоволи страхотната ѝ суетност? Или, не прилагаше ли тя на практика девиза на френския философ?

Хари поиска разрешение да посети апартамента ѝ; тя не се съгласи, като каза, че ако той бъде открит там от краля,

нищо не би могло да предотврати катастрофата. Хари смръщи вежди; аз можах да видя усилието му да сподави гнева му. След това Дезире го отклони далеч от темата, и скоро и двамата се смееха весело.

Минаха около четирийсет и осем часа; в тази вечна тъмнина нямаше такова нещо като ден. Не виждахме никой друг, освен Дезире и сервитьорите. Веднъж се появи вестоносец, носещ сноп кипуси; можах да дешифрирам тяхното значение достатъчно, за разбера, че бяхме поканени на някаква религиозна церемония в голямата пещера. Но аз счехотих за неблагоприятно да допусна среща между Хари и краля, и отвърнах с учтив отказ.

Може някой да се интересува за метода, който беше изключително прост, тъй като при обикновеното общуване кипусите са лесни за разчитане. Отвързах два възела от бялата връв – знак за положителен отговор – и завързах два допълнителни на черната – знак за отрицателен отговор. След това на жълтата връв – знака на Детето на Слънцето и покорност пред него – вързах още два възела, за да покажа, че нашият отказ не означава липса на уважение към тяхното божество.

Което, междувпрочем, беше не малко любопитно.

Тук бяха потомците на поданиците на Манко-Капак, самият той син на небесното светило, все още заставащ ги да боготворят слънцето, макар че те не бяха виждали неговата светлина четири столетия. Изоставени от своя бог, те не бяха се отказали от него; пример, от който последователите на друга и по-"цивилизована" религия би трябвало да научат нещо за могъществото на вярата.

Но да се върнем на разказа.

Както казах, безпокоях се да допусна среща между Хари и краля, и последвалите събития оправдаха моята мъдрост. Хари действаше по твърде странен начин; беше

невъзможно дори да спомена краля само на майтап, без да не предизвикам у него изблик на яростен гняв.

Като се огледам назад сега, не се изненадвам; защото нашият мъчителен опит, безнадеждността на нашето положение и своенравието на Дезире, Бог ми е свидетел, изопваха нервите му; но по онова време аз гледах на неговите действия като на постъпки на безумен глупак, и му го казах, мислейки да отклоня гнева му към мен. Той не ми обърна внимание.

Бяхме оставени изцяло сами на себе си. През равни интервали храната ни беше носена, и за една седмица бяхме натрупали огромен запас сушена риба за случай на нужда, освен колекцията ми от шест златни тави, за които ще разкажа повече по-нататък.

Веднъж на около двайсет и четири часа двама инки, които се оказаха личната ни прислуга – защото ние наистина бяхме в състояние да ги разпознаваме след няколко посещения – идваха да изпълнят задълженията на камериери. Подът на апартамента биваше изтъркван, урните бяха напълвани отново с течено масло, и кожената покривка на гранитната кушетка биваше сменяна. Като че ли друга вяра – в чистотата – не беше се оставила да бъде изместена от гърдите на инките.

Когато успях чрез бурни и изразителни жестове да представя на нашия камериер идеята, че се нуждаем от баня, той ни заведе на около двеста фута (60 м) надолу по коридора до поток студена течаща вода. Възползвахме се от възможността да изперем с търкане своите дрехи, които отчаяно се нуждаеха от тази операция.

В началото бях огледал урните, които ни осигуряваха светлина. Бяха от злато и с идеална форма, което ме убеди, че те са били донесени от бегълците от Хуануко, всъщност

както и кипусите и няколко други предмета, които намерихме, включително и златния ни сервиз.

Урните бяха пълнени с течно масло, което не можех да позная. Нямаше фитил, но по ръба на всяка беше поставен широк пръстен, издялан от камък, който образуваше отвор на горната част от само около два инча в диаметър. През него пламъкът се издигаше на височина около два фута (60 см).

Нямаше никакъв дим, или съвсем малко, обстоятелство, което беше необяснимо, тъй като изглежда нямаше възможност да се образува газ в такова малко пространство. Но самото течно масло беше неизвестно за мен, и неговите свойства може би се дължаха на природата.

Както казах, бях събрал шест златни тави, по една всеки път. Заедно те тежаха около двајсет фунта (9 кг) – защото бяха малки и твърде тънки – което почти беше количеството, необходимо за целта ми. Обясних нещата на Хари, и се заловихме на работа.

Първо се сдобихме със съд от гранит от нашия прислужник по един или друг претекст – той ни трябваше за топене на златото. След това откъртихме парче варовик от ъгъла на един от нашите столове; за наш късмет, той беше много мек, избран от инките с цел да забиват по лицевата му повърхност кристални призми. След това се снабдихме с дузина или повече от самите призми, и, използвайки ги като длета, и малки блокчета от гранит като чукове, започнахме да работим върху варовиковия блок.

Това беше бавна работа, но накрая успяхме да издълбаем улей в неговата повърхност, дълъг около осемнайсет инча (45 см) и два инча (5 см) дълбок. Това беше нашата форма за отливки.

След това, да разтопим златните тави. Взехме четири от урните, като ги разположихме в група на пода, и на самия

върх на пламъците поставихме гранитния съд, подпрян от четири каменни блока, които лесно откъртихме от една от каменните седалки. В съда сложихме златните тави.

Но след няколко часа открихме, че нямахме достатъчно температура – или по-скоро, че съдът беше твърде дебел, за да предаде топлината. И пак се захванахме за работа със своите импровизирани длета и чукове, за да изгъним стените и дъното му. Тази работа беше много трудна и изискваше много часове за извършването ѝ.

Накрая, след като напълно изчерпахме всички ругатни от речниците си и ги направихме безсмислени от повтаряне, и с натъртени и окървавени ръце, ние пак подредихме своята пещ и седнахме да чакаме. Чакахме, докато не прибраха чиниите от нашия обяд, и докато не се убедихме напълно, че ще бъдем сами за няколко часа.

Накрая златото беше стопено, с упорство, но сигурно. Взехме дебелия кожена покривка от кушетката и, по един от всяка страна, вдигнахме съда с течния метал и напълнихме нашата леярска форма. За един час той се втвърди под формата на полуцилиндър. Извадихме го и изляхме остатъка от златото.

Щеше да се окаже, че нашата придобивка си заслужава усилието, и аз го приех. Но поне бях ангажирал Хари с нещо извън любовните му грижи, и най-доброто беше, че имаме два тежки метални лоста, с които се боравеше лесно и които щяха да се окажат най-ефективно оръжие срещу враговете, които нямаха никакво.

Тъкмо бяхме заличили следите от своята работа доколкото можахме и скрихме тоягите от жълт метал в ъгъла на апартамента, когато от коридора се чу тропот от стъпки.

Хари хвърли към мен бърз поглед; аз се придвижих между него и вратата. Но това беше Дезире.

Тя влезе бързо в стаята и я прекоси до дъното, след това се обърна с лице към вратата. Бузите ѝ бяха ярко зачервени, очите ѝ бляскаха като огън, а гърдите ѝ се вдигаха и отпускаха с необичайна възбуда. Преди тя или аз да имаме време да кажем нещо, Хари беше скочил до нея и сграбчил ръката ѝ.

- Какво е станало сега? – попита той с тон, едва доловим по своята интензивност.

- Аз... не... знам – каза Дезире, без да сваля поглед от вратата. – Остави ме, Хари; нека да седна. Пол! Ох! Уплаших се.

- За нас? – попитах аз.

- Да... отчасти. Този звяр! Но все пак, той е човек, и това е неговият метод. А вие... аз бях права... вие трябваше да отидете в Пещерата на Слънцето, когато той искаше да присъствате.

- Но това беше просто покана. Не може ли да се откаже на покана? – протестирах аз.

- Но, скъпи мой Пол, това същество е крал – поканите му са заповеди.

- Е, ние бяхме заети, а вече сме видели Пещерата на Слънцето.

- Все пак, това беше грешка, и мисля, че ще си платите за нея. Бяха направени необикновени приготовления за много часове. Кралят беше в моя апартамент, и вестносници и стражи пристигаха постоянно, всеки със своя малък сноп кипуси, както ги наричаш.

- Видя ли кипусите?

- Да.

- Имаше ли в някой от тях червен връв, висяща сама, с по един възел на всеки край?

- Да, всичките – каза Дезире без всякакво колебание.

- Това означава Хари и мен – отбелязах аз. – Но съобщението! Можеш ли да си спомниш някое от тях?

Тя се опита, но без успех. Кое то няма да изненада всеки, който някога е видял сбирката в музея в Лима.

Тогава Хари се намеси:

- Още нещо е станало, Дезире. Никакъв сноп върви, навързани на глупави възли би те накарал да изглеждаш така, точно както изглеждаш сега. Какво беше то?

- Нищо... нищо, Хари.

- Казах, че е станало! И искам да знам! И ако е това, за което си мисля, трябва да изчезваме отгук още сега!

- Като че ли можем!

- Можем! Имаме достатъчно провизии, които да ни стигнат за седмици. И виж тук – той изтича до ъгъла, където беше скрил златните тояги и се върна с тях в ръцете, – с тези ние ще си пробием път през всички тях. Кажете ми!

На устните на Дезире се появи странна усмивка.

- И тъй, ти ще се биеш за мен, Хари? – каза тя полутъжно, полу-с-незнам-си-какъв тон. След това тя продължи с нисък тон, но твърде различен:

- Е, твърде късно е. Аз принадлежа на краля.

Тя излъга – видях го по очите ѝ. Може би тя смяташе да предпази Хари от лудостта му, да го успокои, като даде да разбере, че не е необходимо да се бори за нещо, което повече не му принадлежи; но тя грешеше за своя мъж.

Хари не спря да чете очите ѝ – той чу думите ѝ. Направи две бавни крачки назад, след това се спря напълно спокоен, докато лицето му стана мъртвешки бяло, а очите му се бяха вторачили в нейните с поглед, който ме накара да отместя своя собствен. Душата му гледаше през тях – как обичаше тази жена – а аз не можех да издържа на това!

Нито пък след момент можеше и Дезире. Тя направи крачка напред, протягайки ръцете си към него, и извика:

- Хари! Не! Това беше лъжа, Хари! Недей... недей!

И те бяха впили погледи един в друг, и аз в Дезире, и така не усетихме, че четвърти човек беше влязъл в стаята, докато не я прекоси цялата и не спря пред мен. Това беше кралят на инките.

Нямах време за мислене, но скочих право пред Хари и го обгърнах с ръце, издърпвайки го назад през половината стая. Изцяло завладян от изненада, той не се съпротивляваше. Забелязах, че той все още държи в ръце лостовете от злато, които беше показал на Дезире.

Кралят се обърна към нас за секунди, намръщен, след това се обърна към нея.

Тя стоеше права, с бляскащ поглед. Кралят се приближи; тя му подаде ръката си с неописуем жест на достойнство.

За момент той я погледна, след това устните му се изкривиха в грозно озъбване, и, отблъсквайки ръката ѝ настрана, той внезапно се нахвърли яростно и сграбчи бялата ѝ шия със своите пръсти.

Чу се сподавен вик от Дезире, неистов вик от Хари – и в следващия миг той се беше откъснал и освободил от ръцете ми, изпускайки лостовете в краката ми.

Един скок, и той беше прекосил стаята; един удар с юмрука му, и кралят на инките беше се проснал на пода безчувствен.

Глава XII. НА ВРАТАТА.

Дезире се отдръпна към стената, закривайки лицето си с ръце. Хари стоеше над проснатата фигура на краля, задъхан и бесен.

Колкото до мен, не мислех за това, което беше направил – грозящата опасност от ситуацията беше обсебила съзнанието ми и накара мозъка ми да действа.

Изтичах до фигурата на пода и се наведох над него. Нямаше никакво движение – очите му бяха затворени. Като извиках на Хари да наблюдава навън коридора, бързо накъсах вълнената си жилетка на ивици – сякаш пръстите ми бяха направени от стомана – и вързах китките и глезените на инката здраво, стягайки ги на гърба му.

След това с друга лента му запуших устата, мислейки си, че по-добре е да сгреша от предпазливост. В следващия момент го завлякох в ъгъла на стаята зад гранитната кушетка и го покрих с нейната кожена покривка.

След това се обърнах към Хари:

- Пътят чист ли е?

- Да – отговори той откъм вратата.

- Тогава тук – бързо, човече! Взимай тоягите и кльо-пачката. Дезире – ела! Нямаме и секунда за губене.

- Но, Пол... – започна тя; след това, виждайки крайната лудост във всеки друг начин на действие, различен от мигновеното бягство, тя скочи към Хари, за да му помогне с вързоите с провизии.

Имаше повече, отколкото можехме да носим. Хари и аз взехме всеки по един вързоп под лявата си мишница, като с другата ръка държахме тоягите. Дезире се опита да вземе

два вързопа, но те бяха твърде тежки за нея, и тя беше принудена да пусне единия.

Тръгнахме, след като хвърлихме последен бърз поглед към неподвижната купчина в ъгъла, Хари беше начело, а аз – отзад, като Дезире беше помежду ни.

Но нямаше да бъде толкова лесно. Бяхме близо до вратата, когато се чу стържещ, трополящ звук изотгоре, и един грамаден блок от гранит падна направо пред вратата с трясък, който накара земята да потрепери под краката ни.

Изумени, ние разбрахме мигновено, че коварството на инките се оказа твърде голямо за нас. Хари и аз изтичахме напред, но само да предизвикаме отчаяние; вратата беше напълно затворена с масивна скала, една непробиваема завеса от камък, тежаща много тонове, и от нито една страна нямаше отвор по-широк от един инч. Ние бяхме затворени, без всякаква надежда да избягаме.

Стояхме слисани; Дезире не издаде и звук, а се беше вторачила в блока на вратата с някакво глупаво учудване. Това беше от онези внезапни и смайващи беди, които ни лишават за момент от цялата сила да разсъждаваме или дори да разбираме.

Тогава Хари каза спокойно:

- Е, играта започна.

А Дезире се обърна към мен като спокойно отбеляза:

- Трябва да са ни наблюдавали. Бяхме глупаци като не го знаехме.

- Невъзможно! – заяви Хари; но аз се съгласих с Дезире; и въпреки че не можах да видя никакъв отвор или процеп от какъвто и да е вид по стените или тавана, бях убеден, че дори и тогава очите на инките са били над нас.

Нашето положение беше наистина безнадеждно. С всяко наше движение шпионирано, заобиколени от четири солидни стени от камък, а зад тях десет хиляди диви зверове,

чакаши да ни разкъсат на парчета – кое най-безумно въображение би могло да си позволи надежда?

След това, докато се оглеждах, погледът ми се спря на купчината под покривката в ъгъла. Ето, в лицето на краля на инките се намираше единственото ни предимство. Но как бихме могли да го използваме?

Чух гласа на Дезире със спокоен тон на отчаяние:

- Загубени сме.

Хари отиде до нея и я взе в обятията си.

- Благодаря на Провидението – каза той, – че ти си с нас. – След това се обърна към мен – Вярвам, че това е за добро, Пол. Изобщо нямаше шанс за нас; можем да го кажем и сега. И е по-добре да умрем тук, заедно, отколкото – по друг начин.

Аз се усмихнах на философията му, знаейки нейния източник. Тя дойде не от собствената му глава, а от ръцете на Дезире. Но беше истина.

Седяхме мълчаливо. Нямаше какво да обсъждаме; то беше твърде първично, за да се нуждае от слово за обяснение или разбиране. Вярвам, че не безнадеждността задържаеше думите ни, а просто нямото разбиране, че там, където всяка надежда е изчезнала, думите са непотребни – по-лошо, подигравка.

Накрая, прекосих стаята и магнах покривката от тялото на Детето на Слънцето. Той беше дошъл в съзнание; малките му зли очи бляскаха към мен с изражение, което би трябвало да предизвика ужас с интензивността на неговата зловеща омраза, ако той не беше напълно безпомощен. Обърнах се към Хари:

- Какво ще правим с него?

- За Бога, бях забравил! – възкликна момчето. – Пол, може би ще можем да установим контакт с тях... – Той

спря, хвърляйки бърз поглед към затворената врата; тогава добави – Но е невъзможно.

- Вярвам, че е възможно – противопоставих се аз. – Ако инките са в състояние да спуснат този камък във всеки момент, можеш да бъдеш сигурен, че са готови и да го вдигнат. Как, само Небесата знаят; но фактът е несъмнен. Мислиш ли, че те ще осъдят скъпоценния си крал да умре от глад?

- Тогава кралят може да ни спаси!

- И как?

- Нашия живот срещу неговия. Няма да му даваме нищо да яде, и ако, както казваш, те имат някакъв начин да ни наблюдават, ще бъдат принудени да преговарят. Ти можеш да разговаряш с кипуси, и им кажи, че ако не ни освободят и не ни оставят да си вървим в безопасност, те ще имат мъртъв крал. От начина, по който изглежда го почитат, те в миг ще установят контакт с нас.

- О, те биха дали обещание, добре – съгласих се аз – но как ще ги накараме да го спазят?

- Е, обещанието си е обещание. И това е единственият ни шанс.

- Не, Хари; да им се доверим, ще бъде безумие. В мига, когато излезем през тази врата те ще бъдат върху нас – цялата им просяшка, смърдяща сган.

- Тогава нямаме възможност – изобщо никаква? – наме- си се Дезире.

- Никаква. Така че можем да приемем най-лошото. А най-лошото е най-добро за нас сега. Наистина, имаме късмет; умираме по наш собствен начин и в избрано от нас време. Но има една трудност.

Тогава, в отговор на въпросителните им погледи, аз добавих изразително:

- Нямаме оръжия. Не можем да си позволим да умрем от глад – краят трябва да дойде преди това, защото, когато те ни видят отслабнали, ще бъдем предоставени на тяхната милост.

В очите на Дезире имаше разбиране и ужас, но тя гледаше към мен със смел опит да се усмихне, като извади от косата си нещо блестящо, което проблесна на светлината от пламтящите урни. Това беше малко стоманено острие с бисерна дръжка, посипана с диаманти.

Бях го видял преди много време – подарък, беше ми казала Дезире, от младия мъж, който бях видял в кралската карета в Мадрид, в деня, когато за пръв път бях чул името Льо Мир.

- Това ще свърши ли работа? – попита тя спокойно, подавайки ми го със сигурна ръка.

Смелата Льо Мир! Взех камата и я сложих в джоба си, и, поглеждайки към Хари, си разменихме с него кимване на разбиране. Не бяха нужни думи.

- Но трябва да си призная, че съм страхлива – каза Дезире. – Когато часът настъпи, аз... аз не бих могла да понеса да видя... да чакам...

Погледнах я и казах просто:

- Ти ще бъдеш първа – и тя ми се усмихна с благодарност, с което показваше от сърце, че не би се отказала, когато настъпеше последния миг. И от възхищението си пред нейния голям кураж, аз забравих за ужаса от задачата, която се падаше на мен.

Облекчение беше да приемем най-лошото и да го обсъдим спокойно; нямаше го измъчването от неизвестността, и ние щяхме да свършим със себе си. Товарът падна от сърцата ни, и спокойно чувство за солидарност се създаде помежду ни, откровено като самата смърт. И в нашата власт

беше да си изберем последния миг – още бяхме господари на своите съдби.

Всяко действие изглежда безсмислено, когато надеждата е мъртва, но се налагаше да извършим някои неща, и Хари и аз се размърдахме. Загасихме пламъка на всички урни без една, за да пестим петрол, без да ни е грижа, че щяхме да отпътуваме в тъмнината.

Оказа се, че запасите ни с вода бяха достатъчни за няколко дена, ако ги използвахме пестеливо; защото ние мислехме да поддържаме живота си дотогава, докато имахме гориво. След това отговорността приключваше; човек имаше право да ускори това, което съдбата беше направила неизбежно.

Часовете отминаваха.

Говорехме много малко; понякога Дезире и Хари разговаряха на тих глас и аз не можех да ги чуя; бях зает със собствените си мисли. И те не бяха неприятни; ако, гледайки смъртта в лицето, човек може да запази философията си непроменена, той е постигнал в живота си единствения успех, който си струва.

Ядохме и пиехме, но не давахме нито вода, нито храна на нашия съкилийник. Не защото аз наистина се надявах да предизвикам преговори с инките – но това беше възможно и си струваше да се опита. Познавах ги достатъчно добре, за да оценя правилно стойността на всеки пропуск за изливане, който можеха да ни дадат.

Малко се изненадах, че у Дезире не открих лекомислие или вулгарна подкрепа на куража, основан на невежество. Имаше нежност в маниерите ѝ, особено към Хари, което говореше за нещо по-дълбоко и събуди в гърдите ми по-дълбоко уважение към нея. Светът не познаваше Дезире Льо Мир – той просто беше очарован и забавляван от нея.

Бяха изминали много часове в тази гробовна апатия. Два или три пъти посъветвах Дезире да легне да си почине и, ако е възможно, да поспи. Тя отказваше, но аз станах настоятелен и Хари добави своя глас към моя. Тогава, за да ни направи удоволствие, тя се съгласи; ние застлахме покривката върху гранитната кушетка и я направихме колкото е възможно по-удобна за нея.

Тя бързо заспа след пет минути. Хари стоеше на няколко стъпки от кушетката, като я наблюдаваше. Говорех му, с тих глас:

- И ти трябва да си починеш, Хал. Един от нас трябва да остане на пост; аз ще бъда пръв и ще ти се обадя, когато ми се доспи. Тази предпазна мярка може да не е необходима, но не ми се иска да се събудя и да се намеря в положението на нашия приятел там.

Той искаше да застане на пост пръв, но аз настоявах, и той постла нашите пончо на пода, и скоро и той заспа лесно и дълбоко. Гледах ту към него, ту към Дезире с усмивка, и с мисълта, че и самият Сократ не би се сблъскал с лош късмет с по-високо присъствие на духа.

Беше възможно каменната преграда на изхода да се повдигне безшумно, и това правеше необходимо да прикова погледа си върху нея почти постоянно. Това стана тягостно; освен това, два пъти осъзнах факта, че мислите ми ме отнасяха толкова далеч от заобикалящата ме среда така, че камъкът можеше да бъде вдигнат догоре, без да го забележа.

Така, като използвах якето си за възглавница, седнах на пода пред прага, облегнах се на камъка, и се отдадох на размисли.

Бях седял така три или повече часа, и мислех да извикам Хари да ме смени, когато усетих движение зад гърба си. Бързо се обърнах, и видях камъкът да се движи нагоре.

Той се издигаше бавно, на леки чести тласъци, всеки път на не повече от една осма от инча (3 мм). За петнайсет минути той беше само на четири инча (10 см) от пода. Нямахме никакъв шум, освен лекият стържещ шум отгоре.

Застанах на няколко крачки от него, хванал една от златните тояги в ръка, мислейки си, че не е необходимо да будя Хари, докато отворът не беше достатъчно широк да предизвика безпокойство. Или, по-скоро, понеже не се боях от атака – бях убеден, че нашата хитрост беше успяла, и че те имаха намерение да установят контакт чрез кипусите.

Камъкът се издигна малко над един фут (30 см), след което спря. Очаквах да видя сноп кипуси, пъхнати през отвора, но те не се появяваха.

Вместо това, по пода бяха натикани пет златни съда, докато не влязоха вътре, извън камъка; можах да видя черни и космати длани и ръце, които веднага се дръпнаха.

След това гранитната преграда падна с трясък, който ме накара да подскоча от неговата внезапност и да събудя и Хари, и Дезире..

Два от съдовете бяха пълни с вода, два – с нефт, и единия – със сушена риба. Хари, който раздразнено скочи на крака, замърмори от възмущение.

- Поне да ни бяха пратили малко супа. Но какво им е намерението?

- Това означава, че Дезире беше права – отбелязах аз. – По някакъв начин ни наблюдават. И, виждайки, че отказваме да предложим на любимия им монарх ядене, му изпращат дажбата от килера.

Хари се ухили.

- Ще я получи ли?

- Едва ли – казах аз натъртено. – Ще ги накараме да се договорят с нас, ако трябва да се спази тяхната диплома-

тичност. Ще има съобщение от тях до двайсет и четири часа. Ще видиш.

- Както и да е, сега ние знаем, че те могат да вдигнат камъка, когато сметат за необходимо. Но, в името на Архимед, как?

Той отиде до вратата, и с любопитство започна да проучва блока от гранит, но от вътрешността нищо не можеше да се разгадае за неговата тежест и дебелина. Обясних, че има няколко начина, по които това нещо може да се вдигне, но че най-възможният е чрез въртене на скрипец, което изискваше просто няколко кръгли камъка и плоска повърхност отгоре, с въжета от кожа за повдигане.

Бяха минали няколко часа, откакто ядохме за последен път, и решихме веднага да го покажем на шпионите, без да показваме намеренията си относно нашия пленник. Така, ние се угостихме със сушена риба и вода, като внимавахме да не се приближаваме до краля, който се беше обърнал настрана с лице към нас, съвсем заприличал на слабата светлина на черно куче, свило се на земята.

Хари ме смени на поста до вратата, и аз легнах да спя. Дезире седеше до него, и тихите звуци на техните гласове достигаха до мен, както си лежах на кушетката (която бях заел аз, вместо Дезире) като неразличим, музикален шепот. Това продължи може би десет минути; след това заспах.

Това стана наша обичайна практика. През многото изтощителни часове, които следвах, нямаше нито момент, в който някой от нас да не е седнал с гръб, опрян о камъка, преграждащ вратата; не смеехме да се доверим на очите си. Обикновено Хари и Дезире бяха на пост заедно, и, когато ги сменях, спяха един до друг на кушетката.

Понякога, когато всички бяхме будни, Дезире беше оставяна да пази сама; но Хари и аз никога не заспивахме двамата едновременно.

Времето, което прекарахме така не можеше да се пресметне приблизително, защото времето беше мудро и течеше едва-едва. Но аз бих казал, че бяхме затворени около четири, може би пет дни, когато монотонността рязко свърши.

Бях напуснал поста и Хари и Дезире бяха заели моето място. Преди да си легна, дадох малко вода на пленника, защото преди известно време приехме, че е необходимо да му даваме да пие. Но храна не му давахме.

След това спях два или три часа, както ми каза Хари, но на мен ми се сториха толкова минути, когато бях събуден от гласа му, който викаше името ми. Като погледнах към вратата, аз скочих на крака.

Камъкът бавно се издигаше от пода; вече отворът беше един фут или повече. Дезире и Хари стояха мълчаливо с лице към него.

- Нищо ли не видяхте? – попитах аз, когато се присъединих към тях.

- Нищо – каза Хари. – Ето, вземи една от тези тояги. Нещо става.

- Разбира се – камъкът, – казах аз шеговито, като се прозинах. – Може би нищо по-важно от сноп кипуси. Боже, колко съм сънен!

Камъкът още се издигаше нагоре, много бавно. Стигна височина два фута (60 см), и още не спираше.

- Това не са кипуси – каза Хари, – или ако са, трябва да ни пращат цяла библиотека. Шест инча (15 см) щяха да са достатъчни за това.

Кимнах, продължавайки да наблюдавам все по-разширяващият се отвор в краката ни.

- Ще си имаме работа, Хал. Бъди готов с твоята тояга. Дезире, върви в отдалечения ъгъл, зад този стол.

Тя отказа; аз настоях; тя тропна с крак ядосано.

- Да не мислиш, че съм дете да бягам и да се крия? – попита тя с твърдост.

Нямах време за губене да я убеждавам.

- Ще отидеш – казах аз твърдо, – или ще те занеса и ще те завържа. Това не е игра. Трябва ни пространство и да знаем, че си в безопасност

За моя изненада, тя не отговори, а мълчаливо се подчини. Тогава внезапно ми хрумна една мисъл и отидох при нея зад каменния стол в ъгъла.

- Ето – казах тихо, подавайки ѝ малкия, украсен със скъпоценни камъни нож, който извадих от джоба си, – в случай, че...

- Разбирам – каза тя просто и ръката ѝ стисна дръжката.

До този момент камъкът беше вдигнат на половината на отвора на вратата, оставяйки място високо над три фута (1 м) и продължаваше да се издига. Аз стоях от едната страна, а Хари – от другата, като не държахме да се показваме точно отпред.

Изведнъж той напусна поста си, изтича до един от каменните столове и започна да разбива гранитните блокове. Изведнъж разбрах намерението му и нашата грешка; още отдавна трябваше да барикадираме вратата отвътре. Но сега вече беше твърде късно; от опит знаех колко трудно се освобождават тези блокове с твърди ръбове, и извиках:

- Не, за бога, Хал. Глупаци бяхме, че не се сетихме за това по-рано, но сега вече няма време за това. Върни се, няма да мога да ги спра сам.

Въпреки това, той продължи усилията си и успя отчасти да освободи един от блоковете; но в този момент вратата беше почти изцяло отворена и той разбра, че е безсмислено да продължава да се опитва.

Той се върна на поста си отдясно на вратата – аз бях отляво.

Камъкът сякаш се вдигаше по-бързо. Той стигна догоре – продължи още – и бързо се завъртя към стената и изчезна, сигурно за да застане на конзолата си отгоре.

Стояхме в очакване, напрегнати и нащрек. Отворената врата беше зяпнала към тъмния, празен коридор, в който светлината от едната ни урна проникваше слабо. Не можехме да видим или чуем нищо, нямаше никакъв признак, че в коридора имаше някой, но ние не смеехме да погледнем в тази тъмнина. Очакването продължи достатъчно. Хари пусна нетърпеливо проклетие и направи движение като да излезе от вратата, но аз го върнах с ръкомаханя.

Тогава дойде лавината – с внезапност и ярост, която спусна нощ върху нас.

Приклекнали, втурнали се фигури изпълниха отвора на вратата от двете посоки и свирепо се нахвърлиха върху нас. След толкова изтощителни дни на досадно бездействие, безпомощност и безнадеждна апатия, луда радост пламна в мозъка ми и накара сърцето ми да забие по-силно, когато вдигнах тоягата си високо и нанесох удар за свобода и живот.

Този удар разби черепа на един, чиито пръсти бяха докопали гърлото ми, и той се просна като пън в краката ми; но мястото му веднага се попълни от друг. Отново замахнах с тоягата; друг се олюля, падайки към вратата, опирайки се в нея, а кръвта му струеше от разбитата му глава, полумъртъв, но останал изправен, благодарение на натиска на неговите събрата изотзад.

Ако вратата беше само с един фут (30 см) по-широка, щяхме да бъдем затрупани почти веднага. А при това положение, трима или четирима можеха да достигнат до нас наведнъж, но срещнаха златото, което техните предци бяха донесли от храмовете на Хуануко, и което ги чакаше. Ръка-

та ми сякаш имаше силата на хиляди ръце; замахваше с тежката тояга, сякаш беше перце, и със смъртоносна точност.

Хари се биеше като демон. Аз мисля, че правех всичко, което един човек можеше да прави, но той правеше повече, при това по-хладнокръвно. Аз стоварвах тоягата си върху глави, рамене, гърди и рядко пропусках моя човек.

Но ударите на Хари бяха като картечница. Видях го да се пресяга и хваща за гърлото един, който ме беше захапал за рамото, и, държейки го точно пред себе си с изпъната ръка, с един удар прекърши врата му. После тоягата му се стовари върху един черен череп със светкавичен удар и удари главата на друг със силата на ковашки чук.

По това време не знаех дали виждам тези неща; всичко беше гърчено, борба, кървав ужас; но по-късно очите на паметта ми ги показаха.

Те все още прииждаха. Ръката ми се вдигаше и спускаше сякаш без команда от мозъка; не съзнанието я движеше. Сякаш от край време бях застанал на тази касапска врата и стоварвах този лост от злато върху многобройните черни черепи и изкривени озъбени лица. Но те не изчезваха. Един падаше, друг заемаше мястото му; и друг, и друг, и друг.

Телата на тези, които падаха, бяха изтегляни изотдолу. Не го виждах, но трябва да беше така, защото скоро щяхме да сме си издигнали барикада за отбрана – барикада от трупове. А нямаше такава.

Започнах да отмалявам и Хари забеляза това, защото извика запъхтян:

- Дръж се... Пол. Спокойно... Не могат... да прииждат... вечно.

Яростта на ударите му се удвои, като той се приближи до мен и пое по-голям дял от атаката, така че аз почти имах време да отдъхна.

Но нямаше да можем да се задържим много дълго. Мозъкът ми бясно се въртеше и сякаш тежестта на хиляди тонове ме теглеше безпощадно, неизбежно към пода. Задържах се на крака чрез някакъв безумен инстинкт, защото желанието и разума бяха изчезнали.

И тогава, за миг, очите на Хари срещнаха моите, и аз прочетох в тях това, което никой от нас не можеше да каже. С яростта на безнадеждността ние атакувахме заедно с едно последно усилие.

Дали инките видяха в това усилие обновена сила, която говореше за безсмъртие, или това се случи в момент, когато натискът изотзад беше спрял и не ги принуждаваше да загиват, не знам. Може би това беше заради някои по-добри мъже, на които просто им беше достатъчно.

По каквата и да е причина, атаката спря почти с внезапността, с която беше започнала; те се отдръпнаха от вратата; Хари се втурна напред с вдигната тояга и фигурите се стопиха в тъмнината на коридора.

Хари се обърна и ме погледна, тъй като аз се стоях на вратата и се олюлявах. Никой от нас не можеше да говори. Заедно се заклатушкахме назад в стаята, но аз не бях изминал и половината път, когато краката ми се огънаха под мен и аз се строполих на пода. Смътно виждах лицето на Хари над мен, сякаш през воал – след това друго лице, което се приближи до моето – и глас:

- Пол! Любов моя! Те го убиха

Меки бели ръце бяха около шията ми и кадифена буза се притисна о моята.

- Дезире! – изпъшках аз. – Недей! Хари! Не, не са ме убили...

След това – гласът на Хари:

- Добре, старче. Знаем... знаех, че тя те обича. Нямаме време да говорим за това. Чуй, Пол – какво щеше да напра-

виш за Дезире – ако можеш – те ще се върнат всеки момент...

Тази мисъл разпали мозъка ми; аз се надигнах на лакът.

- Нямам сила – казах, не знаейки какво говоря. – Ти трябва да направиш това, Хари, ти трябва. И то бързо, момче! Ножът! Дезире... ножът!

Това, което последва за мен беше като на сън; очите ми бяха замъглени от изтощението, което надви тялото ми. Лицето на Дезире пред моето изчезна... след това – тишина... след това звукът на нейния глас като че ли от разстояние:

- Хари... ела! Не мога да го намеря! Изпуснала съм го някъде, когато тичах насам... трябва да е тук... на пода...

И след това се появи друг звук, който познавах твърде добре – звукът на бързи леки стъпки.

Мисля, че се опитах да се изправя на крака. Чух гласа на Хари да крещи обезумяло:

- Бързо... ето, идват! Дезире, къде е?

Чу се резкия писък на отчаяние, нададен от Дезире, недовършеното проклятие от Хари и в следващия миг се оказах прикован към пода от тежестта на множество тела.

Глава XIII. ВЪВ ВОДОВЪРТЕЖА.

Почти не си спомням какво стана след това. Едва осъзнавах, че има движение около мен, и че китките и глезените ми бяха здраво вързани. Хари ми каза по-късно, че бил оказал последна отчаяна съпротива, и че бил спрял от вика на Дезире, молейки го да използва тоягата за целта, предназначена за камата.

Той замахнал и я издигнал да нанесе удар; тогава ръката му се отпуснала, неспособна да се подчини поради жестокия страх от това. В следващия миг той и Дезире били надвити също и повалени на пода от дивашката атака.

Разказваше ми това, докато лежахме един до друг в тъмна пещера, където бяхме донесени от победителите-инки. Бях очаквал незабавна смърт; фактът, че живота ни беше запазен, можеше да има едно значение, мислех си: за да добавят към смъртното отмъщение жестокостта на мъчението.

Не знаехме нищо за съдбата на Дезире. Хари не я беше виждал от момента, когато бил повален на пода при това последно нападение. И вместо да се боим за нейния живот, ние бяхме убедени, че още по-ужасна съдба щеше да бъде нейната, и се надявахме само тя да намери средство да я избегне по единствено възможния начин.

Казах, че пак се бяхме оказали в тъмнина, но тя беше много по-малко непрогледна, отколкото преди. Ние ясно разграничавахме четирите стени на пещерата, в която лежахме; тя беше дванайсет на двайсет фута (3,60 x 6 м), и таванът беше много нисък. Подът беше влажен и студен, а ние нямахме нито понча, нито сака да ни предпазят.

Описание на душевното ни състояние в това положение – изтощени, ранени и вързани толкова здраво, че всяко движение беше невъзможно – като че ли би разкрило нашата слабост. Сигурно беше така, но ние се молехме това да свърши – Хари с проклетия и клетви, аз – мълчаливо. Идва момент, когато страданието става толкова остро, че човек иска единствено да се отърве и изобщо не мисли за средствата.

Това беше първоначална реакция, но постепенно тя отслабна. И когато, след като бяхме лежали в безсъзнание много часове (едва ли можеше да се каже, че бяхме спали) те дойдоха да промият раните и охлузванията ни и да ни донесат храна и вода – тя всъщност беше благодатна за нашата изгаряща, страдаща плът и ние ядохме почти с наслада. Но преди да си тръгнат, те отново вързаха китките ни здраво на гърба и затегнаха ремъците на глезените ни.

Ако те замисляха наказание, то, разбира се, не изглеждаше да са се разбързали за това. Отминаваха безкрайни часове. За нас се грижеха внимателно, като че ли им бяхме ранени другари, а не победени врагове, и, въпреки че бяхме оставени на влажния твърд скален под на пещерата, постепенно се свързахме от тази ужасна ръкопашна схватка на входа, и изстрадалите ни тела започнаха да се чувстват сравнително облекчени.

- Какво по дяволите чакат? – изръмжа Хари, след едно от техните посещения с храна и вода. – Защо не сложат край на това?

- Сигурно най-вече затова, че здравият човек може да понася мъчения по-лесно, отколкото болния – отговорих аз, тъй като преди не бях намерил по-подходящ момент. – Можеш да бъдеш сигурен, че всичко това ще ни сполети.

- Но какво ще направят те?

- Господ един знае. Те са способни на всичко. Ще ни сполети най-лошото.

Настъпи тишина; след това Хари каза бавно, колебливо:

- Пол... мислиш ли, че... Дезире...

- Не мисля – не смея да мисля за нея – прекъснах го. – И това е по наша вина; ние я провалихме. Трябваше да я изведа далеч от техния досег, както й обещах. Изложих се ужасно, Хал; не е нужно да казваш нищо.

- Мислиш ли, че ще кажа? Само че... има още нещо. Това, което ти каза тя. Аз знаех, че знаеш.

Мълчах; той продължи:

- Знаех го много отдавна. Мислиш ли, че съм спял? И искам да го кажа, докато все още имам възможност – и това беше необикновено добра постъпка от твоя страна. Искам да кажа – да го приемеш по начина, по който го направи.

Прямотата му ме накара да се почувствам неудобно, и не отговорих нищо. Всъщност, този факт беше неоспорим; това беше простата истина, която, щом излезе наяве, не оставя нищо за казване. Така че аз се отказах да се шегувам с явното желание на Хари да разисква този въпрос, и рязко смених темата.

Трябва да сме лежали вързани в пещерата най-малко седмица. Раните и охлузванията ни бяха напълно излекувани, като се изключи една дълбока незаздравяла рана на бедрото на Хари, получена от удар в остър ръб на някой от каменните столове, когато е бил съборен на пода. Но тя не го болеше и беше се почти затворила. И ние можехме да почувстваме възвръщането на силите ни, дори и през сковаността, предизвикана от обездвижването на мускулите ни.

Бяхме се отказали да се чудим докога ще се отлага моментът на края. Когато накрая дойдоха и срязаха ремъците и ни изведоха от пещерата, ние почувствахме не повече от обикновено любопитство какво ни чака в края на нашия

път. В себе си изпитвах ясното чувство на благодарност, че неизвестността щеше да свърши.

Те не рискуваха с нас, а ни оказаха честта да ни придружава цял кралски ескорт – поне по брой. Сигурно не бяха по-малко от двеста пред нас, зад нас и от двете ни страни, когато напуснахме пещерата и се отправихме наляво по тесен, криволичещ коридор.

Щом тръгнахме, протегнахме ръцете си високо и застанахме на пръсти, за раздвижим схваналите ни се стави; и веднага се оказахме сграбчени от множество ръце от всички страни.

- Бога ми! Като че ли им направихме впечатление! – изхили се Хари. По пътя надолу по коридора ние крачехме с прусашка парадна стъпка, и почувствахме кръвта да съживява краката и ръцете ни.

Бяхме вървели по този начин около десет минути, когато направихме завой при един ъгъл, който разпознах веднага по особеното кръгла форма на скалите. Бяхме се отправили към голямата пещера – пещерата, в която за пръв път бяхме видели Дезире, и където тя беше спечелила жребия за нашия живот и го беше спасила.

Още една минута и ние бяхме стигнали стълбите, водещи към тунела под езерото. Тук нашите пазачи изглежда се поколебаха какво точно да направят; тези отпред спряха и застанаха нерешително, и на мен ми се стори, че те се взираха надолу по каменната стълба и в очите им имаше някакъв стаен ужас. След това един от онези отзад се изкачи и със заповеднически жест им нареди да слязат, и те се подчиниха.

Хари и аз все още се намирахме в обкръжението на цялата компания; пред нас имаше петдесет-шестдесет и почти двойно повече зад нас. Идеята да се преборим успешно с

тях беше толкова очевидно невъзможна, че, струва ми се, изобщо не ни идваше наум.

Имаше допълнително забавяне в началото на стълбите, защото, както вече споменах, тунелът беше изключително тесен, че едва ли беше възможно двама да вървят един до друг. Никой от тях не се обръщаше, но Хари и аз едва сдържахме смеха си при вида на онези, които бяха непосредствено пред нас и настъпваха своите другари, за да не ни пречат да вървим. При цялата им дивашка грубост смятам, че притежаваха малко истинска храброст.

След още пет минути стигнахме до края на тунела и се намерихме в началото на витото стълбище. Коридорът беше така задръстен от онези пред нас, че не можехме да стигнем до него; те прилепиха жабешките си тела о стената и ние бяхме принудени да се провираме между тях.

Спряхме се там, едва можехме да различим черните им фигури от по-черната стена, когато един от тях, който се оказа водачът им, се приближи и ни махна да се качим. Ние се поколебахме, чувствайки, че това е последният ни шанс да окажем съпротива, преценявайки съдбата си.

Това беше момент на неизвестност, но въпреки че не го знаех, Провидението беше с нас. Защото случайно поглеждайки надолу, под спиралното стълбище – понеже нямаше земя непосредствено под него – аз забелязах слабо мъждукане и движение като от мъглява светлина в черното, зеещо пространство под краката ми. (Трябва да сте се сетили, че бяхме в основата на колоната в центъра на голямата пещера.)

Движен или от любопитство, или от заповедите на Провидението, аз се наведох и се взрях внимателно надолу, и видях, че движението всъщност беше почти неуловимо отражение от блуждаещ лъч светлина върху водна повърхност. Същевременно леко се учудих дали водата идва от съ-

щия източник, от който и езерото отвън, без да мисля това за достатъчно важно, за да го спомена на Хари.

Тогава въпросът дойде от него:

- Не е добре, Пол. Те са сто срещу един, а ние сме и с голи ръце. Тръгваме ли?

- Нищо друго не ни остава – отговорих аз и поставих крака си на първото стъпало на спиралното стълбище.

Зад нас идваше водачът и още една дузина по петите му.

Изкачването изглеждаше дори по-дълго и по-стръмно от преди, защото тогава бяхме подтиквани от силно любопитство. Два пъти се спънах в тъмнината и щях да падна, ако не беше подкрепящата ръка на Хари зад мен. Но накрая стигнахме догоре и излязохме в ослепителната светлина на голямата пещера. Видях каменната плоча да се затваря зад нас безшумно и си помислих дали изобщо щях да я видя да се отваря отново.

Огледахме се наоколо и когато очите ни съзряха нишата в скалата отсреща, ние едновременно подскочихме от изненада, а от устата на Хари се изтръгна вик, наполовина от радост, наполовина от учудване. Защото, на златния трон, точно както преди, беше седнала Дезире. Край нея седеше кралят на инките; около тях – охрана и придружители.

Взирахме се в нея с изумление, но тя не гледаше към нас; дори от това разстояние можехме да видим, че очите и бяха сведени. Хари извика името ѝ – нямаше отговор. Той извика пак и аз го хванах за ръката.

- Недей, Хал! Тя вероятно не може да направи нищо добро за нас, но ти можеш да ѝ навредиш. Ако тя не отговаря, е защото си има причина.

Той замълча, но не беше убеден и сигурно щеше да спори, ако вниманието ни не беше приковано от раздвижване в нишата.

Кралят стана и протегна ръка и инките, които изпълваха местата покрай стените на пещерата, паднаха ничком.

- Не виждам изобщо да сме спомогнали да оредят – забелязах аз. – Мисля, че всъщност са повече от преди. Откъде ли идват всички те?

- Господ знае!

- И, между другото, сега е ясно защо чакаха толкова дълго да се заемат с нас. Кралят, естествено, е искал да присъства на забавлението и му е трябвало време да се възстанови от действието на малкото постене. Но сега, помни ми думите – нещата ще бъдат направени по всички правила! Виж!

Кралят спусна ръка и инките пак седнаха, както Природата беше определила, че трябва да седят, а не върху носовете си. И четирима от свитата се приближиха до трона, носейки рамка с кипуси.

- Така значи, ще ни съдят справедливо – забеляза Хари.

- С крал за съдия.

- И сто мъртви плъха за доказателство.

- Точно така; във всеки случай, те няма да могат да излязат на глава дори с нас; ние сме само двама. И доколкото е замесен и друг, имам една идея.

Кралят стана от трона си и се приближи до външния ръб на нишата, докато не застана точно под овалната плоча от злато, представяща Пачакамак или неизвестен бог.

При това той коленичи и направи поредица от странни, непохватни жестове, които напомняха на луд или на пътуващ хипнотизатор. Явно добрият Пачакамак одобри предложенията, съобщени от краля-жрец, защото той се изправи на крака тържествено ухилен и наперено и величествено заотстъпва назад, обърнат с лице към рамката с кипуси.

Явно той нямаше повече доверие в тълкуването на Де-зире на божествената воля на великия Пачакамак. Кралска

привилегия е да имаш възможност да съдиш собствените си врагове.

Ръката на Детето на Слънцето премина бавно нагоре и надолу по рамката с кипусите, показвайки порядъчно отвращение. Той докосна жълтата връв и я отмина; сграбчи бялата и я дръпна.

- Стар лицемер! – възкликна Хари с възмущение. – Какво си въобразява, че си играе с нас ли?

След това имаше незабележимо раздвижване, повече осезаемо, отколкото видимо, сред огромното събрание, и Дезире се отпусна отмаляла назад в златния си трон, ужасена от това, че кралят отрязва с ножа си черната връв на смъртта и я положи на земята в краката ѝ.

Гледах Хари; лицето му леко побледня, но погледът му твърдо срещна моя, говорейки за непреклонна твърдост. След това отново се вторачихме в нишата отсреща.

Един от свитата се приближи изотзад и застана пред златния трон, докато кралят даваше знак на Дезире да вдигне черната връв. За момент тя не го разбра, след това се дръпна назад, твърдо клатейки глава.

Кралят не очакваше да спори, но се наведе и вдигна връвта и я връчи на човека от свитата, който я пое, показвайки голямо уважение, и се върна в задната част на нишата, където настъпи раздвижване от вълнение при появата му.

Присъдата беше издадена, но какво щеше да бъде естеството на екзекуцията? Тази несигурност и странността на сцената придаваше на нещата нереален облик, което изключваше трагичното и налагаше само гротескното.

Много пъти в живота си съм се чувствал по-близо до смъртта, отколкото в момента, когато стоях на върха на тази висока колона, заобиколен от хиляди клекнали джу-

джета, чиито черни тела смътно отразяваха светлината, издигаща се от пламтящите урни.

Не мога да кажа какво очаквахме, защото не знаехме какво да очакваме. Много предположения нахлуха в главата ми, но нито едно от тях не се доближи до същността. Но, мислейки си, че нашият водач ще се върне всеки момент, за да ни отведе долу, и без да се безпокоя от нападение изотзад поради близостта на бездната, прекосих колоната до задната част, където можех да наблюдавам нишата отсреща, и същевременно да наблюдавам каменната плоча, която затваряше отвора към спиралното стълбище. Обадох се на Хари и той дойде при мен.

- Може би ще можем да я отворим отгоре – предположи той.

- Едва ли – отговорих аз, – и, във всеки случай, каква полза от това?

Той коленичи и я дръпна, но нямаше ръб, с чиято помощ да се справи. Това нещо остана неподвижно.

Минаха пет минути, през които нямаше движение, нито сред публиката върху каменните седалки, нито в нишата. Но имаше някакъв неясен израз на очакване върху лицата на краля и обкръжаващите го, и аз продължих зорко да наблюдавам каменната плоча.

Още пет минути и нищо не се случи. Хари извика към Дезире, или по-скоро понечи да извика, защото го спрях, като го дръпнах рязко. За нея беше невъзможно да ни помогне, и нейното положение вече беше достатъчно опасно.

Тогава, ставайки нетърпелив, реших да опитам сам да отместя каменната плоча. Като коленичих, поставих дланите си твърдо върху повърхността и натиснах с цялото си тегло.

И тогава разбрах. В миг, с един проблясък в съзнанието, разбрах всичко. Скочих на крака, а мисълта ми трябва да се

е отразила на лицето ми, защото Хари ме погледна с изненада, като попита:

- Какво става? Какво става, Пол?

И аз му отговорих спокойно:

- Хванати сме, Хал. Като плъхове в капан. О, черни дяволи! Слушай! Нямаме време за губене. Наведи се и пипни с длани пода.

Той го направи, напълно озадачен. След това бързо дръпна ръката си, възкликвайки:

- Горещо е!

- Да. – заговорих бързо. – Ботушите ни са попречили да го усетим по-рано, а камъкът не отделя достатъчно топлина, за да я усетим във въздуха. Те са запалили огън под нас в колоната. Камъкът е дебел и се нагрива бавно.

- Но какво... значи това...

- Значи едно от две неща. След няколко минути този под ще бъде нажежен. Тогава ние или ще се изпържим на каменния им тиган или ще скочим в езерото. Виждаш разстоянието до долу – само човек, обезумял от страдание или някой невероятно храбър, ще предприеме този скок. Това е тяхното малко забавление – те чакат да танцуваме за тях.

- А езерото? Ако можехме направо...

Видях, че езерото беше единственият ни шанс, ако изобщо можеше да се каже, че има какъвто и да било в такова безнадеждно положение. По-точно, нямаше изглед за възможност за бягство, дори и да достигнем до водата невредими. От всяка страна бреговете се бяха наредили бдителни инки, а и самият бряг беше толкова стръмен, че за да го изкачиш, ти трябваша крила.

Горещината започна да се усеща дори и през подметките на тежките ни ботуши; неволно вдигнах единия си крак, след това другия. Видях, че Детето на Слънцето в нишата се

наведе напред с одобрителна гримаса. В следващия момент...

Умът ми трескаво заработи – никога мозъкът ми не беше отговарял с по-голяма скорост. И тогава си спомних проблясването на водата, което бях видял под спиралното стълбище в основата на колоната. Същевременно си помислих, че трябва да е свързана със самото езеро. Ако това беше така...

Обърнах се към Хари и му предадох с колкото се може по-малко думи намерението си, докато сновяхме нагоре-надолу, един до друг. Вече беше невъзможно да се стои на едно място – камъкът беше толкова горещ, че гола ръка не би издържала на него и миг. Видях, че той не схваща какво му казвам за водата в колоната, но разбра указанията ми и това беше всичко, което беше необходимо.

Изтичахме до ръба на колоната, който беше най-близо до нишата.

Като свалихме вълнените си бричове (за да ни бъде по-лесно във водата), ние ги сложихме върху горещия камък, а върху тях – нашите ботуши, които също свалихме. По такъв начин краката ни бяха предпазени, докато стояхме на самия ръб на колоната, поемайки си дълбоко дъх за сила и самообладание.

Видях как хилядите черни диваци, които бяха измамени за техния танц, с нетърпение проточват шии напред.

Видях как кралят възбудено ръкомаха към един от свитата, който се обърна и излетя от нишата.

Видях как Дезире скача от златния трон и изтичва до ръба на нишата, викайки към нас с тон на безнадеждност. Но аз не чух думите ѝ, защото самият аз виках:

- Хайде да свършваме, Хал. Готови... скачай!

В следващия миг летяхме във въздуха надолу с главата към повърхността на езерото, на сто фута (30 м) под нас.

След това са ми казвали, че никога не съм направил такова гмурване, или че твърде съм преувеличил разстоянието, и аз признавам, че сега, когато си спомням за това, то ми се струва невероятно. Е, нека си имат своето мнение, но не бих ги посъветвал да се опитват да спорят за това с Хари.

Ударът във водата съвсем не ме зашемети; когато се блъснах в повърхността, сякаш хиляди оръдия гръмнаха в ушите ми. Отивах надолу, надолу – за наш късмет езерото явно беше бездънно!

Изглежда бях отишъл толкова дълбоко под водата, колкото бях над нея, преди да мога да се извия и да я посрещна с корема си. Тогава, напрягайки всеки грам сила в себе си, се отправих към повърхността колкото се може по-бързо. Скочих с дробове пълни с въздух, но това главоломно гмурване ги беше изпразнило.

Накрая излязох на повърхността и се огледах за Хари, викайки името му. Някъде около тридесет секунди виках напразно, а след това отляво долетя ясен отговор. Урните сега бяха далеч над нас и светлината върху повърхността на езерото беше твърде слаба, но скоро различих главата на Хари. Плуваше леко към мен, явно невредим.

- Добре ли си, Хал?

- Да. А ти?

- Здрав като топ. Сега – към колоната.

В мига, когато се обърнахме да плуваме към колоната, аз усетих силното водно течение, което ни отнасяше надясно. Това беше необяснимо, но тогава нямаше време за много мислене и ние започнахме да плуваме със смели стремителни удари на ръцете.

Инките бяха напуснали каменните си седалки и се бяха придвижили до брега. Можех да видя черните им зловещи лица – хиляди на брой, взиращи се съсредоточено в нас през слабата светлина, без да издадат нито звук.

Щом хвърлих поглед през рамо, видях Дезире, застанала на ръба на нишата, със стиснати в юмруци ръце, притиснала ги към гърлото си. До нея беше застанало Детето на Слънцето. Хари също я видя и извика за сбогом, но нямаше отговор.

Сега се намирахме на по-малко от трийсет фута (9 м) от колоната. Покритите ѝ със скъпоценни камъни стени блестяха пред нас; като погледнехме нагоре, очите ни се заслепяваха. Нещо удари водата близо до мен. Бързо погледнах надясно и видях нещо, което ме накара да ускоря плуването и извиках на Хари да направи същото.

Черните дяволи увеличаваха забавлението си с хвърляне на камъни по нас от брега – явно с любезното одобрение на Пачакамак.

Когато наближихме колоната, течението, което се мъчеше да ни отклони надясно, стана по-силно, но ние сякаш още не приближавахме брега. Какво можеше да значи това? Борбата с него бързо изчерпваше силите ни.

Като погледнах нагоре, видях, че бяхме отнесени до другата страна на колоната – тя беше между нас и нишата. Тогавя разбрах. Намирахме се във водовъртеж, който постоянно увеличаваше силата си и бързо ни носеше в кръг отляво надясно, като ни приближаваше към колоната.

Незабавно извиках, за да предупредя Хари, който беше на около десет фута (3 м) наляво от мен, и той отговори, че е разбрал. Сега камъните, хвърляни от брега, падаха все по-нагъсто около нас; един ме удари в гърба и ме завъртя наполовина.

Течението стана по-бързо – толкова бързо, че ние бяхме почти безпомощни срещу него – и ни носеше все около колоната, която беше на не повече от няколко стъпки от нас. И през цялото време – пълна тишина.

Течението ни носеше все по-близо и по-близо, докато върховете на пръстите ми не докоснаха колоната при замахване с едната ръка. Водата се въртеше със скорост на мелнична струя; след още десет секунди мозъците ни щяха да бъдат размазани в твърдия камък. Сега той беше на не повече от половин ръка разстояние. Продължих да се оттласквам с ръце с безумно усилие да го избегна.

Изведнъж изпънатата ми ръка намери опора в един пукнатина в стената, но силата на водата разхлаби ръката ми и ме откъсна от нея. Но когато се доближих пак до същото място, замахнах и с двете ръце и, като намерих ръба, се хванах отчаяно. В следващия миг тялото на Хари бързо връхлетя срещу мен, като удвои напрегането на пръстите ми.

- Колоната! – извиках, като дишах тежко. – Вътре... през стената... отвор... държа се...

Той разбра и в следващия миг също се хвана за ръба. Заедно започнахме да се издърпваме, лека-полека, към отвора; защото силите ни бяха почти изчерпани, а силата на водовъртежа беше почти неустоима.

Беше както си мислех. Основата на колоната се състоеше просто от два масивни стълба, около дванайсет фута на дължина (3,6 м), с кръгла форма. Водата нахлува през всеки от двата така оставени отвора и вътрешността на колоната е центърът на водовъртежа, всмукващ вода от двете страни. Водата, която бях видял, но не предполагах, че е водовъртеж.

Бяхме се посъвзели, докато телата ни отпочиваха на ръба на отвора, прилепени от едната и от другата страна. Вътре беше пълен мрак, но ние можехме да съдим за яростта на водовъртежа от силата на течението отвън. Камъните, хвърляни и от инките, се удрияха в колоната или падаха във водата близо до нас.

Преследваха ни като кучета, за да ни отнемат живота, и кипящ, безразсъден гняв забушува в съзнанието ми – гняв срещу диваците, които се хилеха на брега, срещу завихрилата се черна вода, срещу Хари, срещу мен самия.

Накъдето и да погледнех, ни очакваше смърт, и никакъв избор.

- Не мога да се държа... още дълго – задъхваше се Хари.
– Каква е ползата... старче... Пол... ела... аз тръгвам...

С тези думи той изчезна в черния буен водовъртеж. В следващия миг моите собствени пръсти се отскубнаха от ръба, за който се бяха хванали, от внезапен тласък на водата, и аз го последвах.

Глава XIV. РИБОЛОВ.

Когато водата се завихря с голяма скорост, рязко отблъсква всеки външен предмет; но щом повърхността се наруши, самото това отблъскване сякаш умножава неопи-суетата ярост, с която тя се стреми да погребее предмета под своя център.

Когато попаднах във водовъртежа, бях понесен стремително в кръг, което ми се стори цяла вечност, но мисля, че не трябва да е било повече от осем или десет секунди в действителност. След това внезапно ме преобърна целия, сякаш откъсва крайниците от тялото ми, в ушите ми забуча заглушително и смазваща тежест ме притисна от всички страни.

Всяко усилие от какъвто и да било вид беше повече от безполезно, както и невъзможно; всъщност, трудно би могло да се каже, че бях в съзнание, като се изключи факта, че имах достатъчно воля да избягвам да дишам или да гълтам вода.

Налягането върху тялото ми беше ужасно; смътно се чудех защо животът не си е отишъл, тъй като – предположих – нямаше останала здрава кост в тялото ми. Главата ми се пръскаше от световъртеж и болка; гърдите ми бяха пещ за изтезание.

Изведнъж налягането намаля и завихрящото движение постепенно спря, но течението все още ме носеше. Диво започнах да удрям с двете си ръце – предполагам, в усилието си да се хвана за пословичната сламка.

Не намерих сламка, но нещо по-добро – пространство. Инстинктът поведе борба да го достигна с главата си, за да поема въздух, но скоростта на течението ме потопи пак под

повърхността. Ръцете ми изглежда бяха безсилни; не можех да ги управлявам.

Почти не си спомням какво е станало след това. Усещане за все по-силно задушаване в гърдите ми; отпускане на всичките ми мускули; усещане за светлина в смъдящите ми очи; лек натиск от водата под мен, сякаш изкачване на оседлан кон; и изведнъж, без да знам защо, кога или как, се намерих да лежа върху твърда земя, задъхвайки се, задавяйки се, плюейки, не много далеч от смъртта, но по-близо до живота – повече отколкото изобщо можеше да си представя, че ще бъде пак.

Лежах няколко минути, без да мога да мръдна; след това мозъкът ми се събуди и призова към живот. Обърнах се по очи и размърдах ръцете си напред-назад с движение на плувец; най-остри болки ме прерязаха в гърдите и корема. Главата ми тежеше тонове.

Вода бликна от носа и устата ми с бълбукащи струи. Бученето, едва отслабнало, гърмеше в ушите ми. Казвах си отново и отново с все по-голяма сериозност: "Но ако наистина бях мъртъв, нямаше да мога да се движа". Явно първото чувство, което напуска давящия се, и последното, което се завръща, е чувството за хумор.

В следващите десет минути, докато се освобождавах от водата в дробовете си, не чувствах болка, а само малко умора. Виеше ми се свят, а в гърдите си все още имах чувство на натиск; но иначе бях малко по-зле от нормално. Внимателно се обърнах настрани и се огледах наоколо.

Лежах на скална издатина на входа на огромна пещера. На по-малко от два фута (60 см) под мен бързо течеше струята, която ме беше отнесла; тя се стичаше от един отвор в стената под остър ъгъл със страшна скорост, и трябва да ме е изхвърлила като тапа от разпенената си повърхност. По-надолу се изтичаше в едно езеро, което почти запълваше

пещерата, неколкостотин метра в диаметър. Неравни скални блокове и тесни издатини заобикаляха езерото от всички страни.

Същевременно с това видях нещо, което първо хвана погледа ми, но не беше работа на природата. Две златни, пламтящи урни бяха закрепени на стената от отсрещната страна на пещерата, хвърляйки слаба, мъждукаща светлина през огромното ѝ пространство.

Врълхлетя ме не страх, а нещо като гадене, когато разбрах, че все още съм на територията на инките.

Издатината, на която лежах се виждаше от всяка точка на пещерата и гледката на урните ме накара да взема бързо решение незабавно да я напусна. Тя беше мокра и хлъзгава и широка не повече от три фута (90 см); внимателно се изправих на крака, като нямах желание за друга баня.

На разстояние от няколко фута се намиреше друга издатина, широка и равна, в чийто отдалечен край се издигаше масивен скален блок. Прескочих празното пространство, като просто го прекрачих, и минах зад скалния блок през процепа, който беше достатъчно широк, за да пропусне тялото ми.

След това по тясна пътечка – до друга издатина и от нея намерих път до тъмна ниша, която ми даваше гаранция поне за временна безопасност. Страните на пещерата бяха същински лабиринт от каменни блокове, полегати издатини и тесни процепи. Тук природата сякаш едва ли сама е знаела какво прави.

Седнах на парче издаден варовик, като бях още мокър и треперещ. Нямах нито ботуши, нито панталони; краката ми бяха натъртени и отекли, а бархетната ми риза и вълненото ми бельо бяха повече от недостатъчна защита от студения въздух, мокър, каквито бяха и те самите. Освен това, стори

ми се, че усещам студено течение около себе си, за което ме убедиха трепкащите пламъци в златните урни.

Нещо повече, бях самотен, защото смятах Хари за изгубен. Мисълта не породи никакво специално чувство у мен; смъртта, по силата на контраста, може да се окаже дори приятна; и си казвах, че боговете бяха благоразположени към Хари.

И седях там в полумрака, избегнал опасността, за чието съществуване не бях сигурен, хванал се отчаяно за малкото, което беше останало от онова, което в света на слънчевата светлина беше известно като Пол Ламар, джентълмен, учен и познавач на живота; без философия, без надежда и без гащи.

Но усещанията остават; и аз изведнъж долових движение във водата на езерото. Сякаш огромна пъстърва скачаше и пореше повърхността. Това се повтори няколко пъти и беше последвано от ритмичен звук като редуващ се плисък от много весла. След това – тишина.

Взирах се внимателно от своя кът в нишата, но не можах да видя нищо, и накрая се отказах.

Минута след минута моят дискомфорт се увеличаваше, а ставите ми започнаха да се схващат. Разбрах, че имам нужда от движение, но ми липсваше желание, и седях в нещо като безмълвна апатия от отчаяние. Така, да кажем, час; след това видях нещо, което ме разбуди.

Преди това бях забелязал, че от страната на пещерата, която беше почти директно срещу мен, под пламтящите урни, имаше издатина широка около десет фута (3 м) и сигурно сто фута (30 м) дълга. Тя достигаше повърхността на езерото с лек постепенен наклон. В задната ѝ част, точно между двете урни, можеше да се види тъмният отвор на коридор, по който явно веднага можеше да се излезе от пещерата.

От този коридор внезапно се появиха фигурите на двама инки. Всеки от тях държеше в ръка нещо, което приличаше на дълго копие... Явно, бях сгрешил с предположението си относно тяхното непознаване на оръжията.

Те отидоха до единия край на дългата тераса и издърпаха на светло някакъв плосък четвъртит предмет със страна около шест фута (1,80 м). Спуснаха го върху повърхността на езерото; след това се качиха на него, като поставиха копията си отстрани, за да използват вместо тях две широки къси гребла. С тях започнаха да движат своя несигурен плавателен съд към центъра на езерото с кратки, предпазливи замахвания.

На около сто фута (30 м) от брега, те спряха да гребат, смениха греблата с копия и застанаха неподвижни и безшумно – явно не чакаха нищо.

Аз също останах неподвижен, като ги наблюдавах с нямо любопитство. Имаше малка опасност да ме видят; защото, като изключим тъмнината на моя кът, която вероятно не беше пречка за тях, една скална издатина частично закриваше тялото ми от погледите им.

Чакането не беше дълго и когато то свърши, се случиха неща с толкова поразителна внезапност, че аз едва улових подробностите.

Чу се силно пляскане във водата като онова, което бях чул преди, бързо вълнение върху повърхността на езерото, и двамата инки едновременно нанесоха удари с копията си, които полетяха към целта си със смъртоносна точност. Преди това не бях видял ремъците, които с единия си край бяха завързани за дръжката на копието, а с другия – за кръста на дивака.

Последва величествена битка. Каквото и да беше нещо-то, усетило копията, то безспорно не губеше време да пока-

же негодуванието си. То заудря водата с яростни замахва-ния, че за миг очаквах сала да бъде потопен.

Единият инка стоеше на по-далечния край на плава-телния съд, отчаяно боравейки с веслото; другият енергично дърпаше ремъците на копията. Можях да видя как едно черно извиващо се тяло скача от водата направо срещу сала и гребецът едва се отдръпна преди то да падне. То удари ъгъла на сала, който опасно се наклони.

Явно това беше последното усилие, защото борбата за-върши. Гребецът бързо се насочи към брега, като гребеше със забележителна сръчност и бързина, докато другият стое-ше подпрян, здраво държейки ремъците на копията. Още една минута и те скочиха на скалната тераса, влачейки сала след себе си и, като дръпнаха заедно ремъка, изтеглиха на сушата своята жертва от дълбините.

Оказа се, че това е голяма черна риба с форма, каквато не бях виждал никога преди. Но това малко привличаше вниманието ми; очите ми бяха върху двете копия, които бяха издърпани от все още потрепващото тяло и които сега лежах на земята доста далеч от водата, докато двамата инки влачеха своя улов към входа на коридора, извеждащ от пещерата.

Исках тези копия. Не спирах да се питам какво възнаме-рявам да правя с тях; ако ги имах, сигурно трудно щях да дам отговор за това. Но аз ги исках и седях в тъмния си кът, вперил в тях жадни очи.

Инките изчезнаха в коридора.

Накрая станах и започнах да търся изход от нишата, в която се бях скрил. В първия момент се оказа, че няма, но накрая открих малък процеп между два скални блока в задната част. Проврях тялото си с известна трудност през него.

Скалата ме притискаше плътно от двете страни и остри- те ръбове жулеха тялото ми, но аз се проврях на разстояние от петнайсет или дваисет фута (4,5 – 6 м). След това процесът рязко се разширяваше и аз се намерих на широка скална издатина, завършваща, както изглеждаше, във въздуха. Внимателно се придвижих до ръба ѝ, но скални блокове ми закриваха светлината и аз не можех да видя земя долу.

Зарязвайки предпазливостта, отидох до най-външния ъгъл, увиснах за миг на ръце и се пуснах. Краката ми опряха земята почти мигновено – предполагаемото рисковано падане се оказа някъде около дванайсет инча (30 см).

Огледах се наоколо, чувствайки се малко глупаво, и видях, че скалната тераса и част от езерото се виждаха добре от мястото, където се намирах. Можях да видя копията, които все още лежаха там, където ги бяха захвърлили.

Но, докато гледах, двамата инки се появиха от коридора. Те вдигнаха копията, отидоха до сала, и отново го спуснаха и загребах към центъра на езерото.

Помислих си: "Ето моя шанс; трябва да стигна до тази скална тераса преди да се върнат", и се втурнах напред с такава стремителност, че се ударих с глава в един масивен скален блок и едва не изгубих съзнание от болка. Полузашеметен, аз продължих, търсейки слепешком път през полумрака.

Маршрутът беше такъв, че да подложи на изпитание и лама. Катерех се по скални блокове и скачах през пропасти и се вкопчвах за тесни хлъзгави ръбове с ноктите си. Няколко пъти едва не цопнах в езерото и половината време бях изцяло в полезрението на инките от сала.

Ръцете и краката ми бяха ожулени и кървяха, и аз толкова често се блъсках в скални стени и блокове, че се изненадвах, когато направех крачка, без да се ударя. Исках тези копия.

Накрая се намерих на няколко метра от целта си. Тесен процеп водеше от мястото, където се намирах, направо до скалната тераса, от която инките тръгваха на риболов. Сега трябваше да чакам, докато се върнат на брега, и аз се отдръпнах на тъмно зад един съседен ъгъл и застанах неподвижно.

Те още бяха в средата на езерото, чакайки, с копия в ръце. Наблюдавах ги с необуздало нетърпение, което граничеше с мания.

Изведнъж видях тъмен силует, приведен пред един скален блок на по-малко от десет фута (3 м) от мястото, където стоях. Фигурата беше човешка, но някак си различна от инките, които бях видял. Не можех да видя лицето ѝ, но предпазливостта, която издаваше нейното поведение, ме убеди, че бях разкрит.

Смътно се почувствах обкръжен от всички страни; сякаш усещах невидими втрещени погледи от всички посоки, но не можех да си наложа да претърся тъмнината; сърцето ми се качи в гърлото и ме задуши, а аз стоях абсолютно безпомощен да издам звук или да се мръдна, вторачил се безмълвно като хипнотизиран в тази безшумна приведена фигура.

Изведнъж тя се приведе по-ниско, все още на черния фон на скалния блок.

“Още една секунда, и ще ме сграбчи за гърлото”, помислих си аз, но стоях неподвижен, неспособен да се мръдна.

Но фигурата не скочи. Вместо това, внезапно се изправи – почти два пъти по-висок от инките, и аз за миг зърнах бяло лице и дрипави прилепнали дрехи.

- Хари! – прошепнах. Все още се чудя, дали не беше вик.

- Слава Богу! – чух гласа му, също шепнешком; и в следващия миг той беше до мен.

Една-две думи набързо – нямаше време за повече – и аз посочих инките на сала, като казах – Нуждаем се от онези копия.

- Аз ги дебнех – ухили се той. – Какво ще правим?

- Няма полза да ги вземем, докато инките ги няма – отговорих аз, – защото те скоро ще се върнат и ще открият, че са изчезнали. Сигурно можем да се разправим с двама.

Докато говорех, се чу звук от езерото – внезапен силен плясък, последван от вълнение във водата. Гледах иззад ъгъла на скалния блок и видях, че копията пак попадат в целта.

- Ела – прошепнах, и започнах да се промъквам към скалната тераса.

Хари ме следваше по петите. Тук беше по-лесно и скоро се намерихме близо до брега на езерото, като между нас и мястото, където рибарите излизаха на брега, се простираше гладка скала. Урните, чиято светлина беше напълно достатъчна тук, бяха на около петдесет фута (15 м) вдясно зад нас.

Инките бяха завършили своя лов и гребяха към брега. Когато приближиха, Хари и аз се снишихме до скалния блок, който стигаше до границата на скалната тераса. Скоро салът стигна брега и беше издърпан доста далеч от водата, а след това – рибата, от чиито размери бях изумен.

Те издърпаха копията и ги оставиха на земята, както бяха направили преди; и, като се заловиха с рибата, която още се мяташе опасно наоколо, започнаха да я влачат към отвора на коридора.

- Сега – прошепнах на Хари, и, тъй като стоеше близо до ме, можех да усетя как тялото му се готви за скок.

Поставих ръката си върху неговата.

- Не още. Другите може да ги чакат в коридора. Да почакаме, докато се върнат.

След няколко минути те се появиха отново на светлината на пламтящите урни. Изчаках, докато изминат половината разстояние до брега, на около трийсет фута (9 м) от нас. Тогава прошепнах на Хари:

- Ти – левия, аз – десния – и пуснах ръката му, и в следващия миг бясно тичахме през скалната тераса.

Изненадани, инките не оказаха никаква съпротива. Устремът на нашата атака ги повали на земята; главите им се удариха в твърдия гранит с ужасна сила и те изпаднаха в безсъзнание.

Хари, коленичил над тях, ме погледна въпросително.

- Езерото – казах аз, защото нямаше време за придиране.

Нашият приятел, кралят, ни мислеше за умрели, и ние не искахме свидетели, че сме се съживили. Хванахме безчувствените тела, издърпахме ги до брега на езерото и ги бутнахме в него. От студената вода единият се съвзе и той започна да плува, а ние – е, ние направихме, каквото трябваше. Имахме свои копия. Любопитно ги разгледах.

Острието се оказа от мед, а дръжката беше дълъг тънък прът от същия материал. Но когато го изпробвах в един камък, за да видя твърдостта му, открих, че то е много по-малко меко, отколкото би трябвало да бъде медта, и, следователно, много по-ефективно. Това, че тези подземни диваци бяха успели в комбинирането на метали, не беше за вярване, но имаше доказателства; и нещо повече, това можеше да е трик на самата природа.

Острието беше около шест инча (15 см) дълго и много остро. Беше прикрепено към дръжката с клин и привързано с тънки здрави кожени ремъци. С други думи, оръжие, на което не бива да се смееш.

Занесохме копията, сала и греблата зад грамаден скален блок отляво на скалната тераса с голямо усилие. Последните две не защото се надявахме да ни послужат, а с цел да не оставяме никакви следи от нашето присъствие, защото ако дойдеха да ги търсят и не намереха нищо, нямаше да узнаят нищо.

Очаквахме ги да дойдат всеки момент, а чакахме часове. Канехме се да се откажем да гледаме от наблюдателния си пункт зад скалния блок, когато двама инки се появиха на отвора на коридора. Но те носеха само нефт, за да напълнят урните, и след като изпълниха това задължение, си отидоха, без да погледнат към езерото или да покажат каквото и да е учудване от отсъствието на техните хора.

От време на време в някоя част на езерото имаше раздвижване, и понякога можехме да видим как някое черно и лъскаво тяло скача във въздуха и пада отново във водата.

- Гладен съм – изведнъж каза Хари. – Чудя се, дали няма да можем да се оправим с този сал?

Същата мисъл ми беше дошла и на мен, но импулсивността на Хари ме караше да се боя да я изкажа. Колебаех се.

- Трябва да направим нещо – продължи той.

Предложих да почакаме още един-два часа.

- И защо? Сега е най-удобният момент. Ако възнамеряваме да намерим Дезире...

- За Бога, как ще го направим? – прекъснах го аз.

- Не казвай, че нямаш намерение да опиташ! – възкликна той.

- Хал, не знам. Първо, това е невъзможно. И къде ще я заведем и какво можем да направим – с две думи: каква е ползата? Защо, по дяволите, трябва да продължаваме с това? В света отказвах да се боря, защото нищо не ме изкушаваше; в тази адска дупка се борех, когато изобщо нямаше

за какво да се боря. Ако цивилизацията не предлага награда, която да си заслужава усилието, защо трябва да се напругам, за да запазя живота на един плъх? Пфу! Гадно е! Чудех се защо ми трябват тези копия. Сега знам. Имам една идея: ще бъда достатъчно страхлив... или достатъчно за философ... и ще използвам едното.

- Пол, това не ти подобава.

- Напротив, това е в съответствие с целия ми живот. Никога не съм го обичал прекалено много. Да го завърша в една дупка като тази... е, не е точно това, което съм очаквал, но това е всичко... в края на краищата. Разбери ме, Хал, не искам да те изоставя; нали издържах? И ще издържа още, ако има най-малкия възможен шанс. Къде можем да отидем? Какво можем да направим?

Последва дълго мълчание; тогава се чу спокойният глас на Хари:

- Мога да остана в играта. Нарече себе си философ. Няма да споря за това, но светът би те нарекъл пораженец. Каквото и да става, то не ме засяга. Аз оставам в играта. Ще намеря Дезире, ако мога, и, ако даде Господ, някой ден ще си кача краката на решетката пред камината в "Мидлотиан" и ще ги накарам да зинат с уста и да ме нарекат лъжец!

- Достойна амбиция.

- Моя собствена. А ти, Пол, не можеш да бъдеш... не си пораженец.

- Колкото до мен, такъв съм. Ако тук бях сам, Хал – вдигнах едно от копията и прекарах дланта си по острия му връх – хладнокръвно сякаш да изчезна. Но... не с теб. Не споделям ентузиазма ти, но ще продължа до края на тази история, включително до решетката пред камината – когато я видим.

- Това е приказка, старче. Знаех си, че ще го направиш.

- Но, разбери ме. Не очаквам нищо. Всичко е глупост. Ако по някаква изключителна случайност се измъкнем накрая, ще призная, че си бил прав. Но ям по принуда и се боря за теб. Ти си лидерът, когато не искаш съвет от мен.

- И аз започвам още сега – каза Хари с усмивка. – Първо, да вземем Дезире. Какво ще кажеш за това?

Обсъдихме плановете си, които се движеха от невъзможното до свръхестественото и стигнахме до никъде. Решихме само едно нещо – че преди да се опитаме да намерим пътя си обратно към голямата пещера и кралския апартамент, трябва да се запасим с храна и да я скрием между големите скални блокове и тераси, където се намирахме тогава. Тъй като мястото беше подходящо за успешна отбрана от двама мъже срещу хиляди, именно него избрахме. А бяхме взели и копията.

Още никой не се появяваше в пещерата и ние решихме да не чакаме повече. Занесохме сала обратно на скалната тераса. Беше доста лек, тъй като беше направено от кожа, изопната върху рамка от кости, но беше изключително недодялан. Веднъж Хари падна и това нещо насмалко щеше да се преобърне в езерото заедно с него, но аз навреме хванах ръката му.

Направихме още един курс за греблата и копията и всичко беше готово. Спуснахме сала несръчно, като без малко не го потопихме; но накрая той заплава и ние бяхме на борда му. Бяхме завързали свободните краища на ремъците на копията около кръстовете си.

Мисля, че този сал беше най-разнебитеното нещо, което изобщо се беше докосвало до водата. Той беше най-отличния гмурец, но беше в абсолютно неведение за първия принцип на плвателното изкуство.

След четвърт час експериментиране, ние открихме, че щом всеки от нас застане в точно определена поза от едната

и от другата страна и гребе с една ръка, беше възможно да запазим доста добре хоризонталното му положение. Ако някой от нас поместеше крака си само с част от инча, това нещо се потапяше като камък.

Най-накрая навлязохме на стотина фута навътре в езерото и спряхме да гребем. След това сменихме греблата с копията и зачакахме.

Повърхността на езерото беше абсолютно спокойна, като се изключи по някоя едва забележима вълничка, предизвикана, без съмнение, от подводното течение, идващо от потока от противоположната страна. Урните бяха толкова далеч, че светлината беше твърде слаба, почти полумрак. Тишината беше нарушавана от звука на буйния поток.

Изведнъж салът леко се полюля; водата се разцепи на не повече от един фут пред сала, и тогава – е, последващите събития се случиха толкова бързо, че не съм сигурен за последователността им.

Черна фигура изникна от водата със светкавичен скок и се приземи на сала, който пристъпи към изпълнение на любимото си гмуркане. За това му трябваше далеч по-малко убеждаване, защото рибата беше чудовищна – в този момент ми се стори дълга двадесет фута (6 м).

В мига, когато салът се преобръщаше, Хари и аз нанесохме удари със своите копия, падайки напред един върху друг и върху рибата. Усетих копието си как хлътва в меката риба почти без съпротивление.

Салът се изплъзна изпод нас и ние се намерихме във водата, цапайки.

Казах, че ремъците на копията бяха завързани около кръстовете ни. В противен случай, щяхме да изгървем рибата да избяга; но едва ли щяхме да ѝ позволим да ни влачи. Тоест, ние не искахме да ѝ позволяваме това; но скоро разбрахме, че не можем да кажем нищо по въпроса. Преди

да успеем да започнем да гребем, бяхме повлечени като тапи към отсрещния бряг.

Но скоро спря, тъй като ѝ пречеха четирифутовите копия, забити в тялото ѝ. Почувствахме отслабване на дърпането и се извъртяхме, а в следващия миг заплувахме уверено бруст, като се държахме сами. Скоро напреднахме, но това беше убийствена работа.

- Тя тежи хиляда тона – изпъхтя Хари и аз кимнах.

Дърпайки и пъхтейки един до друг, ние лека-полека стигнахме до центъра на езерото, отминахме го и се приближихме до скалната тераса. Бяхме почти напълно изнемощели, когато най-накрая допряхме дъното и можехме да застанем прави.

След като издърпахме рибата на скалната тераса, вече не се чудехме на силата ѝ. Едва ли беше и унция (30 г) полека от четиристотин фунта (180 кг), а беше цели седем фута (2,10 м). Едно от копията минаваше през хрилете ѝ; другото беше в средата, точно под гръбнака. Извадихме ги с известно затруднение и я изтъркаляхме нагоре на сухо.

Изправихме се да се върнем за копията, които бяхме оставили на самия бряг на езерото.

- Кожата ѝ е като на слон – каза Хари. – С какво ще я смъкнем?

Но аз не му отговорих.

Бях се вторачил право напред към входа на коридора, на който стояха двама инки с копия в ръце, флегматично отвръщайки на вторачения ми поглед.

Глава XV. ИЗБАВЛЕНИЕТО.

Реагирах бързо, но инките бяха още по-бързи. Обърнах се, за да изгичам за нашите копия, но бях спрял от предупредителния вик на Хари, който се беше обърнал светкавично при моето бързо движение. Обърнах се на време, просто за да видя как инките замахват с мощните си оръжия, а след това мятат напред копията, изстрелвайки ги от ръцете си.

Отскочих назад; нещо удари крака ми; бързо се наведох и сграбчих ремъка на копието, преди инката да е имал време да се съвземе и да го издърпа бързо от моя досег. Другият край беше завързан за кръста му; държах го, а след като бързо погледнах към Хари, видях, че той е възприел същата като моята тактика.

След като видяха, че е невъзможно да избягат, те се втурнаха право срещу нас.

Борбата не продължи дълго. Единият се завтече към мен с наведена глава като атакуващ бик; аз леко отстъпих и го повалих с един удар. Той се изправи на крака, но през това време бях вдигнал копието и го бях приготвил за него.

Изчаках съвсем да се приближи, а след това го забих цялото в гърдите му. Глупакът буквално се наниза, мятайки се върху острия връх с животинска ярост. Падна по гръб, съвсем неподвижен, със забито в гърдите му копие, което стърчеше право нагоре.

Обърнах се към Хари И, въпреки своето положение, се усмихнах на това, което видях. Той стоеше с вдигната дясна ръка, с която държеше готово копието си. Левият му крак беше разположен добре и грациозно напред, а тялото му – наведено на една страна като класически копиехвъргач. А

на десет фута (3 м) пред него другият инка беше се проснал ничком на земята с ръце, смирено протегнати в няма молба за пощада.

- Какво да правя? – попита Хари. – Да го ударя ли?

- Можеш ли?

- Всъщност, не. Виж го, завалията – уплашен е до смърт. Но не можем да го пуснем.

Това беше сериозен въпрос. И милостта, и убийството бяха невъзможни. Накрая направихме компромис, като му вързахме ръцете и краката назад, използвайки за целта част от ремъка на едното копие, и като му запушихме устата. След това го занесохме зад голям скален блок на известно разстояние от скалната тераса и го скрихме в един тъмен ъгъл.

- Когато се върнем, ако изобщо се върнем, можем да го освободим – каза Хари.

- В такъв случай мисля, че няма много шансове за щастливо съществуване – отбелязах аз.

След това решихме да не губим повече време, защото не искахме вече никакви прекъсвания. Около петнайсет ценни минути загубихме да издърпаме копие, което бях забил в тялото на инката, но то се беше заклинило между две ребра и отказваше да излезе. Накрая се отказахме и хвърлихме тялото в езерото.

Греблата, копията и сала, който плуваше толкова близо до скалната тераса, че не се затруднихме да го извадим на брега – пренесохме след това в нашето скривалище, а накрая се захванахме с нашата риба.

Това беше задача за половин дузина мъже, но ние не смеехме да я оставим на скалната тераса, за да я одерем и нарежем. След едночасови усилия и мъки, които ни оставиха напълно изтощени, ние успяхме да я замъкнем зад един голям скален блок отляво на скалната тераса, но беше не-

възможно да я занесем до мястото, което бяхме избрали, тъй като до него можеше да се мине през един тесен процеп.

Единствените ножове, с които разполагахме, бяха остриетата на копията, но те вършеха работа както подобава и след още един час я бяхме одрали и почти нарязали. Тя беше месеста и вкусна. Ние открихме това при първа възможност, защото бяхме гладни като вълци. Дори не губихме време да се оплакваме за липсата на огън, тъй като доста дълго време бяхме живели на сухоежба, че тази пълна противоположност беше много по-приятна, отколкото обратното.

Нарязахме я на ивици, доколкото можахме – тънки, и ги наредихме зад една скална тераса, място, поддържано хладно от водата, която беше на почти един фут отдолу.

- Ще издържи един месец – каза Хари. – А там, откъдето дойде, има още. И сега...

Разбрах и отговорих просто:

- Готов съм.

Не ни оставаше нищо друго, освен да извършим още няколко приготовления. Най-едрите парчета от рибата, които бяхме сложили настрана, сега завързахме заедно с мощта на един от допълнителните ремъци от копие и ги метнахме на гърбовете си. Скрихме греблата и сала и допълнителното копие колкото можахме най-добре.

След това, като се натъпкахме със сурова риба и с една последна солидна глътка от езерото, взехме по едно копие, и се впуснахме в търсене, по-обхватно от всяко, предприемано досега от Амадис от Гаула или от самия Дон Кихот. Дори Ергенът от Саламанка в най-плачевните ситуации не е представлявал толкова ужасна гледка за очите, каквато представлявахме ние. Носехме повече дрехи от инките, което най-много можеше да се каже за нас.

Ние дори не можехме да предположим в коя посока трябва да поемем; но тя беше определена от нас, след като открихме, че няма повече от два изхода от пещерата. Единият водеше през скални блокове и процепи към коридор, пълен с криволици и завои и осеян със скали, почти непроходим; другият беше този, от който дойдоха инките. Избрахме втория.

На петдесет фута (15 м) от пещерата се озовахме в мрак. Спрях за кратко.

- Хари, това е невъзможно. Не можем да си маркираме пътя.

- А какво да направим?

- Да донесем една от онези урни.

- Да бе! Веднага ще ни забележат, преди да сме тръгнали.

- Добре, нека ни забележат.

- Не. Ти искаш да се свърши всичко това. Знаем го. Аз искам да намеря Дезире. И ние ще я намерим. След това, ако нищо още не ни остава, ще бъда с теб.

- Но аз не искам хиляда от тези зверове да ни нападнат в тъмнината. Ако те ще свършват с това, не ме е грижа.

- Бъди готов с копието си.

Дадох му обещанието си, така че продължих заедно с него. Не одобрявах това. В борбата аз мога да избегна опозоряването си, защото е необходимо; но защо трябва да я търсим, ако нищо не можем да спечелим? Така си мислех, но продължих заедно с Хари.

Както каза той, исках да се свърши всичко това. Това, от което се боях, беше отново да бъдем заловени от инките, които бяха невидими в тъмнината. Но този страх скоро изчезна, когато забелязах, че можем с лекота да виждаме на около тридесет-четиридесет фута (9-12 м) пред нас – достатъчно да бъдем предупредени в случай на атака.

Вълненото ни бельо и бархетните ни ризи висяха по нас на дрипи и парцали. Краката ни бяха боси и изранени и отекли. Лицата ни бяха покрити с гъста сплъстена брада. Ако един безпристрастен наблюдател ни поставеше рамо до рамо с инките, не знам кого би определил като по-ужасяваща гледка.

Не мисля, че някой от нас двамата разбираше крайно безразсъдната смелост, необходима за провеждането на тази експедиция. Коридорът беше открит и без препятствия и тъй като се оказа, че е единственият път към техния риболовен район, естествено беше да е много използван. Ако се вдигнеше тревога, не ни оставаше евентуален шанс.

Видяхме кралското жилище. Знаехме, че то беше на нивото на около четиридесет-петдесет фута (12-15 м) под повърхността на голямата пещера, в подножието на стълбище, което водеше до тунела към основата на колоната. Бях преброил деветдесет и шест стъпала, и ако им дадохме височина средно по около шест инча (15 см), те представляваха разстояние от четирийсет и осем фута (14,5 м).

Колко далеч надолу ни бяха отнесли водовъртежът и охраняващият го поток, не знаехме, но приблизително изчислихме сто фута (30 м). Това изчисление ни остави още петдесет фута (15 м) под нивото на кралското жилище.

Но скоро разбрахме, че сме сгрешили. Бяхме се придвижвали напред около четвърт час, може би, без инциденти, когато коридорът рязко свърши. Отдясно имаше неправилна криволичеща пътека, която изчезваше зад един ъгъл, почти преди да започне; отляво пък имаше широк и прав коридор, с леко нанагорнище. Ние поехме по него.

Бяхме изминали стотина ярда (около 100 м), когато видяхме пред себе си светлина. Предпазливостта беше безполезна; коридорът беше прав, без завои, и само късметът ни можеше да ни спаси да не ни открият. Ние решително про-

дължихме напред и скоро застанахме точно в кръга от светлината, която идваше от един апартамент, граничещ с коридора. Обаче това не беше този, който търсехме, и ние само му хвърлихме едно око, преди да свием вдясно, в един страничен коридор, като отново се озовахме на тъмно.

Скоро се появи друга светлина. Ние се приближихме. Тя идваше от врата, която водеше към едно жилище, 20 на 20 фута (6 X 6 м). То беше празно и ние влязохме.

Имаше две пламтящи урни, прикрепени над гранитно легло. Тук там из стаята имаше каменни столове. Стените бяха обсипани със златни точки до височина 4-5 фута (1,20-1,50 м).

Спряхме се за кратко, вторачено оглеждайки се около себе си.

- Прилича на... – прошепна Хари, а след това възкликна – Това е! Виж, оттук взехме блоковете от тази седалка!

Така беше. Бяхме в стаята, където държахме краля на инките в плен и където бяхме пленени и самите ние и Дезире.

- Тя каза, че нейната стая е отдясно на тази – прошепна Хари възбудено. – Какъв късмет! Ако само...

Той не довърши изречението, но аз разбрах неговия страх. И за мен нямаше съмнение; имах малка надежда, че ще открием Дезире и съжалявах заради Хари, че имахме такъв късмет.

Отново започнахме да претърсваме коридора. Малко по-нататък той се пресичаше под прав ъгъл от друг, който отиваше в двете посоки. Но отдясно нямаше нищо, освен тъмнина, и ние тръгнахме наляво, където, на известно разстояние пред нас можехме да видим светлина, явно излизаща от врата, подобна на тази, която току-що бяхме напуснали.

Вървахме бързо, но ходилата ни не вдигаха почти никакъв шум, стъпвайки върху гранитния под. Все още не бяхме много предпазливи и чист късмет беше, че погледнах напред и открих нещо, което ме накара рязко и силно да дръпна Хари назад и да се прилепя към стената.

- Какво има? – прошепна той.

Без да издам звук, аз посочих с пръст мястото, където двама инки стояха в коридора пред нас, обърнати с лице към врата, от която не проникваше и лъч светлина. Те стояха съвсем неподвижни; като че ли все още бяхме неразкрити. Те бяха на около сто фута (30 м) от мястото, където стояхме.

- Тогава тя е тук! – прошепна Хари. – Те стоят на стража.

Аз кимнах; бях си помислил същото.

Нямаше време за губене; всеки момент можеха случайно да погледнат към нас и сигурно щяха да ни видят. Бързо и кратко прошепнах това на Хари. Той кимна.

В следващия миг напредвахме бавно и безшумно, прилепени до стената. Копията ни бяха в готовност, въпреки че не мислехме да ги използваме, защото един пропуск значеше вдигане на тревога.

“Дано е сама!”, си казвах наум, почти като молитва, когато единият от инките се обърна с лице точно към нас и се сепна от изненада. Ние се хвърлихме напред.

На пет-шест скока се озовахме пред тях, преди да имат време да осъзнаят опасността за тях и да я избегнат. Със свирепост, на която ни бяха научили самите инки, ги сграбчихме за гърлата и ги повалихме на пода.

Тогава нямаше време за любезности; имахме работа за вършене, и ние с по един смазващ удар в каменния под изцедихме животи им. Не се чу и звук. Те потрепнаха и останаха да лежат неподвижно; и тогава, поглеждайки по

посока на някакъв лек звук, който идваше от вратата, видяхме Дезире.

Тя беше застанала на вратата, гледайки ни с изражение на ужас, което аз не разбрах в първия момент; след това изведнъж разбрах, че след като ни беше видяла да изчезваме под повърхността на езерото след нашия скок от колоната, тя ни мислеше за мъртви.

- Bon Dieu! – възкликна тя с глух ужасен глас. – Не може да бъде! Вие идвате, messieurs?

- За теб – отговорих аз. – Ние сме, от плът и кръв, Дезире, въпреки че сме в лош вид. Дойдохме за теб.

- Пол! Хари, наистина ли сте вие?

Вяра се прокрадна в погледа ѝ, но нищо повече, и тя стоеше, вторачила се с любопитство в нас. Хари скочи до нея; тя не се помръдна, когато той я прегърна.

- Сама ли си?

- Да.

- Добре. Ето, Хари... бързо! Помогни ми. Отмести се, Дезире.

Внесохме телата на двамата инки в стаята и ги оставихме в един ъгъл. След това аз изтичах и донесох копията, които бяхме захвърлили, когато нападناхме инките. Дезире стоеше непосредствено пред вратата, от вътрешната ѝ страна, видимо полузамаяна.

- Ела – казах аз – нямаме време за губене. Ела!

- Къде? – тя не се помръдна.

- С нас. Не е ли достатъчно? Тук ли искаш да останеш?

Тя силно се ужаси.

- Не знаете... какво се случи. Исках да умра. Къде искате да ме заведете?

- Дезире – избухна Хари, – за Бога, ела! Да те носим ли искаш?

Той я сграбчи за ръката.

Тогава тя се раздвижи и, явно, мълчаливо се съгласи. Аз тръгнах начело, Хари зае ариергарда, с ръка върху раменете на Дезире. Тя изведнъж започна да говори, но аз рязко се обърнах с команда за тишина, и тя се подчини.

Стигнахме до ъгъла и завихме надясно, като се движехме възможно най-бързо и безшумно. Пред нас видяхме светлината от вратата на стаята, където бяхме пленен преди това.

Почти бяхме стигнали до нея, когато, на известно разстояние надолу по коридора, видях движещи се фигури. Светлината беше твърде слаба, но явно бяха много на брой.

Обърнах се с бърз жест към Хари и Дезире да ме последват и се втурнах напред към светлината и през вратата в стаята. Разкриването ни беше неизбежно, си помислих аз, във всеки случай, но беше по-добре да ги посрещнем на вратата на стаята, отколкото в открития коридор. Пригответихме копията си.

Но за голям късмет, не бяхме забелязани. Застанали в стаята от двете страни на вратата, невидими от коридора, ние чухме приближаващия се шум от много стъпки.

Те наближиха вратата и аз хвърлих поглед към Хари, посочвайки многозначително копието му. Той ми кимна с разбиране. Нека дойдат; няма да паднем пак живи в ръцете им.

Стъпките се чуваха пред самата врата; Стоях изопнат и нащрек, с копие в готовност, очаквайки връхлитане всеки момент. Тогава те отминаха съвсем и се отдалечиха по коридора, в посоката, откъдето дойдохме ние. Искаше ми се да видя броя им, но не посмях. Останахме неподвижни, докато отново не настъпи абсолютна тишина.

Тогава Дезире каза шепнешком:

- Безсмислено е; изгубени сме. Това беше кралят. Той отива в моята стая. След десет секунди ще бъде там и ще види, че съм изчезнала.

Трябваше да направим само едно нещо и ние не губихме време да го обсъждаме. Една бърза команда към Хари и ние се втурнахме от вратата надолу по коридора вляво, като всеки държеше Дезире за ръка. Но тя не се нуждаеше много от нашата помощ; присъствието на краля на инките сякаш ѝ беше вдъхнало безграничен ужас и тя по-скоро летеше, а не тичаше между нас.

Достигнахме до завоя в коридора и точно насреща ни – светлината – първата, която бяхме видели по нашия път насам. Бях набелязал нашия маршрут в паметта си напълно отчетливо. Скоро се озовахме в широкия коридор с нанадолнище, което ни отведе едно ниво по-долу, и за още пет секунди стигнахме края му и започнахме последната отсечка.

На завоя Хари се спъна и се плъсна, повличайки Дезире, която падна на колене. Аз я вдигнах и той скочи на крака невредим.

Тя дишаше тежко. Хари беше изпуснал копие то си при падането, и ние загубихме една ценна минута, докато го търсехме в тъмнината; накрая го намерихме – беше се плъзнало на около двадесет фута (6 м) напред. Отново се втурнахме напред.

В далечината пред нас се появи светлина, слаба, но безпогрешно различима – светлината от урните в пещерата, към която се бяхме запътили. Изведнъж Дезире залитна и щеше да падне, ако не бяха нашите подкрепящи ръце.

- Смелост! – казах задъхано. – Близо сме до края.

Тя се спря и се отпусна на земята.

- Безполезно е – изпъшка тя. – Ударих си глезена, когато паднах. Не мога да вървя повече. Оставете ме!

Хари и аз се наведохме с един порив, за да я вдигнем, и след като направихме това, тя припадна в ръцете ни. Тогава бяхме на не повече от сто фута (30 м) от целта си; ясно се виждаше как светлината от урните огрява широката скална тераса край езерото.

Изведнъж зад нас се чу звукът от много стъпки. Бързо се обърнах, но коридорът беше съвсем тъмен. Не можах да видя нищо. Звукът все повече се приближаваше; явно бяха много на брой и се приближаваха бързо. Аз се изправих и вдигнах копието си.

Хари сграбчи ръката ми.

- Не още! – извика той. – Да опитаме още веднъж; можем да го направим.

Той пхна копието си в ръката ми и в следващия миг метна безжизненото тяло на Дезире на рамо и се заклатушка напред към пещерата. Последвах го, докато звукът от стъпки зад нас ставаше все по-силен и по-силен.

Наближихме края на коридора; стигнахме го; бяхме на скалната тераса. Дори и натоварен с Дезире, Хари вървеше толкова бързо, че ми беше трудно да се движа с него. Божията сила беше в него, което беше точно, защото той държеше в ръце тази богиня.

На скалната тераса, близо до брега, стояха двама инки. Те се обърнаха, когато наближихме, и се втурнаха към нас. За тяхно нещастие – тъй като примерът на Хари беше запалили мозъка ми и ми беше вдъхнал сила на великан.

И до ден днешен не знам каква беше последователността – кое използвах първо – копието, юмруците или главата си. Знаем само, че се нахвърлих върху тях с неудържима ярост и ги оставих проснати, преди да стигнат или спрат Хари.

Прекосихме скалната тераса и се отправихме към скалните блокове отляво. Процепът, който водеше към на-

шето скривалище беше твърде тесен за Хари и неговия товар. Аз скочих напред и сграбчих Дезире за раменете; той я хвана за глезените и я пренесохме отвъд, на другата скална тераса.

След това аз скочих обратно през пукнатината и то тъкмо на време. Когато погледнах, една черна, втурнала се напред орда, изскочи от коридора и се устреми през скалната тераса към нас. Аз стоях на входа на тесния процеп с копие в ръка.

Те явно не осъзнаваха, че моята позиция беше непревземаема, и слепешката се нахвърлиха върху мен. Процепът, в който стоях и който беше единственият път до скалната тераса, където Хари държеше Дезире, беше не по-широк от два фута (60 см). С невъоръжени диваци за врагове, един мъж можеше да го удържи срещу милион от тях.

Те дойдоха и аз ги посрещнах. Стоях в процепа, на около три-четири фута (1-1,20 м) от края му, и когато един се появи пред отвора, го оставих да опита копието. Друг се втурна и падна върху първия.

Както казах, те явно бяха лишени от способността да разсъждават. За пет минути входът на процепа беше напълно задръстен от тела, някои от които бяха просто ранени, напъвайки се и гърчейки се в опит да се измъкнат от кървавото кълбо.

Чух гласа на Хари зад гърба си:

- Какво става? Искаш ли помощ?

- Не, освен ако не намерят барут – отговорих. – Тези идиоти лапат смъртта като бонбони. В безопасност сме. Те никога няма да могат да се промъкнат оттук.

- Идват ли още?

- Не могат; блокирали са пътя с вонящите си черни трупове. Как е Дезире?

- По-добре; дойде в съзнание. Измих глезена й със студена вода. Лошо го е изкълчила; как по дяволите е могла да куца дори и две крачки.

- Има изкълчване? Сигурен ли си?

- Така мисля; доста е отекал. Може да е само навяхване; след няколко часа ще разберем.

Чух го да се връща на скалната тераса зад мен; не смеех да обърна глава.

Тъй като ми се стори, че чувам звук отгоре, погледнах, но в тази посока нямаше нищо, от което да се страхувам. Скалните блокове, които образуваха стените на процепа, стигаха право до тавана на пещерата. Явно бяхме укрепени срещу всяка атака.

С едно изключение – гладът. Но щяхме да имаме много време да помислим за това; засега имахме риба, която щеше да ни стигне на трима ни за месец, ако успеем да я съхраним прясна за това време. А водата беше до краката ни.

Телата, заклещени на входа на процепа започнаха да изчезват, като това позволи светлина от урните да проникне; те отнасяха своите мъртъвци. Можех да видя черни фигури, които се навеждат и дърпат на не повече от пет фута (1,50 м) от мен. Но аз стоях неподвижен, пазейки копието и силите си за всеки, който можеше да се опита насилно да влезе в процепа.

Скоро входът на процепа беше чист, и от мястото, където стоях, можех да наблюдавам около три четвърти от скалната тераса. Имаше маса черни фигури, плътно скупчени заедно, вторачено гледащи нашето отстъпление.

Тогава те ми изглеждаха особено глупави и безпомощни, като че ли превърнати в малки безсилни скални късове. Всичко, което притежаваха, беше животинската сила; а природата – най-големият звяр – им се беше присмяла.

Но скоро разбрах, че не са лишени от възможности. За около петнайсет минути обстановката остана непроменена; нито един не рискува да се приближи до процепа. След това настъпи неочаквано раздвижване и разместване сред тълпата; тя изведнъж се раздели по средата на две групи; те се отдръпнаха – всеки на своята страна, оставяйки открита пътека между тях, водеща право към мен.

По тази пътека изведнъж се втурнаха една дузина или повече диваци с копия, вдигнати високо в техните мускулисти ръце. Бях изненадан и едва успях да избягам на вътрешната скална тераса.

Всъщност, не съвсем успешно: копията със свистене долетяха в процепа и едно от тях се заби в крака ми, непосредствено под бедрото.

Дръпнах се рязко, изпусвах и се обърнах, за да посрещна атаката. Сега бях извън процепа, застанал вътре, на скалната тераса, близо до Хари и Дезире. Извиках им да отидат настрана, извън обсега на копията, които могат да проникнат дотук. Хари взе Дезире на ръце и я занесе на безопасно място.

Както очаквах, инките се втурнаха през процепа – тази тясна пътека, където човек едва можеше да се промъкне без да се притиска. Първият получи удар от копието ми право в лицето – по-скоро удар, отколкото забиване, понеже един-два пъти имах затруднение с изваждането му, когато го бях забил дълбоко.

След като падна, аз ударих този зад него. Той сграбчи копието с ръка, но аз рязко го издърпах и му нанесох с него удар по главата, като го повалих на земята. Това беше направо касапница; те изобщо нямаха шанс да стигнат до мен. Друг падна и останалите отстъпиха. Процепът отново беше чист, ако не се смятат телата на тримата убити.

Аз се обърнах към мястото в отдалечения край на скалната тераса, където седяха Хари и Дезире. Тялото ѝ се беше облегло на неговото; главата ѝ лежеше на рамото му.

След като погледнах към тях с усмивка, нейните очи изведнъж се разшириха и тя скочи на крака и се втурна към мен.

- Пол! Ти си ранен! Хари, превръзка – бързо; ризата ти – каквото и да е!

Погледнах надолу към дълбоката рана на крака ми, от която шуртеше доста кръв.

- Няма нищо – заявих аз – просто ожулване. Но твоя глезен! Мислех, че е навехнат?

Тя дойде до мен и се наведе, за да прегледа раната ми; но аз я хванах и я изправих пред мен.

- Това – казах аз, – е нищо. Повярвай ми, дори не ме боли. Ще го превържа сам; Хари ще заеме мястото ми тук. Но твоя крак?

- На него също му няма нищо – отвърна тя с лека усмивка. – Просто леко съм го навехнала; вече почти ми мина. Виж!

Тя стъпи с цялата си тежест с ранения крак, но не можа да съдържи леката гримаса на болка.

Като извиках на Хари да наблюдава процепта, взех Дезире на ръце и я върнах до нейното място.

- Сега седи спокойно – наредих аз. – Скоро ще обядваме; между другото, позволи ми да кажа, че си най-храбрата и най-добрата жена на света. И някой ден ще пием за това – от бутилка.

Но действителността не се съобразява с чувства и изискани речи. Последните ми думи бяха заглушени от гръмкия вик на Хари:

- Пол! За бога, те идват към нас откъм водата!

Глава XVI. БЯГСТВОТО.

Скалната тераса, на която се бяхме установили беше с размери около четирийсет на четирийсет фута (1,20 x 1,20 м). Зад нас беше хаос от грамадни скални блокове и пропасти, през които бях преминал, когато първия път обиколих пещерата и открих Хари.

В предната част беше процепът, защитен от два масивни скални блока. Отдясно скалната тераса стигаше до солидната стена на пещерата, а отляво беше самото езеро, чиито вълни леко се плискаха досамаи краката ни.

При звука от предупредителния вик на Хари, аз изтичах до брега и надникнах иззад скалния блок. Хари беше прав; но това, което видях, не беше много обезпокояващо.

От вражеския лагер бяха спуснати два сала. На всеки сал се намираха по трима инки – повече щяха да го потопят. Двама гребяха, докато трети балансираше в центъра, размахвайки копие.

Като се обърнах към Дезире, ѝ извиках да се скрие зад един издаден къс скала. След това, като оставих Хари да пази процепа в случай на двойна атака, взех три от нашите четири копия – едно от които беше ме ранило в крака – и застанах на брега в очакване на приближаващите се салове.

Те се приближиха бавно и видът им, естествено, далеч не беше ужасяващ.

- Не е кой знае каква флота – извиках на Хари; а той отвърна със смях:

- Късмет! Внимавай за бреговата охрана!

Един от саловите беше на значително разстояние пред другия и след една минута се приближи на около петдесет фута (15 м) от скалната тераса. Инката в средата стоеше

разкрачен, с копие готово за мятане над главата; не направих никакво движение, мислейки си, че с такава нестабилна стойка ще му бъде трудно да метне каквото и да било, като подцених уменията му и това едва не ми струваше скъпо.

Изведнъж, почти без да движи тялото си, ръката му рязко се устреми напред. Аз инстинктивно се наведох настрана и чух свистенето на копието край ухото си със скоростта на куршум, толкова близо, че дръжката на копието ме удари косо отстрани по главата и ме събори.

Бързо скочих на крака и то съвсем навреме, защото видях, че инката се навежда, взема друго копие от сала и замахва с него над главата си. В същия момент другия сал се изравни с първия и след като се плъснах по очи на земята, чух как двете копия тънко свистят над мен.

В тази игра те бяха мои учители; щеше да е безумие да се опитам да приключа с тях с техните собствени оръжия. Тъй като копията издрънчаваха на трийсет фута (9 м) от мен, аз скочих на крака и изтичах до далечната страна на скалната тераса, където преди бях забелязал няколко търкалящи се камъка в един ъгъл.

С два или три от тях в ръце аз изтичах назад до брега, като се разминах с още две копия, които летяха във въздуха с въртеливо движение, едно от които одра кожата на лявото ми рамо.

С един бърз поглед към процепа видях Хари да се бие на неговия вход; те ни нападаха също и там. Чух Дезире да вика нещо към мен, но не можах да доловя думите.

Първият ми камък попадна в целта си. Двата сала, един до друг, на не повече от четирийсет фута (12 м), бяха идеална мишена. Камъкът беше почти с размерите на човешка глава и много тежък; напрегнах сетни сили, за да го хвърля на това разстояние.

Той удари сравнително точно сала отдясно; онова нещо светкавично се преобърна, събаряйки пътниците си върху другия сал. Допълнителното тегло го потопа и шестимата инки запляскаха във водата.

Очаквах да ги видя да се обръщат и да плуват към другия бряг, но вместо това те се насочиха право към мен!

Светлината от урните беше доста слаба и не беше лесно да различа черните им глави на фона на черната вода; все пак, видях приближаването им. Двама от тях държаха копия в ръце; Видях отблясъка на медните остриета високо над тях.

Стоях на брега на езерото, чудейки се на тяхното безразсъдство, тъй като ги чаках; сега те бяха на не повече от десет фута (3 м) от мен. Още няколко загребвания и този, който беше най-напред, протегна ръката си да се хване за хлъзгавата скална тераса; моето копие се стовари съкрушително върху главата му и той падна обратно във водата.

По това време друг беше почти изпъзлял на терасата, а след него друг; удар и бързо промушване и те също се плъзнаха обратно под повърхността, гърчейки се в агония, за да не се изправят повече.

Точно навреме видях един от останалите трима се надигаше от водата на не повече от пет фута (1,50 м) от мен, с копие, насочено към гърдите ми. Но нещастникът нямаше стабилна опора за краката си и копие то не попадна в целта.

В следващия миг той получи един камък, тежък десет фунта (5 кг) направо в лицето и потъна с бълбукане. При това, двамата останали, явно в проблисък на разум, се обърнаха и се отдалечиха бързо с плуване. Оставих ги да избягат.

Като се обърнах към Хари, видях, че процепът също беше чист. Той остави поста си и се втурна към мен, но аз с ръкомахане го отпратих да се върне.

- Тук всичко е наред, Хал. Отказаха ли се?

На лицето му имаше изражение на най-дълбоко отвращение.

- Пол, това е отвратителна касапница. Целият съм в кръв. Няма ли да свърши това?

Погледнах го и казах само:

- Ще свърши.

Не беше нужно да пита кога; той ме разбра. Погледна ме като човек, който беше станал твърде близък със смъртта, за да се бои от нея, и отговори:

- Още един час от това, и с мен е свършено.

Казах му да наблюдава двете точки на атака и отидох до мястото, където Дезире седеше свита на земята. Нямах много думи.

- Как ти е крака?

- О, по-добре е; добре. Но твоя крак...

- Не се безпокой. Можеш ли да поспиш?

- Von Dieu – не!

- Имаме само сурова риба. Можеш ли да ядеш?

- Ще се опитам – отговори тя с гримаса.

Отидох до рѳба на скалната тераса, където бяхме нареждали рибата близо до водата, и донесох по едно парче за нея и Хари. Ядохме, но с малко удоволствие. Месото не изглеждаше много прясно.

Останах на пост пред входа на процепа, докато Хари отиде до езерото да пие, като първо помогна на Дезире да отиде до водата и да се върне до мястото си. Кракът ѳ доста болеше, но вместо изкълчване, се оказа просто разтягане на сухожилията. След като му направи баня в студена вода, тя почувства значително облекчение.

Останах на стража на входа на процепа, откъдето също можех да доста добре да наблюдавам и езерото, и наредих

на Хари да си почине. Той възрази, но аз настоях. След две минути той заспа като пън, съвсем изтощен.

Неколкостотин инки останаха струпани на скалната тераса от другата страна, но те не направиха никакви усилия, за да ни атакуват. Стоях на стража може би три часа, когато те започнаха да се разотиват през коридора. Скоро тези, които оставах, намаляха до около една дузина. Те клекнаха до стената, точно под запалените урни, явно в качеството си на стражи.

Скоро ми се доспа така непоносимо, че едва се държах на крака. Задряхах един-два пъти на крак и, тъй като осъзнах опасността, извиках Хари да заеме мястото ми.

Дезире също беше заспала на сала, който Хари и аз бяхме скрили заедно с рибата. При звука на гласа ми, тя се събуди и седна, търкайки очи; след като я уверих, че всичко е спокойно, тя отново легна в грубото си легло.

Изобщо не разбрах забавянето на инките в този критичен момент; може би им трябваше време, за да се посъветват с великия Пачакамак и да получат съвета му, труден за разбиране. В този момент мислех, че са се отказали от атака и възнамеряват да ни уморят от глад, но те не бяха способни на такова разумно решение.

Минаха много часове, а ние се бяхме сменяли четири пъти на пост. Доста си бяхме починали и, действително, бяхме в добра форма. Раната на крака ми се оказа просто дреболия; малко пречеше на движенията ми, но не ме болеше.

Кракът на Дезире се беше почти оправил; тя можеше да ходи с лекота и настоя да поеме една стража, като направи такъв въпрос от това, че трябваше да ѝ угодим.

Нещо щеше да се случи и аз предполагах, че инките щяха да го започнат. Защото ни беше сполетял лош късмет, който ни накара да видим началото на края. Нашата риба не

беше вече годна за ядене и се принудихме да хвърлим остатъка от нея в езерото.

След това проведохме военен съвет. Като в сън си припомням думите, които изрекохме, застанали заедно пред входа на процепа; ако споменът ми за тях не беше толкова ярък, аз щях да се съмнявам в тяхната реалност. Обсъдихме смъртта със спокойствие, което убедително говореше за нашия опит.

Становището на Дезире може да се представи с две думи: тя беше готова за края и приканваше за него.

Почти я поддържах, но посъветвах да изчакаме още една стража – дребна отстъпка за Хари. А имаше и още едно обстоятелство, което ме накара да отложам – надеждата да видим краля на инките и да рискуваме с него.

Дезире отказа да ни разкаже за преживяванията си през времето от нашето скачане от колоната до освобождаването ѝ; но тя ни беше казала достатъчно, за да отгатна естеството им. Имаше подтиснат, но винаги присъстващ ужас в очите ѝ, който ме накара да застана още веднъж пред Детето на Слънцето, а след това щях да си отида, но не сам.

Хари предложи отстъпление. Бях споменал, че когато бяхме започнали да търсим Дезире, бяхме намерили два изхода от пещерата – единият, по който бяхме поели, и друг, който водеше през лабиринта от скални блокове и пропасти зад нас до коридор, пълен с извивки и завои и задръстен с масивни скали, почни непроходим.

Той предложи да минем по този път към неизвестното, което можеше да ни очаква отвъд.

Въпросът беше все още нерешен, когато нашето обсъждане беше спряно и така и не стигнахме до решение. През процепа видях една група инки да излиза от коридора отсреща и да отиват към брега. Начело вървеше кралят на инките.

Скоро площадката беше напълно запълнена от тях – вероятно триста или повече – а и други можеха да се видят на входа на коридора. Всеки от тях носеше копие; техните медни остриета, изправени като същинска гора, имаха матов отблясък на светлината, хвърляна от урните върху стената над тях.

Хари и Дезире стояха непосредствено зад мен, наблюдавайки странната сцена. Обърнах се към него:

- Този път възнамеряват да действат.

Той кимна.

- Но какво могат да направят? Освен да получават удари по главата, а на мен ми стигна до гуша от това. Ако само се бяхме махнали преди един час!

- От моя страна – отвърнах аз, – радвам се, че не го направихме. Дезире, ще ти бъда длъжник, ако късметът ми се усмихне и ми позволи да достигна до него.

Посочих към краля на инките, който стоеше на най-видно място, на самия бряг на езерото.

Тя потръпна от ужас и пребледня.

- Той е чудовище – каза тя с толкова тих глас, че едва го чух, – но – благодаря ти, Пол.

Хари като че ли не беше чул.

- Но какво правят те? – запита той.

Не ни оставиха дълго да се съмняваме. Докато той говореше, внезапно настъпи рязко раздвижване в редиците на инките. Тези, които бяха най-отпред, скочиха във водата, а другите – след тях, докато, почти преди да разберем тяхната цел, стотици от косматите зверове заплуваха с дълги мощни загребвания право към скалната тераса, на която стояхме ние. Всеки мъж стискаше копието си със зъби.

Оставих Хари да охранява процепа и изтичах да отблъсна атаката откъм водата. Дезире стоеше точно зад мен. Извиках ѝ да се отдръпне, но тя не се помръдна.

Сграбчих ръката ѝ и насила я отведох до една пукнатина в скалата зад нас и ѝ посочих тясна изкачваща се нагоре пътека по посока на другия изход.

Когато се върнах на брега, инките, които бяха най-напред, бяха само на няколко фута от него. Но аз напразно потърсих едно лице, което исках да видя и можех да разпозная; кралят не беше сред тях. С един бърз поглед към площадката отсреща го открих да стои неподвижен със скръстени ръце.

Цялата повърхност на езерото пред мен беше една маса от глави и ръце и копия, докъдето можех да видя. Те бяха стотици. Изведнъж видях, че нещата са безнадеждни, но аз сграбчих копието си здраво и застанах в готовност.

Първите двама или трима достигнаха скалната тераса. В същия миг Хари извика:

- Минават през процепа, Пол! Сам си!

Не обърнах глава, защото бях зает. Копието ми се въртеше около главата ми като огнена окръжност. Черни, неясни фигури доплуваха до скалната тераса и се хващаха за хлъзгавата и повърхност, но не отиваха по-далеч. Дръжката на копието се огъна в ръката ми; наведох се взех друго, изгубвайки само една секунда.

Дива и яростна наслада бушуваше в мен при вида на тези борещи се, гърчещи се, хлъзгащи се фигури. Размахвах копието си с ожесточено настървение. Нито един не успя да стъпи на скалната тераса.

Изведнъж нещо ме удари в лявата ръка и се заби там; с нетърпение и с лекота се отръсках от него и то падна, въпреки че се беше забило в ръката ми.

Не се разсейвах да погледна дори и за миг нагоре; те се приближаваха все повече и повече и ме притискаха; но аз знаех, че те бяха започнали да мятат копията си срещу мен

от водата, и че играта свършваше. Друго копие ме удари в крака; скоро те започнаха да падат като дъжд около мен.

Като извиках на Хари да ме последва, аз се обърнах и изтичах до отвора в скалата, до който бях завел Дезире. В миг той се присъедини към мен.

В това време множество инки изпълзяха от водата на скалната тераса и се втурнаха към нас, а още повече се втурнаха през процепа, след като бяха разбрали, че няма кой да пречи на пътя им.

Хари носеше три копия. Аз имах четири. Скочихме нагоре по пътеката, която заобикаляше скалата в задната част на скалната тераса, и на върха ѝ намерихме Дезире.

Едно издадено парче скала до известна степен ни предпазваше от копията, които биваха мятани към нас отдолу, но те се приближаваха опасно и по пътеката, по която бяхме дошли, започнаха да се появяват черни фигури.

Хари извика нещо, което не можах да чуя, и, грабвайки Дезире в ръцете, скочи от скалата на друга скална тераса на около десет фута (3 м) под нас.

Последвах го. На дъното той се спъна и падна, но аз му помогнах да се изправи на крака, след което се обърнах, и то точно навреме, за да отблъсна трима-четирима инки, които скочиха долу, почти върху главите ни.

Непосредствено пред нас имаше пропаст, широка няколко фута. Хари извика на Дезире:

- Можеш ли да я прескочиш? – и тя поклати глава, посочвайки ранения си крак.

- Към мен! – извиках отчаяно; те скачаха отгоре, въпреки усилията ми да ги отблъсна.

След това, в отговор на един вик от Хари, аз се обърнах и прескочих пропастта, след като хвърлих копията пред себе си. Хари сграбчи Дезире и я метна; аз заставах ста-

билно, за да посрещна тежестта, и я хванах, като останах прав.

Сложих я да седне невредима, а миг по-късно Хари се присъедини към нас и ние се закатерихме по лицевата част на един скален блок, почти перпендикулярно, докато копията падаха като дъжд около нас.

Дезире изгуби опора за крака си и политна към Хари, който се търкулна надолу, опитвайки се да се хване за нещо. Обърнах се, но той извика:

- Продължавайте; Ще се изкатеря!

Скоро той беше отново до мен, и след миг бяхме върху скалния блок, който беше съвсем равен, с размери двайсет на двайсет фута (6 X 6 м). Накарахме Дезире да легне по очи на скалата, за да избегне копията, които долитаха отдолу, и направихме пауза за почивка и за оглед на околността.

Тя може да бъде описана само с думата хаотична.

Светлината от урните сега беше скрита от нас и ние се намирахме в сравнителна тъмнина, въпреки че до голяма степен можехме да виждаме отчетливо. Не можехме да се отървем от хаоса от скални блокове, а знаехме, че някъде отвъд него беше коридорът, извеждащ от пещерата, който търсехме.

Инките идваха, като скачаха през пропастта до подножието на скалата. Някои от тях се изкачиха по стръмната повърхност, но с копията си ги бутнахме назад и те паднаха върху главите на своите.

Но ние бяхме твърде изложени, за да стоим там, и аз извиках на Хари да заведе Дезире долу, от другата страна на скалата, докато аз останах, за да ги задържа. Той тръгна и след миг чух гласа му, който ме викаше да го последвам. Аз направих така, като се спуснах надолу по скалата.

След това започна безумно и отчаяно катерене към безопасно място, като инките ни следваха по петите. Без Дези-

ре щяхме да стигнем до целта си с малко затруднения, но през половината от времето трябваше да я носим.

Няколко пъти Хари мяташе тялото й през някоя пропаст или процеп, докато аз го поемах от другата страна.

Често аз прикривах отстъплението, задържайки инките с ръкопашен бой, докато Хари помагаше на Дезире да се изкачи по стръмните скални блокове или да мине през тясна скална тераса. Сега опасността от техните копия беше по-малка, тъй като бяхме защитени от лабиринта от скали, но аз вече кървах на дузина места по краката, ръцете и тялото, а Хари не беше в по-добро състояние.

Изведнъж видях пред нас отвор, който ми се стори познат. Посочих го на Хари.

- Изходът! – извиках аз и се втурнах към него и Дезире. Но те бяха принудени да спрат от една отвесна скала в самото подножие, която беше не по-малко от двайсет фута (6 м) висока.

Затичах се, за да се присъединя към тях, но тъй като чух тропот зад себе си, се обърнах точно на време, за да видя една голяма група инки да връхлита върху нас отляво по тясна пътека, която водеше към ръба на скалата.

Скочих срещу тях, след като извиках на Хари за помощ. За миг той беше до мен и заедно ги отблъснахме.

След пет минути входа на пътеката беше задръстен от телата им; някои от онези, които бяха по-назад, се опитаха да се изкатерият по купчината и да стигнат до нас, но ние ги накарахме да им стане зле от тяхната работа. Тогава видях, че Хари може да ги удържи сам и като му извиках да застане твърдо, докато не го извикам, изтичах до Дезире.

Спуснах се от ръба на скалата, като увиснах на ръце, след това се пуснах на земята под мен. Височината беше по-голяма, отколкото си бях помислил; краката ми се огънаха и аз се търкулнах, като едва не припаднах.

Стиснах зъби и с мъка се изправих на крака, като извиках на Дезире. Тя вече висеше на ръба на скалата, на много футове над мен. Но нищо друго не оставаше, и аз извиках:

- Добре, хайде!

Тя се пусна и ме събори по гръб. Бях се опитал да я хвана и успях да омекотя падането ѝ, което не ми струваше малко. Целият бях в ожулвания и рани. Но отново положих усилия и се изправих, като извиках колкото ми глас държи:

- Хари! Идвай!

Той не дойде сам. Предполагам, че в мига, в който беше оставил пътеката неохранявана, инките се бяха изсипали след него. Те го последваха като се спускаха от ръба на скалата, като падаха един върху друг в една хаотична купчина.

Някои се изправяха на крака; техните другари, спускайки се отгоре, веднага ги събаряха по гръб.

Хари, Дезире и аз се бяхме втурнали към изхода, който беше само на няколко фута по нататък. Както бях казал, той беше задръстен до такава степен, че беше почти непроходим. Ние с усилие се провряхме между две скали, Дезире беше между нас – Хари беше отпред, а аз бях заел ариергарда.

Щом свърши тази пътека, трябваше да продължим по своя път.

- За Бога, хайде! – извика Хари изведнъж, защото се бях обърнал и спрял, вторачвайки се назад към инките, които се търкулваха от скалата и се втурваха към изхода.

Но аз не му обърнах внимание, защото, застанал на върха на скалата, ръкомахайки на тези отдолу, бях забелязал фигурата на краля на инките. Той беше на по-малко от трийсет фута (9 м) от мен.

Виквете на Хари и Дезире звъняха в ушите ми, но аз стъпих колкото се може по-здраво на краката си върху не-

равната скала и вдигнах за хвърляне копието над главата си. Инките разбраха намерението ми и за миг се спряха.

Кралят също трябва да ме е видял, но стоеше абсолютно неподвижен. Хвърлих копието напред; то напусна ръката ми и полетя право към гърдите му.

Но не можа да поразии целта си. Вик на триумф имаше на устните ми, но изведнъж беше прекъснат, когато един инка, който стоеше близо до краля, скочи напред и се хвърли пред копието, точно в мига, когато върхът му щеше да отмъсти за нас. Инката падна в подножието на скалата с копието, забито дълбоко в хълбока му. Кралят стоеше, както си беше преди, без да се помръдне.

След това се впуснаха в лудешки бяг към изхода, а аз последвах Хари и Дезире. Изключително трудно се катерехме напред през скалите или ги заобикаляхме.

Дезире се задъхваше болезнено и ние трябваше да я подкрепяме от двете страни. Инките ни догонваха все по-наблизо; усетих един от тях да пъхти зад мен, и с изключителна ярост го ударих и го блъснах назад в скалата. Можаме да напреднем малко или почти никак; като поехме към изхода, като че ли се бяхме хванали в собствения си капан.

Хари продължи с Дезире, а аз останах в опит да удържа атаката. Те идваха към мен от двете ми страни. Бях изтощен и кървящ, и едва успявах да боравя с копието си – последното, което имах. Биех се за всеки инч, като отстъпвах назад стъпка по стъпка, борейки се със сетни сили.

Изведнъж чух гласа на Хари, който викаше, че са стигнали края на коридора. Аз се обърнах и отчаяно заскачах от скала на скала след тях, а инките ме следваха на тълпи, съвсем наблизо.

Спънах се и почти не паднах, но стъпих здраво и продължих, клатушкайки се. Изведнъж склалите рязко свършиха и аз паднах на равна земя до Дезире и Хари.

- Твоето копие! – казах задъхан. – Бързо – идват след нас!

Но те ме сграбчиха за ръцете и ме издърпаха настрани от коридора. Бях почти припаднал от изтощение и загуба на кръв, и едва си спомням какво направиха те. Те ме сложиха да легна на земята и се наведоха над ме.

- Инките! – казах задъхан.

- Няма ги – отговори Хари.

При това аз се помъчих да се изправя и се облегнах на лакти, взирайки се към изхода на коридора. Нямахше нищо; инките не се виждаха! Нито един не беше излязъл от коридора.

Тогава за нас беше непонятно; по-късно разбрахме. И не трябваше дълго да чакаме.

Хари и Дезире се бяха навели над мен, опитвайки се да спрат кръвотечението от една рана на рамото ми.

- Трябва да намерим вода – каза Дезире. Хари се изправи, за да огледа пещерата, която беше толкова тъмна, че ние можехме да си видим само един на друг лицата на не повече от няколко фута разстояние.

Изведнъж той нададе вик от изненада.

Дезире и аз проследихме посоката на вторачения му поглед и видяхме огромна черна неясна фигура на някакво животно, изведнъж отделила се от стената на пещерата и бавно придвижваща се към нас през тъмнината.

Глава XVII. ОЧИТЕ В ТЪМНИНАТА.

Онова нещо беше на значително разстояние; ние можехме само да видим, че то е там и че се движи. Имаше внушителни размери; толкова огромно, че сякаш самата стена на пещерата се местеше безшумно от леглото си в планината.

В същия момент почувствах остра, противна, причиняваща гадене, и ужасна миризма. Изправих се на колене и останах така, докато Хари и Дезире стояха от двете ми страни.

Нещото продължи да се движи към нас, много бавно. Не се чуваше нито звук. Силата на миризмата се увеличаваше докато не стана почти задушаваща.

Ние все още не се помръдвахме. Аз не можех, а Хари и Дезире се бяха вцепенили от учудване. Нещото се приближи още повече и ние можахме да видим очертанията на огромната му фигура, неясно мерзелееща се на черния фон на пещерата.

Видях, или си помислих, че виждам, гротескна и чудовищна слузеста глава, протегната към нас от средата на тази грамада.

Това съмнение се превърна в действителен факт, когато изведнъж, на около три фута (1 м) встрани, се появиха, сякаш запалени от вътрешен огън, две светещи, пламтящи петна. Очите на съществото – ако това бяха очи – бяха обърнати изцяло към нас, ставайки все по-ярки с приближаването на това нещо. Сега то беше на по-малко от петдесет фута (15 м) разстояние от нас. Масивната форма препречваше изгледа ни към цялата пещера.

Стиснах носа си, за да спра ужасната миризма, която като изпаренията на някаква смъртоносна отрова ме давеше и задушаваше. Сега тя идваше на вълни, като повеи на зловонен вятър, и аз разбрах, че това беше дъхът на съществуването. Можех да го почувствам по тялото си, шията и лицето си и знаех, че ако го вдишах с пълни гърди, щях да припадна.

Но още по-ужасяващи бяха очите. Имаше нещо неустойимо, свръхестествено неустойимо в техния неподвижен и блестящ, втренчен поглед. Сякаш излъчваха тайнствена сила; сила, която хипнотизираше съзнанието и правеше безчувствени сетивата. Затворих очите си, за да я избегна, но беше невъзможно да ги държа затворени. Те се отвориха, въпреки изключителното ми усилие, и отново срещнаха втренчения огнен поглед.

До мен някой се раздвижи. Обърнах се и видях, че това беше Дезире. Беше вдигнала ръце пред лицето си; държеше ги пред себе си в неуспешен опит да закрие очите си.

Нещото се приближаваше все повече; то беше на не повече от няколко фута пред нас, а ние все още не се мръдвахме, като вцепенени от някаква сила извън нашия контрол.

Изведнъж от устните на Дезире се откъсна вик – крясък от ужас и безумен страх. Цялото ѝ тяло трепереше неудържимо.

Тя протегна ръцете си към нещото, сега почти над нас, и направи крачка напред. Краката ѝ неохотно се затътриха по земята, сякаш беше теглена напред от някаква неустойима сила.

Опитах се да протегна ръка и да я дръпна назад, но беше абсолютно невъзможно да мръдна. Хари стоеше като камък – неподвижен.

Тя направи още една крачка напред, с протегнати пред себе си ръце. Тих стон на ужас и сърцераздирателен зов се изтръгнаха от леко разтворените ѝ устни.

Изведнъж очите изчезнаха. Огромната фигура спря да се приближава и застана абсолютно неподвижно. След това започна да се отдалечава, толкова бавно, че аз едва усещах движението.

Задъхвах се и се давех от липса на въздух; гърдите ми сякаш бяха изпълнени от отровния дъх. Нещото се отдръпваше, все още бавно, в мрака на пещерата; очите вече не се виждаха – просто огромна, безформена грамада. Дезире беше спряла с единия крак напред, като че ли се колебаеше и се бореше с желанието да върви напред.

Нещото сега едва се забелязваше в далечината: щеше да бъде невъзможно, ако не знаехме, че е там. Накрая то изчезна, стопявайки се в полумрака; не се долавяше и най-слабо движение. Дишах по-свободно и пристъпих напред.

Като направих това, Дезире отпусна несигурно ръце върху главата си и падна в безсъзнание на земята.

Хари скочи навреме, за да предпази главата ѝ от удар в скалата, и коленичи като я прегърна през раменете. Нямахме нищо, дори и вода, за да се съвземе; той викаше високо и умоляващо името ѝ. Скоро очите ѝ се отвориха; тя вдигна ръце и ги прекара с учудване по челото си.

- Бог да ми е на помощ! – прошепна тя, изразявайки страдание и болка.

След това тя бутна Хари настрани и се изправи на крака, отказвайки помощта му.

- За Бога, какво е това? – попита Хари, обръщайки се към мен.

- Накрая открихме дявола – отговорих аз, в опит да се пошегувам, което прозвуча тъпо в собствените ми уши.

Дезире не можеше да ни каже нищо, освен че е почувствала привличане напред от някаква странна сила, която сякаш идваше от пагубните блестящи очи. Тя беше обърквана и шокирана и не беше в състояние да говори свързано. Помогнахме ѝ да отиде до стената и тя седна там с гръб, облегнат на нея, дишайки тежко поради изтощението от преживения ужаса.

- Трябва да намерим вода – казах аз, а Хари кимна колебливо.

Разбрах го. Нито опасността, нито страхът можеха да го спрат, но ужасът от нещото, което бродеше из пещерата, тъмно като самата тъмнина и притежаващо някаква странна сила, на която не можеше да се устои, беше достатъчен, за да го накара да се спре. За мен това беше невъзможно; аз едва се държах на крака. Така че Хари отиде сам да потърси вода, а аз останах с Дезире.

Мина се може би половин час преди да се появи. Когато се върна, беше с преbledняло лице и разтреперани крайници, въпреки явните му усилия да се овладее.

- Има вода ей там – каза той, посочвайки другата страна на пещерата. – Един поток прекосява ъгъла и изчезва под стената. Няма с какво да се носи вода. Трябва да дойдеш с мен.

- Какво се случи? – попитах, защото дори и гласът му беше несигурен.

- Видях го – отговори той просто с тези две думи, но достатъчно изразително, за да ме накара да ме побият тръпки.

След това, говорейки тихо, за да не може Дезире да го чуе, ми каза, че нещото изведнъж се появило пред него, докато той вървял покрай отсрещната стена, и че той също бил притеглен напред като от магия, от която е невъзможно да се отървеш. Той се опитал да извика, но не бил в състоя-

ние да издаде и звук. И, внезапно, както преди, очите изчезнали, оставяйки го едва да се държи на крака.

- Не е чудно, че инките не ни последваха тук – завърши той. – Трябва да се измъкнем от това. Не съм страхливец, но не бих могъл да мина пак през това до края на живота си.

- Вземи Дезире – казах аз. – Тази вода ми трябва.

Той ни заведе покрай стената на неколкостотин фута. Земята беше равна и по нея нямаше никакви препятствия, но ние вървахме бавно, защото аз едва се движех. Хари внимателно наблюдаваше на всички страни; собственият му опит го беше впечатлил по-дълбоко, отколкото можех да си представя.

Скоро чухме тихия ромон на течаща вода и след една минута стигнахме до потока, който Хари беше открил.

Фактът, че има нещо, което да бъде свършено, сякаш вдъхнаха нови сили в Дезире и скоро пъргавите й пръсти миеха раните ми и ги превързваше, доколкото й позволяваше оскъдният й материал.

Студената вода смъкна температурата от пулсиращите ми вени и се почувствах почти облекчен. На Хари се размина много по-лесно, тъй като често го бях изпращал напред с Дезире, а самият аз бях в ариергарда и отблъсквах основните атаки.

Както беше казал Хари, потокът пресичаше ъгъла на пещерата и изчезваше под отсрещната стена, образувайки триъгълник, заключен между две страни на пещерата и самия поток. Ясно разбирах, че щеше да ми бъде невъзможно да се придвижвам на каквото и да било разстояние поне за няколко дни и че този триъгълник явно предлагаше възможно най-безопасното и удобно убежище.

Казах на Хари и той нагази в потока, за да опита дълбочината му. От другия бряг извика, че дълбочината на водата е едва до кръста, и Дезире и аз се запътихме да го прекосим,

но някъде по средата усетих, че течението още малко и ще ме събори и отнесе. Хари нагази във водата и ми помогна да изляза на брега.

На тази твърда скала лежахме много дълги часове. Нямахме храна; но затова пък скоро щях да се възстановя отново, защото, въпреки че раните ми бяха многобройни, бяха малко по-големи от одрасквания, с изключение на дълбоката рана на рамото ми. Тъй като бях отслабнал от загубата на кръв и липсата на храна, се оправях, макар и бавно и само студената вода ме спасяваше от треската.

Два пъти Хари отиде да потърси храна и изход от пещерата. Първият път се забави няколко часа и се върна изтощен и с празни ръце, а и не беше намерил никакъв друг изход, освен онзи, през който бяхме влезли.

Той беше рискувал да влезе достатъчно далеч в него, за да види, че група инки пази на другия край. Те го видели и скочили след него, но той се беше върнал невредим, а пред входа на пещерата, в която лежахме, те внезапно спрели.

Следващия път го нямаше малко повече от половин час и в мига, когато видях лицето му, щом се върна, знаех какво се е случило.

Но аз не бях в най-добро настроение; неговият ужас ми се стори нелепо детски и аз го казах ясно и категорично.

Но той беше толкова дълбоко развълнуван, за да покаже какъвто и да било гняв.

- Ти не знаеш, ти не знаеш – беше всичко, което ми отговори; а след това добави – Не мога да понасям повече. Казвам ти, трябва да се махнем оттук. Ти не знаеш колко ужасно...

- Да – каза Дезире, поглеждайки към мен.

- Но аз едва мога да ходя – възразих аз.

- Наистина – каза Хари. – Знам. Но ние можем да ти помагаме. Трябва да има друг изход и ние ще тръгнем веднага.

- Много добре – казах аз съвсем спокойно; и взех от земята едно от копията, които носехме със себе си и, изправяйки се на крака, опрях дръжката копие в стената, близо до която лежах.

Но Хари видя намерението ми и беше много по-бърз от мен. Той скочи до мен и изтръгна копие от ръката ми и го хвърли на земята на десетина фута от нас.

- Луд ли си? – извика ядосано той.

- Не – отговорих аз, – но съм малко по-добре и се съмнявам, че ще се оправя. Хайде – защо не? Преча ти и започвам да досаждам.

- Ти ме обвиняваш – каза той с горчивина, – но ти казвам, че не знаеш. Много добре – оставаме. Трябва да ми обещаеш, че няма да вършиш глупости.

- Във всеки случай, трябва да тръгвате скоро – отговорих аз, – или да умрете от глад. Може би до двайсет и четири часа ще бъде по-силен. Хайде, Дезире; това удовлетворява ли те?

Тя не отговори; тя беше застанала с гръб към нас и се взираше отвъд потока, в дълбочината на пещерата. Имаше странна напрегнатост в поведението ѝ, което ме накара да проследя вторачения ѝ поглед, и това, което видях, ме накара да не се чудя повече за него – огромна, черна, безформенна фигура, която се движеше бавно към нас през тъмнината.

Хари го съзря в същи момент, когато и аз и в миг се обърна, закривайки лицето си с ръце и извика на Дезире и на мен да направим същото.

Дезире се подчини; аз бях застанала на коленете си и останах така, вторачен право напред, готов за борба, ако тя не беше физическа. Няма да кажа, че никакво чувство на

ужас не се надигна в сърцето ми, но аз възнамерявах да покажа на Дезире и Хари детинското в техния страх.

Нищо друго не можеше да се види, освен неясното очертание на огромната маса; но същата всепроникваща отвратителна миризма, която преди едва не ме задуши, се усети слабо над повърхността на потока, засилвайки се с всяка измината секунда. Изведнъж се появиха очите – две нажежени сфери, които приковаваха погледа ми и го държаха като във вериги.

Не се опитах да ги избегна, а им отвърнах с друг толкова непоколебим поглед. Казвах си: "Хайде да видим този трик и да направим още по-голям". Съсредоточих пулсиращата нервна енергия върху очите си и им придадох цялата мощ на своята воля.

Нещото се приближаваше все повече и очите сякаш изгаряха самия ми мозък. С големи усилия аз се овладях, отпусайки се на ръце и колене и вкопчвайки се в земята за сила.

- Това е нищо, това е нищо – продължих да си говоря на глас – докато изведнъж не осъзнах, че гласът ми се е повишил почти в крясък и че съм забил зъбите си здраво в долната устна.

Не отвърщах на погледа със собствени сили; самият той ме беше приковал. Почувствах как мозъкът ми става необичайно вцепенен и всеки мускул в тялото ми се свива с почти непоносима болка. Нещото идваше все по-близо и по-близо, а на мен ми се стори, както бях полузашеметен, че то се придвижва много по-бързо от преди.

Тогава изведнъж почувствах хлад и влага по ръцете и краката си и натиск върху тялото си, и разбрах, като в сън, че съм влязъл в потока!

Бях пълзял към нещото на ръце и колене, без изобщо да съзнавам, че се движа.

Това ме доведе до отчаяние и до последна съдбоносна борба за съпротива срещу тайнствената сила на това нещо, каквото и да беше то, което ме теглеше напред.

Студени капки пот се търкаляха от челото ми. Под повърхността на водата ръцете ми стиснаха като менгеме камъните. Зъбите ми се бяха впили дълбоко в долната ми устна и брадата ми се беше покрила с кръв, но за това научих впоследствие.

Но аз бях издърпан от мястото, където се бях хванал, и повлечен напред. Напрегнах цялата сила на волята си в усилие да не се движа, но ръката ми пусна камъка и бавно се премести напред. Напълно съзнавах какво правя. Знаех, че ако веднъж отдръпнех очи от неустоимия поглед, магията ще се развали, но няхах сили да направя това.

Нещото беше спряло на другия бряг на потока. Аз все още се движех напред. Водата сега се плискаше в гърдите ми; скоро беше над раменете ми.

Напълно съзнавах факта, че след десет фута (3 м) водата щеше да покрие главата ми и че няхах сили да плувам или да се боря с течението; но аз все още вървах напред. Опитах се да извикам, но не можех да изкарам никакъв звук от устата си.

Тогава изведнъж очите започнаха да изчезват. Но това поне беше разбираемо, защото можех ясно да видя черните и тежки клепачи, които ги покриваха като завеса на сцената. Те се спускаха бавно.

Очите станаха полумесеци, след това се свиха в тънък процеп. Изправих се, задъхвайки се като човек, изтощен от крайно и продължително физическо усилие.

Очите бяха изчезнали.

Безумен порив нахлу в мозъка ми да се втурна напред и да пипна чудовището, да видя, дали тази неясна, черна фигура беше реално същество от плът и кръв, или някаква

хитрина на дявола. Усмиввам се при тази фраза, докато я пиша сега в съчинението си, но тогава не се усмивах. Стоях на колене във водата, треперещ от главата до петите, раздвойван между порива да отида напред и склонността да побегна от ужас.

Но не направих нито едното, нито другото. Стоях неподвижно. Можех да видя нещото до голяма степен отчетливо и накарах мозъка си да запамети това, което виждат очите ми. Но не можех да направя нищо подобно.

По-скоро долових, отколкото видях отвратително грозната глава, която се клатушкаше наляво и надясно на края на дълга и извиваща се шия, и гърчещи се змийски спирали, шибачи скалата на брега на потока като пипала на октопод, само че многократно по-големи. Самото тялото беше по-голямо от тялото на което и да е животно, което изобщо бях виждал, и по-черно дори от тъмнината.

Изведнъж огромната маса започна да се движи бавно назад. Острата миризма беше престанала, както и отварянето на очите, които не се появиха отново. Можех смътно да различа огромните му крака, които бавно се издигаха и спускаха и отново се сливаха със земята. Скоро нещото беше едва забележимо.

Направих крачка напред като да го последвам, но силата на течението ме предупреди за опасността от продължаване по-нататък, а, освен това, се боях, че всеки момент мога да видя отново да се повдигат клепачите от ужасните очи. Тази мисъл връхлетя с ужас в мозъка ми и аз се обърнах и побегнах назад с внезапна паника, викайки Хари и Дезире.

Те ме посрещнаха на брега на потока и по очите им разбрах какво са прочели по лицето ми за случилото се, макар че те не бяха видели нищо.

- Ти... ти си го видял... – каза Хари със заекване.

Кимнах, защото едва можем да говорим.

- Тогава... може би сега...

- Да – прекъснах го аз. – Хайде да се махаме оттук. Ужасно е. Обаче как ще вървим? Едва се държа на крака.

Но сега Хари беше този, който беше за изчакване, като каза, че нашето убежище е най-безопасното място, което можем да намерим и че трябва да изчакаме поне докато не се съвзема от напрежението през последния половин час. Съзнавайки, че с влошеното си състояние ще им преча повече, отколкото да помагам, се съгласих. Освен това, ако нещото се появи пак, можем да го избегна, както сториха Хари и Дезире.

- Какво е то? – попита след известно време Хари.

Седяхме един до друг, удобно подпрени до стената. Това беше внезапен въпрос, явно не много уместен, но аз разбрах.

- Господ знае! – отговорих кратко. Не бях много доволен от себе си.

- Но то трябва да е нещо. Животно ли е?

- Помниш ли – попитах вместо отговор, – един трактат на Аристотел, който обсъждахме един ден? Темата му беше хипнотичната сила, която притежават очите на някои влечуги. Аз се присмях на тази идея с презрение; ти поддържаше тезата, че това е възможно. Е, съгласен съм с теб; а как ми се иска десетина от нашите съвременни учени-скептици да постоят за около пет минути с мен в тази пещера.

- Но какво е то? Влечуго! – възкликна Хари. – Това нещо е голямо колкото къща!

- Е, и защо не? Бих казал, че е около трийсет фута (9 м) високо и около четирийсет-петдесет фута (12-15 м) дълго. Имало е видове, сега изчезнали, неколкократно по-големи.

- Тогава мислиш, че то е само... само животно? – намеси се Дезире.

- А какво мислеше, че е? – леко се усмихнах. – Адска машина?

- Не знам. Само че никога преди не съм знаела какво е да се страхуваш.

Разговорът не ни доведе до никъде, но поне ни даде възможност да чуем гласовете си.

Прекарахме по този начин много часове: безкрайно еднообразни и досадни и съвсем безнадеждни. Често съм се чудел на странната упоритост, с която се бяхме вкопчили в живота при условия, които правеха от него почти непоносимо бреме; а и с какъв шанс за спасение?

От учените това се нарича инстинкт за самосъхранение, но се нуждае от по-силно име. Това е повече от един инстинкт. Това е същността на самия живот.

Но скоро бяхме принудени да действаме от нещо, което се добавяше към желанието да избягаме от пещерата: спазмите, предизвикани от глада. Много часове се бяха, минали откакто бяхме яли за последен път, мисля, че бяхме постили не по-малко от три-четири дни.

Дезире започна да се оплаква от виене на свят и да отмалява с всеки изминат час. Собствената ми сила не се увеличаваше и разбрах, че нямаше да се увеличи, ако не се нахраня. Хари не се оплакваше, но само защото не можеше.

- Безполезно е да чакаме повече – заявих аз накрая. – Ставам все по-слаб, а не по-силен.

Имахме съвсем малко неща, които да вземем със себе си. Имахме три копия, две от които взе Хари, а аз – останалото. Хари и аз имахме на себе си само вълненото си бельо, толкова парцаливо и окъсано, че беше едно жалко облекло.

Единствената одежда на Дезире, направена от някаква мека кожа, се крепеше за кръста ѝ с ремък от същата материя. Горната половина от тялото ѝ беше гола. Косата ѝ ви-

сеше сплъстена над раменете и се спускаше по гърба ѝ. Никой от нас нямаше обувки на краката си.

Пресякохме потока, използвайки копията за подпиране; но вместо да минем направо през средата на пещерата, свихме наляво, плътно притиснати към стената. Хари ни подканваше да побързаме, като казваше, че вече е претърсил внимателно за изход от тази страна, но ние вървахме бавно, опипвайки за прекъсване в стената. Тя беше абсолютно гладка, което ме навеждаше на мисълта, че пещерата някога е била пълна с вода.

Стигнахме до другата стена и свихме надясно, за да я проследим.

- Това е безсмислено – каза нетърпеливо Хари. – Казвам ти, че съм проучил и тази страна – всеки инч от нея.

- И онази, пред нас, под прав ъгъл на тази? – попитах аз.

- Нея също – отговори той.

- И другата – онази отдясно на потока?

- Не. Аз... аз не съм ходил там.

- Защо не ми каза? – попитах аз.

- Защото не исках – отвърна той сърдито. – Можеш да отидеш, ако те интересува; мен не ме интересува. Това е на-там – ето приближаваме.

Не отговорих, но тръгнах решително напред, обаче, без да се отдалечавам от стената. Може би това да беше проява на малодушие; наричайте го ако искате и така. Аз си знам.

Още половин час, и стигнахме до края на коридора, през който бяхме влезли в пещерата за пръв път. Спряхме и се загледахме в него с копнеещи погледи, но знаехме колко малко шанс имахме той да е неохраняван на другия край. Вече знаехме, разбира се, и то доста добре, защо инките не ни последваха в пещерата.

- Може да са си отишли – каза Хари. – Не могат вечно да стоят тук. Отивам да проверя.

Той скочи на ръба на скалния блок в отвора на коридора и изчезна от другата страна. След петнайсет минути се върна и аз видях по изражението на лицето му, че няма шансове за бягство в тази посока.

- Те са от другата страна – каза той мрачно, – дузина на брой. Погледнах иззад една скала, не ме видяха. Но ние никога няма да можем да минем.

След това завихме и продължихме към третата страна и покрай нея. Но ние наистина нямахме надежда да намерим изход, след като Хари беше казал, че преди е проучил за такъв. Знаем, че бяхме обзети от една и съща мисъл: да рискуваме ли да проследим четвъртата стена? Нито един от нас не би посмял сам, но присъствието на другите намаляваше страха на всеки от нас.

Накрая стигнахме до нея. Ъгълът беше абсолютно прав, а по скалата имаше пукнатини и процеци.

- Това е варовик – казах аз, – и ако намерим някъде изход, той ще бъде тук.

Аз завих надясно и бавно продължих покрай стената, опипвайки повърхността ѝ с ръка.

По този начин продължихме неколкостотин ярда (метра), когато Дезире изведнъж скочи напред към мен.

- Виж! – извика тя, сочейки напред с копието си.

Проследих посоката с поглед и видях рязко прекъсване на стената, което се беше появило.

То беше на около петдесет фута (15 м) от нас. След миг стигнахме до него и мисля, че никой от нас не би могъл да изрази неизмеримото облекчение, което почувствахме, когато пред себе си видяхме широк и чист коридор, извеждащ от пещерата. Той беше много тъмен, но ние влязохме в него почти на бегом.

Мисля, че не знаехме размера на нашия страх от онова нещо в пещерата, докато не намерехме начин да избягаме от него.

Бяхме изминали около сто фута (30 м), когато стигнахме до един завой наляво. Хари се спъна в ъгъла и ние се спряхме за миг, за да го изчакаме.

След това ние завихме, един до друг, и изведнъж се озовахме пред неочаквана преграда, вик на ужас излезе едновременно от устата ни.

На не повече от три фута (1 м) пред нас, напълно преградило коридора, стоеше нещото, от което мислехме, че сме избягали!

Ужасните пламтящи очи се завъртяха наляво и надясно, вторачили се право в нашите собствени очи.

Глава XVIII. ПОБЕДА И РАЗГОВОР.

Стояхме дълго, вкаменени, неспособни да се помръднем. След това, като извиках Хари и сграбчих Дезире за ръка, се втурнах към завоя.

Но твърде късно. Защото Дезире, обзета от безграничен ужас, изведнъж вдигна копието си над главата и го метна към ярко блестящите очи.

Острието се удари точно между тях с такава сила, че трябваше да се е забило направо до дръжката. Главата на чудовището за миг се наклони наляво и надясно, а след това, преди да осъзна какво се е случило – толкова бързо беше движението – дълго змиевидно пипало се протегна във въздуха се омота около тялото на Дезире.

Тъй като усети, че нещото се затяга около нейния кръст и краката ѝ, тя нададе вик на ужас и обърна лицето си към мен. В следващия миг змиевидното пипало я повлече по земята и я повдигна към главата на чудовището, където бялото ѝ тяло можеше да се види разперено и ясно открояващо се на фона на черния му силует, между ужасните очи.

Хари и аз скочихме напред.

Когато направихме това, очите се затвориха и влечугото започна да се движи назад с невероятна скорост, шибайки наоколо по земята пред нас с други пипала, подобни на онова, с което беше хванало Дезире.

Извиках на Хари да се пази от тях. Той не отговори, а се втурна сляпо напред.

Отчаяните писъци на Дезире достигнаха до умопомрачителна височина.

Очите бяха затворени, като не оставиха и неясна мишена за нашите копия, а, освен това, имаше опасност да уда-

рим Дезире. Едва успяхме да догоним нещото, тъй като то се отдалечаваше бързо по широкия коридор. Дезире беше полуизвила тялото си на една страна и лицето ѝ беше обърнато към нас, нереално като призрак. След това главата ѝ клюмна напред и увисна, а устата и останаха безмълвни. Тя беше припаднала.

Нещото се движеше по-бързо от всякога; ние едва смогахме да го настигаме. Хари направи отчаян скок напред.

Извиках, за да го предупредя, но едно от извиващите се пипала се стрелна към него и го повали на земята. Той в миг се изправи и пак се втурна, за да навакса изоставането.

Изведнъж коридорът се разшири дотолкова, че стените вече не се виждаха; бяхме влезли в друга пещера. Чух звук от течаща вода някъде пред нас. Скоростта на влечугото не се намали нито за миг.

Хари отново ни настигна и, както тичаше до мен, го видях да вдига копието си високо, но аз хванах ръката му и я задържах.

- Дезире! – казах задъхано аз.

Тялото ѝ покриваше единствената част от нещото, която представляваше добра мишена. Хари изпсува, но отпусна ръка.

- Отстрани! – изпъшка той. – Не можем да го уцелим оттук!

Разбрах намерението му и го последвах по петите, тъй като той изведнъж сви надясно и скочи напред в опит да се докопа до главата на влечугото.

Но в нашето нетърпение бяхме забравили за предпазливостта и се бяхме приближили твърде много. Усетих едно от змиевидните пипала да се увива около краката и тялото ми и нададох вик, за да предупредя Хари, но твърде късно. Той също беше впримчен и в следващия миг и двамата

бяхме вдигнати физически от земята и се залюляхме във въздуха до Дезире. Тя все още беше в безсъзнание.

Аз отчаяно се гърчех и извивах, но това мускулесто пипало ме държеше здраво като стоманени окови, плътно пред огромната отвратителна глава.

Хари беше от другата страна на Дезире, на не повече от три фута (1 м) от мен. Можех да видя как мускулите му се напрягат и опъват в яростно усилие да се изскубне и освободи. Аз се бях отказал.

Но изведнъж, съвсем близо до рамото си, видях, че клепачът изведнъж започна да се вдига от едното от ужасните очи. Бях почти върху нещото и малко над него. Обърнах главата си настрани и извиках на Хари.

- Окоето! – изпъшках аз. – Отдясно ти е! Копието! Свободни ли са ръцете ти?

След като видях, че разбра, се обърнах на деветдесет градуса – на разстояние, от което да улуча – и вдигнах копието си с напълно изпъната ръка, като го стоварих с цялата си сила в самия център на светещото око под мен.

В същия момент видях спускането на ръката на Хари и блясъка на копието му. Върхът на моето се заби така че цялото му медно острие потъна.

Стиснах здраво копието и започнах да го дърпам и въртя, докато не го издърпах. От отвора, който беше направило, потече черна струя.

Изведнъж тялото на влечугото затрепери конвулсивно. Главата се люшна на двете страни. Пипалото бързо се стегна около тялото ми, като почувствах, че сякаш костите ми ще се натрошат в безформена маса, но изведнъж то се разхлаби.

Другите пипала шибаха и удряха бясно по земята. Бързото движение на влечугото назад рязко спря. Направих отчаян опит да се изскубна. Пипалото трепереше и пулсира-

ше много силно и изведнъж отскочи настрани като освободена пружина и аз паднах на земята.

В миг Хари беше до мен и ние двамата скочихме напред с копията си, като започнахме да режем пипалото, което все още здраво държеше Дезире. Другите се гърчиха по земята около нас, но слабо. Изведнъж Хари нададе вик и копие то му изтрака на земята, тъй като той разтвори ръце, за да поеме загубилото съзнание тяло на Дезире, което полетя надолу заедно с все още увилото се около него отрязано пипало.

Но в огромното тяло на влечугото имаше живот. То се олюля, накланяйки се наляво и надясно в пианска агония. Чудовищната му глава се завъртя, правейки във въздуха изумителен кръг. Отровата на неговия дъх дойде до нас на големи повеи. Имаше нещо безпределно ужасно в това нещо, в неговата пълна безпомощност, и аз бях изтръпнал от ужас, когато се наведох да помогна на Хари да вдигне Дезире от земята и да я отнесе настрана.

Не отидохме далеч, защото едва можехме да я носим. Сложихме я да легне на твърдата скала с глава в скута на Хари. Тялото ѝ беше съвсем отпуснато.

Много минути се суетяхме около нея, разтривайки слепоочията и китките ѝ и притискайки нервния ѝ център в задната част на шията, но без ефект.

- Тя е мъртва – каза Хари с необикновено спокойствие.

Поклатих глава.

- Тя има пулс – виж! Но трябва да намерим онази вода. Мисля, че не е ранена; отпадналото ѝ състояние се дължи на липсата на храна, която да я поддържа. Изчакай ме тук.

Запътих се през пещерата по посока, откъдето изглежда идваше шум от вода, като минах настрани и вдясно от огромната агонизираща фигура на чудовището, чието гигантско тяло се изправяше и падаше на земята със сила, която сякаш разтърсваше самите стени на пещерата.

Без затруднение намерих потока, който не беше надалеч и се върнах при Хари. Заедно занесохме Дезире до брега. Кръвта ѝ упорито дълго време отказваше да се раздвижи, но накрая студената вода я съживи; очите ѝ бавно се отвориха и тя вдигна ръка към главата си с неуверен жест.

Но тя беше изключително слаба и ние разбрахме, че краят ѝ е близо, ако не намерим храна за нея.

Стоях до нея с ръце около раменете ѝ, а Хари се отдалечи с едно от копията. Той отиде наляво, към мястото, където лежеше тялото на огромното влечуго; бях доста далеч, за да го видя в тъмнината.

- Не е възможно нещото да е годно за ядене – бях възразил, а той ми беше отвърнал с поглед, който разбрах и млъкнах.

Скоро през тъмнината, от посоката, в която беше поел той, долетя шум като от боричкане. Извиках, за да попитам, дали има нужда от мен, но не получих отговор. Аз почаках още десет минути, а звукът не стихваше. По едно време чух тракането на копието му по скалата.

Точно когато се изправях, за да изтичам към мястото на събитието, когато той се появи изведнъж в полумрака. Идваше бавно и дърпаше по земята нещо, което явно беше тялото на някакво животно. След една минута той застана до мен, докато седях и държах Дезире.

- Дива свиня! – извиках аз, като се наведох над тялото на четирикракото същество, което лежеше в краката му. – Как по дяволите изобщо е дошло дотук?

- Да бе, дива свиня! – каза Хари, като се наведе, за да види Дезире. – Живеят ли диви свине във водата? Имат ли зурли като морски котки? Това животно е мое откритие. Има около десет милиона още от тях, ей там, които си правят разкошен банкет с покойния ни приятел. А сега, да видим.

Той клекна до все още топлото му тяло и с върха на копието си го разряза от шията до задницата. Дезире се размърда в ръцете ми.

- Ей богу, това мирише добре! – извика Хари.

Аз изтръпнах.

Той замъкна нещото на няколко фута от нас и аз чух да го нарязва с копието си. Минута по-късно той се върна ти-чешком при нас с шепи, пълни с нещо.

Това не беше много приятна на вкус храна. Как Дезире, при нейната ужасна слабост, изобщо успя да поеме и задържи в стомаха си това нещо, е непонятно за мен. Но тя успя, а аз не бях по-назад от нея. Най-важното, то беше прясно. Хари каза, че било вкусно. Е, може и да е било.

Измихме ръцете и лицето на Дезире и й дадохме да пие вода, и скоро след това тя се унесе в явно здрав сън. Останаха около десет фунта месо. Хари го изми в потока и го наре-ди на един камък, под вода. След това обяви намерението си да отиде за още.

- Идвам с теб – заявих аз. – Ето – помогни ми да закрепим Дезире.

- Няма да стане – каза Хари. – Не ти ли казах, че там има милиони от тези неща? Както и да е, стотици са. Ако се случи да се разпръснат насам и да я намерят, тя няма никакви изгледи да оцелее. Вземи другото копие и стой тук.

И така, останах, като държах Дезире в ръце, и го зачаках да се върне. Усещанията ми не бяха неприятни. Наистина чувствах как кръвообращението ми се ускорява.

Цивилизацията определя мястото на живота в душата или сърцето, като говори през устата на проповедниците или поетите; но я оставете цивилизацията да ходи четири-пет дена, без да яде нищо, и гледайте какво става. Органът е всеизвестен, а гласът му е силен. Не е нужно да го назовавам.

След пет минути Хари се върна, като влачеше още две от съществата за задните им крака. За половин час една дужина лежах на купчина на брега на потока.

- Това е всичко – обяви той, дишайки тежко след положените усилия. – Останалите хванаха гората, която, предполагам, се намира недалеч оттук. Трябва да видиш нашия приятел – оня, който не можеше да си накара очите да се държат прилично. Направили са го целия на дупки. Той представлява най-ужасната бъркотия – отвратителен звяр. Нямам кости – сбръчка се като акордеон. Напълно безгръбначен.

- И кой, за бога, мислиш, че ще изяде всичко това? – попитах аз, посочвайки към купчината тела.

Хари се ухили.

- Не знам. Възбуди ме самата идея да се наядем добре, че не знаех кога да спра. Какво ли не бих дал за огън и малко сол. Поне толкова, колкото можеш да купиш за пет цента. Сега полегни и поспи, докато нарежа тези неща, а след това и аз ще си поспя!

Той ми донесе една от кожата за възглавница и аз легнах по гръб колкото е възможно по-внимателно, за да не събудя Дезире. Главата и раменете ѝ се облегнаха на мен и тя продължи да лежи, като спеше спокойно.

Събуди ме Хари, който ме дърпаше за ръката. Като се надигнах на лакти, поисках да разбера колко часа съм спал.

- Шест-седем часа – каза Хари. – Изчаках толкова, колкото можах да издържа. Бъди нащрек.

Дезире се размърда неспокойно, но явно още спеше. Изправих се и седнах, търкайки очи. Купчината тела беше изчезнала; не беше за чудене, че Хари е уморен! Упрекнах се, че съм спал толкова дълго.

Хари си беше направил легло от кожата на своя улов, което наистина беше удобно.

- Това е страхотно нещо – го чух да си мърмори уморено; след това заспа.

Стоях неподвижно, схванат целия, но се боях да мръдна, от страх да не обезпокоя Дезире.

Малко след това тя се разшава пак и, като се наведох над нея, видях очите ѝ да се отварят бавно. Те срещнаха моите с любопитен, неподвижен поглед – тя все още беше сънena.

- Пол, ти ли си? – промълви тя.

- Да.

- Радвам се. Сякаш усещам... какво е това?

- Не знам, Дезире. За какво става дума?

- Нищо... нищо. О, толкова е хубаво... хубаво да чувствам, че ме държиш така.

- Така ли? – усмихнах се аз.

- Ами, да. Къде е Хари?

- Спи. Гладна ли си?

- Да... не. Не сега. Не знам защо. Искам да си поговорим. Какво стана?

Разказах ѝ всичко, което се случи, след като беше припаднала; тя потръпна от ужас, когато си спомни, но забрави за себе си при опита ми за хумористично описание на проявената от Хари храброст като ловец.

- Не трябва да си кривиш носа – отвърнах на изразителната ѝ гримаса, – ти самата яде от това нещо.

Настъпи тишина; тогава изведнъж се чу гласът на Дезире:

- Пол... – тя се поколеба и спря.

- Да.

- Какво мислиш за мен?

- Обширна рецензия ли искаш? – усмихнах се аз.

Каква жена! При такива обстоятелства и обстановка тя все още беше Дезире Льо Мир.

- Не ми се смей – каза тя. – Искам да знам. Изобщо не съм говорила за това какво направих тогава в пещерата – знаеш какво искам да кажа. Сега съжалявам. Предполагам, че ме презираш.

- Но ти нищо не си направила – възразих аз. – И не би могла. Ти просто се забавляваше.

Тя рязко се обърна към мен с пламък от стария й огън.

- Не си играй с мен! – избухна тя. – Приятелю, никога не съм чула сериозна дума от теб.

- Нито пък ще чуеш – отговорих аз. – Скъпа Дезире, не знаеш ли, че аз не съм способен да говоря сериозно? Няма нищо на света, което да заслужава това.

- Поне не трябва да се преструваш – отвърна тя. – Веднъж те бях определила да умреш. Знаеш това. И тъй като се правиш, че не ме разбираш, моля те – това са странни думи за моята уста – ще ми простиш ли?

- Няма за какво да ти прощавам.

- Приятелю мой, започваш да затъпяваш. Един уклончив отговор би трябвало винаги да е остроумен. Трябва ли да те моля още веднъж?

- Зависи – отговорих аз, като не знаех какво да кажа.

- От...

- От това, дали си била сериозна или не, някога, когато направи... признание? Ако си била, аз съм те засегнал със своята самонадеяност, но нека бъдем откровени. Мислех си, че играеш и аз играех своята роля. Все още не вярвам, че си била сериозна; не съм толкова самонадеян, за да си мисля, че това е възможно.

- Не казвам такова нещо – започна Дезире. След това се спря и добави бързо – Но това е минало. Няма да ти кажа пак такова нещо. Може би съм забравила самата себе си. Може би това е била една хубава игра. Не ми отговори.

Погледнах я. Колкото странни и ужасни да бяха преживяванията и страданията ѝ, тя беше загубила малко от красотата си. Бледността дори беше направила лицето ѝ по-деликатно. Нейното бяло и перфектно тяло, половината от което се виждаше в полумрака, излъчваше чувство за най-чиста красота, без следа от неприличие.

Но аз бях трогнат не от това, което виждах, а това, което знаех. Винаги я бях уважавал като Льо Мир; но нейната смелост, нейната решителност, нейната отзивчивост към другите при обстоятелства, при които всяка друга жена би мислила само за себе си – не бяха ли събудили в гърдите ми чувство, по-силно от уважение?

Не знаех. Но гласът ми леко потреперваше, когато казах:

- Не е необходимо да ти отговарям, Дезире. Повтарям, че няма за какво да ти прощавам. Ти търсеше отмъщение, след това го пожертва; но все още можеш да си отмъстиш.

Тя ме погледна мълчаливо за миг, а след това каза бавно:

- Не те разбирам.

За отговор взех ръката ѝ в своята, от мястото, където лежеше свободно на коляното ми, и, вдигайки я до устните си, дълго целувах върха на всеки от нежните бели пръсти. След това стиснах ръката ѝ между своите две, като я попитах просто, гледайки я в очите:

- Разбираш ли ме сега?

Отново последва тишина.

- Моето отмъщение – въздъхна тя.

Кимнах и отново притиснах ръката ѝ към устните си.

- Да, Дезире. Не сме деца. Сигурен съм, че знаем какво мислим. Но ти не си ми казвала. Дали мислеше това, което ми каза през онзи ден в планината?

- А, мислех си, че това е игра! – промълви тя.

- Кажи ми! Това ли мислеше?

- Не си признавам един и същ грях два пъти, приятелю мой.

- Дезире, това ли си мислеше?

След това, изведнъж, със скоростта на мълния, държанието ѝ се промени. Тя се наведе към мен с отворени уста и ме погледна право в очите. От погледа ѝ бликаха чувства, но когато заговори, гласът ѝ беше доста спокоен и толкова тих, че едва го чух.

- Пол – каза тя, – няма да ти казвам пак, че те обичам. Не трябва да се хабят такива думи. Може би, не сега; но това е, защото сме тук, където сме. А ако трябва да се върнем? Ти каза, че за теб сериозните думи нямат стойност, и си прав. Ти си твърде циничен; нещата са горчиви в устата ти, а двойно по-горчиви, когато излязат от тях. Сега просто се забавляваш като се правиш, че те е грижа са мен. Може би не знаеш това, но е така. Вслушай се в сърцето си, приятелю мой, и ми кажи – искаш ли любовта ми?

Е, не беше нужно да се вслушвам в сърцето си, тя го беше чула. Тогава се намразих и се обърнах настрана, неспособен да я погледна в очите, като казах:

.....
- Bon Dieu! – извика тя. – Това са грозни думи, monsieur! – И тя се засмя високо. – Но не трябва да събуждаме Хари – продължи внезапно омекнала. – Какво момче е – и какъв мъж! О, той знае какво е да обичаш!

Тази тема ми допадна малко повече, но аз оставих Дезире да води. Разговаряхме за Хари... ..Льо Мир с толкова ентузиазъм, че ме изненада. Изведнъж тя рязко спря и обяви, че е гладна.

Намерих килера на Хари след неколкоминутно търсене и донесох известно количество от съдържанието му на Дезире. След това се върнах на брега и изядох порцията си

сам. Това ядене едва ли беше предназначено за удоволствие на компания или за повдигане на настроение.

Преди Хари да се събуди минаха няколко часа време, през повечето от което Дезире и аз мълчахме.

Какво ли не бих дал, за да знаех нейните мисли; моите не бяха много приятни. Никога не е приятно да разбереш, че някой те познава по-добре, отколкото самият се познаваш. А Дезире ме беше засегнала дълбоко. Тогава смятах, че не е справедлива; само времето можеше да ни каже кой от нас не е бил прав. Ако тя беше сега тук с мен – но не е.

Накрая Хари се събуди. Той се зарадва като видя Дезире будна и сравнително добре, и показа това с един вид излияние, което ми подсказа да ги оставя двамата заедно сами. Но аз не отидох далеч; сто крачки ме накараха да седна, за да си почина, преди да се върна, толкова бях отслабнал от раните и гладуването.

Духът на Хари беше висок, явно не по друга причина, а затова, че бяхме живи, защото това беше най-доброто, което можеше да се каже за нас. Така му и казах, а той ми отвърна със сърдечно потупване по гърба, което ме повали на земята.

- Какво по дяволите! – възкликна той, навеждайки се да ми помогне. – Наистина ли си толкова слаб? Ей-богу, съжалявам!

- Това е второто му падане – каза Дезире, с многозначителна усмивка.

Наистина, тя си отмъщаваше!

Но възвръщането на силата ми нямаше да се забави. За продължително време нашата храна нямаше да е благоприятна за здравето, но тя беше точно това, от което се нуждаех – да ме изпълни с кръв и сила. А също Хари и Дезире, що се отнася до това.

Отново трябваше да се противопоставям на силното желание на Хари да действа. От два часа беше започнал да настоява да изследваме пещерата и трудно можеше да му се откаже.

- Няма да се мръдна, докато не стана способен да те нокаутирам – заявих аз накрая категорично. – Изобщо няма да се опитвам пак да извършвам подвизи, достойни за Херкулес, когато съм годен само за инвалидна количка. – И той беше принуден да почака.

Както казах, обаче, възвръщането на силата ми нямаше да се забави, а когато то започна, ми дойде прилив на сила. Раните ми заздравяваха отлично, само една беше останала отворена. Хари, с необикновения си късмет, беше получил най-обикновени драскотини.

Дезире се оправяше много бавно. Напрежението от тези четири дни в пещерата беше доста силно, а за нервите ѝ беше необходима по-приятна обстановка от мрачната и влажна пещера и по-подходяща храна от сурово месо, за да се възстановят.

И така, когато Хари и аз се почувствахме готови да започнем да изследваме пещерата и евентуално да намерим изход от страната, противоположна на тази, от която влязохме, оставихме Дезире, настанена върху куп кожи, с копие на земята до нея.

- Ще се върнем след час – каза Хари, навеждайки се да я целуне, а фразата, която може да се чуе от устата на един достопочтен съпруг от Харлем, отиващ на кратко събиране с група приятели, ме накара да се усмихна.

Първо отидохме до мястото, където лежаха останките на "нашия приятел с очите", както го беше нарекъл Хари, като бяхме водени в правилна посока от носовете си, защото миризмата от нещото беше започнала да става – да

използваме друга фраза на Хари – "най-ужасно отвратителна".

Нямаше много за гледане, освен масивна купчина от сбръчкана кожа и разлагаща се плът. Когато приближихме, неколкостотин от животните, с които Хари попълни провиизиите ни, побегнаха към водата.

- Не са агресивни – забелязах аз, като се обърнах да ги видя как изчезват в тъмнината.

- Не – съгласи се Хари. – Виж тук – добави той изведнъж, вдигайки парче от кожата на влечугото, – това нещо е дебело един инч (2,5 см) и е ужасно здраво. Може да стане за нещо.

Но в това време аз си бях стиснал с пръсти носа и го дръпнах настрана.

След неколкостотин ярда по-нататък стигнахме до стената на пещерата. Тръгнахме покрай нея, след като завихме надясно; но въпреки че беше неравна и с издадени скални блокове и дълбоки пукнатини, не намерихме изход. Мисля, че бяхме изминали поне половин миля (800 м), когато стигнахме до края. След това направихме широк кръг надясно и поехме в нова посока, която беше по посока към мястото, където бяхме оставили Дезире, само че значително вляво.

След още пет минути се намерихме на брега на потока, който на това място беше много по-бърз, отколкото по-нататък. Нагазихме в него и открихме, че причината за това е изключителната му стесненост.

- Но къде отива това нещо? – попита Хари, вземайки думите от устата ми.

Скоро открихме. Като продължихме наляво по брега, след петдесет фута (15 м) стигнахме до стената. Там потокът влизаше и изчезваше. Но за разлика от другите процеци, които бяхме видели, над него имаше широк и висок

свод, напомнящ на масивен мост, под който течеше потокът. Течението беше бързо, но не и буйно, и по повърхността на този поток, протичащ право през планината пред нас, имаше нещо...

Хари и аз се спогледахме бързо, развълнувани от една и съща мисъл. В този поглед имаше електрически трепет.

Но тогава не си казахме нищо.

Защото изведнъж из пещерата прозвуча тревожен глас – гласът на Дезире, който се повиши в пронизителен вик от ужас.

Той се повтори два пъти, преди, стреснати, да преценим какво става; след това спонтанно се обърнахме и препуснахме през тъмнината към нея.

Глава XIX. ПО ВОДА.

Докато тичахме презглава покрай брега на потока, виковете продължаваха, изпълвайки пещерата с гонещо се ехо. Те не можеха да ускорят нашия бяг – вече бяхме напрегнали всичките си мускули, сякаш хвърчахме над скалата. За късмет, пътят беше чист, защото в тъмнината можехме да виждаме на не повече от няколко фута пред себе си. Гласът на Дезире беше достатъчен ориентир за нас.

Накрая стигнахме до нея. Не знам какво очаквах да видя, но разбира се не това, което се показва пред очите ни.

- Копието ти! – извика Хари, втурвайки се надясно от потока.

Копието ми беше готово. Следвах го.

Дезире стоеше точно на мястото, където я бяхме оставили, крещейки с цяло гърло.

Около нея, от всичките ѝ страни, имаше боричкаща се, блъскаща се маса от животните, които бяхме подплашили и прогонили от трупа на влечугото. Те бяха стотици, скупчили се плътно едно до друго, блъскащи се към нея, някои от тях скачайки върху гърбовете на другите, някои пък смачквайки на земята под краката си другите. Не изглеждаше наистина да я нападат, но не можехме да видим ясно.

Това видяхме за миг, а след още един се бяхме втурнали напред в навалицата, въртейки копия. Това беше по-скоро фарс, отколкото битка.

Стоварвахме копията си върху гъмжилото от глави и гърбове, без да се мъчим да се целим. Те се притиснаха в краката ни; нагазихме през тях сякаш бяха воден поток. Едни удряхме, други падаха или побягваха; не чакаха да ги ударим повторно.

Дезире беше спряла да вика.

- Няма да те наранят! – извика Хари. – Къде е копието ти?

- Изчезна. Те дойдоха преди да успея да го взема.

- Тогава ги ритай, блъскай – направи нещо. Те са просто прасета.

Поне имаха безчувствената упоритост на свине. Сякаш изобщо не бяха в състояние да разберат, че присъствието им не е желано, докато действително не усетят копието – абсолютно лишени дори от инстинкт.

- Значи това си ловувал с риск за живота си! – извиках на Хари с възмущение. – Те дори не знаят да квичат.

Най-накрая стигнахме до Дезире и почистихме пространството около нея. Но това ни отне още петнайсет минути в блъскане, мушкане и безразборно клане, преди напълно да разгромим добичетата. Когато решиха да си вървят, не губиха повече време, а препуснаха в галоп към водата с хлзгане и претъркулване.

- Ей-богу! – възкликна Хари, облягайки се на копието си. – И ето ти доста работа. Виж това! Де да бяха си отнесли мъртвите.

- Уф! Гадни добичета! Никога през живота си не се бях плашила толкова – каза Дезире.

- Добре де, и ти изплаши нас – отвърна Хари. – Направо ни хвърли в тъч. Никога през живота си не съм тичал толкова бързо. А всичко, което трябваше да направиш, е да размахаш копието си пред тях и да викаш “у-у-у”! Помислих, че е другарчето на нашия приятел с очите.

- Тези ли неща съм яла? – попита Дезире.

Хари се ухили.

- Да, и това не е всичко. И ще продължиш да ги ядеш, докато аз съм готвачът. Хайде, Пол; имаме работа за цял ден.

Замъкнахме телата до брега на потока и ги хвърлихме във водата, като запазихме две-три за попълване на запасите.

Тогава за пръв път пробвах умениято си да ги дера и чистя и когато свърших, бях напълно отвратен и от него, и от себе си. Хари се беше обиграл за това; той работеше и си свиркаше, сякаш се беше родил в месарница.

- По-скоро ще ходя гладен – заявих аз, докато си миех ръцете до раменете в студената вода.

- Да, бе – каза Хари, – усилията ми никога не се ценят. Аз те тъпчех, докато завършиш класа на скелетите, а веднага след това започваш да критикуваш трапезата. Сега знам какво е да държиш пансион. Защо не си смениш хотела?

Когато свършихме, бяхме доста уморени, но Хари не искаше да чуе за почивка. Аз пък горях от нетърпение да видя още веднъж изхода на потока. Така, като взехме отново копията си, ние тръгнахме през пещерата, този път с Де-зире между нас. Тя преглътна присмехите на Хари за нейния страх и отказа да остане.

Отново стояхме на мястото, където потокът напускаше пещерата през широк свод на тунел.

- Там има шанс – каза Хари, като се обърна към мен. – Изглежда добре.

- Да, ако имахме лодка – съгласих се аз. – Но това е течение е със скорост десет мили (18 км) на час и сигурно е дълбоко.

Нагазих във водата и изминах около двајсет фута (6 м) и още малко и щях да се скрия под повърхността, тъй като водата течеше край раменете ми.

- Не можем да ходим по дъното на потока – заявих аз, като се върнах на брега. – Но той изглежда обещаващ. При десет мили на час можем да стигнем западния склон за че-

тири часа. Четири часа до слънчевата светлина – но може и да са четиристотин. Невъзможно е.

След това се върнахме по стъпките си в нашия лагер, ако мога да го нарека с такова достойно име. Много щях да съжалявам, ако се откажехме от идеята да последваме руслото на потока, защото той определено излизаше някъде на земната повърхност, и в главата ми се въртяха всевъзможни начини за осъществяването на това. Същите мисли бяха и в главата на Хари, защото той внезапно се обърна към мен:

- Ако имахме нещо за напречни греди, можех да направя сал, с който можем да отидем до Тихия океан и да го прекосим. Кожата на онова нещо ей-там е точно за тази работа и ние можем да вземем парче, голямо колкото си искаме.

Поклатих глава.

- Помислих си за това. Но нямаме абсолютно нищо, с което да я държим. Нямахте кости в неговото тяло, ти знаеш това.

Но идеята беше особено съблазнителна и ние я обсъждахме в продължение на един час. Дезире беше заспала на купчината си кожи. Ние седяхме на земята един до друг, на известно разстояние от нея, разговаряйки тихо.

Изведнъж чухме силен плясък в потока, който беше доста близо до нас.

- За бога! – възкликна Хари, скачайки на крака. – Чу ли това? Това звучеше като... спомняш ли си рибата, която изтеглихме със сала на инките?

- Която няма нищо общо с това – отговорих аз. – Това са само водните свине. Чувал съм ги хиляди пъти през последните няколко дни. И Господ знае, че имаме достатъчно от тях.

Но Хари възрази, че плясъкът бил твърде по-силен, за да бъде предизвикан от което и да е водно прасе, и нагази в

потока, за да проучи. Станах и го последвах, без да бързам, без някаква конкретна причина, но внезапно се стреснах от възбуждения му вик:

- Пол... копието! Бързо! Това е кит!

Затичах се колкото можех по-бързо към брега и се върнах с копията, но когато се върнах, Хари ме посрещна с ругатня от недоволство и информация, че "китът" бил изчезнал. Беше много развълнуван.

- Казвам ти, беше двацет фута (6 м) дълъг! Голям черен дявол с глава като на крава.

- Сигурен ли си, че не беше като на свиня? – попитах го скептично.

Хари ме погледна.

- От един месец пия само вода – каза той сухо. – Това беше риба, и то каква риба.

- Добре, сигурно има още като него – отбелязах аз. – Но те могат да почакаат. Хайде да поспим, и тогава ще видим.

Няколко часа по-късно, след като се бяхме заредили със сън и храна (бях решил, след сериозно обмисляне, да не си сменям хотела), тръгнахме, въоръжени с копията си. Дезире ни придружаваше. Хари безцеремонно и каза, че ще пречи, но тя отказа да остане.

Тръгнахме нагоре по течението, защото мислехме, че шансовете ни са по-добри в тази посока, отколкото към по-бързото течение, и с изненада открихме, че пещерата е много по-голяма от всяка друга, която бяхме видели преди. Сигурно бяхме изминали повече от миля, тъй като бяхме вървели с бърза крачка петнайсет-двацет минути, но без все още да достигнем отсрещната стена.

На това място потокът беше значително по-широк, отколкото по-надолу, а течението беше много слабо. Дезире остана на брега, а Хари и аз нагазихме във водата, която ни стигаше над кръста.

Чакането, преди да се случи нещо, беше дълго и досадно. Водата беше студена и крайниците ми се схванаха и вкочаняха; казах на Хари, че е безсмислено да чакаме повече и се обърнах към брега, когато внезапно водата недалеч от мястото, където стоеше той, силно се развълнува.

Обърнах се и видях Хари да се хвърля напред с копието си.

- Хванах я! – провикна се той. – Хайде!

Тръгнах. Но скоро видях, че не Хари я беше хванал. Тя беше хванала Хари. Те бяха на не повече от десет ярда (9 м) от мен и когато стигнах мястото, не можеше да се види нищо друго, освен пръскаща се вода, яростно разбивана на пяна.

За миг зърнах Хари, който се мятеше във въздуха; беше се вкопчил здраво с двете си ръце в дръжката на копието си. Дълбочината на водата тук стигаше над главата ми; аз плувах с всички сили.

- Хванах я – през корема, – каза Хари със задъхване, след като аз бях намерил пътя до него през водните струи. – Главата й! Намери й главата!

Накрая успях да се хвана за копието на Хари близо до мястото, където беше забито в тялото на рибата, но в следващия миг то беше издърпано от ръцете ми, като ме завлече под водата. Изплувах запъхтян и направих друг опит, но не успях с няколко фута.

Хари продължаваше да вика:

- Главата й! Хвани я за главата!

Затова си пазех копието. Но не можех да направя нищо с главата или опашката, тъй като огромната риба се мятеше бясно насам-натам из водата.

Веднъж се хвърли върху мен и ме потопи на дълбоко; усетих гладкото й хлъзгаво тяло над себе си, а опашката ми нанесе силен удар по лицето, когато минаваше край нея.

Заслепен и полузадушен, успях да изплувам и видях, че те се бяха отдалечили на петдесет фута (15 м) от мен.

Доплувах до тях, дишайки тежко и почти изтощен. Водата около тях сега се пенеше не толкова бясно. Когато се приближих, рибата се метна наполовина над водата и се плъосна настрани; видях грозната ѝ черна глава насочена право към мен.

- Още малко и ще избяга! – извика със задъхване Хари. Той все още здраво се държеше за копието.

Застанах твърдо срещу течението и зачаках. Скоро рибата се втурна бясно на не повече от десет фута (3 м) пред мен и главата ѝ пак се появи; идваше право към мен. Можех да видя матовите ѝ, кръгли като мъниста очи, от двете страни на главата, и аз забих копието си точно между тях.

Използвах малко сила при удара, но рибата сама добави още; тя идваше със светкавична скорост. Отскочих с голямо усилие настрана и я усетих как профучава край мен.

Обърнах се да плувам след тях и чух силния вик на Хари:

- Уцели я!

Когато го настигнах, рибата се беше обърнала по гръб и се носеше по повърхността, без да мърда.

Трябваше още и да я измъкнем на брега, и, тъй като бяхме изтощени, това нямаше да бъде лесна задача. Но течението беше много слабо и след половин час дърпане и бутане, ние я довлякохме на плитко, където можеше да стъпваме по дъното. Тогава стана по-лесно. Дезире нагази във водата и дойде при нас, за да ни помогне, и след още десет минути бяхме я измъкнали на високо и сухо върху скалата.

Тя дори беше по-голяма, отколкото си мислех. Не беше за чудене, че Хари беше нарекъл нея – или някоя друга като нея – кит. Цялата ѝ дължина беше петнайсет фута (4,5 м) от

муцуната до опашката ѝ. Кожата ѝ отгоре беше абсолютно черна, а по корема – прошарена с петна.

Докато седяхме и точехме остриетата на копията си върху скалата, в подготовка да одерем рибата, Дезире стоеше, наблюдавайки я с абсолютно одобрение. Тя се обърна към нас:

- Е, от това бих яла, а не от онези гадни неща.

- О, това не е за което си мислиш – каза Хари, прокарвайки пръст по ръба на острието на копието си. – Тя явно не е за ядене.

- Тогава защо е целия този труд? – попита Дезире.

- Скъпа мадам, надявам се да отпътуваме с нея – каза Хари, като стана.

След това той обясни целта ни, и, повярвайте ми, Дезире беше най-въодушевена от групата, когато разпорихме тялото на рибата от опашката до муцуната и започнахме да смъкваме жилавата кожа.

- Ако успеете, можете да изберете нови завеси за моя будоар – каза тя в опит да ни разведри, не съвсем успешен.

- Що се отнася до мен – заявих аз, – ще ям риба всеки ден до края на живота си от чиста благодарност.

- Ще го правиш от чиста необходимост – намеси се Хари, – ако не се хванеш на работа.

Прекарахме три часа в разрязване, разцепване и разкъсване, за да направим рибата на парчета, но работехме целенасочено и с желание. Когато свършихме, ето какво имахме да покажем: една дълга оголена кост, четири инча (10 см) дебела и дванайсет фута (3,60 м) дълга, и изключително твърда, а от двата ѝ края под прав ъгъл стърчаха помалки кости. Те бяха с дебелина около инч (2,5 см) и с дължина два инча (5 см). Отчупихме долния край на гръбнака, близо до опашката.

Изпробвахме го, като го изправихме и го огънахме на две.

- Направо идеално! – извика Хари, ликувайки. – Още три такива и ще отплуваме към брега на Каляо.

- Ако ги хванем – отбелязах аз. – Но две също ще свършат работа. Можем да го направим триъгълен.

Хари ме погледна.

- Пол, ти си направо гений. Но дали ще стане достатъчно голям, за да ни побере?

Обсъдихме този въпрос по пътя си обратно към лагера, накъдето носехме гръбнака на нашата риба и известно количество от месото. След това, като се нахранихме до насита, заспахме. След седем часа най-тежък труд ние бяхме готови за това.

Ето програмата ни за времето, което следваше – време, през което се проточиха много уморителни часове, защото, от самото му начало, заработихме трескаво – толкова нетърпеливи бяхме станали от този слаб проблясък на надежда. Щяхме да се опитаме да построим сал, с който щяхме да се опитаме да отплаваме по потока, по който щяхме да се опитаме да открием пътя, извеждащ навън от планината. Перспективата ни направи положително настроени, толкова тънка е нишката, на която се крепи надеждата.

Първата част на нашата задача беше най напрегната. Чакахме, нагазили във водата, много часове, преди да се появи друга риба, а след това тя ни избяга. Друг опит беше увенчан с успех след тежка борба. Втората беше дори по-голяма от първата.

Следващите две бяха толкова малки, че нямаше да могат да се използват за сала, но ние ги запазихме за друга цел. Накрая, след друго дълго търсене, продължило много часове, налетяхме на пет-шест от тях наведнъж.

По това време вече бяхме станали големи специалисти с копията си, освен това, бяхме открили уязвимото им място – гърлото, точно пред хрилете. До ден днешен не знам дали бяха човекоядци. Челюстите им бяха широки и силни като на акула, но те никога не ги изпробваха върху нас.

И така, имахме четири големи гръбнака и два по-малки. Следващото нещо, от което се нуждаехме, беше покриването му, и за тази цел посетихме останките на влечугото, което първо ни доведе до тази пещера.

Кожата му беше с дебелина половин инч (1,27 см) и жилава колкото най-жилавата кожа. Не срещнахме трудности при смъкването ѝ, защото по това време плътта беше толкова изгнила и хлътнала, че буквално падаше сама. Тази работа беше най-лошата от всичко досега.

Постоянно, след като отрежехме малко с върховете на копията си – единствените ни инструменти – когато вече не можехме да понасяме, отивахме до потока с клатушкане като пияни, защото ни се гадеше и виеше свят от вида и смрадта на тази гадост.

Но това също беше завършено и накрая се запътихме тържествено към лагера, който бяхме преместили на половин миля нагоре по течението, влачейки след себе си парче от кожата, дълго около трийсет фута (9 м) и на половина широко. Не беше толкова тежка колкото си мислехме, което я правеше още по-добра за нашата цел.

Остатъкът от нашата задача, въпреки еднообразието, не беше неприятен.

Първо направихме по-дългите кости, които трябваше да служат за греди на нашия сал, точно еднакви по дължина, като срязяхме краищата на по-дългите с груби парчета гранит. Казах, че беше еднообразно. След това от всяка по-малка кост отрязяхме стърчащите дъговидни кости с нервни окончания, за да станат еднакви по дължина.

Те добавиха от двете страни по около десет инча (25 см), което, като сложим и четирите инча (6 см) от широчината на по-голямата кост и един инч от покритието, щеше да направи нашия сал повече от един фут (30 см) дълбок.

За да направим цилиндричната греда да не се огъва, завързахме всеки гръбначен прешлен за съседните му от двете му страни здраво с кожени ремъци, каквото бяхме приготвили неколкостотин фута.

Така се сдобихме с четири същински прави греди, без какъвто и да било луфт в двете посоки, огъващи се съвсем леко, поради хрущялите в средата на връзката между прешлените.

От тези четири греди направихме квадрат, като ги поставихме да легнат на своите ръбове, а краищата им да се опрат. Във всеки ъгъл на квадрата завързахме здраво краищата един за друг с кожени ремъци. Беше и здраво, и еластично, след като овързахме ъглите с ремъци, за да не се разхлабят под напора на течението.

Разпгнахме голямото парче кожа върху тази рамка, така че краищата му се срещнаха отгоре, близо до средата. По този начин дъното му беше абсолютно непромокаемо. Загнахме ъглите навътре и ги хванахме с ремъци върху палубата на сала. След това, с по-дълги ремъци, затегнахме страните, като прекарахме ремъците назад и напред върху палубата на сала от едната до другата страна, като първо по същия начин бяхме укрепили двата края. Като крайна предпазна мярка прекарахме по-широки ремъци около дъното и палубата на сала, като здраво ги завързахме отгоре в средата. И ето, това беше нашият сал, дванайсет на дванайсет фута (3,60 X 3,60 м), дълбок повече от фут (30 см), водоустойчив като градски пияница и с тегло не повече от сто фунта (45 кг). За да разкажа това, отделих няколко минути; за да го направим, отделихме две седмици.

Но веднага открихме, че четирите греди по краищата не бяха достатъчни, защото само теглото на Дезире караше кожата да хлътва в средата, макар че я бяхме опънали колкото е възможно най-стегнато. Бяхме принудени да развържем всички ремъци, прекарани от едната до другата страна и да вмъкнем опори, направени от по-малките кости, кръстосани в средата. Укрепихме краищата им с най-дебелата кожа, която можахме да намерим, за да не пробият дъното. След това салът беше достатъчно здрав; въпреки че годността му да плава не беше подобрена, той можеше да се управлява много по-лесно отколкото преди.

За гребла взехме долните краища на гръбнаците на две от по-малките риби и ги покрихме с кожа. Те бяха около пет фута (1,50 м) дълги и доста тежки; но ние имахме намерение да ги използваме повече за целите на управлението, а не за придвижване. Течението на потока щеше да върши това вместо нас.

Близо до центъра на сала наредихме купчина от кожите на водните свине за Дезире; седалка, която в никакъв случай не беше неудобна. Ремъците, които бяхме прекарвали назад и напред над палубата на сала, ни позволяваха да се хващаме, за да не бъдем изхвърлени от сала; но за нейните крака бяхме поставили два други ремъка, които да минават над глезените ѝ, по което и време си почива. Това беше предпазна мярка в краен случай, защото не очаквахме пътуването ни да бъде дълго.

Накрая натоварихме провизиите си – около трийсет фунта месо от риба и водни свине, увити добре в две-три кожи, и ги привързахме здраво за палубата на сала.

- А сега – казах аз, проверявайки ремъците в ъглите за последен път, – всичко от което се нуждаем е име за сала и бутилка вино.

- И вимпел, сочещ пътя към дома – добави Хари.

- Името е доста лесно – каза Дезире. – Кръщавам го Clarte du Soleil.

- Какво значи? – попита Хари, чиито познания по френски бяха откъслечни.

- Слънчева светлина –казах му аз. – Вероятно на Краля на инките, който сам се нарича Дете на Слънцето. Но това е хубаво име. Да даде Господ да ни отведе там!

- Трябва да вземем повече кльопачка – каза Хари – забележка, която беше направил поне петдесет пъти през последните петдесет минути. Той не получи подкрепа и започна да си мърмори нещо за това колко ужасно прахосване е да се остави толкова много храна.

Защо беше така, не знам, но ние бяхме напълно убедени, че щяхме да кажем завинаги сбогом на този подземен свят и неговите опасности. По някакъв начин бяхме успели да повярваме, че успехът е сигурен; сякаш бяхме видели слънчева светлина, бликаща от далечния край на сводестия тунел, в който изчезваше потокът. Имаше самоувереност в думите на всеки, която утвърждаваше това чувство у другите, а надеждата беше спряла всички мисли за провал, когато се приготвихме да спуснем сала.

Отне ни известно време да го занесем до брега, макар че беше наблизно, защото боравехме изключително внимателно, за да не го разпорим в скалите. Заедно с провизиите той тежеше около сто и петдесет фунта (68 кг)

По никакъв начин не можехме да бъдем сигурни, че това нещо щеше да ни носи, но когато стигнахме водата, забравихме за всяка предпазливост от бързане да го изпробваме. Държахме го до брега, докато Дезире се намести върху купчината кожи. Копията лежах в краката й, завързани за безопасност.

Хари отиде до по-далечния край на сала.

- Готово! – извика той и аз отблъснах сала, като нагазих във водата зад него. Когато водата стигна до коленете ми, се качих на борда и вдигнах греблото си.

- Всички богове! Вижте го! – извика Хари с огромно възхищение. – Потъна само около три инча! Човече, той може да носи армия!

- Allons! – извика Дезире, с весел смях. – C'est Perfection!

- Не би могло да бъде по-добре – съгласих се аз – но бъди нашрек, Хал. Когато се понесем по течението, ще става каквото ще става. Ако не беше тази отвратителна тъмница, щеше да е доста лесно. Какъвто ни е салът, и една малка скала с размера на главата ти може да ни прати на дъното.

Бяхме все още близо до брега, придвижвайки се бавно. Хари и аз трябваше да поддържаме положението си на еднакво разстояние от центъра, за да се запази равновесието на сала; значи, трябваше да го бутам сам.

Като се има пред вид големината му, той се подчиняваше много добре на греблото.

След още пет минути бяхме близо до средата на потока. На това място нямаше нищо друго, освен слабо течение, и ние се носехме бавно по него. Хари отиде на носа, а аз заех позиция на кърмата – ако мога да използвам такива термини за такъв плавателен съд – точно зад Дезире. Тогава пресметнахме, че се намираме на около миля от Точката, където потокът напуска пещерата.

Постепенно, със стесняването на потока, силата на течението се увеличаваше. То все още беше плавно и салът плаваше без вибрации. Един-два пъти, поради някоя особеност на течението, той завиваше на една страна, накланяйки напред носа си, но скоро изправяше курса си.

Водата започна да се къдри отстрани, докато ние се носехме все по-бързо и по-бързо напред, с леко ромолене, кое-

то беше музика за нас. Потокът стана толкова тесен, че можехме да виждаме брега от всяка страна, макар и неясно, и аз знаех, че се приближаваме към изхода.

Извиках на Хари:

- Внимавай отдясно, когато правим завой! – и той отговори: "Ест, капитане!" – като ми козирува. Това поне беше действие с цел.

След още една минута видяхме свода точно пред нас, над един завой на потока. Силата на течението ни понесе към брега, но ние употребихме греблата си отчаяно и успяхме сравнително добре да направим завоя.

Избегнахме стената на тунела – черна зловеща скала, която щеше да размаже мозъците ни – с около десет фута (3 м) и се понесохме напред под свода по своя път – така си мислехме – към земята на слънчевата светлина.

Глава XX. КОПИЕ НА ИНКА.

Тук бих могъл по най-подходящ начин да вмъкна един абзац за безсмислието на човешките желания и усилия. Но, както се казва, събитията говорят сами за себе си; и още, от моя страна, предпочитам философа пред историка. Интелектуалното усвояване е изморителна задача; добре дошли за него.

Да се върнем на разказа. Както казах, избегнахме стената на тунела с някакви си десет фута и продължихме да я избягваме. Точно под свода салът ни направи упорито отклонение, като щеше да се блъсне в скалистия бряг, вместо да стои правилно по средата на течението, както трябваше.

Люшваше се ту на една страна, ту на друга, докато Хари и аз го държахме далеч от брега със своите гребла, често избягвайки сблъсък само на няколко инча. Но бреговете бяха поне гладки и равни и, тъй като потокът оставаше свободен от препятствия, имаше само малко реална опасност.

Течението изобщо не беше толкова бързо, колкото бях очаквал да бъде. В полумрака беше трудно да изчислим скоростта си на движение, но аз прецених, че се движим с около шест-седем мили на час (11-12,5 км/ч).

Бяхме изминали около три мили, когато стигнахме до рязък завой на потока, наляво, под почти прав ъгъл. Предполагаше се, че Хари, на носа, наблюдава зорко, обаче той пропусна да го забележи, докато почти не бяхме хванати от неговия водовъртеж.

Тогавя той нададе тревожен вик и заедно отклонихме сала наляво, избягвайки десния бряг на завоя с по-малко от

фут. Щом отминахме невредими, изпратих Хари да отиде на кърмата и самият аз застанах на носа, което предизвика хаплива закачка към него от Дезире.

По-нататък тунелът се разшири и салът започна да се плъзга леко напред, без внезапни и стремителни движения надясно или наляво. Облегнах се на греблото си, вглеждайки се съсредоточено напред; в най-добрия случай можех да различа стените на сто ярда (94 м) напред, но неясно. Цареше пълна тишина, като се изключи лекия шум на водата, блискаща се в бордовете на сала и пляска от греблото на Хари, лениво потапяно от едната или от другата страна.

Изведнъж през тишината долетя гласът на Дезире, мек и много тих:

“Pendant une anne' toute entière,
Le régiment na Pas r'paru.
Au Ministère de la Guerre
On le r'porta comme perdu.
On se r'noncait a r'trouver sa trace,
Quand un matin subitement,
On le vit r'paraître sur la place,
L'Colonel toujours en avant.”

Изчаках, докато и последният тон заглъхне в тъмнината.

- Такива ли са мислите ти? – попитах я аз, полуобърнат.

- Не – каза Дезире, – но искам да заглуша мислите си.

Що се отнася до тях...

Тя се поколеба и след кратка пауза гласът ѝ отново поде мелодия:

“Ярки като първи слънчев лъч,
спасил приятелите ни от ада;
Тъжни като последен залез,
отнесъл всички, любими за нас;
тъй тъжни, тъй ярки – дни отлетели.”

Гласът ѝ, сподавен и тих, излъчваше нежност, която като че ли беше от друг свят. Вибрациите потрепваха в ушите ми и дълго след като беше заглъхнал, последният мек тон все още звучеше в главата ми.

Изведнъж долових друг звук, едва ли по-малко музикален. Той също беше тих, толкова тих и слаб, че отначало помислих, че ушите ми ме заблуждават, или че някакво далечно ехо връща песента на Дезире по тъмния тунел.

Постепенно, лека-полека, той ставаше все по-силен и по-ясен, докато накрая го разпознах. Това беше звук от бързо течаща вода, непрекъснато, все още тихо, и на голямо разстояние. Обърнах се, за да кажа на Хари за това, но Дезире ми взе думите от устата.

- Сякаш чувам нещо – като шум от разбиващи се вълни – каза тя. – Това не е възможно, нали?

Щях да се засмея, ако не беше дълбоката нотка на надежда в гласа ѝ.

- Едва ли – отговорих аз. – Чувам го от няколко минути. Вероятно са плитчини. Трябва да зорко да бдим.

След още петнайсет минути започнах да забелязвам, че скоростта на течението се увеличава. Звукът от бързо течащата вода също беше доста отчетлив. Освен това, салът се движеше все по-бързо и по-бързо, докато не почувствах тревога. Обърнах се към Хари:

- Това започва да звучи като бързей. Виж, дали копията са добре завързани и бъди готов с греблото си. Дезире, дръж се здраво.

Едно нещо беше сигурно: нямаше какво да се направи, освен да се върви напред. От двете страни стените на тунела се издигаха направо от повърхността на водата, никъде нямаше място за акостиране – нито дори един фут издадена скала, за която да се хванем и да спрем нашия устрем напред. Да се върнем назад беше невъзможно; при ско-

ростта, с която течението ни носеше сега, не можехме да задържим сала, дори за миг, без гребла.

Скоро се носехме толкова бързо, че салът вибрираше под нас; от тъмнината пред нас долиташе шумът на бързей, сега усилен до рев, който изпълваше тунела и ни заглушаваше. Чух Хари да вика нещо, но не можах да различа думите; летяхме напред със скоростта на експресен влак и въздухът около нас беше изпълнен с пръски вода.

Ревът на бързея ставаше все по-силен и по-силен. Обърнах се за миг, викайки с цяло гърло:

- Легнете по очи, и се дръжте здраво! – След това се хвърлих по очи с греблото под себе си, като пъхнах краката си под два от ремъците, като се вкопчих здраво с ръце за други два.

Следващите няколко секунди ни се сториха цял час. Салът се люшкеше и накланяше от бясната сила на течението. Аз извиках още веднъж на Хари и Дезире, но думите ми бяха напълно удавени от оглушителния рев на водата. Наоколо царяха мрак и бъркотия. Продължавах да се питам: "Защо не свършва това?" Сякаш цяла вечност беше минала, откакто се бях хвърлил по очи.

Изведнъж салът под мен скочи напред. Сякаш някаква гигантска ръка го беше сграбчила и запокитила надолу със страхотна сила. Въздухът беше изпълнен с водни струи, яростно шибаци лицето и тялото ми. Салът се завъртя като тапа. Вкопчих се в ремъците с всички сили, които бях останали в мен. Спускахме се надолу и надолу в тъмнината; дъхът ми беше секнал, а главата ми – зашеметена.

Изведнъж – рязко накланяне, тласък напред и почувствах как водната маса се затваря над мен. Заслепен и зашеметен, аз се вкопчих отчаяно в ремъците за хващане, борейки се с инстинкта да се освободя. За няколко секунди ревят на големия стръмен водопад звучеше в ушите ми страхотно

слабо, сякаш беше на огромно разстояние; след това отново усетих въздуха и внезапно спиране на движението.

Отворих очи, като се задавах и плюех. За известно време не можех да видя нищо; след това различих фигурите на Дезире и на Хари, проснати зад мен на сала. В същия миг долетя гласът на Хари:

- Пол! О, Дезире!

В следващия миг бяхме до нея. Държеше се с ръце за ремъците от двете ѝ страни, вкопчена като удавник за сламка; трябваше да разтваряме всеки от пръстите ѝ поотделно, за да освободим ръцете ѝ. След това я поставихме прегъната на две над коленете на Хари и започнахме да движим ръцете ѝ нагоре и надолу и скоро гърдите ѝ се надигнаха конвулсивно и дробовете ѝ се освободиха от водата, която бяха поели. След малко дойде на себе си; очите ѝ се отвориха и тя се хвана за главата.

- Не казвай 'Къде съм?' – каза Хари, – защото не знаем. Как си?

- Не знам – отговори тя, все още задъхана. – Какво беше това? Какво направихме?

Тогава ги оставих, като се заех да проверя размера на щетите ни. Нямахме абсолютно никакви; бяхме невредими като при тръгването. Провизиите и копията бяха останали под ремъците; греблото ми лежеше там, където се бях хвърлил върху него. Салът плуваше с лекота като преди, беше без драскотина.

Водата около нас се пенеше, въпреки че бяхме отнесени толкова далеч от водопада, че той се беше изгубил зад нас в тъмнината; само ревят му достигаше до ушите ни. До ден днешен нямам и най-малката представа за неговата височина; може да е бил десет фута (3 м) или двеста (60 м). Хари казва – хиляда (300 м).

Движихме се бавно по повърхността на воден басейн, който се оказа езеро, все още носени напред от силата на водопада зад нас. Що се отнася до мен, ревърт на водопада ми се струваше смущаващ и объркващ, и затова вдигнах греблото и започнах да гребя, за да се отдалечим от него; поне така смятах.

Зад себе си чух гласът на Хари:

- За Бога, откъде взе това гребло?

Обърнах се.

- Млади човече, добрият моряк никога не губи греблото си. Как си, Дезире?

- Като мокра кокошка – отговори тя, то със смях в гласа си. – Изтощена съм, гадно ми е и съм мокра, а гърлото ме стяга, но за нищо на света не бих пропуснала това. Беше страотно! Искан ми се да го направя още веднъж.

- Да, бе, ще го направиш – каза Хари скептично. – Благодаря за такова нещо. Но това, което искам да знам, е откъде се взе греблото?

Обясних му, че бях взел мерки да легна върху него.

- Никога ли не губиш главата си? – попита Дезире.

- Не, само сърцето си.

- О, що се отнася до това – отвърна тя с лекота, в която все още имаше огорчение, – приятелю мой, ти никога не си имал такова нещо.

След тези думи аз бързо се захванах пак да гребя.

Скоро открих, че макар явно да бяхме, както ви казах, в езеро – защото не можех да видя бреговете – все още имаше течение. Носехме се бавно, но движението ни беше ясно осезаемо, и аз се облекнах на греблото си.

Скоро след това пред нас започна да се мерзелее стена и аз видях, че потокът отново се стеснява, като навлизаше в тунел, много по-нисък от онзи над водопада. Течението стана по-бързо, когато се понесохме към входа му и аз извиках

на Хари да вземе копието си, за да ни предпази от стените, ако се наложи. Но ние влязохме точно по средата и се понесохме стремително напред.

Таванът на тунела беше толкова нисък, че не можеше да стоим изправени на сала, а потокът не беше повече от четирийсет фута (12 м) широк. Това беше всичко друго само не и обещаващо; ако потокът наистина течеше към западния склон, неговият дебит трябваше да се увеличава, вместо да намалява. Не казах нищо по този въпрос на Хари и Дезире.

И така, плавахме без инциденти повече от половин час, когато моето невнимание или тъмнината едва не ни донесе неприятност. Изведнъж, без предупреждение, усетихме много силен удар и салът отскочи със сила, от която едва не бяхме изхвърлени във водата. Стигайки до един завой на потока, течението ни беше запокитило към отсрещния бряг.

Но, благодарение на еластичността на бордовете си, салът избегна повреда. Моментално насочих греблото си към стената, като отблъснах сала, и ние се завъртяхме и поехме отново по течението след завоя.

Но този завой беше наляво, както и другите, което означаваше, че сега се движехме в точно противоположната посока на онази, в която потеглихме! Което пък означаваше край на надеждата; ние просто се въртяхме в кръг и отивахме наникъде. Хари и Дезире явно не бяха забелязали този факт, и аз не им казах нищо по този въпрос. Имаше достатъчно време сами да разберат, а, освен това, все още имаше шанс, макар и съвсем малък.

Скоро руслото на потока стана почти хоризонтално, защото едва се движехме. Таванът на тунела беше много нисък – на не повече от един фут над главите ни, както бяхме седнали или клекнали на сала. Беше необходимо зорко да наблюдаваме напред – някоя издадена от свода скала можеше да ни помете от сала във водата.

Въздухът също беше застоял и отвратителен; започнахме да дишаме с усилие; и Дезире, полузадушена и съннена, се унесе в неспокоен сън на пресекулки, като шава-ше неспокойно и се задъхваше от недостиг на въздух. Хари беше заел носа, а аз лежах на кърмата. Изведнъж долетя гласът му, който известяваше, че бяхме напуснали тунела.

Бързо седнах и се огледах наоколо. Стените не се виждаха повече; явно бяхме влезли в пещера, подобна на онази, от която бяхме потеглили.

- Дали да не излезем на брега? – попитах аз, като отидох до Хари.

Той се съгласи и аз взех греблото и насочих сала наляво. Имаше слабо течение и салът вървеше добре. След няколко минути бяхме на плитко и Хари и аз скочихме и го избутахме до брега.

Дезире седна, като търкаше очи.

- Къде сме? – попита тя.

Хари ѝ обясняваше, докато изтегляхме сала на брега. След това извадихме провизиите си и си хапнахме от тях.

- Но защо спряхме? – попита Дезире.

Думите "Защото сме се запътили наникъде" бяха на устните ми, но не ги изтървах.

- Малко да отдъхнем – отговорих аз.

Дезире възкликна:

- Но аз искам да продължим!

Веднага след като се нахранихме до насита, натоварихме нещата си отново и се приготвихме да бутнем сала във водата. Вече си мислех, че Хари също беше разбрал безнадеждността на нашата експедиция, защото беше загубил целия си ентузиазъм; но той не каза нищо, както и аз. Закрепихме Дезире на нейната купчина кожи и пак се придвижихме към течението.

Пещерата не беше голяма, защото пътувахме не повече от няколко минути, когато стените започнаха да се мерже-леят пред нас и потокът отново навлезе в тунел, толкова те-сен и нисък, че аз се поколебах дали да влизаме изобщо в него. Посъветвах се с Хари.

- Да си опитаме късмета – посъветва той. – Защо не? По-добре това, отколкото нищо.

Плъзнахме се през входа.

Течението беше изключително бавно и ние се движехме едва забележимо. Все пак напредвахме.

- Да имахме малко скорост, че да издържим – мърмореше Хари, което показва, че човек не винаги цени някакво благо. Не след дълго щяхме да благодарим, че скоростта ни е толкова ниска.

За да бъда конкретен – след около час, доколкото можех да меря времето, което минаваше бавно, защото не само ми-нутите се проточваха, а и застоялият въздух ги правеше изключително неприятни. Дезире отново лежеше в полусвяст, но не заспала, защото от време на време говореше сънено. Хари се оплакваше от виене на свят, а главата ми щеше да се пръсне в слепоочията. Усещаното при изкачване на висока планина можеше напълно да се сравни с това.

Изведнъж скоростта на течението значително се усили; внезапен тласък ни понесе напред. Застанах на колене – тунелът беше твърде нисък, за да мога да се изправя – и съсредоточено се взрях напред. Не можех да видя нищо, освен че потокът се стеснява на половина на предишната си широчина и че става все по-тесен.

Носехме се все по-бързо и по-бързо, докато брегът не се приближи на не повече от няколко фута от двете страни.

- Внимавай отпред! – извиках на Хари. – Отблъсквай от брега с копието!

След това точно пред нас започна да се мерзелее стена. Помислих, че това означава друг завой на потока и съсредоточено напрегнах очите си, в усилие да открия неговата посока, но не можех да видя нищо, освен черната стена. Все повече се приближавахме; извиках на Хари и Дезире да се приготвят за удар, като се молах салът да срещне скалата фронтално, а не с ъгъл.

Едва успях да се наглася и да сграбча ремъците, когато се блъснахме със страшна сила. Салът отскочи на няколко фута, вибрирайки и тресейки се силно. Водата шумно и стремително течеше край нас.

Дезире и Хари извикаха: "Всичко е наред!" Аз допълзях до носа. В горната част на покритието от кожа имаше цепнатина от няколко фута, но водата не стигаше до отвора.

И така, стигнахме до края на амбициозното си пътуване. Защото черната стена означаваше края на тунела; потокът влизаше в нея през една тясна дупка, която беше причината за внезапното ни стремително понасяне от потока. Над горния ръб на дупката водата се завихряше в разширяващ се кръг; дотук бяхме донесени от потока, който трябваше да ни отнесе до страната на слънчевата светлина.

Когато казах на Дезире, тя се втренчи в мен безмълвно! Преди не бях разбрал силата на нейната надежда. Занемяла от разочарование, тя просто седеше, втренчена право пред себе си в черната непоклатима скала. Хари коленичи до нея и я прегърна.

Вдигнах го, като го дръпнах рязко за ръката.

- Хайде – да се хващаме на работа! Няколко часа в тази дупка и ще се задушим. Не разбираш ли, че трябва да издърпаме сала назад срещу течението?

Първо трябваше да поправим цепнатината в кожата. Направихме това с кожени ремъци; и тъкмо навреме, защото ставаше все по-голяма с всяка измината минута, и водата

беше започнала да подлизва над ръба. Но скоро здраво зашихме цепнатината и се заловихме за главната задача.

Оказа се, че не само е трудно, ами е направо невъзможно да принудим сала да се върне назад срещу бързото течение. Бяхме притиснати в скалата от силата на много тонове вода. Греблото беше безполезно.

Като се хващаме с ръце за скалата, избутахме сала към едната страна, но щом стигнахме до стената вляво, водовъртежът ни завъртя отново и ние се намерихме обратно в начално положение, само че с друга страна на сала срещу скалата. Това се случи три пъти.

След това се опитахме да се насочим надясно, вместо наляво, но пак без успех. Силата на течението, което идваше с цялата си скорост срещу тромавия сал, беше непреодолима. Отново и отново се опитвахме да тръгнем срещу течението след невероятни усилия, само за да бъдем запокитени пак назад към скалата.

Опитахме с копията си, но техните дръжки бяха толкова крехки, че бяха неизползваеми за тази цел. Взехме греблото и, като опряхме единия му край в стената, се оттласнахме с всичка сила. Греблото се строши на две и ние паднахме напред към стената. Отрязвахме известно количество кожени ремъци от сала и се опитахме да ги завържем за стените от двете страни, но нямаше издатини, на които да се задържат. Вече нямаше какво да се прави.

Тогава Хари и аз се посъветвахме и се съгласихме за единствения възможен начин да се измъкнем. Обърнах се към Дезире:

- Можеш ли да плуваш?

- Parfaitement – отговори тя. – Но срещу това – като посочи завихрящата се вода – не знам. Мога да се опитам.

Аз, който помни черната ярост на този поток, който се носи край нас, мога да оценя куража ѝ.

Не губехме повече време, защото все повече, с всяко вдишване, отмалявахме от застоялия въздух. Пригответията ни бяха малко.

Двете копия и около половината от провизиите завързахме с ремъци на гърбовете си – незначителен товар, който щеше малко да ни затрудни. Взех кожата, която Дезире носеше и започнах да също я връзвам с ремъци върху моя вързоц, но тя не ми позволи.

- Няма да ти позволя да ти пречи скромния ми товар – отбеляза тя.

След това, стъпихме на ръба на сала, като Дезире беше между нас, и се хвърлихме заедно във водата.

Движени от необходимостта, в положението, в което се намирахме, щяхме да се колебаем по-дълго, ако знаехме за пълната сила на подводното течение, което ни сграбчи изотдолу. Дезире щеше да изчезне без борба, ако не беше подкрепата, която получаваше от Хари и мен от двете й страни.

Но ние се задържахме на повърхността – през повечето време – и напредвахме с борба за всеки инч. Черните стени, които ни се чумереха от всички страни, сякаш оставаха все същите, останали на едно място, след дълга и отчаяна борба; но когато хвърлих бърз поглед назад, видях, че се бяхме отдалечили доста от сала, защото вече не се виждаше. Това ми даде нови сили и, окуражавайки Хари и Дезире, удвоих усилията си. В този момент Дезире едва можеше да крепи самата себе си, но ние все още я подкрепяхме.

Всяко замахване правеше следващото по-лесно, като ни отдалечаваше от водовъртежа, и скоро плувахме без затруднения. Съпротивлението на течението ставаше все по-слабо и по-слабо, докато накрая стана възможно да се отпусваме на повърхността по гръб и да си почиваме.

- Колко далеч е до пещерата? – задъхваше се Хари.

- Някъде между една и десет мили – беше моят отговор. – Откъде, по дяволите, да знам? Но, мисля, че сега ще успеем да стигнем. Можеш ли да издържиш, Дезире?

- Несъмнено – отговори тя. – Само ако може да си поема дъх! Само веднъж и дълбоко.

Имаше опасност и поради тази причина не трябваше да губим време. Отново загребахме напред в черния мрак. Не се чувствах вече със свежи сили и започнах да се съмнявам сериозно дали ще успеем да достигнем целта си.

Но я достигнахме. Няма нужда да изброявам нашите усилия, които, към края, бяха предизвиквани от страдания, клонящи към агония, тъй като се задавахме и задушвахме от недостиг на въздух, който да ни поддържа силите.

Следващите сто ярда щяха да бъдат толкова много за нас, но е достатъчно, че накрая се заклатушкахме по брега на входа на пещерата, в която преди бяхме почивали, задъхани, замаяни, и напълно изтощени.

Но след един час в пещерата с нейния приток на въздух се съвзехме; и тогава седнахме и се попитахме: "Защо?"

- И всичко това ни доведе дотук – каза Хари със замахващ жест наоколо.

- Поне това е по-добър гроб – отвърнах аз. – А добре се борихме. Все още има нещо в нас. Дезире, добър мъж е бил загубен в теб.

Хари стана.

- Ще отида да поогледам наоколо – обяви той. – Трябва да направим нещо. Ей-богу, цял месец ни отиде да построим този сал!

- Безсмислието на човешките усилия – казах аз, като разхлабих ремъка около раменете си и свалих на земята вързопа. – Почакай; идвам с теб. Идваш ли, Дезире?

Но тя беше твърде уморена, за да тръгне, и ние я оставихме, като наредихме няколкото кожи, които бяхме взели,

колкото се може по-добре, за да я предпазят от твърдата скала.

- Нека уморените ти кости си отдъхнат – каза Хари, като се наведе, за да я целуне. – Има месо тук, ако искаш. Ще се върнем скоро.

И така, оставихме я, като бялото ѝ тяло беше се опънало с цялата си дължина върху грубата постелка.

Като поехме наляво, скоро разбрахме, че без затруднения ще можем да излезем от пещерата; само трябваше да изберем пътя си. Едва ли изобщо имаше стена, защото целостта ѝ се нарушаваше от толкова много коридори и галерии, водещи на всички посоки.

Тръгнахме по някои от тях за известно разстояние, но не открихме никакой, който да дава конкретни обещания. Повечето от тях бяха задръстени от скали и скални блокове, през които трудно можеше да си проправим път. Прекарахме повече от час в тези безполезни проучвания, а след това изминахме известно разстояние покрай стената вдясно.

Постепенно изходите станаха по-малобройни. Високо на един скален блок близо до входа на една галерия, видяхме главата на някакво животно, което гледаше надолу към нас. Хвърлихме копията си по него, но не уцелихме; след това бяхме принудени да се катерим, за да открием оръжията си.

- По-добре да се връщаме при Дезире – каза Хари, когато отново слязохме на земята. – Тя ще се чуди какво е станало с нас. Тръгнахме преди около два часа.

След петнайсет минути търсене открихме потока и тръгнахме наляво покрай него. Бяхме отишли по-далеч, отколкото си мислехме, и търсехме края на пещерата, където бяхме оставили Дезире много преди да стигнем до него. Няколко пъти викахме името ѝ, но нямаше отговор.

- Сигурно е заспала – каза Хари. А минута по-късно – Ето я стената накрая! Но къде е тя?

Кракът ми удари нещо на земята и аз се наведох, за да проверя какво е.

Това беше купчината кожи, на които беше легнала Дезире!

Извиках Хари и в същия миг чух неговия вик на ужас, като идваше тичешком към мен, държейки нещо в ръка.

- Хванали са я! Виж! Виж това! Намерих го на земята ей-там.

Той вдигна нещото, което държеше в ръка, пред мен.

Това беше копие на инка.

Глава XXI. СРЕД ВРАГОВЕ.

Хари и аз стояхме втречени безизразно един в друг в полумрака на пещерата.

- Но това е невъзможно – възразих накрая на собствени-те си мисли. – Тя щеше да вика и ние щяхме да я чуем. Копието трябва да е било тук отпреди.

След това повиших глас и да виках името й много пъти с цяло гърло. Нямахше отговор.

- Хванали са я – каза Хари, – и всичко говори за това. Проклетите зверове са се промъкнали в тъмнината до нея – много е имала възможност да вика, когато са я стиснали с ръцете си. Знам това. Защо я оставихме?

- Къде намери копието? – попитах аз.

Хари посочи към стената, далеч от потока.

- На земята?

- Да.

- Има ли изход от пещерата от тази страна?

- Не знам.

- Е, това е единственият ни шанс. Хайде!

Намерихме един, че втори, че трети изход. По кой да тръгнем? Те си приличаха много един на друг, само че този в средата отиваше нагоре под лек наклон, докато другите бяха равни.

- Всички шансове са еднакви – отбелязах аз, и влязох в този отляво.

Щом тръгнахме, се затичахме. Коридорът беше прав и тесен, без препятствия и ние можехме да поддържаме равномерен бяг.

- Може да са тръгнали преди час – чух гласа на Хари до мен.

- Или преди пет минути – отвърнах аз. – Няма как да знаем. Но се боя да не сме по грешна следа.

Както бях казал, всички шансове бяха еднакви и ние не намалихме скоростта си. Коридорът водеше право напред, без нито един завой. Таванът беше нисък, като едва можехме да минем, без да се наведем, а стените бяха груби и назъбени.

Не след дълго разбрахме, че сме поели по грешния път – бяхме изминали, според мен, около две-три мили, когато право пред нас на пътя ни започна да се мерзелее стена.

- Най-накрая, завой! – каза със задъхване Хари.

Но това не беше завой. Това беше краят на коридора. Бяхме поели по задънена улица.

Хари избълва един ред ругатни и аз не останах по-назад. Двайсет минути загубени и още двайсет за връщане!

Нямаше какво друго да правим. Нарамихме копията си и тръгнахме назад по стъпките си.

- Няма полза да тичаме сега – заявих аз. – Не можем да продължаваме вечно с това темпо, а и трябва да пазим силите си. Никога няма да можем да свършим с тях, но може да ги намерим.

Хари, който крачеше пред мен на две-три крачки, не отговори.

Накрая стигнахме до пещерата, от която бяхме тръгнали.

- И сега какво? – попита Хари с тон на крайна отпадналост.

Посочих изхода в средата. – Този! Трябваше да тръгнем по него още първия път. Със сала сме се спуснали на около сто фута (30 м) под нивото на мястото, откъдето тръгнахме – възможно е и двойно. И този коридор, който е с наклон нагоре, може би ще ни върне обратно.

- Поне шансът е като при другите – съгласи се Хари и ние влязохме в него.

Не бяхме вървели дълго, когато се изправихме пред затруднения. Лекият наклон стана стръмен. На пътя ни се мержелееха големи скали.

На места коридорът беше толкова тесен, че двама трудно биха могли да вървят през него един до друг, а стените му бях груби и неравни, с остри върхове, които щръкваха пред самите ни лица.

Все още вървахме напред и нагоре, пълзейки, промушвайки се, заобикаляйки, провирайки се. На едно място, когато Хари беше на няколко ярда пред мен, той изведнъж изчезна от погледа ми, сякаш беше погълнат от планината.

Като изтичах напред, го видях бързо да се изправя на крака на дъното на една пропаст, на десет фута (3 м) под мен. За късмет беше се отървал без сериозни наранявания, и се изкачи на отсрещната страна, докато аз прескочих – разстояние от около шест фута (1,80 м).

- Те изобщо не биха могли да я пренесат оттук – заяви той, като търкаше ожуленото си коляно.

- Искаш ли да се върнем? – попитах аз.

Но той каза, че е безсмислено и аз се съгласих с него. Така че ние продължихме да напредваме с мъка и усилия. Острите ръбове на скалите режеха ходилата и дланите ни и аз имах отвратително натъртване на лявото си рамо в допълнение на многото по-малки. Раненото коляно на Хари го караше да куца и това забави напредването ни.

От време на време коридорът се разширяваше дотолкова, че стените му едва се виждаха, за да се стесни отново след това едва ли не до широчината на процеп между гигантски скални блокове. Промяната в наклона не беше по-малка, като в даден момент биваше много близо до хоризонтален, а в друг – планински наклон под ъгъл, чието

изкачване беше едва ли не невъзможно. Ние изпълзвахме някак си – като мухи по стена.

Когато стигнахме до един поток, който пресичаше пътя ни в подножието на една извисяваща се скала, Хари нададе радостен вик и изтича напред. Дотогава не знаех колко лошо му е ранен кракът и когато стигнах до мястото, където го миеше в потока и видях колко черно и отекло беше, настоях да му даде почивка. Но той категорично отказа, и след като утолихме жаждата си и си поехме дъх, изправихме се с мъка на крака и продължихме.

След още един час пълзене, отмаляване и висене на нокти, пътят започна да става по-лесен. Стигнахме до равни, чисти отсечки, в които тук-там имаше по някой скален блок или теснина, а скалата стана по-малко жестока към разкървавените ни ходила. Облекчението дойде с доста голямо закъснение, защото по това време всяко движение беше болезнено и на нас не ни оставаше нищо друго, освен да се придвижвахме бавно напред.

Скоро се сблъскахме с друга трудност – когато стигнахме до едно място, където коридорът се разклоняваше в две посоки. Едното разклонение водеше право напред; другото се отклоняваше надясно. Те бяха съвсем еднакви, но онова вдясно ни изглеждаше по-обещаващо, и ние поехме по него.

Бяхме изминали кратко разстояние в него, когато се разшири до такава степен, че стените му от двете му страни се виждаха неясно. Все още се изкачваше нагоре, но по много слаб наклон, и ние не се затруднявахме много по пътя си. След още един час отново се стесни до обикновен коридор.

Движихме се напред с много бърз ход, когато на дясната стена, на разстояние около сто фута (30 м), се появи отвор. Тъй като не бяхме видели или чули нищо, което да

ни накара да бъдем предпазливи, ние продължихме, без да намаляваме скоростта на хода си, докато не стигнахме до него.

Казах високо на Хари: "Сигурно е напречен коридор", но след това рязко го дръпнах назад към отсрещната стена, тъй като бях разбрал истинското предназначение на този отвор.

Той водеше към малка стая с нисък таван и груби стени, тъмна като коридора, в който се намираше, защото нямаше осветление.

Смъртно можехме да различим вътрешността ѝ, но достатъчно добре, за да забележим фигурата на един инка, застанал точно от вътрешната страна на входа. Гърбът му беше към нас и той изглежда връзваше нещо за тавана с кожени ремъци.

Явно, че не бяхме забелязани, и аз тръгнах натам, сграбчил Хари за ръката. Тогава осъзнах, че по стената покрай пътя пред нас – т.е. тази отдясно – докъдето стигаше погледа ми, се очертаваше редица от подобни отвори.

Те бяха доста близо един до друг; от мястото, където стояхме, можех да видя трийсет-четирийсет от тях. Досетих се, че те също водят към стаи, подобни на тази пред нас, вероятно обитавани като нея; но трябваше да продължим, въпреки опасността, и аз отново дръпнах Хари за ръката.

Тогава, забелязал по лицето му, че нещо се е случило, обърнах погледа си пак към инката в стаята. Той се беше обърнал точно срещу нас. Тъй като заставахме неподвижно, той бързо тръгна напред; бяхме разкрити.

Нищо друго не ни оставаше да правим и ние не се поколебахме. Скочихме заедно напред, прекосявайки разстоянието между нас с един скок и повалихме инката на пода под нас.

Пръстите ми бяха около гърлото му, Хари седеше върху него. В миг го вързахме здраво и запушихме устата му, като използвахме няколко кожени ремъка, които видяхме да висят от тавана.

- За Бога! – възкликна Хари шепнешком. – Виж го! Той бил жена!

Беше съвсем очевидно – до отвращение. Очите ѝ, матови и хлътнали, се виждаха като две големи черни дупки, направени в черепа ѝ. Косата ѝ, която покриваше челото и раменете ѝ, беше гъста и груба и по-черна от нощта. Тялото ѝ беше лишено от всякакъв опит за покриване.

Общо взето, не много приятна гледка; и ние я натикахме в един ъгъл и пристъпихме към оглеждане на стаята, като внимавахме колкото се може повече да не бъдем видени от коридора.

Стаята не беше разкошно обзаведена. Имаше два каменни стола и легло от същия материал, покрито с дебели кожи. В единия ъгъл имаше купчина медни съдове, в другия – два-три от камък, грубо изсечени. Няколко одрани кожи бяха натрупани на купчина близо до средата на стаята. От тавана висяха други кожи и няколко парчета сушена риба.

Отрязяхме известно количество от рибата с върховете на копията си и се оттеглихме с него в един ъгъл.

- Не трябва ли да поканим домакинята да се присъедини към нас? – ухили се Хари.

- Това има добър вкус след другото – забелязах аз.

Както бяхме изгладнели, ние опустошихме провизиите на дамата. След това намерихме вода в един съд в ъгъла и пихме – не без опасения. Но ние бяхме доста жадни, за да бъдем придирчиви.

Тогава Хари стана нетърпелив да тръгваме и аз, въпреки че не харесвах появянето на тази дълга редица от отво-

рени врати, не се възпротивих. Като взехме копията си, излязохме в коридора и завихме надясно.

Бяхме попаднали на място, където разкриването изглеждаше сигурно. По дясната стена имаше непрекъснатата редица от отворени врати и във всяка от стаите, чиято вътрешност можеше ясно да се види, имаше една или повече жени-инки; а понякога деца се въргаляха по каменния под.

В една от тях стоеше мъж; мога да се закълна, че той се беше вторачил в нас, и аз се приготвих за скок; но той не направи каквото и да било движение и ние бързо минахме край него.

Веднъж една малка черна топка от плът – това беше момче, може би шестгодишно – се търкулна пред самите ни крака. Ние го прекрачихме и продължихме бързо.

Бяхме минали край около сто отворени врати, и бяхме започнали да храним надежда, че можем, въпреки всичко, да минем, без да бъдем разкрити, когато Хари изведнъж спря рязко, като ме дръпна за ръката. В същия миг забелязах далеч напред в коридора тъпла черни фигури, която се движеше към нас.

Дори и на това разстояние, нещо в техния вид и походка ни показва, че не бяха жени. Броят им беше толкова голям, че като вървяха напред, изпълваха коридора от стена до стена.

Имаше само един начин да избегнем сигурното разкриване; и колкото и неприятен да беше, не се поколебахме да го използваме. С един бърз поглед видях, че се намираме точно срещу една отворена врата; прошепнах на Хари една дума и скочих през коридора в стаята. Той ме последва.

Вътре бяха една жена и две деца. Когато влязохме, те ни погледнаха, стреснаха се и застанаха, вторачени в нас с ужас. За миг ги хванахме, без да могат да направят нещо, а

в следващия миг ги надвихме, вързахме и запушихме устата им, и ги занесохме в един ъгъл.

Децата бяха малки грозни дяволчета, а жената много малко по-горе от един звяр; все пак ние се отнесохме с тях колкото се може по-деликатно. След това се свихме до стената, където не можеха да ни видят от коридора, и зачакахме.

Скоро шумът от много стъпки достигна до ушите ни. Едни отминаваха, други идваха, а след тях други и други. Много минути звукът продължаваше постоянно, непрекъснат, докато ние седяхме, притиснати до стената, без да смеем да си поемем дъх.

Непосредствено пред мен лежаха фигурите на жената и децата; можех да видя матовите им очи, които не мигаха и ме гледаха с безкраен ужас. Шумът от стъпки все още се чуваше отвън, като от време на време за кратко настъпваше тишина.

Внезапно ми дойде нещо на ум и дадох знак на Хари; и когато той се отдръпна назад в своя ъгъл, аз скочих до него, като прекосих стаята на един скок. Казах две-три думи шепнешком и той кимна, за да покаже, че е разбрал. Свихме се заедно до стената.

Бях се досетил точно на време, защото едва мина и минута, когато внезапно на вратата се появи фигурата на един инка. Той направи една крачка навътре и тогава видях, че зад него идва и друг. Не бях предвиждал, че може да бъдат двама! В ръцете на всеки имаше по един голям меден съд, явно много тежък, защото усилията им бяха очевидни – наведоха се да оставят съдовете на земята вътре, точно пред самата врата.

Като се изправиха и видяха, че стаята пред тях е празна, на лицата им се изписа изненада. В същия миг жената в ъгъла се размърда; двамата мъже погледнаха към тях и

подскочиха от учудване; и, както бях предвидил, втурнаха се през стаята и се наведоха над проснатите фигури.

В следващия миг те също бяха проснати по очи на пода, а Хари и аз бяхме върху тях. Те не се предадоха без борба и онзи, който си бях избрал, се оказа доста труден за мен.

Силните мускули на гърдите и краката му се изопнаха под мен със сила, която ме накара да се усъмня за миг за резултата; но самите инки ни бяха научили как да надвиеш човек, когато го нападаш изотзад, и аз го сграбчих за гърлото с цялата си сила.

С отчаяно усилие той се изправи на колене и сграбчи китките ми със силните си черни ръце и разхлаби хватката ми. Беше се полуизправил и беше двойно по-силен от мен, затова смених тактиката си. Внезапно се дръпнах, като направих крачка назад; тогава, след като той се изви назад, за да ме хване, аз му нанесох удар с юмрук право между очите.

Ударът едва не счупи ръката ми, но той падна на пода. В следващия момент към мен се присъедини Хари, който беше надвил другия инка с малко затруднение, и за миг вързахме двамата и запушихме устата им, като ги наредахме до останалите от семейството в ъгъла.

Благодарение на стратегията ми да изчакаме с атаката си докато инките не влязат доста навътре в стаята и настрани от вратата, ние не бяхме видени от онези, които постоянно минаваха нагоре-надолу по коридора отвън; поне никой от тях не влезе. Изглежда с този удар си бяхме осигурили безопасността дотогава, докато останехме в стаята.

Но все още се налагаше да останем прилепени до стената, защото по коридора все още можеше да се чуе лек шум от стъпки.

Сега те идваха през неравномерни интервали и не бяха много на брой. Иначе, тишината не беше нарушавана.

- Какво означава всичко това? – прошепна Хари.

- Инките се връщат у дома при жените си – досетих се аз. – Наистина, след като видяхме жените, няма какво да се чудим, че прекарват повечето от времето далеч от тях. Връщат се само за отдых при семейството си.

Измина един час, без да се случи нищо. Дълго преди да изтече, звукът от стъпките беше напълно затихнал; но ние мислехме, че е по-добре да не рискуваме, и изчакахме, доколкото нетърпението ни позволяваше. След това, все още схванати от дългото неподвижно и безмълвно стоене, станехме и се пригответохме за тръгване.

Хари беше за конфискуван на няколко парчета сушена риба, които видяхме да висят от тавана, но аз възразих, че опасността за нас идва от друго, а не от глада, и ние тръгнахме само с копията си.

Коридорът беше безлюден. Един бърз поглед в двете посоки ни убеди в това; след това завихме надясно и потеглихме с бърз ход по дългия коридор, покрай дълга редица от стаи, съвсем подобни на тази, която току-що бяхме напуснали – десетки, стотици на брой.

Всяка от тях се обитаваше от един до десет инки, които лежаха върху каменните легла, каквито имаше във всяка стая, или се бяха опънали на кожи върху пода. Никой не се движеше. Цареше пълна тишина, като се изключат нашите собствени стъпки, които се опитвахме да бъдат колкото е възможно по-тихи.

- Ще свърши ли някога това? – прошепна Хари накрая, след като бяхме извървели повече от миля, без никакъв признак за пресичащ тунел или свършване.

- Напред, и тишина! – въздъхнах за отговор.

Краят – поне за тишината – дойде по-скоро, отколкото очаквахме. Едва бях изрекъл последните думи, когато зад себе си чуехме бръмчащ шум. Хвърлихме поглед през рамо,

докато тичахме, и в същия миг едно копие на инка прелетя на по-малко от два инча (5 см) от главата ми и се удари в земята пред нас.

На по-малко от сто фута (30 м) зад себе си видяхме група от инки, тичащи по коридора към нас. Хари се извърна, като вдигна копието си, но аз го сграбчих за ръката, като му извиках: "Тичай; това е единственият ни шанс!" В следващия момент се впуснахме със скокове напред по коридора, рамо до рамо.

На никой, който се появи да ни препречи пътя при този лудешки бяг, нямаше да провърви, но пътят остана чист. Коридорът водеше право напред, без никакъв завой. Ние тичахме, както никога преди; черните стени отминаваха светкавично край нас с неясни очертания, а отворените врати се бяха слели в една.

Като хвърлих бърз поглед през рамо, забелязах, че малката група инки вече не беше малка. Далеч назад коридорът беше изпълнен с тичащи черни фигури. Но аз ясно видях, че набираме преднина пред тях; разстоянието, което ни разделяше беше двойно по-голямо от онова в момента, когато започнахме да тичаме.

- Какво ще кажеш? – извиках със задъхване. – Ще издържиш ли?

- Ако не беше това коляно – отвърна Хари между две вдишвания и през стиснати зъби. – Но – с теб съм. – Той куцаше от болка и аз намалих малко ход, но той настоя с една ругатня да побързаме, и самият се втурна напред. Коляното може би му причиняваше най-силната болка; лицето му беше преbledняло като на мъртвец.

След това нададох радостен вик, тъй като видях завой в коридора пред нас. Стигнахме до него и завихме надясно. От двете страни имаше плътна стена; редицата врати беше свършила.

- Сега ще се отървем от тях – казах задъхано.

Хари кимна.

След като изминахме още малко разстояние, стигнахме до още едно разклонение на тунела и свихме вляво. Като хвърлих поглед през рамо, видях, че нашите преследвачи още не бяха стигнали до първия завой. Хари продължаваше да е начело, като едва успявах да го следвам.

Сега бяхме попаднали в същински лабиринт от коридори и разклонения и при всяка възможност завивахме в една или друга посока. Накрая сграбчих Хари за ръка и го спрях. Стояхме цели две минути, като се вслушвахме внимателно. Не се чуваше абсолютно какъвто и да било звук.

- Слава Богу! – въздъхна Хари, и щеше да падне на земята, ако не го бях подкрепил.

Тогава тръгнахме да търсим вода, като се движехме бавно и внимателно. Но не намерихме и скоро Хари заяви, че не може да продължи. Седнахме, облеgnати на стената на тунела, все още дишайки тежко и почти напълно изтощени.

В тази тъмнина и тишина се минаха минути и часове. Разговаряхме само малко, и то само шепнешком. Накрая Хари се унесе в неспокоен сън, ако така можеше да се нарече това, а аз задрямвах на няколко пъти и се събуждах от удрянето на главата ми каменната стена.

Накрая, като видях, че Хари е буден, го накарах да стане. Коляното му едва го държеше, но той стисна зъби и ми каза да вода.

- Можем да почакаме... – започнах аз; но той яростно ме прекъсна:

- Не! Искам да я намерим, това е всичко – и да свършваме. Да опитаме само още веднъж!

Цял час търсихме потока. След като Хари си изми коляното и пи до насита, той се почувства в по-добра форма, и

ние тръгнахме напред още по-бързо, но все още съвсем напосоки.

Завивахме първо в една посока, после в друга в безкочечния лабиринт, постоянно в тъмнина и тишина. Сякаш до никъде не стигахме; и аз за малко да се откажа обезсърчен от задачата, когато изведнъж звук прониза ушите ни, което първо ни накара да се втурнем презглава, а след това да спрем и да се спогледаме втренчено с разбиране и изненада, която бяхме очаквали с нетърпение.

- Камбаната! – извика Хари. – Свикват събрание в голямата пещера!

Същия този звук бяхме чували два пъти преди; звук като от голяма камбана с плътен тон, който се носеше из коридори и пещери със заглушителен рев. Явно беше наблизо – съвсем наблизо.

- Идва отляво – каза Хари; но аз не се съгласих с него и за себе си бях толкова сигурен, че тръгнахме надясно. Ехото от камбаната все още се носеше от стена на стена, докато ние вървахме бързо напред. Не знам какво очаквахме да намерим, и Бог знае какво възнамерявахме да направим, след като го откриехме.

След като изминахме напред кратко разстояние, стигнахме до друг коридор, пресичащ този, по който вървахме, под прав ъгъл, широк и прав, и като че ли познат. Като по инстинкт поехме по него, завивайки наляво, но тогава се прилепихме към стената, защото видяхме група инки да минава през отдалечения му край, на около двеста ярда разстояние от нас.

Стояхме там неподвижни и едва дишахме, докато група след група диваци минаваха в коридора пред нас. Броят им се увеличи в непрекъснат поток, който накрая започна да става все по-тънък и по-тънък, докато на опашката

подтичваха само няколко. Накрая и те изчезнаха и коридорът обезлюдя.

Изчакахме още малко, а тогава, след като не се появяваха повече, тръгнахме напред и скоро стигнахме до коридора, по който бяха минали. Продължихме в посоката, в която бяха поели, като завихме надясно.

Вървахме напред, докато не видяхме нещо, което ни накара да се спогледаме и да ускорим крачка, като аз едва се въздържах да не възкликна. Коридорът, в който се намирахме сега водеше право напред на известно разстояние, а след това завиваше; а така образуваният ъгъл беше облян от ярка светлина!

Не се съмнявахме повече: вървахме по пътя към голямата пещера. За момент се поколебах, питайки се с каква цел бързахме като по този начин можехме да попаднем право в ръцете на своите врагове; след това, подтикван от инстинктивно предчувствие – не знам какво – по-здравостиснах копието си и последвах Хари, без да кажа нито дума, забравяйки за всякаква предпазливост.

Все пак избягвахме безразсъдната смелост, тъй като с приближаването на последния завой забавихме ход, като внимавахме и зад себе си. Но изглежда всички инки се бяха събрали в пещерата, защото коридорът оставаше безлюден.

Промъкнахме се дебнешком тихо до ъгъла, като избягвахме осветеното пространство, доколкото беше възможно, и, свити един до друг на скалата, погледнахме заедно към зрелището, което не беше по-малко поразително, въпреки че го бяхме виждали вече два пъти.

Това беше голямата пещера. Видяхме я от ъгъл, различен от преди; нишата, в която се намираще златният трон беше далеч наляво от нас, на разстояние почти половината от голямата обиколка на пещерата. На трона се беше настанил кралят, заобиколен от стражи и придворни.

Както преди, каменните седалки, които бяха разположени от всяка страна на амфитеатъра, бяха заети от инки, които седяха приведени неподвижно и тихо. Пламъците от масивните урни се издигаха на равномерни езици, като хвърляха ослепителен блясък на всички посоки.

Всичко това видях за миг, когато Хари впи пръстите си в ръката ми с такава сила, че едва не извиках от истинска болка. И тогава, като погледнах към него и проследих погледа му, видях Дезире.

Тя стоеше върху високата колона в средата на езерото.

Бялото ѝ тяло, непокрито, се открояваше рязко върху черния фон на пещерата.

Глава XXII. НАЧАЛОТО НА КРАЯ.

Не проговорихме – нито Хари, нито аз; очите ни се бяха съсредоточили върху сцената пред нас, опитвайки се да разберем значението ѝ.

В стойката на Дезире имаше нещо неопределено, което ми каза истината – какво, и аз не знам: беше обърната с профил към нас, затова не биха могли да са очите ѝ или изражението на лицето ѝ, а позата ѝ, от която струеше напрежение, стегнатите мускули на тялото ѝ, крайното презрение и върховно тържествуване, които се излъчваха от всяка линия на неподвижната ѝ фигура. Това вля убеденост в мислите ми.

И в миг аз се обърнах към Хари.

- Последвай ме – прошепнах аз; и той явно прочете в очите ми силата на онова, което знаех, защото се подчини без да каже и дума. Затичахме се назад по коридора, като се спряхме в края му. Хари отвори устата си да каже нещо, но аз взех думите от устата ми; секундите бяха ценни.

- Запалили са колоната – ти помниш. Последвай ми; дръж копието си в готовност; и нито звук, ако я обичаш.

Видях, че разбра, а също така видях, по изражението, което се появи на лицето му, че всеки инка, който се опиташе да ни спре, щеше да си изпати.

Втурнахме се напред един до друг, налучквайки пътя си, търсейки вход в тунела, който водеше до подножието на колоната. Молах се да не сме закъснели твърде много; Хари беше стиснал устните си като менгеме. Не се бояхме от смъртта, дори за Дезире; но помнехме ужаса от собствения си опит върху тази колона, и докато тичахме ни побиваха тръпки.

Както казах, бяхме влезли в голямата пещера на място, почти в противоположната страна на нишата, и затова бяхме на известно разстояние от входа, който търсехме. Беше необходимо да обиколим половината пещера, а коридорите толкова често се пресичаха от други, че много пъти трябваше да налучкваме верния път.

Но не се колебаехме нито за миг; ние по-скоро летяхме, а не тичахме. Чувствах в себе си силата и решителността на десет мъже и тогава знаех, че има нещо, което трябва да направя и щях да направя, преди да умра, ако ще и хиляда дяволи да ми се изпречеа на пътя.

Не знам какво ни водеше; дали разкаялото се Провидение, което беше решило, че си е играло достатъчно дълго с нас, или обикновен животински инстинкт за посока, или сляп късмет. Но ние се бяхме движили толкова бързо, че ми се стори, че сме напуснали пещерата едва преди минута, когато изведнъж видях стълбите на стръмно стълбище, водещо надолу от един отвор вдясно от нас.

Как заби сърцето ми тогава! Хари нададе вик на ликуване като конско изцвилване. В следващия миг тичахме презглава надолу по стълбите, като избягвахме падането по някакво неизвестно за мен чудо. И там, пред нас, беше входа на тунела.

Хванах Хари и го задържах, като почти му извиках:

- Стой тук; пази входа. Аз ще я донеса.

- Не – извика той, напирайки напред. – Не мога да остана.

- Глупак! – извиках аз, бутайки го назад. – Ще ни изловят като плъхове в капан. Защитайвай този вход – с цената на живота си!

Видях, че се колебае, но като знаех, че ще се подчини, се втурнах напред в тунела. Когато бях приближил края му, се спънах в неравния под и се блъснах в стената. Остра

болка ме прониза в лявото рамо, но след малко едва я усещях, така че се надигнах и се втурнах напред. Краят се виждаше.

Точно, когато достигнах подножието на спиралното стълбище, видях една черна фигура да слиза по него. Този инка изобщо не разбра какво го удари. Не използвах копието си; времето беше твърде ценно. Той изчезна във водовъртежа под основата на колоната, през който Хари и аз се измъкнахме като по чудо.

Но отчаяние изпълни сърцето ми, тъй като, щом стъпих на първото стъпало на спиралното стълбище, хвърлих бърз поглед нагоре. Горната половина на вътрешността на колоната беше бумтяща огнена пещ. Как и откъде идваше това, не се спрях да разбера; скочих нагоре по стълбището с отчаяно настървение.

Не знаех тогава, че каменните стълби парят и правят плюски на ходилата ми; не знаех, че когато се изравних с основата на пламъците всеки мой косъм от главата и тялото ми беше опърлен – знаех само, че трябва да стигна върха на колоната.

Тогава видях източника на пламъците, тъй като стигнах до тях. Големи делви с нефт – шест, дванайсет, двайсет – не знам колко на брой – бяха наредени в кръг по един каменен перваз опасващ колоната, и от гърлата им изскачаше нагоре, на голяма височина, огън. Видях какво може да се направи; как го направих, само Господ знае; и сега затварям очи като си спомня за това.

Като закачих ръба на делвата, която беше най-близо до мен, с върха на копието си, я прекатурих надолу по колоната във водовъртежа на много футове под мен. След това друга, и друга, и друга, докато первазът остана празен.

Известно количество горящ нефт, излетял от прекатурените делви, попадна на стълбището, хвърляйки кобни петна

светлина нагоре и надолу по цялата височина на колоната. Някои от тях попаднаха върху тялото, лицето и ръцете ми. Беше направо адска жега; дробовете ми, всичко в вътре в мен, гореше.

Главата ми бучеше и ми се виеше свят. Сякаш някой се мъчеше да извади очите ми с нажежени до червено жезла. Сkochих напред.

Още няколко крачки – не можех да виждам, не усещах почти нищо – и главата ми се блъсна в камъка на върха на колоната. Вдигнах ръка, заопипвах почти обезумял, и по някаква случайност напипах плъзгача, с който се отместваше каменната плоча. Натиснах, като едва ли знаех какво правя, и камъкът рязко се отмести настрана. Проврях глава през отвора и видях Дезире.

Тя беше с гръб към мен. Когато се появих през отвора, инките, седнали в огромния амфитеатър, и кралят, седнал на златния трон в нишата, неволно се надигнаха от местата си, смаяни от изненада.

Дезире видя раздвижването и, като се обърна, ме зърна. От внезапното смайване от устата ѝ се изтръгна вик; тя направи бърза крачка напред и припадна в ръцете ми.

Разтърсих я силно, но тя остана в безсъзнание. Това, добавено към цялата трагедия, обаче, не ме лиши от твърдост. За миг останах на най-горното стъпало, а горната част от тялото ми се люлееше насам-натам, показало се над върха на колоната; след това се обърнах и започнах да слизам с Дезире на ръце.

Всяка крачка от това слизане беше неопикуемо страдание. Едва ли мога да предам чувствата си; цялото ми тяло беше машина за болки. Някак си, със залитане и препъване, стигнах до долу; на всяко стъпало очаквах, че ще полетя с главата надолу заедно с товара си. Тялото на Дезире остана отпуснато и безжизнено в ръцете ми.

Стигнах до корнизата, върху който бяха наредени делвите, и го отминах; въздухът влезе в парещите ми гърди като живителен лъх от планината. Всяка следваща крачка беше по-лесна. Започнах да мисля, че ще стигна до долу в безопасност. Още двайсет стъпала и щях да видя началото на тунела отдолу.

Тялото на Дезире леко се размърда в ръцете ми. С един бърз поглед видях очите ѝ да гледат нагоре към моите, докато главата ѝ лежеше на рамото ми.

- Защо? – изстена тя. – В името на небесата над нас, защо?

Нямах време за отговор; бях стиснал здраво устни, тъй като търсех по-долното стъпало с крак, който не усещаше дори и камъка. Бяхме близо до долния край на стълбището; стигнахме до него.

Спуснах Дезире на краката ѝ.

- Можеш ли да стоиш права? – попитах задъхано; а думите бяха изтръгнати от гърлото ми с голямо усилие.

- А ти! – извика тя, и видях, че очите ѝ бяха изпълнени с ужас. Без съмнение, бях в окаяно състояние.

Но нямахме време за губене, и, след като видях, че се тя държи на крака, сграбчих ръката ѝ и се втурнахме по тунела, точно когато гласът на Хари, извисен до силен вик, стигна до нас от отдалечения край.

- Не! – извика Дезире, дърпайки се назад от ужас. – Пол...

Аз я повлякох напред.

След това, тъй като викът на Хари се повтори, тя явно разбра, и се втурна напред до мен.

Ако бяхме загубили още една секунда, щеше да е твърде късно. Точно, когато стигнахме до Хари, предупреждения от моето появяване върху колоната, инките се появиха

отгоре по стълбището, в подножието на което беше застанал Хари.

При вида на Дезире Хари нададе радостен вик, а след това зина от изненада, като се появих зад нея.

- Тичайте, да се спасяваме! – извика той, като посочи коридора, който водеше към жилищата от другата страна. Докато изрече това, отгоре заваля дъжд от копия, които затракаха по стълбите и по пода около нас. Наведох се и взех две от тях и, след като Дезире и аз хукнахме напред по коридора, последвани от Хари, инките се втурнаха надолу по стълбите след нас.

Изведнъж се озовахме в лабиринта от тунели и коридори, водещи към кралските покои. Помислих се, че това е най-добрата цел от която и да е друга; и, освен това, пътят водеше към пещерата, където веднъж преди това успешно бяхме устояли на враговете си. Но не беше лесно да намерим пътя.

Макар че завивахме из лабиринта, не можахме да се отървем от преследвачите си. Хари продължаваше да настоява да тичам напред, а аз използвах всяка капчица сила, останала в мен. Дезире също ставаше все по-слаба с всяка крачка, и можах да чуя отчаяния вик на Хари, тъй като тя видимо започна да залита и намали темпото си.

Скоро разбрах, че повече не бяхме в коридора или групата от коридори, които водеха към покоите на краля или пещерата от другата страна. Но нямахме време да търсим пътя си; достатъчно беше, че вървахме напред. Озовахме се в тесен коридор, осеян със скали, извиващ и криволичещ.

Дезире се спъна и щеше да падне, ако не беше протегнатата ми ръка. Едно копие изсвистя край ухото ми, когато пак се втурнахме напред. Хари ни викаше, че инките са близо до нас.

Хванах Дезире за ръката и я повлякох след себе си с последно голямо усилие. Коридорът ставаше все по-тесен; търкахме се в двете стени, и аз бутнах Дезире пред себе си и я последвах. Изведнъж тя рязко спря, като се обърна толкова внезапно към мен, че аз връхлетях върху нея и едва не я съборих.

- Твоето копие! – извика отчаяно тя. – Не мога да вървя по-нататък – и се свлече на земята.

В същия миг отзад долетя вик от Хари – вик, който съдържаше радост и учудване – и аз се обърнах и го видях, че стои на известно разстояние от нас, взирайки се в коридора, по който бяхме дошли.

- Отказали са се! – извика той. – Изчезнали са!

И аз видях, че това беше истина. Не се чуваше никакъв звук и никакъв инка не се виждаше.

След това, като видя Дезире на земята, Хари изтича при нас и скочи при нея.

- Дезире! – извика той, като я вдигна на ръце. Тя отвори очи и му се усмихна, и той я целуна много пъти – по косата, устните, очите ѝ. След това нежно я спусна на краката ѝ, и, като я подкрепяше с ръка, тръгна бавно напред. Аз ги последвах.

Коридорът пред нас беше малко по-широк от процеп между скали; С трудност се промушвах. Тогава скалите рязко свършиха, точно когато бях започнал да си мисля, че няма да можем да продължим, и ние се намерихме на входа на пещера, толкова голяма, че не се виждаше никаква стена от която и да било страна, като изключим тази зад нас.

В миг отгатнах причината защо инките бяха прекратили преследването си така внезапно, и се обърнах към Хари:

- Боя се, че попаднахме от трън на глог. Ако в тази пещера има нещо като онова другото – сещаш се...

- Ако е така, ще видим – отвърна той.

Като поддържахме Дезире от двете страни, поехме направо през пещерата, като на всеки няколко крачки се спирахме, за да се заслушахме за някакъв звук – било от инките, от които се бояхме, било от течаща вода, за която копнеехме. Не чувахме нито едното, нито другото. Наоколо цареше само черен мрак и пълна тишина.

Тогава за пръв път почувствах непоносими болки, които пронизваха краката и тялото ми. Опасността отмина, а с това се върнаха разумът и усещанията. Не можах да сдържа слабия вик, който се изтръгна неволно от гърдите ми, и аз се спрях, като с цялата си тежест се отпуснах на рамото на Дезире.

- Какво става? – извика тя, и в отговор – макар че напрегнах всяка частица от волята и силата си, за да го предотвратя, се строполих на земята, като я повлякох след себе си.

Това, което последва, беше като в сън, въпреки че не бях напълно изгубил съзнание. Разбихах, че Хари и Дезире се бяха навели над мен; след това почувствах, че главата и раменете ми бяха повдигнати от земята, а една мека и топла ръка ме подкрепяше.

Беше минала минута или час – не знам – и аз усетих горещи капки да падат по бузата ми. Напрегнах се, отворих очи и видях лицето на Дезире съвсем близо до моето; главата ми беше отпусната върху рамото ѝ. Тя тихо ридаше, и едри сълзи се търкаляха неудържимо по бузите ѝ.

Ако бях видял слънцето или звездите да греят, нямаше да съм повече смаян. Гледах я повече от минута, без да кажа нищо; тя видя това, но не направи усилие да избегне погледа ми. Накрая успях да проговоря.

- Къде е Хари? – попитах аз.

- Отиде да потърси вода – отвърна тя; и, доста любопитно, гласът ѝ беше доста стабилен.

Усмихнах се.

- Безполезно е. С мен е свършено!

- Не е истина – отрече тя с почти ядосан глас. – Ще се оправиш. Ти си... ранен зле... – След кратка пауза тя добави – заради мен.

Настъпи дълга тишина – мислех си, че едва ли си струва да й противореча – а след това казах просто:

- Защо плачеш, Дезире?

Тя ме погледна, сякаш не беше ме чула, а след това, след още една пауза, чух гласа ѝ, толкова тих, че едва стигаше до ушите ми:

- За това... и за онова, което можеше да стане, приятелю мой.

- Но ти каза...

- Знам! Пак ли ще ме караш да се съмнявам? Недей! О! – тя нежно прокара ръка по челото ми и с върховете на пръстите си докосна парещите ми очи – Трябваше да се грижиш за мен в онзи, в другия свят. Няма да се колебая за това; дори да кажеш друго, не трябва. Нищо няма да бъде толкова недостижимо за нас. Можем да отворим всяка врата – дори вратата към щастието.

- Но ти веднъж каза – извинявай, че ти го напомням сега – ти каза, че си... нарече се 'La Marana'.

Тя се дръпна назад, като възкликна:

- Пол! Наистина, трябва да ти простя!

- Все пак, истина е – продължих да упорствам аз, като се обърнах да я погледна. Движението ме накара да спра, като затворих очи, докато силна вълна от болка ме прониза от главата до петите. След това продължих – Мислиш ли, че можеш да затвориш сърцето си? Казваш, че можем да отворим всяка врата – е, кажи ми, какво бихме могли да направим, ти и аз?

- Но аз не мисля това! – извика Дезире с нетърпелив тон. – Сигурно щях да сложа ръка на сърцето ти, както правя сега; ти сигурно щеше да се бориш за мен, както и направи. Аз дори бих... – тя се поколеба, докато сянка на усмивка, която беше загаснала преди да се появи, премина през устните ѝ, докато главата ѝ беше наведена близо, съвсем близо до моята.

Мина повече от минута, а след това:

- Трябва ли да те моля за това? – прошепнах аз.

Тя рязко вдигна главата си.

- Ти не искаш това – каза тя сухо.

Вдигнах ръка, като потърсих пръстите ѝ, но не можах да ги намеря. Тя видя, и бавно, много бавно ръката ѝ се плъзна до моята и беше хваната и задържана там.

- Дезире, аз искам това – казах почти ожесточено, и забравих за болката си и за опасността, която ни грозеше, забравих всичко, освен нейното бяло лице с неясни очертания над мен, и очите ѝ, пламенни и нежни против волята ѝ, и ръката ѝ, притисната от моята. – Имай милост към мен, аз искам това като нищо друго в живота си. Дезире, обичам те.

При това усетих как ръката ѝ бързо се дръпва, за да се освободи, но аз я задържах здраво. И тогава главата ѝ бавно се наведе. Очаквах без дъх. Усетих бързото ѝ дишане върху лицето си, и в следващия момент устните ѝ намерих моите, горещи и сухи, и останаха там.

След това тя вдигна глава и каза с разтреперан глас:

- Това беше душата ми и това е изобщо за пръв път, когато тя ми се изплъзва.

В същия миг бяхме стреснати от гласа на Хари в тъмнината:

- Дезире! Къде си?

Чаках тя да му отговори, но тя мълчеше, затова аз изви-ках, за да го насоча към нас. Миг по-късно фигурата му се появи в далечината и скоро той се присъедини към нас.

- Как е, старче? – попита той, като се наведе над мен.

Тогава ни каза, че не е намерил вода. Беше изследвал две страни на пещерата, на разстояние повече от половин миля оттук, и беше тръгнал да намери третата, когато ни извика.

- Но едва ли има полза – завърши мрачно той. – Място-то е тихо като гроб. Ако имаше вода, щяхме да я чуем. Не мога да намеря дори изход, освен процепа, през който вля-зохме.

Ръката на Дезире все още беше в моята.

- Може би... сигурно ще мога да дойда с теб – предло-жих аз. Но той не искаше и да чуе за това, и потегли отново сам в посока, противоположна на онази, в която беше поел преди.

След няколко минути се върна, като съобщи, че не е имал по-голям успех от преди. От тази страна, според него, стената на пещерата била съвсем близо. Никъде нямало по-мен от вода, но отляво имало няколко тесни тунела, извеждащи от пещерата под ъгъл, и които били почти успо-редни един на друг, а на известно разстояние надясно имало широк и чист коридор с наклон надолу извеждащ директно от пещерата.

- Прав ли е коридорът? – попитах аз, осенен от внезапна идея. – Можа ли да видиш надалеч в него?

- На около сто фута (30 м) – беше отговора. – Защо? Да тръгнем ли по него? Можеш ли да вървиш?

- Мисля, че да – отговорих аз. – Трябва да намеря вода на всяка цена или да напусна играта. Но не за това попитах. Може би това обяснява внезапното изчезване на инките. Те

са знаели, че не могат да ни последват в тесния процеп; какво, ако са тръгнали към оня коридор?

Хари измърмори, че имаме достатъчно неприятности, без да се опитваме да си навлечем още.

Решихме да поизчакаме, преди да напуснем пещерата; Хари ми помогна да се изправя на крака и да се опитам да ходя, и, въпреки че можех да стоя изправен, това ми струваше страхотни усилия и налягане на волята.

- Не още – измърморих аз през стиснати зъби, и отново Дезире седна върху твърдата скала и подпря главата и раменете ми с ръцете си, въпреки настойчивите ми протести. Хари стоеше пред нас, облегнат на копието си.

Скоро той отново ни остави, като тръгна по посока на процепата, от който бяхме влезли; усетих неудобството му по тона, с който ни напътстваше да бъдем нащрек и да гледаме на всички страни.

- Можем да се преместим до стената – предложих аз, но той поклати глава, като каза, че там, където сме, поне имаме място да се обърнем.

Когато той замина, Дезире и аз седяхме мълчаливи много минути. След това се опитах да се изправя, като настоях, че тя може би е изтощена от дългото напрежение, на което беше подложена, но тя разпалено отрече и отказа да ми позволи да мърдам.

- Доста малко е – каза тя; и въпреки че почти не я разбрах, не отговорих.

В себе си бях убеден, че най-после сме близо до края. Несъмнено инките бяха просто отложили, а не прекратили преследването, и нашата сила и средства за съпротива се бяха изчерпали напълно.

Странната ни апатия и полубезразличие говореха от само себе си; сякаш накрая бяхме познали ръката на съдбата и бяхме разбрали безсмислието на по-нататъшната борба.

Защото, колкото и слаб и ранен да бях, все още имах сили в себе си; това беше равнодушие на мозъка и обезверяване на сърцето, което ме караше да се задоволя с това да лежа и чакам, каквото и да става.

Дори чувствата ми към Дезире тогава бяха отслабнали; те са по-силни сега. Бях й казал, че я обичам; е, на много жени бях казвал това. Но Дезире ме беше развълнувала; с нея не беше същото – усетих това. Никога преди не се бях възхищавал така от жена, и радостното вълнение от онази целувка е все още в мен; мога да я извиквам в паметта си и да тръпна от силата ѝ само като затварям очи.

Топлата ѝ ръка, притисната здраво в моята, сякаш изпращаше електрически сигнали на всеки нерв в моето тяло и облекчаваше страданията и болките ми. Това, знам, не е любов; и може би греша, когато си представям, че това се е случило.

- Спиш ли? – попита накрая тя, след като много минути бях лежал в абсолютно мълчание. Гласът ѝ беше толкова тих, като слаба въздишка, че едва го долових.

- По-скоро не – отговорих аз. – Да си кажа право, не очаквам да заспя отново – предполагам, че ме разбираш. Не знам защо – усещам го.

Дезире кимна.

- Спомняш ли си, Пол, какво ти казах онази вечер в планината? – след това (предполагам лицето ми беше издало мисълта) тя добави бързо – О, не мислех това – друго нещо. Казах, че тази планина ще бъде гробът ми, помниш ли? Сега разбираш, знаела съм.

Понечих да отговоря, но бях прекъснат от Хари, който викаше, за да попита къде сме. Отговорих му, и скоро той беше при нас, и седна до Дезире на земята.

- Нищо не намерих – беше единственото нещо, което каза той, уморено, легна по гръб и затвори очи, като постави ръце под главата си.

Минутите минаваха бавно. Дезире и аз разговаряхме тихо; Хари се въртеше неспокойно на твърдото си легло, без да казва нищо. Накрая, въпреки енергичните протести на Дезире, аз се изправих на колене и настоях тя да си почине. Сякаш едва ли някой от нас осъзнаваше какво правим; движенията ни бяха странно безцелни, което придаваше на нещата нереалност – не знам какво: то нахлува в спомените ми като неясен, натрапчив кошмар.

Изведнъж, както си седях и се вирах тъпо в полумрака на пещерата, видях нещо, което прогони апатията от мозъка ми с внезапен шок, същевременно парализирайки разсъдъка ми. Напрегнах очите си напред; нямаше съмнение; тази черна, бавно движеща си линия беше група инки, която се промъкваше тихо към нас, лазешком, през мрака. Като погледнах на всички страни, видях, че линията се простира около нас от всички страни, от ляво и от дясно.

Гледката сякаш ме парализира. Опитвах се да извикам Хари – никакъв звук не се изтръгна от жадните ми устни. Опитвах се да посегна с ръка и да вдигна копието си; ръката ми остана неподвижна до мен.

Дезире лежеше близо до мен; не можех дори да извърна глава, за да видя дали тя също е видяла, а бях приковал поглед като омагьосан върху тази безмълвна черна линия, приближаваща към нас през мрака.

“Ще скочат ли сега... сега... сега?“, се питах аз с всеки удар на пулса си.

Нямаше да чакаме много – сега те бяха толкова близо, че всяка черна, напрегната фигура, ясно се очертаваше на не повече от петдесет фута (15 м) от нас.

Глава XXIII. ОСТАВАМЕ ДВАМА.

Дали щях да мога да се размърдам преди наистина да ни нападнат, никога няма да узная.

Не страхът беше това, което ме задържаше, защото не усещах такъв; мисля, че смътно и полусъзнателно, бях видял в тази черна линия, безмълвно лазеща към нас, окончателното и неумолимо приближаване на безмилостната съдба, която ни беше преследвала още от първия миг, когато се бяхме втурнали след Дезире в пещерата на дявола, обезсмисляйки всяко наше усилие, превръщайки най-отчаяната ни борба в посмешище за боговете.

Дори не осъзнавах опасността. Стоях като в ступор.

Но действие настъпи, макар и не от мен, така внезапно, че аз почти не си спомням какво стана. Чу се вик от Дезире. Хари скочи на крака. Инките скочиха напред.

Почувствах как рязко ставам от земята и едно копие се забива в ръката ми. Фигурата на Хари профуча край мен като ми викаше да го последвам. Дезире си беше плюла на петите; но аз я видях да спира и да се обръща към мен, и аз също се втурнах напред.

Копието на Хари се въртеше около главата му, като оставяше отвор в черната линия, която сега беше около нас. Ние се хвърлихме през нея. Инките се обърнаха и тръгнаха към нас зад гърба ни; един, чиито ръце бяха хванали Дезире, получи удар от копието ми в гърлото и се свлече на земята.

- Пресечете наляво! – провикна се Хари. Той ги отблъскваше от всички страни наведнъж.

Обърнах се, като извиках на Дезире да ни последва, и се втурнах през пещерата. Точно пред себе си видяхме стена,

начупена и неравна. Като се обърнах още веднъж, извиках Хари, но не можах да го видя от черните фигури от всички страни, и щях да се втурна да го спасявам, когато го видях да се хвърля към нас, проправяйки пътя си през плътната маса от инки, като ги поваляше сякаш бяха царевични стъбла. Не беше човек, а обладан от демон.

- Продължавайте – извика той. – Ще се справя!

Тогава се обърнах и се втурнах с Дезире към стената. Изминахме кратко разстояние покрай нея, преди да стигнем един от коридорите, за които ни беше казал Хари; той ни настигна на входа му, като все още ни нареждаше да го оставим, за да прикрива отстъплението ни.

Щом влязохме в тесния коридор, неговата задача стана по-лесна. Скалните блокове и издадените скали ни пречеха да напредваме бързо, но те бяха дори по-голяма пречка за онези, които ни преследваха. Въпреки всичко, те се хвърляха напред, за да бъдат отблъснати от острието на копие на Хари. Като се обърнах веднъж, видях как грабва един от тях и го запокитва във въздуха в самите лица на другарите му.

Всичко, което трябваше да правя, е да се грижа за Дезире и за себе си. Много пъти се катерех по стръмните стени на скални блокове, а след като я издърпах внимателно след себе си, спусках я отново от другата страна. След това се връщах, за да видя, че Хари се е измъкнал, и той често го правеше на косъм, докато летящи копия се удряха в скалите около него.

Сега за мен е чудо, как можех дори да стоя, след преживяното в спиралното стълбище в колоната. Ходилата и дланите ми бяха изпечени до черно като самите инки. Плюсски покриваха тялото ми от главата до петите, като се подуваха, неописуемо болезнени.

Всяка крачка, която правех, ме караше да стискам зъби, за да не припадна; очаквах, че следващата ми крачка ще

бъде последна – но някак си продължавах да преодолявам препятствията. Мисълта за Дезире, струва ми се, ми помагаше, а и Хари.

Неочаквано Хари извика, че инките са се отказали от преследването. Това ми направи впечатление почти колкото нещо маловажно; нито пък се трогнах, когато почти веднага след това той извика, че се е заблудил и че те са се втурнали напред с възобновена ярост и с увеличен брой.

- Сега е само въпрос на време – казах аз на Дезире и тя кимна.

Все още вървахме напред. Пътят ни извеждаше от пещерата все направо, без нито един завой. Стените на коридора бяха най-грубите от всички, които бях виждал дотогава, и честно някой скален блок, който се изпречваше на пътя ни, представляваше назъбена повърхност, която го правеше да изглежда като че ли току-що се е откърлил от стената отгоре. Все пак, камъкът беше сравнително мек, но времето още не беше сложило отпечатъка си и не беше изгладило повърхностите, които ни заобикаляха.

Бяхме застанали на един от тези каменни блокове, когато Хари дойде тичешком при нас.

- Спрях се – извика той радостно, – поне за малко. Парче скала, голямо колкото къща, леко се е надвесило над ценните им глави. То може да ги блокира напълно.

Тогава ние побързахме напред; Хари помагаше на Дезире, докато аз с болка останах отзад. На всеки няколко крачки те се принуждаваха да се спират и да ме изчакват, въпреки че налягах сетни сили, да не изоставам от тях. Хари беше взел копието ми, така че можех да използвам и двете си ръце, за да си помагам при катеренето по скалите.

Като се катерехме, спускахме, скачахме – оставихме инките далеч зад нас; никакъв звук не се чуваше отзад. Започнах да мисля, че те окончателно са прекратили

преследването и няколко пъти отварях уста, за да извикам на Хари и да го попитам не е ли вече безопасно да спрем; защото всяка изминала минута беше мъчение за мен. Но всеки път, когато с мъка надавах вик, той мислеше, че трябва да продължи, и аз го следвах.

Това продължи не знам колко дълго; залитах и се олюлявах като пияница, докато вървах напред, и толкова малко осъзнавах какво правя, че когато Хари и Дезире накрая спряха в началото на равна отсечка от коридора без препятствия, аз се спънах и залитнах направо към тях, преди да разбере, че са спрели.

- Продължавайте! – казах задъхан, като вманиачено се мъчех да се изправя на крака.

Хари се наведе да ми помогне и ме сложи да седна с гръб, облегнат на стената. Дезире се облегна наблизо, като едва стоеше на крака.

- Не можем да продължим – каза Хари. – Ако дойдат...

Докато той говореше, усетих странно движение на отсрещната стена – движение като че ли на самата стена. Отначало помислих, че е заблуда, предизвикана от объркания ми мозък, но когато видях стъписания поглед на Дезире, проследила моя поглед, и чух вик на изненада от Хари, когато той се обърна и също го видя, разбрах, че това става наистина.

Голяма част от стената, цялата страна на коридора с дължина сто или повече фута, се плъзгаше бавно надолу. Като погледнах нагоре, видях пространство от няколко фута, където скалата се беше отделила от горния пласт. Единственият шум, който се чуваше, беше нисък, стържещ звук, като бавно триене на гигантски мелничен камък.

Никой от нас не се помръдна – ако имаше опасност, не трябваше да я предизвикаме. Изведнъж огромната скална маса явно спря движението си надолу и сякаш увисна; след

това, с внезапен тласък, тя сякаш се освободи, залюлявайки се тромаво към нас; и в следващия момент пропадна право надолу, в някаква пропаст, с трясък, плъзгайки се със страшотна скорост.

Под краката ни се чу оглушителен рев, земята се разтре-се като при земетресение, и сякаш стената, на която се бяхме облегли, щеше да рухне върху нас. Прах и скални отломки изпълниха въздуха около нас, и един огромен скален блок, откъснат от тавана над нас, се стовари пред краката ни, само на няколко инча от нас.

Бяхме направо вцепенени от този катаклизъм, но в един миг Хари се съвзе и изтича до ръба на пропастта отсреща, образувала се така внезапно. Дезире и аз го последвахме.

Нищо не можеше да се види, освен чернотата на пространството. Непосредствено пред нас имаше, както изглеждаше, бездънна пропаст, черна и ужасяваща; стената се спускаше право надолу под краката ни. Като погледнахме отсреща, можахме смътно да видим стена на известно разстояние от нас, гладка, със слаба белота. И от двете ни страни стените продължаваха, за да се срещнат по-нататък с гладка, полирана като стъкло стена.

- Инките не са направили това, надявам се – каза Хари, като се обърна към мен.

- Не ми се вярва – отговорих аз; и силно заинтересуван от явлението пред себе си, бях забравил за болките си.

Отидох до ръба на една от стените, разположени под прав ъгъл на коридора, но малко можеше да се разбере от нея. Това беше мек варовик и най-вероятно частта, която беше изчезнала, да е била гранит, повлечен от собствената си тежест.

- Има вероятност да бъдем погребани – отбелязах аз, като се върнах при Хари и Дезире. – Но дори и за това да става дума, едва ли може да ни уплаши сега.

- Що се отнася до мен – каза Хари, със странна сериозност под явно лекомислените си думи, – винаги съм се възхищавал на смъртта на Портос. Нека дойде, и добре дошла.

- Ще продължаваме ли по-нататък? – намеси се Дезире.

Точно когато Хари отвори уста да отговори, по-убедителен отговор дойде от друг източник. Скалата, която беше паднала, преграждайки пътя на инките, трябва да е оставила отвор, който Хари не беше забелязал; или я бяха отстранили – какво значение имаше?

По някакъв начин те бяха преодолели преградата в коридора, защото докато Дезире говореше, десетина копия профучаха през въздуха край главите ни и ние погледнахме нагоре, за да видим тълпа от инки да се катери и спуска по стените на скалния блок, през който бяхме минали, за да достигнем до мястото за почивка.

Казах, че спряхме в равна отсечка от коридора, в която нямаше препятствия, и която продължаваше на известно разстояние пред нас. В далечния ѝ край можеше да се види група скали и скални блокове, която напълно задръстваше коридора. Отвъд нея други скали се издигаха на още по-голяма височина – явно пътят беше непроходим.

Но нямаше време за обсъждане или претегляне на шансовете, и ние се обърнахме и се завтекохме към купчината скали, а инките се втурнаха след нас.

Там Дезире и аз се спряхме отчаяни, но с една голяма ругатня Хари ни подмина и скочи върху скала, по-висока от него, с невероятна ловкост. След това, като легна по очи и протегна ръцете си надолу от ръба, издърпа след себе си първо Дезире, а после мен. Цялото изпълнение продължи не повече от две секунди, и, чакайки само да вземе трите копия, той се беше метнал от полегатата повърхност на скалата на друга още по-висока и по-стръмна.

- Защо не ги задържим тук? – попитах аз. – Те никога няма да могат да се качат на тази скала, когато сме отгоре.

Хари ме погледна.

- Копия – каза той кратко; и, разбира се, беше прав. Те можеха да ни свалят като птици от клон.

Изкатерихме втората скала изключително трудно, като Хари помагаше и на двама ни – на Дезире и на мен; и като застанахме на върха ѝ, видях инките да се покатерват на другата под нас. Двама-трима я прекосяха, а много още идваха след тях; и един, след като се изкачи върху скалата и се изправи на крака, се закрепил на полегатата скала вдигна копие високо над главата си.

При вида му се сепнах и извиках на Хари и Дезире. Те се обърнаха.

- Кралят! – извиках аз и видях, че по лицето на Дезире премина тръпка на ужас, тъй като тя също разпозна черната фигура под нас. В същия миг копие то полетя от ръката на Детето на Слънцето, но падна на скалата на няколко фута от нас, без да нанесе поражения.

В следващия миг кралят на инките прекоси скалата с един скок по посока към нас, последван от десетина други.

Имах намерение да си опитам късмета със собственото му оръжие, но нямахме копия за губене, а Хари дърпаше Дезире напред и ми викаше да го последвам. Обърнах се и се затичах след тях, и точно когато се спуснахме в един тесен процеп, инките се появиха на ръба на скалата зад нас.

Някак си се изкатерихме напред, а инките ни следваха по петите. Острите ръбове на издатини от скалите нараняваха лицата и телата ни; веднъж кракът ми се прегъна на две под мен, когато паднах от една скална тераса върху скалния блок под нея и помислих, че съм го счупил, но Хари ме дръпна рязко и ме изправи на крака и аз продължих мъчително напредване.

Хари сякаш притежаваше силата на десет човека и мъжеството на хиляда. Той издърпваше Дезире и мен на скали и скални блокове и ни спускаше от тях, сякаш бяхме перца. Господ знае как самият той се озоваваше там! През половината време той носеше Дезире; през останалата половина подкрепяше мен. Неговата енергия и усилия бяха колосални; дори при силното отчаяние, което изпитвах при нашето отстъпление, намерих време да му се възхитя.

Не бяхме спечелили и инч преднина; нашите преследвачи ни следваха плътно, но ние не се предавахме. От време на време по някое заблудено копие профучаваше във въздуха или се удряше в скалите близо до нас, но те бяха редки и не ни уцелваха.

Едно, като прелетя край главата ми, се заби в една цепнатина на скалата и аз го сграбчих за дръжката, за да го издърпам, но прекратих усилията си, когато чух Хари да ме вика отпред да отида и да му помогна.

Той и Дезире стояха на ръба на една скална тераса, която беше високо над пода на коридора. В подножието ѝ започваше равна повърхност, която водеше право напред, докъдето стигаха погледите ни.

- Трябва да я спуснем долу – каза Хари.

Той се спусна от ръба на скалната тераса, като увисна на ръце и се скочи. – Всичко е наред! – извика той отдолу; и аз легнах по очи на скалата, докато Дезире пълзешком се спусна от ръба, като се държеше за ръцете ми. За миг я държах, увиснала за протегнатите ми ръце, а след това, при сигнал от Хари, я пуснах. В следващия момент и самият аз се пуснах от ръба и съборих на земята Хари и паднах върху него, тъй като той беше застанал отдолу, за да омекоти падането ми.

В този момент инките бяха стигнали върху скалната тераса над нас и ние се обърнахме и препуснахме по дългата

равна отсечка пред нас. Аз бях най-отпред; Хари идваше след мен с Дезире.

Изведнъж, докато тичах, усетих странно треперене на земята под краката си, подобно на вибрациите на мост, по който минава тежък товар.

Тогава земята направо се залюля под мен; и аз, разбирайки опасността, отчаяно извиках на Хари през рамо и се хвърлих напред. Той в миг беше до мен, с Дезире в ръце.

Земята се люлееше под краката ни като кораб в буря; и, точно когато си мислех, че с нас е свършено, краката ми докоснаха твърда скала, след като прескочих през една зейнала под мен пукнатина с широчина един фут (30 см).

Още един скок за безопасност, и се обърнахме точно на време, за да видим как подът на коридора, по който бяхме минали, изчезва в някаква бездна отдолу с оглушителен рев.

Стояхме на самия ръб на бездната, образувала се така внезапно, споглеждайки се мълчаливо и със страхопочитание.

- Дрипльовците са спрени сега – каза Хари накрая. – Това прекъсване на играта е в наша полза.

Като погледнахме назад, отвъд бездната, видяхме инките да се прекатурват по двама и по трима през ръба на скалния блок от другата страна. Когато видяха зейналата пропаст, която ги делеше от плячката им, те рязко спряха и зяпнаха от крайно изумление.

Други се присъединяваха към тях, докато не станаха неколкостотин черни, грозни фигури, скупчени заедно на отсрещния ръб на пропастта, на сто фута (30 м) разстояние от нас.

Бързо и изпитателно огледах групата, търсейки фигурата на краля на инките, и скоро търсенето ми успя. Той стоеше на една крачка пред другите, малко вдясно. Посочих го на Хари и Дезире.

- От него зависи, дали ще се измъкнат пак от затруднението – каза Хари.

Дезире се разтрепери и се залови да изпрати последното си предизвикателство към дявола.

Като се обърна внезапно, тя сграбчи копието на Хари и го издърпа от ръката му. Преди да разбере целта ѝ, тя направи крачка напред, като кракът ѝ стъпи на самия ръб на бездната и запрати копието право към краля на инките.

Не го уцели, но удари друг инка, който стоеше близо до него точно в гърдите. Бърз като мълния, кралят се обърна, сграбчи дръжката на копието и го издърпа, като показва блестящите си бели зъби с яростна омраза го запрати със свистене във въздуха право към Дезире.

Хари и аз скочихме напред, като извикахме предупредително; Дезире стоеше неподвижно като статуя. Сграбчихме я като обезумели и я дръпнахме назад, но твърде късно.

Тя падна безжизнена в ръцете ни с копие, забито дълбоко в бялата ѝ шия.

Положихме я на земята и коленичихме до нея за момент, след това Хари се изправи на крака с пребледняло като смъртта лице; и аз изрекох тиха молитва за мъст, когато видях да насочва копие към краля на инките от другата страна на пропастта. Но той беше неточен и копието се удари в земята пред краката му.

- Има друго! – извика Хари и скоро го намери, където лежеше на земята, и го запокити над бездната.

Този път пропусна с няколко инча. Копието прелетя точно над рамото на краля и уцели един, който стоеше зад него, точно в лицето. Удареният дивак размаха конвулсивно ръцете си над главата, залитайки напред към краля.

Настъпи паническо раздвижване сред черната редица; ръце се протягаха в напразни усилия да спасят краля; див

вик се изтръгна от устата на Хари, и в следващия миг кралят се прекатури от ръба на бездната и падна в бездънната пропаст отдолу.

Хари се върна, разтреперан от главата до петите.

- Доста малко – каза той през зъби, и пак коленичи до тялото на Дезире и я взе на ръце.

Но нейната съдба красноречиво говореше за опасността, която ни грозеше, и аз го изправих, за да действаме. Заедно вдигнахме тялото на мъртвата ни приятелка и го занесохме назад. Поколебах се дали да издърпам острието на копието, което имаше обратни шипове, но вместо това пречупих дръжката, като оставих върха, забит в меката шия, от която пурпурна струйка се спускаше по бялото рамо.

След малко стигнахме до издатина в скалата, зад която нежно я положихме върху твърдата скала. Никой от нас не каза и дума. Устните на Хари бяха стиснати здраво; буца беше заседнала в гърлото ми, задушаваша всички думи и пълнеща очите ми със сълзи

Хари коленичи край бялото тяло и, обгръщайки го нежно с ръце, го притисна към гърдите си. Стоях до него, вперил в него поглед с нямо състрадание и скръб.

Повече от минута цареше тишина – най-дълбока тишина в цялата пещера, по време на която болезненото туптене на сърцето ми ясно се чуваше; тогава Хари промълви с глас, изпълнен с пределна нежност: "Дезире!" – и отново: "Дезире! Дезире!", а аз почти се надявах изключителната сила и ласкавост на неговите чувства да съживят нашата приятелка.

Внезапно, с бързо, импулсивно движение, той вдигна главата си и ме погледна.

- Тя те обичаше – каза той; но въпреки че нямаше нито ревност, нито гняв в гласа му, някак си не можах да срещна погледа му.

- Тя те обичаше – повтори той с почти учуден тон. – А ти... ти...

Погледнах го в очите.

- Тя беше твоя – казах аз, с отгънък на горчивина, която го убеди в истинността. – Цялата й красота, цялата й прелест, целият й чар, да бъдат погребани... О! Господ да ни е на помощ

Гласът ми секна и аз коленичих на земята до Хари и притиснах устните си към бялото чело и златните коси на онова, което някога беше Льо Мир.

Така останахме дълго време.

Беше трудно да повярваме, че смъртта е сложила ръка върху неподвижното тяло, изтегнало се пред нас, сякаш си почива. Тялото й, все още топло, сякаш потрепваше, пълно с живот; но очите не бяха очите на Дезире. Затворих ги и подредих заплетените коси, доколкото беше възможно, върху раменете й. Докато правех това, въздухът, раздвижен от ръката ми, накара няколко златни кичури да затрептят над устните й; и Хари се наведе напред с болезнен копнеж, мислейки че диша.

- Любима – промълви той, – любима, кажи ми нещо!

Ръката му потърси опипом издигнатите й гърди; а очите му, като гледаха умолително право в моите, пронизаха сърцето ми и ме разстроиха.

Аз се изправих на крака, като едва можех да се държа, и се отдалечих.

Но съдбата, която най-накрая се беше намесила на наша страна – уви, твърде късно, за един от нас – не ни остави дълго с нашия мъртвец. Дори сега не знам какво стана; с течение на времето, все по-малко си спомням. Хари ми каза

след това, че първият шок дошъл в мига, когато той взел Дезире в ръцете си и притиснал устни в нейните.

Отидох в другата част на коридора и се загледах през пропастта към инките от другата страна, когато отново усетих как земята, абсолютно без предупреждение, се разтресе силно под краката ми. В същия момент се чу глух, странен тътен, като гърмеж на далечно оръдие.

Втурнах се към Хари с тревожен вик и пресякох почти половината коридор, когато оглушителен рев блъсна ушите ми и цялата стена на пещерата изглежда щеше да падне върху нас. В същото време земята сякаш направо пропадна под краката ми с плавно люлеещо движение на океанска вълна. Тогава почувствах да политам надолу със скорост, която ме зашемети и спря дъха ми; а след това всичко беше бъркотия и хаос – и забрава.

Когато се събудих, лежах по гръб, а Хари беше коленичил до мен. Отворих очи и почувствах, че е невъзможно да направя по-голямо усилие.

- Пол! – извика Хари. – Кажй нещо! Само не и ти – ще полудея!

По-късно той ми каза, че съм бил лежал в безсъзнание много часове, но като че ли това беше всичко, което и той знаеше. Колко далеч бяхме паднали или как ме е намерил, или как самият той беше избегнал да не бъде разкъсан на парчета от падащата скала – той не беше в състояние да каже; и аз заключих, че той също е бил изпаднал в безсъзнание при падането, и за известно време – замаян и объркан от удара.

Е! Бяхме живи – това беше всичко.

Защото бяхме слаби и немощни от глад и изтощение, и една купчина от рани и плюски от главата до петите. И изобщо не бяхме пили вода от около двайсет и четири часа. Само Господ знае откъде намирахме енергия да станем и да

търсим вода; невероятно е, че съществува в такова плачевно и мизерно състояние като нас можеха да бъдат движени от надежда, освен ако тя наистина е безсмъртна.

Полуходейки, полулазейки, ние тръгнахме напред.

Мястото, където се озовахме, беше хаотична маса от скални блокове и натрошени скали, но ние скоро открихме тунел, равен и прав, сякаш направен от човешка ръка.

Тръгнахме по него. На няколко крачки спирахме да си почиваме. Никой от нас не проронваше дума. Аз всъщност не виждах никаква цел в движението ни напред; пълзях като някакво животно, което, смъртно ранено, продължава да се движи, докато не стигне дотам да няма повече сила за следваща крачка, когато ляга за последно издихание.

Не открихме нито вода, нито надежда за такава; нищо, освен неясна далечна перспектива напред и зловещи черни стени от двете страни. И така, мисля – часове наред; тогава ми се струаха години.

Влачех краката си с безкрайно усилие и болка; Хари вървеше отпред и понякога, като хвърляше по един поглед назад през рамо и видеше, че съм на известно разстояние зад него, се обръщаше и лягаше по гръб, докато не се приближа. Тогава пак коленичеше и отново – напред. Никой от двамата ни не говореше.

Изведнъж, на голямо разстояние по коридора, много по-далеч, отколкото можех да виждам преди, видях да се появява бяла стена, пресичаща нашия път.

Извиках на Хари и му посочих. Той кимна неопределено, сякаш се чудеше, защо трябва да го безпокоя за нещо, което представлява толкова слаб интерес, и продължи да лази.

Но бялата стена ставаше все по-бяла и скоро видях, че това не беше стена. Обзе ме безумна надежда; почувствах как кръвта нахлува зашеметяващо в главата ми и аз овладях

шума, който пулсираше в слепоочията ми, с изключително усилие на волята си. “Не може да бъде” – казвах си на глас, – “не може да бъде, не може да бъде”.

Хари се обърна, а лицето му беше преbledняло както когато беше коленичил край тялото на Дезире, и погледът му беше безумен.

- Глупак – изрева той – това е!

Тогава тръгнахме по-бързо, и със сигурност виждахме онова нещо; то беше пред нас. Изправихме се бързо на крака и се опитахме да тичаме; аз се олюлях и паднах, след това се вдигнах отново и последвах Хари, който изобщо не спря, когато паднах. Отворът на тунела сега беше на не повече от няколко фута разстояние от нас; аз настигнах Хари, мигащ и замаян от изумление и от невероятното чудо.

Опитах се да извикам, да изкрещя силно до небесата, но една голяма буца в гърлото ми ме задуши и главата ми шеметно забръмча.

Хари до мен викаше като дете, а едри сълзи се стичаха по лицето му, докато двамата заедно се заклатушкахме на излизане от тунела към ярката и ослепителна слънчева светлина на Андите.

Глава XXIV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Вярвам, че никога не са били така смесени страданието и радостта в човешките гърди, както когато Хари и аз заставахме – като едва се държахме на крака – безмълвно вперили погледи в света, който толкова дълго беше скрит от нас.

Бяхме открили светлината, но бяхме загубили Дезире. Бяхме живи, но толкова близо до смъртта, че първото ни вдишване на планинския въздух сякаш беше последно.

Подробностите от нашето мъчително пътуване надолу по планината през скали и чукари и през буйни потоци, които не веднъж ни повличаха, не могат да бъдат описани, защото не ги помня.

Спомените за това са един смътен кошмар от страдания. Но късметът, който ни беше споходил и ни беше покрил като защитен плащ при смъртта на Дезире, остана с нас и, след безкрайни часове на невероятни усилия и трудности, ние стигнахме до тесен проход, който беше под прав ъгъл на нашия маршрут.

Нощта се канеше да се спусне над суровата и пуста планина, когато навлязохме в него. Тъмнината ни беше обгърнала отдавна, когато на известно разстояние пред себе си видяхме голямо сечище, в средата на което се виждаха светлини от прозорците на голяма къща, чиито неясни очертания се появиха пред нас, обкръжени от ореол на спокойствие.

Но ние почти бяхме принудени да се борим за него. Собственикът на хасиендата сам отвори на не твърде лекото ни почукване на вратата, и веднага щом ни видя, извика, сякаш беше видял олицетворение на дявола и силно затръшна

вратата под носа ни. Наистина, трудно можехме да бъдем разпознати като хора.

Голи, черни, изранени и окървавени, с обрасли лица и тела – моето, с дебели и твърди косми – външният ни вид можеше да възбуди подозрения у почти всеки.

Но ние заблъскахме отново по вратата и разказах колкото е възможно по-накратко за произхода ни и за окаяното ни положение. Успокоен, може би, от отличния ми испански – който не можеше, разбира се, да бъде език на дявола – и убеден от окаяното ни състояние и нашата неспособност да му сторим каквото и да било зло, той, накрая, отново отвори вратата и ни пусна да влезем.

Когато успяхме да разсеем съмненията му относно нашата самоличност – въпреки че бях внимателен и не му споменах пещерата на дявола, която вероятно му беше добре известна – той не чака повече да покаже човечността си.

Като извика няколко омбрета от задната част на хашиендата, той им даде подробни нареждания, включително за лекарства и храна, и час по-късно Хари и аз лежахме един до друг в неговото собствено легло – груба работа, но безкрайно по-добре от гранита – освежени, превързани и настанени удобно, дотолкова, доколкото беше възможно, под техните любезни грижи.

Старият испанец беше пряк потомък на добрия самарянин – въпреки леката разлика в националността. Много седмици той се грижеше за нас и ни хранеше, като с голямо търпение разпалваше искрата на живота в изтощените ни изранени тела.

Последните си капки сила сякаш бяхме използвали при преодоляване на препятствията, слизайки от планината; защото много дни лежахме по гръб абсолютно неспособни да мръднем и мускул и едва осъзнавахме, че сме живи.

Но искрата се съживи и разпали. Дойде денят, в който можехме да отидем с куцукане и помощ до вратата на ха-сиендата и да седим с часове под живителните слънчеви лъчи; и оттогава възстановяването ни се ускори. Бузите ни придобиха цвят, а очите ни светнаха; и един слънчев следобед беше решено да заминем на следващия ден за Серо де Паско.

Хари предложи да отложим тръгването си с два дена, като каза, че иска да направим екскурзия в планината. Веднага го разбрах.

- Безполезно е – заявих аз. – Нищо няма да намериш.

- Но тя беше с нас, когато паднахме – настояваше той, като не си правеше труд да се преструва, че не ме разбира. – Тя падна – трябва да е близо до мястото където паднахме и ние.

- Не е така – обясних аз. – Не забрави ли, че тук сме повече от месец? Нищо няма да намериш.

Когато долови мисълта ми, лицето му преbledня и той млъкна. И така, заминахме на следващата сутрин.

Нашият домакин ни снабди с храна, облекло, мулета и един аггiero, без да споменавам прочувственото сбогуване и сърдечната благословия. От вратата на ха-сиендата той размахваше своето сомбреро, докато изчезнахме зад един завой в планинския проход; ние, може би, бяхме жадувана пауза в монотонността на самотното му съществуване.

Изкачвахме се много мили, преди да се окажем отново в областта на вечните снегове. Тогава се насочихме на юг. От нашия аггiero се опитахме да разберем колко далече се намирахме тогава от пещерата на дявола, но за наша изненада той ни информира, че изобщо не е чувал за такова нещо.

Можяхме да видим, че въпросът го направи повече от леко подозрителен към нас; често, когато си мислеше, че не

го наблюдаваме, улавях подозрителния му поглед и изражението му, доближаващо се до ужаса.

Пътувахме на юг единайсет дена; сутринта на дванайсетия видяхме под нас целта си. Шест часа по-късно тръгнахме по същата улица на Серо де Паско, по която някога бяхме минали с безгрижни сърца; а сърцето, което беше най-радостно от всички, бяхме оставили зад себе си, спряло завинаги, някъде под планина от камък, която самата тя беше избрала за свой гроб.

Първия човек, когото видяхме беше не друг, а Фелипе, стария ни агієго. Той седеше на стълбите пред портала на хотела, когато се приближихме на своите мулета. Като слизах, съзрях преbledнялото му лице и ококорените му очи, а той се изправи бавно на крака, вторачен в нас като омагьосан.

Отворих устата си да го извикам, но преди да успея да изрека думите, той нададе пронизителен крясък от ужас и се втурна надолу по стълбите и покрай нас, като размахваше ръце на всички страни и тичаше като обладан от зъл дух. И по време на няколкото часа, през които останахме в хотела, той не се върна.

Два дена по-късно се озовахме на борда на яхтата в Каляо. Когато, за моя голяма изненада, в хасиендата разбрах, че още на десети март е започнала втора година, откакто поехме на път, сериозно се усъмних, че ще намерим капитан Харис да ни чака все още. Но той беше там и дори не беше започнал да се притеснява за нас.

Както самият той каза тази вечер в каютата, на бутилка вино, не разбрал какво изобщо сеньората била решила да занесе от Андите у дома като украшение в рамка, и поела малкия ангажимент по транспортирането.

Но когато го информирах, че "сеньората" вече я няма, лицето му стана сериозно от искрена скръб и тъга. Тогава

той каза много добри неща за нея; оказа се, че тя наистина е трогнала соленото му старо сърце.

- Тя беше истинска дама – каза достопочтения капитан; и аз се усмихнах при мисълта как самата Дезире би се усмихнала при такава характеристика на великата Лъо Мир.

Веднага потеглихме за Сан Франциско. Там, на загуба, уредих остатъка от наема на яхтата и хванахме първия влак за Източното крайбрежие.

Четири дена по-късно бяхме в Ню Йорк, завършили пътешествието, но натъжени от мислите за онази, която ни остави да се върнем сами.

В действителност, много месеци след като Ла Марана връхлетя като метеор в сърцата на съвременниците си, сянката на Дезире спря да витае из мрачната стара къща в долната част на Пето Авеню, в дисхармония със старите салони и портретите на отдавна починалите Ламари.

Мисля, че всъщност това е краят на историята; но аз не мога да се въздържа от възможността да отбележа един любопитен инцидент, който ми се случи току-що. Преди около двайсетина минути, докато пишех последния пасаж – седя в библиотеката пред масивна махагонова маса, близо до прозореца, през който септемврийското слънце изпраща златните си лъчи – та, преди двайсетина минути, значи, Хари се разхождаше безцелно из стаята и се отпусна лениво в едно голямо кресло от другата страна на масата.

Погледнах го и му кимнах за поздрав, докато той сядаше и ме гледаше нетърпеливо няколко секунди.

- Не искаш ли да дойдеш с мен в Саутхемптън? – попита ме той накрая.

- Кога тръгваш? – попитах аз, без да го поглеждам.

- Единайсет и половина.

- Какво ще има?

- Крокодилите на Фреди Марстън и Блуз. Ще има поло.

Размишлявах за момент.

- Защо не, мисля да дойда с теб. Тук почти свърших.

- Много добре! – Хари стана и започна безцелно да разлиства някои от листите на масата пред мен. – Абе, какви са тези глупости?

- Мило момче – усмихнах се аз, – ще съжалиш, че ги нарече глупости, когато ти кажа, че това е искрен и честен разказ за нашите собствени преживявания.

- Дяволски интересно ще е – отбеляза той. – По-голяма глупост от всякога.

- Другите може би няма да мислят така – отвърнах аз, малко раздражен от маниерите му. – Сигурно ще бъде достатъчно вълнуващо да прочетеш как сме били погребани с Дезире Льо Мир под Андите и за нашите срещи с инките, и за бягството ни накрая, и...

- Дезире коя? – прекъсна ме Хари.

- Дезире Льо Мир – отговорих отчетливо аз. – Голямата френска танцьорка.

- Никога не съм чувал за нея – каза Хари, сякаш се съмняваше в здравия ми разум.

- Никога не си чувал за Дезире, жената, която обичаше? – почти извиках към него.

- Жената, която аз... дрън-дрън! Казах ти, че никога не съм чувал за нея.

Взрях се в него, треперейки от силно възмущение.

- Предполагам – отбелязах аз с безкраен сарказъм, – че следващото, което ще ми кажеш, е, че никога не си бил в Перу?

- Признавам – каза Хари. – Никога не съм бил.

- И че никога не си се качвал на Пайкс Пийк да гледаш изгрева?

- Рауей, Ню Джързи, е най-западната точка, в която съм бил.

- И че никога не си се хвърлял с мен от върха на колоната висока сто фута?

- Не и аз. Запазил съм поне малко здрав разум.

- И че не си отмъщавал за смъртта на Дезире, като предизвика тази на краля на инките?

- Що се отнася то тази Дезире – каза Хари, и тонът му започна да издава раздражителност, – мога само да повторя, че не съм чувал за това същество. И – продължи той, – ако се опитваш да баламосваш наивните хора като съчиняваш приказки, тъй глупави, като твоите забележки към мен, изглежда значи, че ще трябва да кажа, че като евтин автор, какъвто си ти, си позволяваш прекалено много волности спрямо семейството си, искам да кажа, спрямо мен. И освен това, ако се осмелиш да отпечаташ това нещо, ще кажа на хората, че това е първокласна фалшификация.

Тази заплаха, изречена с най-ужасна решителност и откровеност, напълно ме разстрои и аз припаднах на стола си.

Когато се свестих, Хари беше отишъл на неговата игра на поло, като ме беше оставил. Веднага след това хванах писалката и побързах да изложа черно на бяло този толкова забележителен разговор между нас, за който читателят може да съди сам.

Що се отнася до мен, кълна се, че историята е истинска, като давам честната си дума на циник и философ.

За автора

Рекс Стаут (1896-1975) (с псевдоним Ивънс Дей) е американски писател, автор на повече от 70 детективски романа, в 46 от които главен герой е ексцентричният, дебел пияч на бира и чревоугодник Неро Улф, частен детектив, чийто остроумен сътрудник и партньор в разкриване на престъпления е Арчи Гудуин. Стаут започва литературната си кариера като писател за деца, публикувайки сантиментални и приключенски романи, както и някои полукриминални истории, но след 1938 год. цялото му творчество е в областта на детективския роман.

Рекс Стаут е роден в Нобълсвил, Индиана. Той е син на Джон Уолъс Стаут и Лусета Елизабет Тадхънтър, които били квакери. Завършва гимназия в Топика, Канзас и Университета на Канзас в Лоурънс. От 1906 до 1908 год. служи като юнга-доброволец във военноморските сили на САЩ, на яхтата на президента Теодор Рузвелт. От 1916 до 1927 год. работи като помощник в канцелария, продавач, счетоводител и управител на хотел. Стаут изобретява банкова система за ученици, въведена в 400 града на САЩ. През 1916 год. се жени за Фей Кенеди от Топика, Канзас. Разделят се през 1933 год. и същата година Стаут се жени за Пола Хофман от Виена.

Първите романи на Стаут се появяват през второто десетилетие на 20-ти век в "Ол-стори Магазин": "Нейният забранен рицар" (1913), "Под Андите" (1914), "Награда за принцесата" (1914), "Великата легенда" (1916). Той продължава да издава статии и разкази в различни списания. През 1927 год. става професионален писател. През 1929 год. Стаут изгубва парите, които спечелва като бизнесмен. След публикуването на четири умерено успешни романа, сред които "Като бог" (1929), един необикновен психологически роман, написан във второ лице, Стаут се обръща към формата на детективския роман. Негово голямо постижение е Неро Улф, 286-фунтов (130 kg) детектив. Дневната консумация на бира от Улф е удивителна, той има жълта копринена пижама и обича орхидеи. Той е чревоугодник, който изяжда 8-фунтова (4 kg) гъска за един ден. Гудуин се появява за пръв път в романа на Стаут "Фер-дер-ланс" (1934) и функцията му е да подтиква огромния си работодател към действие. Този роман първоначално излиза като подлистник на в. "Сетърди ивнинг поуст". Последван е от "Лигата на уплашените мъже"(1935). Х.Р.Ф. Кийтинг, критик и известен автор на детективски романи, го включва сред стотте най-добри криминални и детективски романи, издавани изобщо. Книгата е екранизирана през 1937, режисьор е Алфред Е. Грийн. "Запознайте се с Неро Улф" (1936) е изненадващ успех, главната роля се изпълнява от Едуард Арнолд. И в

двата филма Лайънъл Стендър играе Арчи Гудуин, но във втори я филм Арнолд е заменен от Уолтър Конъли. "Едва ли публиката обича да гледа герой, който само седи и мисли," остро пише критик във "Варяти".

Феноменално дебелят частен детектив, обаче, спечелва широка популярност още от самото начало. Стаут е плодовит писател – пише по един роман за Неро Улф годишно, а от 40-те години – понякога и по няколко – до края на живота си. По време на писателската си кариера, Стаут става майстор на различни литературни форми, включително късия разказ, романа и научната фантастика, като сред тях е първият политически трилър "Президентът изчезва" (1934), в който изчезването на президента на Щатите предизвиква криза в близкото бъдеще. В една от по-ранните си творби, "Под Андите" (1914, "Ол-стори Магазин"), Стаут описва един изгубен подземен свят с инки-джуджета.

По време на Втората световна война, Стаут изоставя на заден план писането на детективски романи, присъединява се към организацията "Борба за свобода" и пише пропаганда. Той е водещ на три седмични радио-предавания и координира доброволческите служби на американските писатели, за да подпомогне военните усилия. След войната Стаут се връща към своите романи за Неро Улф и поема ролята на джентълмен-фермер в своето имение при Хай Мийдоус в Брустър, северно от Ню Йорк. Бил е председател на Авторската гилдия (Съюза на американските писатели) и на организацията на писателите на детективски романи. От втората организация получава Наградата за голямо майсторство през 1959 год. Стаут провежда активна либерална дейност и пренебрегва призовките от Комисията за антиамериканска дейност към Белия дом в разгара на маккартизма. През следващите години той разваля приятелството си с много свои приятели-либерали, защото заема позицията на ястребите по отношение войната във Виетнам – неговото презрение към комунизма често проличава в творбите му. Стаут умира на 27 октомври 1975. Писателят Робърт Голдсбъроу продължава приключенията на Неро Улф в края на 80-те години.

<http://www.kirjasto.sci.fi/rexstout.htm>